

MIR UGLED POVJERENJE

broj 39. god. V svibanj 2010.



## Ivan Jarnjak: Radite časno i odano svoj posao na dobrobit hrvatskih građana

**Sigurno u turističku sezonu**

**Smjernice MUP-a u odnosima s medijima**

**Hrvatski policajci ostali da pomognu Haićanima**

**Krim tehnika PU vukovarsko-srijemske**



# C-klasa. Pravi izbor.

Classic, Urban i Special Edition.



Tri razloga za optimizam! Kontaktirajte ovlaštenog Mercedes-Benz partnera i dogovorite testnu vožnju. Radujemo se Vašem dolasku. [www.euroligne.hr](http://www.euroligne.hr)

C-klasa 200 CDI/180 CGI Classic Edition

25.000 EUR + PDV\*

ISP - 5 godina besplatnog redovitog održavanja

\* Prosječna potrošnja goriva za C 200 CDI je 5,0-5,7 l / 100 km, prosječna CO<sub>2</sub> emisija 138 g/km. Prosječna potrošnja goriva za C 180 CGI je 6,7-7,5 l / 100 km, prosječna CO<sub>2</sub> emisija 166 g/km.

\* U kunskoj protuvrijednosti 181.500 kn + PDV. Ponuda se odnosi na ograničenu količinu vozila.

## Mercedes-Benz

EUROLINE d.o.o., glavni zastupnik Daimlera AG za Hrvatsku

Ovlašteni partneri: GRADAC n/m, Autokuća Pecić, tel. 021/69 75 47 MATULJI, Autokuća Šop, tel. 051/74 21 53 OSIJEK, Automobili Škojo, tel. 031/22 00 00 PAZIN, Autokuća Etradex, tel. 052/62 22 22 RIJEKA, EUROLINE, tel. 051/21 37 57 SESVETE, Autokuća Habek, tel. 01/20 46 370 SPLIT, AUTOline Dugopolje, tel. 021/59 90 00 SPLIT, Autokuća Vrdoljak, tel. 021/32 10 70 VARAŽDIN, Autokuća Bunić, tel. 042/30 58 13 VELIKA GORICA, Auto Gašparić, tel. 01/63 79 318 ZADAR, AUTOline, tel. 023/49 40 00 ZAGREB, Autokuća Bolčević, tel. 01/20 01 600 ZAGREB, EUROLINE, tel. 01/34 41 196 [www.mercedes-benz.hr](http://www.mercedes-benz.hr)



Poštovane kolegice i kolege,

evo još jednog broja našeg glasnika. Ovaj put imamo veliki broj stranica, a što u konačnici znači da svi naši suradnici i novinari iz Ureda za odnose s javnošću sve više sudjeluju u stvaranju naših novina.

Naš gost u ovom broju je potpredsjednik Hrvatskog sabora i naš "ratni" ministar gospodin Ivan Jarnjak. Precizni i iskreni odgovori čovjeka koji je sudjelovao u svim najvažnijim događajima i stvaranju suvremene Hrvatske, zasigurno će privući Vašu pažnju.

Mjesec svibanj uvijek će biti u znaku obilježavanja godišnjice vojno-redarstvene akcije "Bljesak", ali i tragedije u Borovu selu. Posebno bih istaknuo da je na komemoraciji za poginule hrvatske redarstvenike u Borovu selu ove godine bio cijeli državni vrh.

Predsjednik Republike gospodin Ivo Josipović, predsjednik Sabora gospodin Luka Bebić i predsjednica Vlade gospođa Jadranka Kosor na čelu izaslanstava odali su počast stradalim hrvatskim redarstvenicima.

Izveštaji naših novinara sa ove dvije obljetnice ponovno će nas podsjetiti na sve naše kolege i sve branitelje koji su stradali u tim akcijama.

Ove godine održana je već peta Konferencija čelnika policija u susret novoj turističkoj sezoni.

Ovdje valja napomenuti da je to jedini projekt koji je osmisnila i vodi Hrvatska, dok su ostale sudionice redom zemlje Europske unije.

Skrećem Vam pažnju na članak o susretu ministra Tomislava Karamarka i glavnog ravnatelja policije Olivera Grbića sa urednicima svih vodećih elektronskih i pisanih medija, a koji je održan u povodu Dana slobode medija. Tom prigodom uručene su im smjernice Ministarstva unutarnjih poslova u odnosu sa medijima. Vjerujem da će to svakako poboljšati međusobnu suradnju ali i razumijevanje između našeg ministarstva i medija.

Uz obilje članaka koji govore o našem svakidašnjem radu, uz stalne rubrike i ponešto zabave, vjerujem da će i ovaj broj našeg glasnika izazvati Vaše interese da ga prolistate.

Do idućeg broja, pozdrav svima.

Vaš,

Dubravko Novak

## UREDNICIMA SVIH VODEĆIH ELEKTRONSKIH I PISANIH MEDIJA URUČENE SU SMJERNICE MINISTARSTVA UNUTARNJIH POSLOVA U ODNOSU SA MEDIJIMA



**MUP - Mir Ugled Povjerenje**, službeno glasilo  
Ministarstva unutarnjih poslova, mjesecišnik  
[www.mup.hr](http://www.mup.hr)

**Nakladnik:** Ministarstvo unutarnjih poslova RH

**Glavna i odgovorna urednica:** Marija Kreš  
e-mail: [mkres@mup.hr](mailto:mkres@mup.hr)  
tel: 01/6122 961; fax: 01/6122 771

**Uredništvo:** MUP, Kabinet ministra,  
Odjel za odnose s javnošću,  
10 000 Zagreb, Vukovarska 33

**Stručni savjet glasila:** Krinoslav Borovec,  
Tomislav Buterin, Dubravko Novak,  
Stjepan Gluščić, Oliver Grbić, Ivica  
Kostanić, Nenad Kranjčec, Stipo Rimac

**Redakcija:** Helena Biočić, Mato Ernoić, Nikolina  
Gotal, Tamara Grčić, Antonio Hadrović, Iva  
Hranitelj, Mirjana Kulaš, Biserka Lukan,  
Aleksandra Ljuba, Mario Mačković, Dražen  
Medved, Kata Nujić, Edita Roterbauer,  
Ana-Marija Vojković, Marija Žužul

**Marketing i distribucija:** Gordana Vikić  
tel: 01/6122 478, 091 4563 977  
fax: 01/6122 450,  
e-mail: [gvikic@mup.hr](mailto:gvikic@mup.hr)

**Fotografija:** Ivica Lajtner (urednik)  
Dubravka Pavković-Pogačar

**Lektorica - redaktorica:** Otilija Mandić-Trkulja

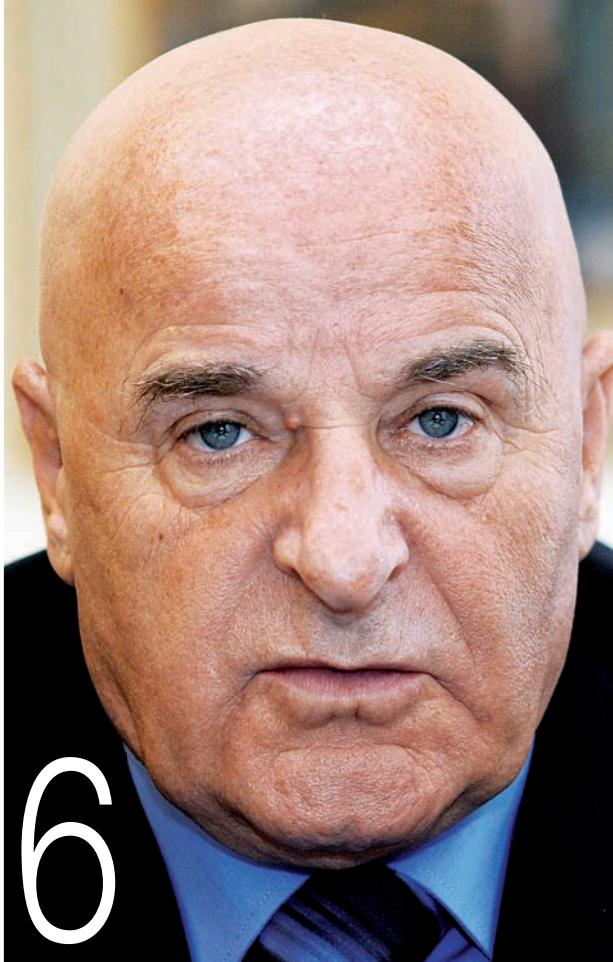
**Grafički urednik:** Vladimir Buzolić-Stegú

**Priprema i tisk:** AKD, Zagreb, Savska 31

**Naklada:** 5000 primjeraka

**Naslovna stranica:** Ivica Lajtner

**ISSN 1846-3444**



6

Radite  
časno  
i odano svoj  
posao na dobrobit  
hrvatskih građana

12

Sigurno u  
turističku  
sezonu

- | <b>objetnice</b>            |  |
|-----------------------------|--|
| <b>19</b>                   | Slomljeno srce duše od čovjeka   |
| <b>međunarodna suradnja</b> |  |
| <b>31</b>                   | Rijetko viđen primjer suradnje dvaju ministarstava i dviju policija              |
| <b>33</b>                   | Priprema MUP-a za djelovanje u trenutku kad Hrvatska postane zemljom članicom EU |
| <b>36</b>                   | Hrvatski policajci ostali da pomognu Hajćanima                                   |
| <b>43</b>                   | Značaj Lisabonskog ugovora za Europol i međunarodnu policijsku suradnju          |
| <b>46</b>                   | Hrvatska policija spremana je za EU  |
| <b>47</b>                   | Nasilje nad djecom   |
| <b>50</b>                   | Nastavljena uspješna šibensko-prešovska suradnja                                 |



# 15

# 23

# 29

# 58

Petnaesta  
obljetnica  
VRO "Bljesak"

Borovo:  
obilježena  
19. obljetnica  
pogibije  
12  
redarstvenika

Želimo  
se otvoriti  
prema  
medijima

Kriminalistička  
tehnika  
važna karika  
u otkrivanju  
počinitelja  
kaznenih djela

#### iz rada policije

- 52** Sjećanje na Ivana Grbavca
- 53** Lijepo je osjetiti dobrotu i humanost pripadnika Mobilne jedinice prometne policije
- 58** Tečaj iz daktiloskopije za više krim tehničare
- 65** Rješavanje talačke krize na putničkom brodu
- 70** Biciklistička ophodnja u PU karlovačkoj
- 77** Aktivne pripreme za turističku sezonu
- 81** Pula: 500 kg težak izazov za istarske protueksplozivce
- 86** Špoljariću zlatna ministarska značka

#### duhovni kutak

- 95** Benedikt XVI. pozdravio hrvatske policajce

#### magazin

- 98** Iva Balgač: 'Protokol - važni aspekti internog komuniciranja'
- 100** Vozačku i prometnu, molim!
- 103** KK "Satir" i terapijsko jahanje
- 107** Depresija - bolest današnjice

Prilog glasilu:

**Smjernice MUP-a  
u odnosima s medijima**

Razgovor: Ivan Jarnjak, potpredsjednik Hrvatskoga sabora



## Radite časno i odano svoj posao na dobrobit hrvatskih građana

**Ministra Karamarka iznimno cijenim i kao čovjeka i kao stručnjaka za problematiku unutarnjih poslova. (...) Ministar Karamarko dobro radi sa svojim timom i na taj način treba i nastaviti dalje.**

Kako su nedavno mediji objavili, današnji je potpredsjednik Hrvatskoga sabora Ivan Jarnjak, dok je devedesetih obnašao dužnost ministra unutarnjih poslova, bilježio sve događaje, sjednice i odluke iz tih znakovitih i povijesnih vremena za Ministarstvo unutarnjih poslova u svoje bilježnice, koje bi mogле ugledati svjetlo dana kao zanimljivi dnevnički, knjiga sjećanja. Bio je to povod našeg razgovora s njim za glasilo Mir, ugled, povjerenje. Tako nam je dobro raspoložen bivši ponosni ministar MUP-a Ivan Jarnjak tijekom našeg susreta u njegovu uredu na Markovu trgu otkrio niz detalja o stvaranju hrvatske policije, njezinom sudjelovanju u Domovinskom ratu kao i svim bitnim pitanjima vezanima uz prošlost, sadašnjost i budućnost hrvatske policije i države u cjelini.

**MUP:** Potpredsjednik ste Hrvatskog sabora, političar s velikim iskustvom koji već dva desetljeća obnaša niz odgovornih i važnih državnih dužnosti. Od kolovoza 1991.

do travnja 1992. bili ste zamjenik ministra unutarnjih poslova, a potom od travnja 1992. do prosinca 1996. ministar unutarnjih poslova RH. Jeste li zadovoljni današnjom Hrvatskom, onime što je postignuto u tih dvadeset godina? Vaš pogled na današnju Hrvatsku?

**I. J.:** Danas je ugodno pogledati Hrvatsku u odnosu na onu od prije dvadeset godina, ali činjenica je da se puno stvari moglo i bolje napraviti. To nije neka kritika, posebno ni na koga, ali mi je žao što nismo neke stvari tada odradili i to danas plaćamo. Govorim sad o državi. Recimo, devedesete smo razgovarali u jednom trenutku oko toga da bi trebalo napraviti projekciju kakva bi trebala biti naša državna uprava? Koliko bi ona smjela financijski stajati, koliko će je hrvatski državni proračun moći plaćati, da se ne dogodi da bude preglomazna i da praktički država zbog toga ima problema. Drugo, tada smo govorili i o potrebitom školovanju državnih službenika kako bismo dobili jedan novi odnos, profesionalnu, stručno obučenu državnu upravu. Mislim da na tom području nismo dovoljno učinili.

Što se tiče MUP-a moram reći da sam jako zadovoljan i ponosan na to što sam tamo proveo više od pet godina. Tog vremena vrlo rado se sjećam. Drago mi je, također, da

MUP napreduje, da je zadržao jedan autoritet kao instituciju, što je bio i moj cilj kad sam bio na čelu ministarstva. Uvijek sam se zalagao za to da jačamo državne institucije, jer koliko su one jake toliko je jaka i država. Neki su me ministri tada, da ne spominjem imena, pitali: „Što će onda biti ja, ako je institucija jaka?“ Moje je mišljenje da ne treba svaki ministar koji dođe početi od nule, nego nastaviti tamo gdje se stalo i onda nastaviti dalje.

### **Za vrijeme rata u MUP-u se puno, ali racionalno ulagalo**

**MUP:** U javnosti ste poznati pod sintagmama: „prvi hrvatski policajac“, „ratni ministar unutarnjih poslova“. Imali ste tada veliku odgovornost, dužnost. Stvarali ste u gotovo nemogućim uvjetima učinkovitu hrvatsku policiju, redarstvo i obrambene snage? MUP je iz rata iznikao kao dobro organizirana, opremljena i ustrojena institucija, a bila su to teška vremena?

**I. J.:** Da, reći će vam nešto o čemu još nisam javno govorio. Vlada RH je bila 1991. godine donijela odluku o vraćanju novca iz stambenih fondova. MUP je tada imao dva takva fonda. Jedan manji je bio namijenjen kadrovskim stanovima, a drugi veći za sve druge. Donio sam tada odluku da taj fond za kadrovske stanove uplatimo Vladu, a drugi veći da oraćemo kod Zagrebačke banke. Tako smo ga spremili za dane kad će nam trebati. Uglavnom, taj dio oročenog novca je kasnije bio narastao na ogromnu svotu koja je točno trošena prema tada važećim zakonima, što se moglo provjeravati, a potvrdila je i revizija. Drugo, kada je za MUP bio usvojen proračun, na kolegiju se uvek razgovaralo kako će se taj novac dijeliti. Uvijek smo od tog našeg proračuna stavljali deset posto na stranu, u rezervu kako se ne bi dogodilo da u jednom trenutku ostanemo bez novca. Tako smo osigurali sredstva za investicije koje su isle s razine ministarstva. Svake godine proračun se nije raspoređivao sto posto, nego devedeset posto. Zbog toga smo mogli iz vlastitih sredstava, bez dizanja kredita, opremati MUP. Primjerice, kupili smo tada od tih uštedjenih sredstava odjednom tisuću petsto vozila, izgradili smo MUP-ov kompleks, današnje Ravnateljstvo policije na Kustosiji kao i nekoliko policijskih uprava. A da ne spominjem koliko smo stanova u ratno vrijeme kupili za branitelje, pogotovo za specijalce kojima je u klauzuli potpisanih ugovora s MUP-om stajalo i rješavanje stambenog pitanja. Niti jedno ministarstvo nije investiralo tada toliko, koliko MUP. Moram reći da mi je dragoo zbog toga, jer smo zaista bili dobro opremljena policija. Tada smo kupili i najsvremeniju računalnu opremu za naš Centar za kriminalistička vještacanja u vrijednosti od šest i pol milijuna njemačkih maraka. Opremanje toga centra donijelo je našim policijcima na terenu tada neviđene mogućnosti u radu. Izabравši na javnom natječaju puno jeftinijeg proizvođača, uštedjeli smo puno i na izradi novih hrvatskih registarskih pločica koje su se tada uvodile. Dakle, puno se ali racionalno ulagalo, no plaće su bile na razini kao u državi.

### **Osobni dnevnići**

**MUP:** Nedavno smo saznali iz medija da ste vodili osobne dnevniće o svom ministarskom mandatu, ali i onom

**kasnije predstojnika UNS-a. Hoće li ti dnevnići otkriti nove detalje, Vaše osobne pogledi na stvaranje hrvatske policije, redarstvenih snaga, u konačnici obrane Hrvatske? Hoćeće li objaviti te svoje dnevniće, sjećanja?**

**I. J.:** Točno je, zapisivao sam mnoge detalje o susretima i odlukama u kojima sam sudjelovao. I sam se čudim koliko sam toga zapisaо. Zaborave se mnoge stvari, mnogi detalji. Danas mi je jako dragoo da sam to vodio, vidjet ću, možda se jednog dana od toga i nešto rodi, knjiga, ali „bumo vidli“.

**MUP:** Jedan od vaših prethodnika na mjestu ministra unutarnjih poslova Josip Boljkovac svojom knjigom sjećanja izazvao je mnoge polemike i prijepore u javnosti? Vaše mišljenje o tome?

**I. J.:** Čitao sam Boljkovčeva sjećanja i izrazio nezadovoljstvo načinom na koji je on to prezentirao. Ispalo je kao da je on vodio državu, da je on promišljaо državu, a da su svi drugi bili „potrčko“ oko njega, što nije točno i što je neistinito. U knjizi je naveo neke stvari koje se uopće nisu dogodile. Žao mi je što je napisao takvu jednu knjigu, a nisam zadovoljan ni načinom na koji je pristupio tom vremenu. Previše je isticao svoju osobnost. Ispada, ponavljam, da je on vodio i promišljaо državu, a da je Tuđman trčao za njim i tažio njegova mišljenja da bi mogao donositi odluke. To je apsolutno krivo, netočno i ne bih htio dalje davati ocjene o Boljkovcu.

**MUP:** Hrvatska policija, redarstvenici na početku agresije srpskih pobunjenika i JNA na Hrvatsku prvi su stali u obranu ustavno-pravnog poretka i teritorijalnog integriteta novostvorene neovisne hrvatske države? O tome se osim u MUP-u i na obilježavanju obljetnica inače premalo zna, govorи, zašto?

**I. J.:** Zaista, sve je u obrani Hrvatske počelo u MUP-u i bilo kakva druga tvrdnja povjesno je neistinita. Nesporno je da je sve krenulo iz policije, jer druge zakonske mogućnosti nije bilo. Praktično, zakonski ZNG je bio dio MUP-a. Prema tome, nitko tko je i malo objektivan, ne može tu činjenicu na bilo koji način demantirati. Međutim, nekim ljudima se to nije svidjelo. Jedno vrijeme su govorili kao „vojska je nastala“, pa nukleus je negdje morao biti. Sve ono što se zvalo „jake snage MUP-a“ to je počelo u MUP-u. To je dobro i na čast hrvatskoj državi i hrvatskom Ministarstvu unutarnjih poslova. To treba njegovati i povjesno valorizirati. Ono što je loše i što mi je žao, to je činjenica, kako je u odnosu na vojsku MUP obradio vrlo malo povjesne građe o tome i svom sudjelovanju u stvaranju države i Domovinskome ratu. O tome se vrlo malo zna. To nije dobro i mislim da bi danas kad je stvorena jedna povjesna distanca, trebalo iskoristi priliku da se s punom istinom o stvaranju hrvatske oružane sile izade u javnost. Trebalo bi jednostavno reći kako je sve krenulo 5. kolovoza 1990. kada je u Svetosimunskoj formiran Prvi hrvatski redarstvenik, a da je 7. rujna već formirana ATJ Lučko. Pokojni prvi hrvatski predsjednik dr. Tuđman tada je meni kao zamjeniku ministra dodijelio zadataku da se posebno bavim sa SZUP-om i specijalnim postrojbama. Cilj nam je bio da svaka policijska uprava ima specijalnu postrojbu koja treba biti osposobljena za borbu protiv terorizma kao i za smirivanje stanja, ako dođe do većeg narušavanja javnog reda i mira. Jasno je da su oni trebali prihvati i borbene zadatke, ako to bude nalagala situacija u ratu, kako bi se oslobođila temeljna policija i vratila na svoje temeljne zadaće.



Žao mi je što to neki danas pokušavaju omalovažiti, jer to je povijesna istina. Sve informacije koje su dolazile s terena te 1991. su se prikupljale u MUP-u. Pokojni predsjednik došao je jedne noći u MUP polovicom devetog mjeseca 1991., jer se interesirao za neke činjenice. Svi razgovori iz tog vremena su se snimali i trebalo bi vidjeti koliko je toga materijala sačuvano, presnimiti ga da se ne upropasti, jer iz toga će se materijala mnoge stvari moći rekonstruirati i oko same agresije Srbije na Hrvatsku.

### **Pripadnici ATJ Lučko - istinski heroji**

#### **Domovinskog rata**

**MUP:** Posebice velik doprinos pobjedi u Domovinskom ratu dali su pripadnici specijalnih jedinica policije. ATJ Lučko ove godine obilježava dvadesetu obljetnicu postojanja?

**I. J:** Točno, ovoga rujna se obilježava dvadeseta obljetnica ATJ Lučko. Bili su kod mene nedavno dečki iz Lučkog i rekli mi da se iz Lučkog namjerava iseliti specijalna postrojba i da će se tamo uspostaviti ne znam što? Zamolio sam Vladu koja bi o tome trebala donijeti odluku, da Lučko ostaje memorijalno središte da možemo reći: „Evo, odavde su krenule borbene

postrojbe koje su stvarale Hrvatsku.“ Otuda su krenuli prvi kadrovi, Lucić i ekipa, I. gardijska koja je nastala u Rakitiju je krenula iz Lučkog. U stvari, tu postrojbu MUP-a iz Lučkog prozivali „jake snage MUP-a“. Svi naši ljudi su imali tada veliko povjerenje u tu postrojbu. Pripadnici ATJ Lučko, da bi ušli u jedinicu morali su tada, prvo, proći vrlo strogu selekciju. Drugo, čekao ih je zastrašujući dril i trening kako bi postigli potrebite vještine i treće, morali su biti istinski domoljubi koji su živjeli jedino za Hrvatsku. Hrvatsku i hrvatski narod oni su stavili ispred sebe pa ako treba poginuti i poginut ćemo. Na žalost, dogodilo se da su brojni od njih i poginuli u Domovinskom ratu. Oni su bili na to spremni. Kada danas pogledate te ljudе, oni su apsolutno zavrijedili divljenje i istinski su heroji Domovinskog rata.

**MUP:** Listajući brojeve glasila MUP-a „Halo 92“, izdanja 1992.- 1995., vidljivo je da ste pored svih ministarskih dužnosti, sami obilazili, posjećivali policijske snage na svim položajima diljem Hrvatske u vrijeme Domovinskoga rata? Kakva sjećanja nosite iz tih dana? Kada Vam je bilo najteže, biste li izdvojili najdramatičnije i najsretnije trenutke?

**I. J:** Prije svega osjećao sam potrebu da budem s tim ljudima na terenu. Nije bilo značajnijeg događaja na koji nisam

izašao. To je bio moj stil rukovođenja MUP-om. Bilo je puno lijepih trenutaka. Jedan od najljepših susreta mi je bio susret sa specijalcima u Gračacu za vrijeme Oluje. To je trenutak kojeg mogu vrlo teško zaboraviti. Dogovorili smo se da prvo mjesto na koje ćemo postaviti natpis Policijska postaja i uvesti našu policiju bude Gračac. I mi smo zaista 5. kolovoza, u popodnevnim satima prešli Starigrad, Velebit i ušli u Gračac, a taj dan smo postavili našu natpisnu ploču i u Lovincu.

Posebno sam bio ponosan i za parade na Jarunu kad sam video te naše specijalce kako marširaju. To je bio jedan veliki, veliki događaj. Konstatiram još jednu stvar. Na Dan policije 1994. MUP je u Svetosimunskoj imao svoju paradu. U njoj su sudjelovale postrojbe svih vrsta policije. Pokojni predsjednik Tuđman je bio na toj paradi i tada video izložbu svega onoga što mi imamo. Tako je nastala i njegova ideja da se iduće godine 30. svibnja na Dan državnosti održi parada na Jarunu. Mislim da bi i danas nešto takvo trebalo napraviti. Bilo mi je drago i kada je kardinal Kuharić posvetio i otvorio našu kapelicu u Svetosimunskoj. Posebno sam se veselio kada je otvorena Kustošija, iako tada nisam više bio ministar MUP-a, već predstojnik UNS-a. Taj je projekt bio toliko osporavan, a ja pitam: kako bi danas opstao MUP-a bez Kustošije? Kad je došao SDP na vlast, pisali su da je to investicija koja nije trebala, da smo to preskupo platili. Pet revizija prošlo je kroz Kustošiju. Dva puta reviziju je slao ministar Penić, a tri puta ministar Lučin. No zaboravili su da je MUP tada imao viziju, ideje, a snašli smo se i za „peneze“. Mi smo postavili vječnu vatru pred sjedište MUP-a u Savskoj kao spomen svim palim policajcima, što je trajna vrijednost. To nije spomenik Jarnjaku, nigdje to ne piše, ali tko god danas prođe pored MUP-a vidu tu vatru. Ona ga podsjeti na ljudе koji su dali svoje živote za slobodnu i neovisnu Hrvatsku.

## **U Haagu se po prvi puta u povijesti ratovanja sudi pobjedničkoj vojsci!**

**MUP:** Među haaškim optuženicima uz generale Gotovinu i Čermaka je i general Markač. Nedavno je general Ademi izjavio kako je trebao biti žrtva, jer su Markač i Jarnjak lažno svjedočili. Vaš komentar?

**I. J.**: Ne želim polemizirati s Ademijem preko novina, jer to nije moj običaj. Mi koji smo prošli to vrijeme moramo svi zajedno imati više dostojanstva, međusobnog respekta i poštivanja. To je vrijeme koje je prošlo, ali događaji koji su bili, pamtit će se „za navek“. Znam da danas ima u Hrvatskoj puno ljudi kojima mi koji smo bili u ratu smetamo, jer oni nisu bili. Ili si pripisuju da su bili, ili nastoje umanjiti one vrijednosti koje smo mi stvarali u Domovinskom ratu. Inače, Ademija cijenim kao domoljuba i kao čovjeka i generala. On je apsolutno dao svoj doprinos u Domovinskome ratu. Razumijem ga da mu je bilo teško. Kad mu je bilo najteže, došao je k meni. Razgovarali smo, neke stvari smo i riješili. Ako misli da je to što je rekao tako, onda nemam što s njim razgovarati. Što se tiče generala Markača, to je tragedija koja me osobno strašno боли. Ako je tko pripremao policajce i ostale da ne čine nikakvo zlo u ratu, onda je to bio general Markač. U obuci i poduci iz ratovanja govorio im je kako se mora ponašati u ratu i kako se mora ponašati prema zarobljenicima. Upravo je Markač najviše učinio



na tome da ljudе educira i nauči ih ljudskom i odgovornom ponašanju u ratu. Uvjerena sam da je on nepotrebno u Haagu, nepotrebno jer je nevin kao i naši drugi generali na suđenju. Po prvi puta u povijesti ratovanja sudi se pobjedničkoj vojsci! Pokušava se kroz to izjednačiti agresora i žrtvu. U nedavnoj izjavi za beogradske Večernje novosti sam jasno rekao o tome: „Vi Srbi se morate konačno suočiti s istinom, činjenicama. Vi ste izvršili agresiju na Hrvatsku. Ne narod, nego tadašnja Miloševićeva vlast je izvršila agresiju na Hrvatsku. Vi to morate priznati.“ Ostajem kod te tvrdnje.

## **Potrebno je iznijeti pravu, povijesnu istinu o ulozi MUP-a u Domovinskom ratu**

**MUP:** Mnogi bivši i sadašnji pripadnici policije imaju status branitelja. Braniteljska populacija općenito često iskazuje nezadovoljstvo svojom percepcijom i ugledom u društvu. U dijelu naše javnosti, recentnoj filmskoj umjetnosti, književnosti o Domovinskome ratu koji je bio pravedan i obrambeni iznose se više negativnosti, nego njegove vrijednosti. Nismo li mi kao država mogli više učiniti kako bi se školskoj djeci, mladima na objektivniji i pozitivniji način prikazivao Domovinski rat i njegovi heroji?

**I. J.**: Htio bih, prije svega, naglasiti da sam imao divan kolegij u ratu. To su bili moji zamjenici Tomljenović, Gledec, zatim pomoćnici Reljić, Morić, Markač, Brezak, Benko, Židovec, Lukić, Mikulčić, Katica Osrečki, Lacković, jedno vrijeme Pavlović, Perica. Sve su to bili ljudi koji su bili sjajni svaki u svojoj profesiji. Odrađivali su svoj dio posla profesionalno, na te ljudе sam i danas jako ponosan. To govorim zbog toga što je nama uvijek prioritet bio nešto odraditi, rješiti problem koji se javio tog trenutka. Hajmo stvoriti hrvatsku državu, hajmo pomoći da ta država bude sigurna, mirna! Bilo nam je jasno, ako ne bude sigurnost da neće biti niti razvoja, posla, neće biti turizma. Što smo sve činili da vratimo turiste? Geslo nam je bilo, dakle, raditi, raditi i raditi i nismo vodili, danas kad to gledam, o ovoj povijesnoj dimenziji dovoljno računa. Mislimi smo da imamo druge ljudе koji će to odraditi. Zdravko Židovec bio je pripremio materijale koji su obuhvaćali sve što je MUP napravio, značio tijekom Domovinskog rata, kako bi o tome ostala trajna pisana građa i vrijednost. No, kako sam otišao iz MUP-a, na tome se više nije radilo. Došli su ljudi kojima nije bilo u interesu da se o tome više govori. Žao mi je što je to tako. Očekivao sam da će biti više građe o Domovinskome ratu, ulozi MUP-a u školskim udžbenicima. Danas vidim da Predsjednik Srbije predlaže da mi pišemo zajedničku povijest. Kako mi možemo pisati zajedničku povijest? Oni su izvršili agresiju na Hrvatsku i sad bismo



mi trebali pisati zajedničku povijest. To bi značilo da smo mi izjednačeni u krivnji. U Hrvatskome saboru je nama svima javno gospođa Pusić rekla: „Svi ste vi bili ilegalci 1991.“ Kada netko kaže da treba objektivno prikazati istinu i doprinos pojedinih ljudi Domovinskom ratu, istaknuti istinske heroje Domovinskoga rata, onda sejavljaju pojedinci govoreći: „Taj, taj i taj.“ No, trebamo prije odrediti kriterije prema kojima ćemo određivati istinske heroje Domovinskog rata. Sigurno je da u MUP-u ima strašno puno materijala koji sve to što govorim mogu potkrnjepiti. Samo treba sjeti, odrediti ljude. Apeliram i sada na ministra unutarnjih poslova Karamarka. Nije kasno da se sve to što postoji u ulozi MUP-a u Domovinskom ratu, stvaranju Hrvatske sustavno obradi kao vrijedna povjesna, arhivska i publicistička građa. Da se u to uključi i Odsjek za povijest Filozofskog fakulteta. Neka povjesničari proučavaju tu dokumentaciju i da iz toga izđe povjesna istina. Sigurno je da smo mi radeći mislili da će i drugi odraditi svoj posao i iznijeti pravu istinu o Domovinskom ratu. Na žalost, to se nije dogodilo.

**MUP:** Bili ste i predstojnik Ureda za nacionalnu sigurnost od 1996. do 2000. Bliski suradnik prvog hrvatskog predsjednika dr. Franje Tuđmana čitavo desetljeće, čovjek njegova najvećeg povjerenja? Jeste li se uvijek i u svim odlukama slagali?

**I. J.:** Nismo se baš uvijek slagali. Imali smo i vrlo tvrdih rasprava, no pokojnog predsjednika Tuđmana iznimno cijenim i kao čovjeka i kao predsjednika, kao i njegov ogroman doprinos u stvaranju hrvatske države. Nedavno sam za jedan tjednik rekao, kad me pokojna Savka pitala tražim li još uvijek dobre strane Tuđmana, a ja sam joj odgovorio: „Našao sam njegove vrijednosti te ih i danas cijenim, kao što sam našao i twoje vrijednosti koje sam tada cijenio.“ Bez njega i njegove vizije u Domovinskom ratu, njegovog pokretanja i stvaranja atmosfere da je cijeli hrvatski narod po prvi puta u povijesti bio sav na jednoj strani, ne bi bilo pobjede i po tome je bio odlučujuća osoba. Zato smo i pobijedili u Domovinskom ratu u kojem je bio odlučujući čovjek. To što smo mi poneki puta imali rasprave

koje su bile i vrlo oštре, to je druga stvar. Logično je da u poslu takvih stvari mora biti. Logično je da je on imao svoje poglede, a ja svoje. Imao je i informatore koji su mu donosili netočne i ciljane informacije i protiv mene i protiv MUP-a. Koji put je to i povjerovao. Jednom sam mu bio donio deset kazeta snimljenog materijala, rekavši neka ih netko pogleda i kaže da se u tom materijalu nalazi informacija koja mu je bila prenijeta. No, on to nije učinio, vjerovao je meni. Bilo je, dakle, puno podmetanja i tu smo se znali sukobiti. Naš razlaz je bio principijelne naravi, jer sam tada odbio njegovu zapovijed da spriječimo demonstracije u Zagrebu u režiji Radija 101. Mi u MUP-u smo imali točne informacije što se događa. CNN je bio objavio da je predsjedniku Tuđmanu ostalo još tri mjeseca života i kako je u Hrvatskoj počela bitka za njegovog nasljednika. Neki su ljudi u tome vidjeli sjajnu priliku kako bi napravili kaos u državi, jer da MUP to neće moći spriječiti, odraditi pa će isplivati osoba koja bi bila nasljednik Tuđmana. Tada sam na kolegiju svu odgovornost preuzeo na sebe kazavši da će nam oni kucati na otvorena vrata. I tako je i bilo. Mislili su tada razbiti i razoriti centar grada, da će biti mrtvih i ranjenih, Jarnjak će onda morati otici, a policija će izgubiti na ugledu. No ništa se od toga nije dogodilo, sve im se izjalovilo. Nisam to nikad predsjedniku Tuđmanu zamjerio s obzirom na okolnosti u kojima je on tada bio i s obzirom na ljudе koje je imao oko sebe i poznavajući te „dvorske dovitljive“, isključivo intrigante koji su ga izvješćivali o tome što se događa u Zagrebu. Logično je stoga da je donio takvu odluku. Zapisao sam i zadnji razgovor s njim, a i nakon tog odlaska iz MUP-a ostali smo prijatelji i u dobrim odnosima.

### **Radom MUP-a osobno sam jako zadovoljan**

**MUP:** Hrvatska je pred ulaskom u Europsku uniju. MUP je ulazio goleme napore i odradio sve svoje zadaće u tom dijelu. Hrvatska policija za svoj rad dobiva pohvale svojih europskih kolega, partnera. Bavi se prevencijom, proaktivno djeluje, postaje sve više servis građanima. Vaše viđenje današnje hrvatske policije?

**I. J.:** Mi smo i u ratu održavali tečajeve za policajce u Valbandonu, tada pripremali ljude koji trebaju sutra raditi. Slali ljudе u svijet na stručno usavršavanje, u tom smislu je policija normalno funkcionalna. Svakako, svako vrijeme ima i svoje zahtjeve kad je u pitanju organizacijsko prilagođavanje. U tome treba biti oprezan i ništa ne učiniti preko noći, jer to može dovesti u pitanje funkcioniranje sustava. Tu se ne smije eksperimentirati, raditi neprovjerene poteze. Nama se u MUP-u nije dogodilo donošenje nekog zakona kojeg ne bismo mogli sutra provesti, sve smo provjeravali.

Hrvatska policija je danas sjajno organizirana, opremljena i ima odlične kadrove. Zato može raditi, daje rezultate. Radom MUP-a osobno sam jako zadovoljan. To je državno tijelo, institucija koja može biti ogledni primjer kako treba jedna državna institucija izgledati. Nije upitna prilagođenost hrvatske policije europskim standardima. Mi smo stalno surađivali s europskim policijama i za vrijeme rata, da bismo pripremili policiju za sutra. Policija mora biti uvijek korak ispred, a ne korak iza vremena. I u vrijeme najtežih ratnih sukoba naši su kriminalci uredno sa srpskim surađivali, jer kriminal ne pozna granice. Suradnja policija je neminovna, bez toga ne ide. Hrvatska policija radi puno na suradnji s drugim policijama,

što je dobro. Ali naglašavam školovanje, školovanje, školovanje i ulaganje u ljudе, kadrove, jasno prateći nove tehnologije i nova tehnička dostignućа. No bez čovjeka koji je motiviran, koji želi raditi, nema uspjeha, a policija je uvijek motivirana (op. a.osmijeh) za svoj posao.

**MUP: Kakva je Vaša suradnja s ministrom unutarnjih poslova Tomislavom Karamarkom?**

**I. J:** Ministra Karamarka iznimno cijenim i kao čovjeka i kao stručnjaka za problematiku unutarnjih poslova. On je u MUP-u prošao velik dio puta. Bio je 1993. na čelu najveće PU, PU zagrebačke gdje je puno toga o policijskom radu naučio u samoj operativi. Bio je i pomoćnik za kadrove, video kako cijeli sustav funkcionira s te razine i koji su tu problemi. Policija je državno tijelo koje jedinu pravu vrijednost ima u kadrovima. Ministar Karamarko dobro radi sa svojim timom i na taj način treba i nastaviti dalje.

**MUP: Poznata je Vaša neskrivena ljubav prema Zagorju.**

Najpoznatiji ste Zagorec, ponosni Bedjanec u hrvatskoj politici. Kako to da se više Zagoraca poput Vas nije profiliralo u suvremenoj hrvatskoj politici, diplomaciji?

**I. J:** Kad pogledate, i kroz povijest nije bilo puno Zagoraca u politici, ali su bili dobro raspoređeni.

**MUP: Bili ste predsjednik Karate saveza Hrvatske i bivše države. Bavite li se i danas športom, imate li slobodnog vremena?**

**I. J:** Meni je jedino slobodno vrijeme kada se bavim športom. Ili sam u teretani, ili ako mi je prilika, odem igrati tenis. Volim šport, bavim se športom, još uvijek mi to dobro ide. Preporučam ljudima koji imaju mogućnosti da se bave športom. To je prava investicija i prava vrijednost koja se dugoročno isplati. Dvadeseta mi je godina kako sam u politici i u tom razdoblju nikada nisam koristio cijeli godišnji odmor. No to je moj život. Prioriteti su prioriteti.

**MUP: Što biste poručili hrvatskim policajcima i policajcima, ipak ne zarađuju previše, a društvo koji put od njih i previše očekuje. Ne smiju biti represivni, a moraju se baviti svim najtežim društvenim i socijalnim, problemima, slučajevima?**

**I. J:** Pozdravljam sve bivše policajce, sve one koji su u mirovini, želim da uživaju i da im bude dobro, da MUP nikad ne zaborave i da ministarstvo ne zaboravi njih... Današnjim, pak, policajcima želim da budu ponos MUP-a, da rade časno i odano svoj posao na dobrobit hrvatskih građana, jer hrvatski građani nemaju nikog drugog da ih u tom smislu zaštiti. Samo njih. Neka to uvijek imaju na umu i neka uvijek profesionalno, uljudno i korektno obavljaju svoj posao. To hrvatski čovjek i zasluguje, a i očekuje od hrvatskih policajaca. ●

Hvala Vam na razgovoru.

Razgovarali: Biserka LUKAN i Dubravko NOVAK

Snimio: Ivica LAJNER

Opatija: Održana Konferencija čelnika policija uoči turističke sezone 2010.

## Sigurno u turističku sezonu

**Hrvatska je poželjna i sigurna turistička destinacija. I ove godine, tijekom srpnja i kolovoza, hrvatskim će policajcima pomagati strane kolege iz nekoliko europskih država iz kojih nam dolazi najviše turista**

Pod visokim pokroviteljstvom predsjednice Vlade RH Jadranke Kosor u Opatiji je u srijedu, 19. svibnja, upriličeno svečano otvorenje Konferencije čelnika policija uoči turističke sezone 2010. Ova, već peta po redu konferencija, okupila je ravnatelje, direktore i predstavnike policija iz devet europskih zemalja: Austrije, BiH, Češke, Francuske, Crne Gore, Mađarske, Slovenije, Slovačke, SR Njemačke - Bavarske,



predstavnike Generalnog tajništva INTERPOL-a, kao i nadležne dužnosnike MUP-a i načelnike priobalnih policijskih uprava.

Otvarajući konferenciju prigodnim riječima uzvanicima i sudionicima obratili su se Oliver Grbić, glavni ravnatelj policije te Ivo Mujo, državni tajnik Ministarstva turizma.

Spominjući važnost ovoga policijskog projekta za hrvatski turizam i ugled naše zemlje u cjelini, Grbić je među inim kazao: „Kako iz godine u godinu broj dolazaka stranih gostiju u Republiku Hrvatsku raste, bez obzira na krizu i recesiju, vjerujemo kako će u sezoni 2010. godine biti premašeni svi dosadašnji rezultati ili u najmanju ruku dostignuti prošlogodišnji. Upravo stoga ovaj naš zajednički projekt razmjene policijskih službenika tijekom turističke sezone u Republici Hrvatskoj potvrđuje svoju stvarnu potrebnu i vrijednost. Mišljenje domaće javnosti, kako one stručne policijske tako i opće, jest da suradnja hrvatske policije s policijama država iz kojih nam pristižu turisti uvelike doprinosi prepoznavanju Hrvatske kao poželjne i sigurne turističke destinacije. Uvijen sam kako su iskustva mađarskih, austrijskih, francuskih, čeških, slovačkih i njemačkih kolega koji su boravili u Hrvatskoj pozitivna te kako će i interes među vašim policijskim službenicima za dolazak u Hrvatsku u sklopu ovoga projekta biti veći“.

Rekao je i kako su pohvalnu ocjenu projektu dali i predstavnici Generalnog tajništva INTERPOL-a, ističući da je riječ o međunarodnoj suradnji koja bi trebala postati primjer dobre prakse i za policije u drugim turističkim regijama. Slijedom



## Direktor SECI Centra posjetio glavnog ravnatelja

Dana 30. ožujka direktor SECI Centra Gürbüz Bahadir boravio je u službenom posjetu u Ravnateljstvu policije gdje ga je primio glavni ravnatelj policije Oliver Grbić. U pratnji direktora Bahadira bio je i Milan Miletić, zajednički časnik hrvatske policije i carine pri SECI Regionalnom Centru u Bukureštu. Glavni ravnatelj Grbić goste je upoznao s naporima koje hrvatska policija poduzima u borbi protiv organiziranog kriminaliteta i korupcije te ukratko prezentirao rezultate policije u nekoliko posljednjih kriminalističkih istraživanja vezanih za slučajeve korupcije. Razgovaralo se i o suradnji hrvatske policije s policijsama zemalja u regiji, posebice Srbije i Bosne i Hercegovine.

toga, tijekom prošle godine u projektu je sudjelovalo devet INTERPOL-ovih službenika koji su iz sjedišta u Rijeci pružali logističku podršku mješovitim policijskim ophodnjama diljem naše obale povezujući ih s INTERPOL-ovim bazama podataka.



## Veleposlanica Australije posjetila MUP



Ministar unutarnjih poslova Tomislav Karamarko, 30. ožujka sastao se s veleposlanicom Australije u RH, Beverly Mercer. Na sastanku je bilo riječi o aktualnoj međunarodnoj borbi protiv organiziranog kriminaliteta i korupcije, s naglaskom na ilegalne migracije, krijućenje ljudi, krijućenje droge balkanskog rutom te o pripremama hrvatske policije za schengenski režim. Govoreći o policijskoj suradnji ministar Karamarko istaknuo je kako MUP RH aktivno surađuje s nizom zemalja u regiji ali i šire. Kao primjer suradnje istaknuo je zajedničku inicijativu MUP-a RH i MUP-a Republike Srbije kroz osnivanje Informacijskog centra za organizirani kriminal, koji će biti servis informacijske ispomoći svim zemljama u regiji u borbi protiv organiziranog kriminala. Vlada RH i MUP RH ulazu velike napore u pregovorima za ulazak u EU, poglavje 24 „Pravda, sloboda i sigurnost“ je u završnoj fazi, a intenzivno se radi na podizanju broja policijskih službenika granične policije za potrebe schengenske granice, rekao je ministar Karamarko.

Državni tajnik Ivo Mujo, pozdravljajući uvaženi skup i u ime ministra turizma Damira Bajsa, predstavio je hrvatski turizam naglašavajući sigurnost kao bitnu odrednicu turističke djelatnosti kako bi se turizam mogao nesmetano odvijati. Kazao je kako je Republika Hrvatska, kao značajna turistička destinacija, prošle godine imala drugi najuspješniji rezultat po broju dolazaka i po ostvarenim rezultatima od konkurenčkih zemalja na Mediteranu te da veliku pozornost posvećuje sigurnosti. Spomenuo je i kako je, prema anketama i istraživanjima, turistima na visokom trećem mjestu po važnosti element osobne sigurnosti koji u Hrvatskoj osjećaju i time su jako zadovoljni te nastavio:

„Bez kvalitetne, sigurne destinacije ne možemo govoriti o kvalitetnom turizmu. Mi u Ministarstvu turizma, a u suradnji s Ministarstvom unutarnjih poslova, tome posvećujemo pozornost od 2006. Ovaj zajednički projekt koji se provodi nailazi na značajno odobravanje turista. Tako da ćemo i ove godine izdvojiti sredstva i udružiti ih s MUP-om kako bismo ovaj projekt zajedničke suradnje nastavili. Vjerujemo da će ova turistička godina, unatoč svim opterećenjima i unatoč okolnostima i situaciji u kojoj se nalazimo biti uspješna.“

Obraćajući se nazočnim čelnicima policija iz europskih zemalja Mujo je kazao: „Veseli me što će i naši prijatelji, predstavnici policija drugih zemalja, sudjelovati u našem zajedničkom poslu. Vjerujem da će naši gosti taj detalj, prisutnost svojih policijaca u našim destinacijama, istaknuti kao jednu od dobrih gesta i kao jedan od korisnih momenata u određenim





situacijama. Posebno je važno imati takvu suradnju jer ona može biti dodatak kvaliteti naše turističke ponude.“

### **Strani će policajci i ove godine pomagati hrvatskim kolegama na Jadranu**

Nakon svečanog otvorenja konferencije, potpisani su Memorandumi o razumijevanju temeljem kojih će tijekom nadolazeće turističke sezone u Hrvatskoj boraviti i raditi policijski službenici iz Austrije, Češke, Francuske, Mađarske, Poljske, Slovačke, Njemačke te predstavnici Generalnog tajništva INTERPOL-a.

Čelnici policija održali su tijekom radnog dijela konferencije kratka izlaganja, a vođeni su i službeni razgovori.

Cilj ove već tradicionalne konferencije i projekta MUP-a „Sigurna turistička sezona“ je osigurati stranim gostima, turistima visoku razinu sigurnosti tijekom njihova boravka za ljetnih mjeseci u našoj zemlji na svim razinama.

Inače, sam projekt Ministarstva unutarnjih poslova „Sigurna turistička sezona“, započeo je 2006. godine. Tada je pokrenuta inicijativa suradnje hrvatske policije s policijama drugih

europskih država čiji građani u većem broju borave na području naše države. Ta uspješna suradnja iz godine u godinu se proširivala, a nastavlja se i ove godine kroz prihvatanje stranih policijskih timova iz država koje su potpisale memorandume o suradnji. Od 2009. u projektu aktivno sudjeluje Generalno tajništvo INTERPOL-a. Takve zajedničke ophodnje hrvatske policije s kolegama iz drugih zemalja, odnosno, zajednički policijski timovi najbolji su način ostvarivanja neposrednog kontakta s našim gostima te su ujedno i promocija Republike Hrvatske kao sigurne zemlje.

Tijekom ove turističke sezone tako će slijedom potpisanih memoranduma mađarski i poljski policijski službenici raditi u PU zadarskoj, austrijski i njemački u PU istarskoj, francuski u PU dubrovačko-neretvanskoj, bavarski u PU primorsko-goranskoj, češki u PU splitsko-dalmatinskoj i šibensko-kninskoj te slovački policijski službenici u PU splitsko-dalmatinskoj i PU primorsko-goranskoj, dok će predstavnici Generalnog tajništva INTERPOL-a ove sezone svoje sjedište imati u PU dubrovačko-neretvanskoj.

Na marginama konferencije državni tajnik Ivo Mujo o uspješnoj suradnji svoga ministarstva s MUP-om kroz projekt





## Povjerenik Vijeća Europe posjetio Prihvati centar za strance

U sklopu službenog posjeta Republičkoj Hrvatskoj povjerenik Vijeća Europe za ljudska prava Thomas Hammarberg posjetio je, 8. travnja, Prihvati centar za strance u Ježevu. Dio je to redovnog obilaska država članica Vijeća Europe radi izvješćivanja o stanju ljudskih prava u Republici Hrvatskoj. Povjerenika Hammarberga je zanimalo kako funkcioniра Centar te u kakvim uvjetima stranci žive. Načelnik Prihvati centra za strance Josip Biljan povjerenika je upoznao s osnutkom i radom centra te koji su stranci tamo smješteni. Iako se prema Zakonu o strancima troškovi smještaja i putovanja naplaćuju strancu, europski povjerenik je zaključio kako je s gledišta ljudskih prava problematično da netko tko je lišen slobode plaća smještaj. Povjerenik Vijeća Europe kasnije je obišao cijeli Centar, zajedničke prostorije i sobe gdje su stranci smješteni, a s nekoliko njih je razgovarao. Thomas Hammarberg 9. travnja posjetio je i MUP RH gdje je s glavnim ravnateljem policije najviše razgovarao o pravima romske manjine u RH. Glavni ravnatelj policije Oliver Grbić je u ime ministra unutarnjih poslova izvjestio europskog povjerenika o pravima Roma kojih prema zadnjem popisu stanovništva u RH iz 2001. godine ima 9 463 ili 0,21 posto ukupne populacije. Grbić je napomenuo kako je stvaran broj tri ili četiri puna veći jer se mnogi Romi tijekom popisa stanovništva nisu izjasnili kao Romi nego pripadnici neke druge nacionalnosti. Grbić je rekao kako polacija ima pozitivna iskustva jer su policijski upoznati s problemima Roma te im pomazu u njihovu rješavanju na višoj razini. Povjerenika Vijeća Europe posebno se dojmio MUP-ov projekt mobilnih timova koje čine policijski i službenici za upravne poslove. Oni obilaze Rome i upoznaju ih s njihovim pravima. Trenutno su ti mobilni timovi ustrojeni u Gradu Zagrebu i u devet policijskih uprava, odnosno županija, gdje je 95 posto romske populacije, ali ti timovi su fleksibilni i mogu otici i na neko drugo područje.

## Posjet predstavnika UNHCR-a MUP-u

Dana 12. travnja, u posjetu Ministarstvu unutarnjih poslova RH bio je predstavnik UNHCR-a u RH Wilfried Buchhom u pratnji Jasne Barbarić, koja radi na pitanjima vezanim uz azil i Marija Pavlovića, koji radi na pitanjima vezanim za izbjeglice u njegovom Uredu. Teme sastanka bile su: primjena Zakona o azilu te predložene izmjene i dopune toga zakona, buduće promjene Zakona o strancima, najavljeni izmjene i dopune Zakona o hrvatskom državljanstvu, Projekt praćenja policijskog postupanja na granici (MUP u suradnji s HPC) te upoznavanje s projektom besplatne pravne pomoći za Rome, koji provodi UNHCR u suradnji s Uredom pučkog pravobranitelja, kao i daljnja suradnja MUP-a i UNHCR-a.



**Stanislav Janković, zamjenik direktora Policije Republike Slovačke i Oliver Grbić potpisuju protokol**

„Sigurna turistička sezona“ za naše glasilo je kazao: „Ministarstvo turizma će i ove godine s dvjesto tisuća kuna sufinancirati ovaj zajednički projekt koji je jako bitan. Upravo zbog toga, jer naši gosti koji dolaze iz europskih zemalja ugodnije provode odmor ako znaju da tu negdje mogu u nezgodnim situacijama imati podršku i svojih policijaca. No, ukupna priča sigurnosti u hrvatskom turizmu je tako bitna, kao što sam i rekao, prema istraživanjima koja se vode sigurnost je kod naših gostiju treći po redu razlog zbog čega dolaze u Hrvatsku poslije ljepote prirodnog okruženja, gastronomije i ljubaznosti ljudi, tako da je ovo jedan hvale vrijedan projekt. Dobro je da se nastavlja i vjerujem da će se on iduće godine i proširiti. Projekt je naš hrvatski proizvod i mnogi ga turistički djelatnici iz drugih turističkih zemalja prepoznaju kao dobru priču i željeli bi ga prenijeti u svoje zemlje.“

Stanislav Janković, zamjenik direktora Policije Republike Slovačke iskazao je također zadovoljstvo sudjelovanjem slovačke policije u projektu „Sigurna turistička sezona“ rječima: „Treći put će slovačka policija sudjelovati u ovom projektu s osmoricom svojih policijskih službenika. Tijekom srpnja četvoricom te četvoricom tijekom kolovoza. Imamo zaista dobra iskustva sudjelovanjem u ovom projektom. Zadovoljni smo mi kao slovačka policija, a zadovoljni su slovački turisti u Hrvatskoj kao i naše kolege, hrvatska policija. Sudjelovanje naših policijskih službenika u ovom projektu vrlo je pozitivno ocijenjeno i u brojnim slovačkim medijima.

Pitamo zamjenika direktora Jankovića o tome kakvo mišljenje su slovačke kolege policijaci ponijeli kući o hrvatskoj policiji, kakvi su odnosi hrvatske i slovačke policije te zadovoljava li po njima hrvatska policija standarde EU? „Ne postoji nikakva razlika između slovačke i hrvatske policije. Obje policije su vrlo profesionalne i iskusne. To su iskustva naših policijskih službenika koji su proteklih godina bili ovdje tijekom turističke sezone. To je jedna razina, druga pak je dobra razmjena informacija među nama. Odnosi slovačke i hrvatske policije su na vrlo dobri, jaki. Dokaz je tome naša suradnja koja je krenula i na razini policijskih uprava. Izvrsna je primjerice suradnja između policijskih uprava Bratislave i Zagreba, Šibenika i Prešova, Splita i Košica. To znači da je krenuo i ovaj donji, operativni dio suradnje.

Na pitanje hoće li sam doći na godišnji odmor u Hrvatsku, zamjenik direktora slovačke policije Janković nam je otkrio kako dobro poznaje cijelu Hrvatsku, s obzirom da je već sedamnaest puta svoj godišnji odmor proveo u našoj zemlji. ●

Biserka LUKAN  
Snimio Ivica LAJTNER

# Petnaesta obljetnica VRO 'Bljesak'



## Bila je to izvrsno pripremljena i provedena vojno-redarstvena operacija kojom su stvoreni uvjeti za pripremu i provođenje VRO „Oluja“

U Okučanima je 1. svibnja obilježena 15. obljetnica Vojno-redarstvene operacije „Bljesak“ kojom su hrvatske vojne i redarstvene snage munjevitom brzinom oslobodile Okučane i do tada okupirani dio Zapadne Slavonije.

Na taj dan, jedan od najznačajnijih datuma u novijoj hrvatskoj povijesti, prije točno 15 godina, kad je hrvatskim snagama uključenim u ovu akciju trebalo svega nekoliko sati da razbiju snage protivnika i oslobode ovo veliko i strateški značajno područje.

Akcija Bljesak započela je 1. svibnja 1995. u ranim jutarnjim satima, a završena je već sljedećeg dana u popodnevnim satima, uskladenim udarom Oružanih snaga i MUP-a, usmjerenim prema neprijateljskim snagama u Okučanima. Napad je uspio preko svih očekivanja: akcija je provedena na iznimno uspješan način, omogućivši prognanima povratak u njihove domove te spajajući hrvatski istok i zapad autocestom. U samo 31 sat oslobođeno je oko 500 km<sup>2</sup> okupiranog teritorija koji je zapo-sjedio srpski agresor i uspostavljen je nadzor nad autocestom Zagreb-Lipovac.

Bljesku su prethodile terorističke akcije pobunjenih hrvatskih Srba na putnike na autocesti Zagreb-Lipovac, a u akciji su sudjelovale 32 postrojbe oružanih snaga i policije sa oko 7200 hrvatskih vojnika i redarstvenika. Oslobađajući Zapadnu Slavoniju, poginula su 42 pripadnika Hrvatske vojske i policije, a 162 su ranjena.

Govoreći o vojnom značaju operacije Bljesak, treba istaknuti činjenicu da se radilo o izvrsno pripremljenoj i provedenoj vojno-redarstvenoj operaciji, kojom su bili stvoren i povoljni uvjeti za pripremu i provođenje operacije Oluja te oslobođanje svih do tada okupiranih područja. Briljantno vođena i izvedena VRO Bljesak i pobjeda nad postrojbama pobunjenih hrvatskih Srba pokazala je da je Hrvatska spremna za oslobođanje ostalih okupiranih teritorija.

## Svoje junaštvo uklesali ste u temelje hrvatske slobode

Uz najviši državni vrh, predsjednika Republike Hrvatske i vrhovnog zapovjednika Oružanih snaga RH, dr. Ivu Josipovića, predsjednika Hrvatskog sabora Luku Bebića, predsjednicu Vlade Jadranku Kosor, 15. obljetnica operacije Bljesak okupila je i podpredsjednika Hrvatskog sabora Ivana Jarnjaka, podpredsjednika Vlade RH i ministra financija Ivana Šukera, podpredsjednika Hrvatske vlade i ministra regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva Božidara Pankretića, predsjednicu Ustavnog suda Jasnu Omejec, ministra MORH-a Branka Vukelića, ministra MUP-a RH Tomislava Karamarka, ministra branitelja, obitelji i međugeneracijske solidarnosti Tomislava Ivića, ministra gospodarstva, rada i poduzetništva Đuru Popijača, načelnika glavnog stožera Oružanih snaga RH, generala zbora Josipa Lucića, glavnog ravnatelja policije Olivera Grbića te brojne saborske zastupnike i državne dužnosnike, hrvatske ratne invalide i predstavnike udruga proizašlih iz Domovinskog rata, obitelji poginulih.

## Čelnici njemačke i hrvatske policije potpisali Memorandum o razumijevanju

U sklopu bilateralne suradnje hrvatske i njemačke savezne policije od 6. do 8. travnja organiziran je radni posjet izaslanstva Ravnateljstva policije MUP-a RH Ravnateljstvu policije Saveznog ministarstva unutarnjih poslova Savezne Republike Njemačke u Berlinu. Hrvatsku policiju u radnom posjetu predstavljali su glavni ravnatelj policije Oliver Grbić, pomoćnik načelnika Uprave policije Dražen Mayka, pomoćnik načelnika Uprave za granicu Zlatko Miletić i policijski službenik za međunarodnu policijsku suradnju Marjan Jelinek. Čelnici dviju policija, glavni ravnatelj policije Oliver Grbić i predsjednik savezne policije Matthias Seeger, potpisali su Memorandum o razumijevanju u svezi provedbe projekta Međunarodne policijske suradnje policije u odori tijekom turističke sezone u Republici Hrvatskoj. Prema Memorandumu predviđa se upućivanje, odnosno, prihvatanje njemačkih policijskih službenika na području policijskih uprava na Jadranu u zajedničkim ophodnjama s hrvatskim policijskim službenicima tijekom turističke sezone.

## Sastanak državnog tajnika Ivice Buconjića s predstavnikom Svjetske banke

Državni tajnik Ivica Buconjić sastao se 14. travnja s predstavnikom Svjetske banke Waelom Zakoutom, direktorom Sektora u Odjelu za održivi razvoj Svjetske banke. Tom prigodom Buconjić i Zakout podijelili su mišljenja te razgovarali o prijedlogu okvira, opsegu i financiranju Projekta smanjenja rizika i prilagodbe rizicima od katastrofa. Olijevi predloženog projekta su unaprijeđenje spremnosti Republike Hrvatske u pripravnosti i reagiranju na katastrofe te žurne situacije kao i smanjenje od rizika katastrofa. Projekt uključuje i prilagodbe rizicima od katastrofa, povećanje spremnosti Hrvatske u sprječavanju posljedica katastrofa, hitnih slučajeva te unaprijeđenje praćenja i previđanja opasnosti povezanih s vremenom s ciljem smanjenja rizika od katastrofa.

## Jačanje kapaciteta MUP-a u borbi protiv krijumčarenja i zlouporabe droga

U okviru projekta IPA 2007 "Jačanje kapaciteta Ministarstva unutarnjih poslova u borbi protiv krijumčarenja i zlouporabe droga", 11. svibnja završena je dvodnevna radionica na temu dopinga. Austrijski partneri u ovom twinning projektu predstavili su austrijski model suzbijanja zlouporabe i krijumčarenja dopinških sredstava s aspektom policije, državnog odvjetništva i Agencije za borbu protiv dopinga. Važno je napomenuti kako je Republika Austrija jedna od prvih europskih zemalja koja je uredila zakonodavstvo na tom području.



Pred svečano postrojenjem počasnim postrojbama svih rodova Oružanih snaga i MUP-a te veterana Domovinskog rata, na stadionu NK Psunj – Sokol, predsjednica Vlade RH, predsjednik Hrvatskog sabora i predsjednik RH, nakon izvođenja hrvatske himne i odavanja minute šutnje za sve poginule hrvatske branitelje, obratili su se okupljenima, a u svojim su govorima naglasili da je ta veličanstvena oslobođilačka akcija omogućila stvaranje današnje modrene Hrvatske koja je, ulaskom u NATO, postala stabilna i demokratska zemlja i pouzdan partner te sigurna da joj više nitko neće moći oduzeti slobodu i ugroziti teritorijalni integritet.

Gospođa Kosor zahvalila je obiteljima poginulih u akciji „Bljesak“ te svim sudionicima u akciji riječima: „Vi ste ponos Hrvatske. Hrvatska je s vama. Hrvatska danas odaje počast Vašim supruzima, očevima i sinovima koji su svoje junaštvo uklesali u same temelje hrvatske slobode.“ Prisjetila se i svih civilnih žrtava Domovinskog rata, posebno onih koji su izgubili život u svibnju 1995. u osvetničkom raketiranju Zagreba, Karlovca i Siska. „Bljesak je bio odlučan odgovor hrvatske države i hrvatske demokracije agresorskoj politici Slobodana Miloševića. Akcija Bljesak pokazala je zrelost i sposobnost Oružanih snaga i nezaustavljive snage slobodarskih težnji hrvatskog naroda. Bljeskom je otvoren put nad politikom mržnje. Pravi učinak VRO „Bljesak“ i „Oluja“ te ukupne pobjede u Domovinskom ratu, možemo najbolje sagledati danas kad uživamo u slobodi, u zemlji mira i demokracije. I zato ovdje valja još jednom naglasiti da je Domovinski rat bio pravedan, obrambeni i oslobođiteljski. Bljesak je bila blistava akcija“, istaknula je predsjednica Vlade te nastavila: „Od Bljeska do danas Hrvatska je postala nezaobilazan čimbenik stabilnosti u ovom dijelu Europe, ali i aktivan sudionik u promicanju međunarodne sigurnosti sudjelovanjem u mirovnim misijama pod vodstvom UN-a i NATO saveza. Daljnja afirmacija pravne države podrazumijeva daljnji nastavak beskompromisne borbe protiv korupcije koja ruši same temelje naše demokracije i Hrvatske države. To dugujemo našim vitezovima. Našu smo državu znali stvoriti i obraniti u istinskom duhu domoljublja. Toga se danas prisjećamo, to danas slavimo. I budući uspjeh je u našim rukama. Izazova neće biti malo: bit će teških i zahtjevnih trenutaka. No, ne smijemo posustati, ne smijemo se uplašiti ni umoriti. Opet je vrijeme za hrabre i odlučne. Tako je bilo prije 15 god - tako je i danas! Snagu moramo crpiti upravo iz tih godina kad su okolnosti bile puno teže nego ove koje danas živimo.“ Gospođa Kosor na kraju je poručila: „Neka nas 15 obljetnica VRO Bljesak potakne da nastavimo graditi zemlju koja će biti dostažna onih koji su za nju živote dali. S ponosom vas još jednom pozdravljam u ime Vlade RH u cijelosti i u svoje osobno ime uz pozdrav Živjela nam vječna i jedina Hrvatska!“





## IPA 2007: Završila radionica o zakonodavstvu kriminaliteta droga u RH

U okviru projekta IPA 2007 „Jačanje kapaciteta Ministarstva unutarnjih poslova u borbi protiv krijumčarenja i zlouporabe droga“ 15. travnja u Ravnateljstvu policije održana je prezentacija o austrijskim zakonima koji se odnose na suzbijanje kriminaliteta droga. Prezentaciju su održali partneri u ovom europskom twinning projektu: austrijski policijski i pravosudni stručnjaci. U prethodnom dijelu radionice svoj djelokrug rada i hrvatske zakone predstavila su hrvatska tijela i ministarstva. Osim predstavnika MUP-a RH kao nositelja projekta, u prezentacijama hrvatskog modela zakonodavstva svoj velik doprinos pružili su predstavnici Ureda za suzbijanje zlouporabe droga Vlade RH, Ministarstva pravosuđa, Državnog odvjetništva, USKOK-a te Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, koji kao partneri sudjeluju u IPA 2007 projektu.

## IBPC - Međunarodna konferencija graničnih policija

U PU varoždinskoj 21. travnja održan je Šesti sastanak Radne skupine za vizni režim i uvjete ulaska u zemlju u sklopu Međunarodne konferencije graničnih policija (IBPC). Glavna tema Šestog sastanka odnosila se na koherentan pristup izдавanja viza u diplomatsko-konzularnim predstavništvima (DKP-ima) i na graničnim prijelazima, te utvrđivanja valjanosti istih. Međunarodna konferencija graničnih policija osnovana je u sklopu Budimpeštanskog procesa sredinom 1993. godine u Budimpešti s općenitim ciljem razmjene podataka i iskustava graničnih policija između zemalja sudionica ove Konferencije, kako bi se postigla najbolja praksa na područjima koja obuhvaćaju obuku, obrazovanje i stručno usavršavanje, graničnu kontrolu, vizni režim, uvjete ulaska u zemlju te borbu protiv nezakonitih migracija i krijumčarenja droga.

## Međunarodna ministarska konferencija: Interkulturni dijalog i unutarnja sigurnost

Izlasanstvo Ministarstva unutarnjih poslova RH, predvođeno ministrom Tomislavom Karamarkom, sudjelovalo je 28. i 29. travnja na dvodnevnoj Medunarodnoj ministarskoj konferenciji „Interkulturni dijalog i unutarnja sigurnost“ u Sarajevu. Konferencija je okupila ministre unutarnjih poslova zemalja članica Europske unije, zemalja kandidatkinja za članstvo te zemalja iz regije. Raspravljalo se o četiri glavne teme: Zajedničke europske vrijednosti i interkulturni dijalog u svakodnevnom životu, Interkulturni dijalog iz perspektive sigurnosne politike, Interkulturni dijalog kao instrument protiv radikalizacije i novačenja te Religija kao graditeljstvo mostova u interkulturnom dijalogu. Konferencija je završena usvajanjem Sarajevske deklaracije o međukulturalnom dijalogu i unutrašnjoj sigurnosti.

## Ponos svakog hrvatskog domoljuba

Predsjednik Hrvatskog sabora Luka Bebić prilikom ove obljetnice rekao je da se moramo prisjetiti puta koji smo prošli, tada kada su sudionici Domovinskog rata svojom odlučnošću, herojstvom, snagom i vizionarstvom izvojevali hrvatsku državu. „Nije hrvatska vojska nigdje drugdje vodila svoje bitke i osvajala, ona je branila samo svoj dom i domovinu, pod vodstvom svog prvog predsjednika i vrhovnog zapovjednika koji je dao temelje hrvatske pobjede organizirajući narod i hrvatsku vojsku. Zato smo danas ovdje“, podsjetio je Bebić te dodao: „Akcija Bljesak ispunila je svakog hrvatskog domoljuba ponosom. Kada se prisjećamo ovakvih akcija moramo s ponosom istaknuti da smo deblokirali mnoga područja kojima je prijetila sudbina Srebrenice. Hrvatska vojska pomogla je ne samo području svoje zemlje već i ostalih krajeva. Mi smo na to ponosni jer smo pomogli i drugom narodu da žive svoju slobodu i nezavisnost. Hrvatska trobojnica danas se vije ispred sjedišta NATO saveza, najmoćnijeg vojnog saveza na svijetu gdje smo ravnopravni član.“ Na kraju svog govora predsjednik Hrvatskog sabora pozdravio je prisutne riječima: „Neka živi naša jedina domovina Hrvatska!“

## Naši vojnici u mirovnim misijama jamci su mira i sigurnosti

Predsjednik RH dr. Ivo Josipović u svom je govoru također naglasio kako je VRO „Bljesak“ bila konačna prekretnica u Domovinskom ratu, čijom su provedbom bili stvoreni povoljni uvjeti i za pripremu i provedbu VRO „Oluja“ i oslobođanje najvećeg dijela do tada okupiranog područja. Odao je svoju počast i zahvalnost svima koji su u Domovinskom ratu položili svoje živote, ranjenicima i invalidima te obiteljima stradalih. Osvrnuvši se na sadašnje stanje predsjednik je rekao: „Postali smo punopravna članica NATO saveza prije svega zato što smo u Domovinskom ratu uspješno obranili i oslobodili Hrvatsku i stvorili vojsku koja danas ispunjava sve zahtjeve NATO saveza. Ponosan sam na vojnike koji su u mirovnim misijama diljem svijeta jamci mira i sigurnosti. Sada nam predstoji drugi vanjsko politički cilj, ulazak u EU, za koji sam siguran da će uskoro biti završen. Potrebne su odlučne reforme, a podržavajući predložene reforme Vlade RH dužan sam tražiti da se u njihovim provedbama uvažavaju načela pravednosti i solidarnosti. Potrebno nam je jedinstvo odlučnost i hrabrost“. Na kraju govora Josipović je istaknuo kako unatoč poteškoćama imamo potencijala za željeni razvoj, dobar međunarodni položaj te pravo na svoj ponos i dostojanstvo.

## Padobranski skokovi

U čast obilježavanja 15 obljetnice VRO „Bljesak“ na središnjoj svečanosti upriličeni su padobranski skokovi koje je izvelo 15 pripadnika Bojne za specijalna djelovanja, iskakanjem iz transportnih helikoptera.

Državni vrh te izaslanstva Udruga proizašlih iz Domovinskog rata, Ravnateljstva policije, Oružanih snaga RH, Brodsko-posavske županije i općine Okučani te obitelji poginulih prethodno su položila vijence i zapalila svjeće ispred Središnjeg križa u Spomen parku hrvatskim vitezovima. Nakon svečanosti u crkvi Sv. Vida u Okučanima, služena je misa zadušnica za poginule hrvatske branitelje i civilne žrtve u Domovinskom ratu, koju je predvodio vojni ordinarij msgr. Juraj Jezerinac.

U podne je na stadionu uslijedio obilazak Taktičko-tehničkog zbora gdje je bila izložena borbena i neborbena tehnika koja se koristi u OSRH. Izloženi tenkovi, borbena vozila, robot za razminiranje te bespilotna letjelica privukli su najveću pozornost posjetitelja. Na samom kraju obilježavanja ovog značajnog dana za sve uzvanike, sudionike i građane organiziran je simboličan - vojnički ručak.

Nikolina Gotal  
Snimio Ivica LAJTNER

# Slomljeno srce duše od čovjeka

## O Starcu čije bore otkrivaju životne priče.

Praznik rada, 1. svibnja, slavi se u mnoštvu zemalja. Ipak, za državljane Hrvatske taj dan ima drugačiju, posebnu važnost. Prvi svibnja svakom je stanovniku Lijepe Naše značajan kao dan na koji su za vrijeme Domovinskog rata, prije 15 godina, redarstvenici i hrvatska vojska započeli s blistavom i nezaboravnom VRO „Bljesak“, u kojoj je munjevitom brzinom oslobođen do tada okupirani dio Zapadne slavonije. Najsvečanija proslava 1. svibnja svake se godine obilježava u Okučanima, koje tim povodom posjećuje najviši državni vrh i veliko mnoštvo stanovnika okolnih gradova i mjesta.

Prateći taj svečani događaj, iz mnoštva ljudi izdvajao se jedan starac. Prolazio je kroz okupljenu svjetinu oslanjajući se na štap, lica čija je svaka bora otkrivala jednu životnu priču. Nemoguće je proći pored takvog „starog albuma prepunog slika iz prošlosti“, a da ne poželite zaviriti u njega. Kad smo prišli starcu koji je na svom maskirnom prsluku nosio pet ratnih odličja, naišli smo na srdačnost i voljnost da s nama podijeli neke od priča koje su ostavile dubok trag u njegovu 86-godišnjem životu.

Marko Žili, rođen je 24. siječnja daleke 1924. godine i najstariji je čovjek u Donjem Čagliću, selu pokraj Lipika u kojem živi sam. Ulica u kojoj se nalazi njegova, poslije rata obnovljena kuća nosi naziv Ulica Roberta Žili. I ne bi to bila čudna priča da čovjek po kome je ulica dobila ime



nije njegov pokojni sin. Samom spoznajom da ulica nosi naziv po njegovu sinu shvatila sam da preda mnom sjedi „enciklopedija ratnih strahota“.

## Ratni veteran

Ratna priča Marka Žili počinje još za vrijeme II. Svjetskog rata u Bleiburgu, u kojem je poginuo njegov brat, policajac. Iako je sudjelovao u bitci u kojoj je u zrakoplovnom napadu u 10 minuta pobijeno 12 000 ljudi, bio u ratnom zarobljeništvu te proveo mjesec dana u bolnici ležeći u komi s prijelomom lubanje nakon napada, gospodin Žili samo Božjoj volji pripisuje činjenicu da je ostao živ. „Da je samo moguće pokazati popis svega što sam proživio i prošao od 1942. do 1945. godine. Bila su to teška vremena... Biti u kolonama koje tjeraju batinama... Gledati kako ubijaju prijatelje i poznanike ili s druge strane gledati ih kako sami čine samoubojstva skačući u vodu i utapajući se kad smo prelazili pokraj Siska jer više nisu mogli izdržati teror koji se nad njima vršio, jako je teško i bolno. Ne želim ni spominjati što sam sve probavio. Da sam mogao doći do zelene trave bio bih sretan“, priča gospodin Žili. Nakon rata nije mogao dobiti posao pa je nekoliko godina života proveo radeći u Italiji i 12 godina živeći i radeći u Njemačkoj. Po povratku u Hrvatsku kupio je traktor i strojeve te se počeo baviti poljoprivredom. Uzgajao je stoku, obrađivao polja i njive, prodavao žito. Osnovao je obitelj i sa svojom suprugom dobio dva sina.



## Jačanje kapaciteta MUP-a u borbi protiv krijumčarenja i zlouporabe droga

U okviru projekta IPA 2007 "Jačanje kapaciteta Ministarstva unutarnjih poslova u borbi protiv krijumčarenja i zlouporabe droga", 11. svibnja završena je dvodnevna radionica na temu dopinga. Austrijski partneri u ovom twinning projektu predstavili su austrijski model suzbijanja zlouporabe i krijumčarenja dopinških sredstava s aspekta policije, državnog odvjetništva i Agencije za borbu protiv dopinga. Važno je napomenuti kako je Republika Austrija jedna od prvih europskih zemalja koja je uredila zakonodavstvo na tom području.

## Ministrica pravde Republike Srbije posjetila MUP



Dana 17. svibnja, ministar unutarnjih poslova Tomislav Karamarko primio je u posjet ministricu pravde Republike Srbije Snežanu Malović u sklopu njezinog službenog posjeta Republici Hrvatskoj. Teme ovog sastanka bile su suradnja dviju susjednih Republika na području borbe protiv svih oblika organiziranog kriminaliteta i korupcije u regiji i šire.

Pripremila Marija ŽUŽUL

Foto: Dubravka PAVKOVIĆ-POGAČAR, Ivica LAJTNER

## Predstavnici francuskog veleposlanstva posjetili PU dubrovačko-neretvansku

Načelnik Policijske uprave dubrovačko-neretvanske Tonči Glumac, zajedno sa svojim suradnicima, primio je 3. svibnja u radni posjet ataše za unutarnje poslove Michela Felkaya, njegova zamjenika Philippea Quilicia pri Veleposlanstvu Francuske Republike u Hrvatskoj, i Dubravku Zvrko, predsjednicu Francuske alijanse Dubrovnik. Na sastanku su razmatrane mogućnosti razvijanja daljnje suradnje između Policijske uprave i Francuske Alijanse u Dubrovniku, kroz organizaciju tečajeva francuskog jezika za policijske službenike. Osim u Dubrovniku i Splitu, suradnja Francuske alijanse preko Veleposlanstva Francuske Republike je ostvarena i u Rijeci i Osijeku, gdje su također organizirani tečajevi ne samo za policijske službenike nego i vatrogasce. Dogovoren je da tečajevi za nove polaznike i one koji će nastaviti s učenjem francuskog jezika, započnu nakon završetka ove turističke sezone.

## Živica - dom, krevet i zaklon

Prošlost ovog čovjeka već je bila obilježena vrlo teškim trenucima, no nije ni slatio da će najteži tek uslijediti. Početkom devedesetih godina počeo je Domovinski rat. Gospodin Žili od samog je početka sudjelovao u osnivanju HDZ-a i bio je jedan od prvih članova. Pomagao je oko same organizacije sastanaka. Za vrijeme održavanja jednog takvog sastanka kupio je prase u Okučanima, ispeka ga, zašao među Srbe u Pakracu i odnio ga našim ljudima da se najedu. U Domovinskom ratu sudjelovao je od početka do kraja. U početku je bio s hrvatskom vojskom na lakin bacačima. Prisjeća se i scene jednog jutra kad je pio kavu, a supruga je došla do njega i obavijestila ga da ga traži jedan čovjek iz Bjelovara po imenu Slaven, zapovjednik teških bacača. "Izlazeći van, okružen s četiri kamiona sa teškim bacačima, zapovjednik me je upitao jesam li ja odavde i da li bih znao i mogao staviti oružje teških bacača na neke dobre položaje. Rekao sam da znam te ga odveo na mjesto udaljeno od Lipika 1 km, od kojeg nisu daleko bile udaljene Srpske postrojbe".

Za vrijeme rata gospodin Žili jako se morao čuvati jer su ga čitavo vrijeme vrebali Srbi. Njega su posebno tražili po imenu i prezimenu jer im je bio trn u oku. Mnoge je dane i noći provodio skrivajući se u živici, u trnju i po raznim poljima, na kiši i snijegu, temperaturama ispod nule, pazeći na svaki zvuk. Njegova se kuća nalazila između prve i druge linije fronta, a znali su ga čekati i u susjednoj kući ili štali sakriveni danima. "Nikad neću zaboraviti jednu noć kad sam od premorenosti zaspao sakrivajući se u jednoj živici. Iznenada me probudio zvuk vojničkih čizmi pobunjenih Srba koji su prolazili pokraj grma u koji sam bio uvučen. Prestao sam disati. Njih sedmorica stajali su pored grma, no nisu me uspjeli otkriti."

Srbi su pobili mnoge ljudi u selu koje je poznavao. Cijelo su selo zapalili i uništili kao da nikada nije ni postojalo. Čitavo je područje od Nove Gradiške do Novske bilo okupirano. Većina stanovnika izbjegla je i bila prognana po raznim mjestima. Gospodin Žili sa suprugom je ostao u Lipiku. "Srušili su mi kuću i čitavo imanje do temelja. Spalili su mi svu stoku. Goveda su izgorjela u štali, svinje i ovce visjele su po žicama pokušavajući pobjeći. Moja žena i ja utekli smo iz Čaglića u Lipik, koji je udaljen 2 km i od tamo smo gledali kako nam gori kuća i čitavo selo. Ostalo nam je samo ono što smo u tom trenutku imali u rukama. Nešto novaca i osobni dokumenti. I u Lipiku sam s drugim vojnicima bio na straži. Ostao sam tamo čak i za vrijeme kada je Lipik bio mjesec dana okupiran. Koliko su ta vremena bila teška i loša teško je riječima opisati", objašnjava nam gospodin Marko. I uistinu, svaka bora na njegovom licu odaje težak život koji je prošao.

## Robert Žili - ime uklesano u temelje hrvatske slobode

Ipak, jedan je događaj ostavio najdublji trag na ovom starom čovjeku. Događaj o kojem priča pogнуте glave, drhtava glasa, u suzama koje teku niz lice. Čovjek s početka priče, u čiju je čast ulica u kojoj Marko stanuje dobila ime, čije je ime uklesano u same temelje hrvatske slobode. Mladić, policajac i domobran, hrvatski vitez čiji je 23-godišnji život završio u samo jednom trenutku. Sin ovog starog čovjeka kojeg su 20. srpnja 1991. godine u Daruvaru, za vrijeme službe, iz zasjede ubili Srbi, metkom u leđa, sa još dvojicom mladića. Robert Žili. Mladić koji je odlučio iz ovog malog sela odlučio otići u Zagreb u policijsku školu. Netom po završetku školovanja počeo je rat, a mladi je policajac na prvi zadatok obrane svoje zemlje bio poslan u Petrinju. Na Krvavi Uskrs u Plitvicama, ovaj je mladić stajao samo 20-tak metra od drveta pokraj kojeg je snajperist ubio Josipa Jovića. I zastaje glas ovom starom čovjeku, no vadeći maramicu iz džepa kako bi obrasio suze ipak odlučuje ispričati svoju priču, otkriti svoju ranu do kraja. "Nakon toga, moj je sin bio premješten u Daruvar. Te je noći bio poslan u patrolu sa još dvojicom svojih kolega, Miroslavom Polakom i Ivanom Rončevićem. Zasjeda je bila smještena i sva trojica mladića u

ponoć su bili su upucani s leđa. Ubojstva su bila naručena, isplanirana i namještena. Znali su gdje će ih poslati. Znali su kako će ih dočekati."

Gospodin Marko tu je noć proveo sakriven u živici. Ujutro je na radiju čuo vijest da su poginula tri mladića u Daruvaru. Tada još nije bio objavljen njihov identitet. No, tog je trenutka osjetio grč koji mu je govorio da je jedan od njih i njegov sin. Na sljedećim vijestima otkrio je da ga njegov osjećaj, nažalost, nije prevario. Objavili su imena ubijenih. "Preko radija sam čuo vijest o smrti svog sina i ne možete zamisliti trenutak u kojem sam čuo kako izgovaraju njegovo ime. Kada sam svojoj supruzi priopćio strašnu novost ona je od болi pala u nesvijest." Gospodin Marko i njegov rođak smjesta su autom krenuli u Daruvar. Stigli su na mjesto ubojstva točno u trenutku kada su sa asfalta ispirali krv njegovog sina. Tijela poginulih prevezli su u Bjelovar. Nekoliko dana kasnije bila je sahrana u selu. Na sahrani je bilo mnoštvo policajaca iz Daruvara i Požege, osiguranje je bilo jako. Ipak, to nije spriječilo Srbe da se za vrijeme sahrane približe tek kilometar od groblja i počnu pucati po okupljenima. "To je bilo prežalosno", priča gospodin Žili, "nisu nam dozvolili ni da dostojno sahranimo vlastito dijete".

Kao da sva pretrpljena bol nije bila dovoljna, nekoliko godina kasnije, neposredno prije same akcije Bljesak, Srbci su otvorili grobniču njegovog sina, rastrgali ljes tražeći oružje, a nakon toga mrtvo su tijelo masakrirali pucajući po njemu automatskim oružjem – kalašnjikovom. Sanduk je bio pun čahura. Stigla je policija iz Bjelovara. Svi snimci, fotografije i dokumenti i dan danas postoje u PU bjelovarsko-bilogorskoj. Policajci su mu je pomogli prebaciti tijelo u drugi sanduk. "Ja sam ostatke tijela uhvatio za noge, a dvojica policajaca za leđa i prebacili smo ga u drugi ljes. Suprugu sam poslao kući po metlu kako bi čahure i sav nered mogli očistiti, no pravi je razlog bio što sam je želio zaštititi od nove boli i užasa koji bi vidjela da je bila prisutna kad smo raskasapljeno tijelo našeg sina vadili van i premještali ga u drugi ljes."

## Blistavi Bljesak

Gospodin Marko u detalje se sjeća trenutka početka akcije Bljesak. "Bio sam u Lipiku na straži, na bacačima, toga jutra. Sve je počelo oko 6 sati. Vlak je krenuo iz Pakrac i Lipika. Najprije su u 6 sati sa Psunja teškim bacačima počeli tući Pakrac. Organizacija je bila nevjerojatna. Prolazili su tenkovima. Naši su bili dobri, sposobni, hrabri i opasni dečki, bez imalo straha i bojazni. Bili su nezaustavljivi u obrani svojeg. Sve je išlo tolikom brzinom da je bilo nevjerojatno za gledati. Da se pred njima našla i Ruska divizija, naši bi je pobijedili. U samo 31 sat, zauzeli su i oslobodili sve. Osjećaj ponosa u tom trenutku i doživljaj nikada neću zaboraviti" priča naš sugovornik." Bio sam ovdje u Okučanima, sjedio sam upravo na ovom mjestu s prijateljem iz štaba kada je pokojni predsjednik Tuđman došao i podigao zastavu" govori nam ovaj 86-godišnji starac, počasni član policije, Udruženja roditelja poginulih u Domovinskom ratu, Zajednice udruge poginulih Domovinskog rata te vlasnik domobranske iskaznice.

Ubrzo se započelo se s obnovom i izgradnjom kuća, sela i mjesta. Ljudi su se počeli vraćati. Gospodin Marko

nekoliko je mjeseci proveo u bolnici od posljedica mnogih noći provedenih na otvorenom, hladnom i mokrom. Ratne strahote i gubitak djeteta na njegovo su supruzi ostavile neizbrisiv i duboki trag, bol i rane s kojima se nije mogla nositi pa je uskoro preminula. Marko je od tog trenutka ostao živjeti sam.

## Samo bih volio pravdu

I ne preostaje onome tko ga sluša postaviti ni jedno drugo pitanje osim pitanja "kako". Kako preživjeti sve što je ovaj čovjek preživio, kako se nositi s tim, kako nastaviti živjeti?!

"Po naravi sam jako strpljiv. Zaista mogu prijeći preko naježih stvari, mogu prijeći preko svega. Ali preko onoga što nije u redu – ne mogu. Ne mogu prijeći preko činjenice da oni koji su ubili i oni koji su masakrirali mrtvo tijelo mog djeteta i danas negdje slobodni hodaju. Ne razumijem zašto se ne izda neka potjernica za njima da se to riješi, da se kazni ubojice što su ubili tako mladog čovjeka iz zasjede, da se kazne zločinci. Po tom se pitanju ništa ne čini, a ja sam budala što nisam dovoljno inzistirao. Teško mi se nositi s tim. Sam. Nema dana da ne mislim na to. Nikada se u životu nisam tukao, svađao, napravio nekome štetu ili nešto loše. Uvijek sam se trudio biti dobar čovjek prema svima, čak i prema onima koji se nisu lijepo ponašali prema meni. I koliko god sad ovo odvratno zvučalo, ja bih do svoje smrti volio riješiti s ubojicom mog sina. On i oni koji su ga masakrirali jedini su ljudi na svijetu kojima bih mogao nauditi, premda nisam takav čovjek. No, ono što su oni učinili natjeralo bi me na to. Ubiti ga s leđa, a kasnije oskrvnuti grobniču i masakrirati mrtvo tijelo, nije normalno. Ne tješi tu ni potvrda koju sam 1994. godine u Ministarstvu unutarnjih poslova primio od tadašnjeg ministra Jarnjaka, ne tješi ni naziv ulice u kojoj živim. Ništa ne može izbrisati bol od takvog gubitka."

## Uz pomoć dragog Boga i Svetog Antuna

Gospodin Žili u svojoj kući danas živi sam. Prima obiteljsku mirovinu na temelju sinove pogibije. Njegov drugi sin, invalid u invalidskim kolicima, živi u Lipiku. Marko je tek nedavno je prestao raditi zbog starosti i nemoći. Prije nekoliko godina kupio je traktor kojim se i ovog 1. svibnja dovezao u Okučane, a u veljači ove godine ponovo je položio i vozački ispit. Dane provodi špricajući svoje njive kako na njima ne bi narastao korov te hraneći 150 kokoši nesilica, no ni jedno jaje nikad ne prodaje već podijeli susjedima i poznanicima. Društvo mu prave njegov Čuko, veliki pas kojeg je prije dvije godine našao bačenog u njivi i posvojio, te osam mačaka. "A što će", kaže deda, "mace se samo kote. Ali treba imati par mačaka, nije to loše za miševe i tako, samo njih moram paziti i kupovati im hranu kao maloj djeci." U susjednom selu živi jedna baka koja povremeno, otprilike jednom u mjesec-dva, navrati da mu očisti, opere i skuha nešto. "Dugo se znamo. Jako je vrijedna žena. Zaista je vrijedna žena."

Svi su moji vršnjaci već davno umrli. Oni koji me poznaju i dan danas se čude što sam nakon svega što sam prošao doživio ove godine. Snagu mi daje samo dragi Bog i zagovor Svetog Antuna. ●

Nikolina GOTAL  
Snimio Ivica LAJNER

# MUP info



Također je istaknut pozitivan primjer dobre zajedničke suradnje s francuskim policajcima koji su protekle tri turističke sezone boravili na području ove Policijske uprave, s nadom da se takva suradnja nastavi i tijekom ove turističke sezone.

*Marija GJENERO*



## Izaslanstvo Vlade RH odalo počast bleiburškim žrtvama

Vladino izaslanstvo predvođeno predsjednicom Vlade Jadrankom Kosor, uz koju su bili ministar unutarnjih poslova Tomislav Karamarko i ministar znanosti, obrazovanja i športa Radovan Fuchs 10. svibnja na Bleiburškom polju odalo je počast bleiburškim žrtvama paljenjem svijeća i polaganjem vijenaca.

Tom prigodom premijerka Kosor je kazala novinarima sjećajući se stradalih vojnika i civila na Bleiburškom polju: "Danas smo ovdje kako bismo se sjetili, prije svega, ljudskih prava brojnih ljudi, čiji broj do kraja nije ustanovljen, ljudskih prava njihovih obitelji i ljudskih prava svakoga čovjeka. Ti su ljudi ubijeni bez suda, sudjenja, bez podizanja optužnice i bez prava na obranu."

*Biserka LUKAN*



# Borovo:



**Ovdje je danas i ministar Karamarko i znam da on zna raditi svoj posao, ali pozivam i sve ostale da učine sve kako bi krivci odgovarali za ovaj zločin, kazala je premijerka Jadranka Kosor dodajući kako je trajna obveza svih hrvatskih naraštaja da nikada ne zaborave 12-toricu mučki ubijenih redarstvenika.**

Komemorativnim skupom te polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća podno spomen-obilježja u Borovu (prijeratnom Borovu Selu) 2. svibnja 2010. obilježena je 19. obljetnica ubojstva 12 pripadnika vinkovačke Specijalne jedinice policije. Njih su pripadnici srpskih paravojnih postrojbi mučki ubili iz zasjede, potom masakrirali, nakon što su došli izbaviti dvojicu svojih kolega, koje su tijekom redovite ophodnje u noći s 1. na 2. svibnja 1991. godine zarobili srpski teroristi.

Toga dana ubijeni su redarstvenici: Stipan Bošnjak (1955.), Antun Grbavac (1961.), Josip Culej (1966.), Mladen Šarić (1965.), Zdenko Perica (1965.), Zoran Grašić (1969.), Ivica Vučić (1961.), Luka Crnković (1970.), Marinko Petrušić (1966.), Janko Čović (1965.), Željko Hrala (1968) i Mladen Čatić (1971.). Ranjen je 21 policajac.

# obilježena 19. obljetnica pogibije 12 redarstvenika

Svečanost odavanja počasti poginulim redarstvenicima započela je tradicionalnim mimohodom Udruge specijalne policije iz Domovinskog rata od ulaza u Borovo do spomen-obilježja poginulih redarstvenika, podno kojega su potom vijence položili i svjeće zapalili roditelji i članovi obitelji poginulih redarstvenika te brojna izaslanstva: Ureda predsjednika RH, Hrvatskog sabora i Vlade RH, predvođeno predsjednicima Ivom Josipovićem, Lukom Bebićem i Jadrankom Kosor; Ravnateljstva policije predvođeno zamjenikom glavnog ravnatelja policije Draženom Vitezom; Županije vukovarsko-srijemske predvođeno županom Božom Galićem; Koordinacije udruge proizašlih iz Domovinskog rata predvođeno predsjednikom udruge Stipom Šeremetom te Udruge specijalne policije iz Domovinskog rata predvođeno dopredsjednikom udruge Stevom Culejem.

Događaju su nazočili i brojni visoki državni dužnosnici: potpredsjednik Hrvatskog sabora Vladimir Šeks, ministar unutarnjih poslova Tomislav Karamarko, ministar obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti Tomislav Ivić, ministar poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja Petar Čobanković.

U ime Ministarstva unutarnjih poslova RH, obilježavanju 19. obljetnice pogibije 12 redarstvenika u Borovu, uz ministra Tomislava Karamarka nazočili su brojni visoki dužnosnici MUP-a RH kao i brojni čelnici policijskih uprava. U ime Ravnateljstva policije vijence je položilo i svjeće zapalilo izaslanstvo predvođeno zamjenikom glavnog ravnatelja policije Draženom Vitezom, uz kojega su bili načelnik Uprave policije Dubravko Teur te zapovjednik Zapovjedništva specijalne policije Zdravko Janić.

## Policaci su bili prve žrtve agresije na Hrvatsku

Obraćajući se sudionicima obilježavanja predsjednik Republike Ivo Josipović poručio je u govoru kako su 12 redarstvenika postali simbol pravednog obrambenog rata koji je Hrvatska vodila. Policijske postaje i policajci su bili prve žrtve agresije na Hrvatsku. Postrojbe MUP-a bile su jezgra stvaranja Zbora narodne garde, a kasnije Hrvatske vojske, rekao je Josipović pozvavši pravnu državu da kazni odgovorne za zločin u Borovu.

- Nema mira i prave pomirbe bez kažnjavanja onih koji su počinili zločin - upozorio je dodajući kako je Hrvatska danas stabilna demokratska država za što velika zasluga pripada i policiji.



- Ovdje na obali Dunava počela se braniti Hrvatska i njezine institucije - u svome govoru istaknuo je predsjednik Sabora Luka Bebić izrazivši zahvalnost svim hrvatskim braniteljima za stvaranje neovisne i suverene države.

Predsjednica Vlade Jadranka Kosor pozvala je sve nadležne institucije na maksimalan trud kako bi se otkrili i kaznili krivci za ubojstvo 12 redarstvenika.





- Ovdje je danas i ministar Karamarko i znam da on zna raditi svoj posao, ali pozivam i sve ostale da učine sve kako bi krivci odgovarali za ovaj zločin, kazala je Kosor dodajući kako je trajna obveza svih hrvatskih naraštaja da nikada ne zaborave 12-toricu redarstvenika.

- Domovinski rat je bio pravedan, obrambeni i oslobođiteljski, u kojem smo imali pravo braniti svoju zemlju, prijatelje, domovinu kao i svoj dom i budućnost svoje i naše djece. To nitko nema pravo zaboraviti i moramo se odupirati svim pokušajima da se novija hrvatska povijest revidira - rekla je Kosor.

### **Heroji Domovinskog rata**

Tom prigodom ministar unutarnjih poslova Tomislav Karamarko je istaknuo kako je iskreno domoljublje dvanaestorice poginulih redarstvenika u akciji spašavanja zarobljenih kolega postalo primjer odvažnosti, nadahnuc će svim hrvatskim redarstvenicima i braniteljima tijekom cijelog Domovinskog rata u obrani slobode i stvaranju neovisne hrvatske države.

- Stradanje ovih ponajboljih slavonskih, hrvatskih sinova kao i svih znanih i neznanih hrvatskih branitelja nikada ne smijemo zaboraviti. Oni su trajni zalog i opomena svima nama koji danas živimo u demokratskoj suverenoj hrvatskoj državi, a koje zasigurno ne bi bilo bez njihove žrtve da za ideale dobra, mira, slobode pojedinca i naroda treba živjeti, ali i trpjeti. Karamarko je naglasio kako sadašnji i budući naraštaji u Hrvatskoj moraju usvajati znanja o herojima i junacima Domovinskog rata te znati cijeniti i čuvati istinu o Domovinskom ratu, jer oni pojedinci i narodi koji ne znaju i ne cijene svoju prošlost ne mogu na sigurnim temeljima graditi niti svoju sadašnjost, niti svoju

budućnost - zaključio je Karamarko. Isto tako, naglasio je kako se pripadnici Ministarstva unutarnjih poslova, odajući danas počast u Borovu dvanaestorici hrvatskih redarstvenika i heroja, s ponosom sjećaju činjenice kako su se upravo iz snaga MUP-a tih ranih devedesetih razvile hrvatske Oružane snage, pobednička vojska u Domovinskom ratu.

### **Žrtve vase za pravdom i istinom**

Predsjednik Koordinacije udruga proisteklih iz Domovinskog rata Vukovarsko-srijemske županije Stipo Šeremet i dopredsjednik Udruge specijalne policije iz Domovinskog rata Stevo Culej pozvali su državne institucije na pronalazak i kažnjavanje odgovornih za zločin u Borovu. Stevo Culej, čiji je brat Josip jedan od dvanaestorice ubijenih redarstvenika u Borovu, tom je prigodom naglasio kako se zna tko je kriv za njihova ubojstva. - Žrtve vase za pravdom i istinom. Pozivamo se godinama na pravdu i procesuiranje počinitelja, ali oni i dalje slobodno hodaju Hrvatskom, rekao je Culej.

Riječima utjeche i molitvom okupljenom komemorativnom skupu obratio se vojni ordinarij, msgr. Juraj Jezerinac koji je u vinkovačkoj župnoj crkvi Sv. Euzebija i Poliona predvodio i misu zadušnicu za poginule redarstvenike. Nakon svete mise, na stadionu nogometnog kluba "Cibalia" zamjenik glavnog ravnatelja policije Dražen Vitez otvorio je "Memorijal dvanaest redarstvenika" koji se sastojao od niza sportskih natjecanja među kojima je i dvanaest atletskih utrka, svaka u spomen na jednog ubijenog policajca.

Marija ŽUŽUL

Snimio Mario MIKULIĆ

*Uz 19. obljetnicu pogibije dvanaest redarstvenika u Borovu 1991. godine*

## Hrabro i ponosno stali na prve crte bojišnice



**I ove godine s pijetetom se prisjećamo pogibije 12 hrvatskih redarstvenika i tragičnih događaja koji su se 2. svibnja 1991. dogodili u Borovu Selu, nedaleko od Vukovara. Nažalost, u borbi su toga dana ubijeni hrvatski policajci: Stjepan Bošnjak (1955.), Antun Grbavac (1961.), Josip Culej (1966.), Mladen Šarić (1965.), Zdenko Perica (1965.), Zoran Grašić (1969.), Ivica Vučić (1961.), Luka Crnković (1970.), Marinko Petrušić (1966.), Janko Čović (1965.), Željko Hrala (1968.) i Mladen Čatić (1971.). Ranjen je 21 policajac.**

Dvanaestorica hrvatskih redarstvenika mučki su ubijena 2. svibnja, iz zasjede, uslijed akcije spašavanja dvojice svojih kolega, koje su u noći s 1. na 2. svibnja 1991., tijekom redovite policijske ophodnje, u Borovu zarobili pripadnici srpskih paravojnih postrojbi. Ubijene policajce, pripadnike Specijalne jedinice policije Vinkovci, srpski teroristi potom su masakrivali. Ovaj krvavi događaj, nakon pogibije prvog hrvatskog redarstvenika Josipa Jovića na Plitvicama, označio je neslužbeni početak Domovinskog rata. Postalo je jasno da će upravo Istočna Slavonija biti jedno od najvećih poprišta krvavih ratnih sukoba.

Već krajem 1990. i početkom 1991. godine u policijske redove pristupio je veći broj mladih hrvatskih policajaca koji su sva pravila policijske struke morali svladati što kvalitetnije, u što kraćem roku. Njihovo domoljublje i čvrsta volja bili su dodatni "vjetar u leđa" zbog kojih su ustrajali te hrabro i ponosno stali na prve crte bojišnice. Nakon tragičnih događaja u Borovu Selu Hrvati su postali jedinstveni, svjesni da je rat neizbjegjan i da je pred vratima.

### Policija u obrani Vukovara 1991. godine

Vukovarska policija, kao policijska postaja u sklopu PU Vinkovci nakon prvi višestranačkih izbora uključila se vrlo profesionalno u osiguranje stranačkih skupova. Nakon formiranja Hrvatskog Sabora 30. svibnja 1990., policijska postaja Vukovar je i formalno stala u obranu Republike Hrvatske. U to vrijeme neposluh srpskog stanovništva prema hrvatskim institucijama bio je na vrhuncu, što je dodatno otežavalo rad policijskih službenika. Naime već i ranije, naoružani od strane JNA, pripadnici srpske nacionalne manjine u okolnim selima vukovarske općine, u kojima su činili većinsko stanovništvo, započeli su svoju glasovitu "balvan revoluciju", blokirajući prometnice i magistrale. Neovlašteno zaustavljanje i zadržavanja, pljačke, prijetnje, otmice, premlaćivanje i, na koncu, ubojstva nesrpskog stanovništva od strane srpskih lokalnih i pridošlih terorista - postali su vukovarska svakodnevica. Građani su svakodnevno prijavljivali mnoštvo kaznenih djela koja je policija uredno obrađivala i procesuirala.

Istdobro, Vukovarska policija bila je znatno osiromašena u ljudstvu i materijalno. Danonoćno se radilo u vrlo teškim uvjetima kako bi se profesionalno obavila dvostruka zadaća koju je policija u to vrijeme imala: morala je obavljati svoju temeljnu zadaću - zaštititi građane i imovinu, ali užurbano se pripremati za moguće ratne eskalacije koje su prijetile i Vukovaru i ostalom dijelu Republike Hrvatske.

Stoga je kao ispomoć vukovarskoj policiji raspoređeno oko 60 mladih policajaca. Prva skupina došla je u ispomoć nakon donošenja Božićnog Ustava 1990., a druga skupina u lipnju 1991. Važno je reći da je na vukovarskom području ratovalo preko 700 policajaca iz varaždinske, međimurske, krapinske i zagrebačke policije. Policajci su se također bavili



i prikupljanjem informacija o aktivnosti neprijatelja i o općem stanju sigurnosti u okupiranom području. U početku ratnih operacija na Vukovar, cjelokupni sastav policije bio je na prvim crtama obrane - sve do formiranja hrvatske vojske u rujnu, odnosno, Zbora narodne garde na čelu s brigadirom Milom Dedakovićem. Kasnije su vukovarski policajci prepuštali jednim dijelom točke obrane pripadnicima ZNG-a.

### Akcija spašavanja hrvatskih redarstvenika

U noći s 1. na 2. svibnja 1991. dvije hrvatske oskudno naoružane policijske patrole obavljale su izviđanje na cesti Borovo - Dalj. Na samom ulazu u selo na njih je iz privatne kuće otvorena žestoka vatra. Tom prilikom četiri hrvatska policajca lakše su ranjena. Naime, Jurica Tolj i Mario Marinović vozilom su se uspjeli povući, dok su Zvonimira Matkovića i Dalibora Križanovića zarobili srpski teroristi.

Usljedili su potom pregovori osječkog načelnika Policijske uprave Josipa Reihla-Kira i načelnika vinkovačke Policijske uprave Josipa Džaje s Vukašinom Šoškočaninom, vođom pobunjenih srpskih ekstremista u Borovu Selu, kako bi se oslobodilo hrvatske policajce. Nakon neuspjelih pregovora obojica policijskih čelnika zaključuju kako je najbolje otići na mjesto događaja i provjeriti što se događa.

Na teren je stoga 2. svibnja oko podneva izšlo 30 pripadnika vinkovačke policijske uprave. No, u središtu sela na njih je otvorena vatra iz pušaka i snajpera s prigušivačima te tromblonskim protupješačkim minama. Napadnuti su policajci ipak uspjeli organizirati obranu i vezom zatražiti pomoć, koja je počela stizati iz Vinkovaca i Osijeka. I dok osječka jedinica nije uspjela ući u selo iz smjera Dalja zbog postavljenih barikada - vinkovačka je ušla, ali je upala u zasjedu. Borba je trajala dva i pol sata, sve do trenutka kad je u selo ušla kolona od sedam oklopnih transportera JNA. Svjedoci navode kako je iz jednog od transportera otvorena vatra na policiju, te da su iza njih hodali naoružani civili, te da su čak i iz jednih kola Hitne pomoći bacane ručne bombe na hrvatske policajce. Dvojica, prethodne noći zarobljenih policajaca, prebačena su tijekom borbi u Novi Sad ali su, srećom, vraćeni u Osijek još iste večeri. Na žalost, u borbi su toga dana ubijeni hrvatski policajci Stipan Bošnjak (1955.), Antun Grbavac (1961.), Josip Culej (1966.), Mladen Šarić (1965.), Zdenko Perica (1965.), Zoran Grašić (1969.), Ivica

Vučić (1961.), Luka Crnković (1970.), Marinko Petrušić (1966.), Janko Čović (1965.), Željko Hrala (1968.) i Mladen Čatić (1971.). Ranjen je 21 policajac.

Već tradicionalno, svake se godine, u organizaciji Ministarstva unutarnjih poslova i Policijske uprave vukovarsko-srijemske 1. i 2. svibnja održava Memorijal 12 redarstvenika u znak sjećanja na njihovu žrtvu.

### Za masakr još nitko nije odgovarao

Za ovaj najteži oblik oružane pobune u Borovu tadašnje je Vojno tužiteljstvo u Osijeku 1992. podiglo optužnicu protiv 51 osobe. Nekoliko mjeseci kasnije donesena je presuda kojom je deset osoba proglašeno krivima u odsutnosti. Dosuđena im je kazna od dvadeset godina zatvora. No, 1998. godine Županijski sud u Osijeku donio je rješenje o obustavi postupka izvršenja kazne protiv svih, primijenivši Zakon o općem oprostu izglasani 1996. Zbog masakra hrvatskih policajaca ni jedan pobunjenik do danas nije odgovarao. Međutim, Županijsko državno odvjetništvo pokrenulo je novu istragu temeljem kaznene prijave Steve Culeja, brata ubijenog policajca Josipa Culeja. On je podigao kaznenu prijavu protiv tridesetak osoba za teško ubojsvo. Istraga o ovom slučaju još uvijek traje: traže se činjenice i svjedoci te ispituju okolnosti krvavog događaja.

### U obrani Vukovara sudjelovalo preko 700 policajaca

Od 2. svibnja 1991. pa do 18. studenoga iste godine, odnosno do pada Vukovara, u obrani grada sudjelovalo je preko 700 policajaca. Od toga je 81 policajac poginuo, a 14 ih se još uvijek vodi na popisu nestalih osoba. Ranjeno je preko 100 policijskih službenika, a još toliko ih je završilo u srpskim koncentracijskim logorima. Njih 80-ak spas je pronašlo u proboru, nakon što su donijeli odluku da neće živ u ruke krvnika. Na žalost, mnogi su na tom putu spasenja izgubili svoje živote. Ove brojke još jednom potvrđuju kako se policajci u Vukovaru nisu štedjeli, već su časno branili svoju Domovinu. ●

Marija ŽUŽUL  
Snimio Mario MIKULIĆ

# Pretvorite RAČUNE U NAGRADE!



ROĐENDANSKA  
NAGRADNA  
IGRA

Slavimo  
10. rođendan  
Membership  
Rewards®  
programa

[www.americanexpress.hr/nagradnaigra](http://www.americanexpress.hr/nagradnaigra)

**Glavna nagrada:**

10.000.000 bodova

**2. nagrada:**

7.000.000 bodova

**3. nagrada:**

5.000.000 bodova

**4. - 10. nagrada:**

1.000.000 bodova

Sudjelujte u rođendanskoj nagradnoj igri i osvojite Membership Rewards bodove!

Ako ste član Membership Rewards programa, svakom transakcijom u iznosu od 100 ili više kuna na American Express® kartici osvajate ulaske u nagradnu igru:

- dva ulaska na prodajnim mjestima Membership Rewards partnera
- jedan ulazak na ostalim prodajnim mjestima.

Membership Rewards bodove zamijenite za odjeću, tehniku, putovanja, večere u restoranima i još mnogo toga. Izbor je vaš, a vrijeme za odabir neograničeno jer Membership Rewards bodovi nikada ne zastarijevaju.

**POSTANITE KORISNIK AMERICAN EXPRESS KARTICE I MEMBERSHIP REWARDS PROGRAMA  
BEZ UPISNINE I ČLANARINE\*. NAZOVITE ODMAH 0800 3775 55.**

\*za prvu godinu korištenja kartice, za pristupnice primljene od 15.4. do 30.6.2010.



MEMBERSHIP  
REWARDS™ 10 GODINA

PBZ CARD



*Uz Dan slobode medija ministar unutarnjih poslova Tomislav Karamarko i glavni ravnatelj policije Oliver Grbić susreli se s predstvincima medija*

## Želimo se otvoriti prema medijima



**Mi želimo dati do znanja i vama i javnosti da mi, doista, želimo surađivati s medijima, želimo se otvoriti prema medijima, ne želimo mistificirati bilo koji segment našeg rada. Naš rad je normiran kroz zakonska rješenja i u konačnici smo na državnom budžetu i svakako da ono što radimo, kako radimo i koliko to košta, mora biti dostupno našoj javnosti - naglasio je ministar Karamarko u svom obraćanju predstvincima medija**

Ministar unutarnjih poslova Tomislav Karamarko i glavni ravnatelj policije Oliver Grbić povodom Svjetskog dana slobode medija održali su u ponедjeljak, 3. svibnja u Ravnateljstvu policije radni ručak i razgovor s glavnim urednicima, novinarima i predstvincima hrvatskih vizualnih, auditivnih i tiskanih medija na temu „Suradnja MUP-a i medija - što danas, kako sutra?“.

Okupljenim predstvincima medija pozdravnim riječima obratili su se ministar Karamarko i glavni ravnatelj policije Grbić. Pri tom su istaknuli kako se Ministarstvo unutarnjih poslova, hrvatska polica zauzimaju za otvorenu i korektnu suradnju s medijima. Također, izrazili su uvjerenje kako će zasigurno i dosadašnja uspješna suradnja MUP-a i medija biti nakon ovih otvorenih razgovora na obostrano zadovoljstvo još kvalitetnija, obzirom da kvalitetna obostrana suradnja predstavlja i obostrano razumijevanje.



Ministar **Tomislav Karamarko** među inim tako je još kazao: „Izuzetno mi je drago da se u ovom sastavu možemo naći ovdje u sjedištu hrvatske policije. Mi želimo dati do znanja i vama i javnosti da mi, doista, želimo surađivati s medijima, želimo se otvoriti prema medijima, ne želimo mistificirati bilo koji segment našeg rada. Naš rad je normiran kroz zakonska rješenja i u konačnici smo na državnom budžetu i svakako da ono što radimo, kako radimo i koliko to košta, mora biti dostupno našoj javnosti. Što se tiče medijskih sloboda, apsolutno živimo u demokratskom društvu i mislim da našim otvaranjem možemo pridonijeti pod tim terminom što on podrazumijeva. Odgovornost za sudbinu naše zemlje i njezinu budućnost koliko god je na nama u ovom operativnom dijelu, toliko je i na medijima u objektivnom izvješćivanju. Devetnaest tisuća policajaca je stalno u pogonu, aktivni su od 0 do 24h u smjenama, dnevno preko dvije tisuće puta hrvatski policajac nešto postupa. Broj njihovih izgreda, kojih ima, je zanemariv u odnosu na broj kvalitetnih postupanja i kvalitetno obavljenih poslova.“



Glavni ravnatelj **Oliver Grbić** je, pak, naglasio kako su primarni ciljevi hrvatske policije borba protiv korupcije i proaktivni pristup policije problemima te dodao. „Mi želimo doista biti otvoreni prema medijima. Ovih proteklih nekoliko mjeseci, doista, mogu biti zadovoljan kvalitetom odnosa policije i medija. S jedne strane predstavnici medija uvijek že-



doći do prave informacije, da ona bude brza. Zamolio bih u vezi s tim predstavnike medija za razumijevanje, jer policija mora djelovati u zakonskim okvirima, posebice kada se radi o kaznenim djelima korupcije, organiziranog kriminala.“

**Krunoslav Borovec**, načelnik Odjela za odnose s javnošću, istaknuo je svoje zadovoljstvo razgovorima rječima: „Ovo je zapravo drugi sastanak ovakvog karaktera, ovakvog sadržaja, gdje mi s ljudima iz medija koji kreiraju što se dešava u medijskom prostoru želimo nakon lanjskog susreta u Valbandonu ponovo raspraviti neke zajedničke interesantne teme, pitanja suradnje MUP-a i policije s medijima. Otvoreni smo za razgovor s medijima o svim temama kojima se bavi MUP, policija. Nastojali smo sa zadnjeg sastanka iskoristiti cijeli niz razmišljanja i preporuka koje samo tada čuli, a vjerujem da ćemo i sada imati priliku čuti neke nama korisne sugestije, nastojati ih ugraditi u naš rad.“



Ispred Zbora novinara sudskeh izvjestitelja HND-a **Ana Rajić-Knežević** zahvalila je ministru Karamarku i MUP-u na dosadašnjoj dobroj suradnji kazavši: „Danas je malo neobičan dan, to je mišljenje većine kolega koji su se ispričali i odlučili danas ne doći, ali stav većine nas koji smo ovdje jest da treba doći, sjesti i razgovarati kad je u pitanju netko tko nam može i mora dati informacije.“

Tijekom razgovora s predstvincima medija dotaknute su teme medijskog praćenja MUP-a, posebice djelovanja i rada policije koje privlače svakodnevnu medijsku pozornost. Svim sudionicima, predstvincima medija su uručene „Smjernice MUP-a u odnosima s medijima“ kako bi se medijima približili kriteriji prema kojima MUP djeluje u odnosima s medijima, a s obzirom da mediji imaju velik i snažan utjecaj na stavove i formiranje javnog mnjenja.



O svojim iskustvima dosadašnje suradnje s MUP-om, vođenim razgovorima s čelnim ljudima MUP-a na Dan slobode medija ugledni urednici i novinari su nam rekli:



**Iva Gačić**, direktorka Informativnog programa Nove TV: „Mi smo puno angažirani u suradnji s MUP-om zato što nam je stalo da živimo u sigurnom društvu. Koliko mi možemo s naše strane i kolika je naša odgovornost, dajemo maksimum da pridonosimo tome. Naša suradnja s policijom je na obostrano zadovoljstvo dobra. Mislim da ni za koga ne bi bilo dobro, pohvalno, na kraju balade, da su svi stalno zadovoljni. Ovime danas sam zadovoljna, drago mi je da sam vidjela tu svu opremu koja je zaista vrhunska, ali ono što je meni puno važnije je da se u ljudi ulaže. Čini mi se da imamo vrhunske stručnjake koji će zajedno, svi skupa raditi na sigurnosti sviju nas, to mi je najvažnije kao građanki ove zemlje, ali i u poslu kojim se bavim.“



**Jasna Fila**, glavna urednica i direktorka Media servisa: „Mislim da je suradnja s MUP-om dobra. Ono što je bitno,

pogotovo kad je riječ o radiju, mi moramo biti prvi i dati prvi informaciju. Kad netko od naših kolega nazove, uvijek mu se netko javi. To je i jedan obostrani dobar odnos. Novinar bi trebao znati što i kako traži, da informaciju dobije. Ponekad se vjerojatno ljutimo, jer bismo htjeli saznati više, ali tu su i nekakva druga pravila koja MUP ima, a nemaju novinari. Svjesni smo da je puno medija u Hrvatskoj i da bismo često puta svi nekako htjeli biti prvi. Novinari bi po svojoj struci uvijek htjeli znati više. Zapravo, suradnja s MUP-om je dobra. Tu je i odgovornost i novinara i MUP-a. Zajedničkom suradnjom, na nama je da damo ono najbolje. Možda su najčešći novinarski prigovori na izvješća glasnogovornika, naime novinari bi voljeli da ta izvješća nisu pisana tako suhoparnim rječnikom. To pitanje trebaju na neki način rješiti novinarska i policijska struka.“



**Gordan Malić, Jutarnji list:** “Zadovoljan sam za sada kako MUP funkcioniра, bolje nego u mandatima svih prethodnih ministara i prethodnih ravnatelja policije, a to je ono što novinar gleda. Na sreću ne ovisim samo o informacijama iz MUP-a, imam neki minuli rad u policijskom miljeu, a i izvan njega tako da mi je MUP jedna od varijanti i to je za novinara najvažnije. Svaki novinar je zainteresirana strana. Kao novinar koji je dosta pisao o kriminalu smatram da je MUP zainteresirana strana s obje strane zakona. Postoje dva relevantna izvora za događaje iz krim miljea to su: odvjetnici kriminalaca ili sami kriminalci i oni koji ih istražuju. Nekako se uvijek radije odazivam na one koji ih istražuju, pod uvjetom da ih doista istražuju. Kako se sada istražuje više nego ikada to budu neku nadu da suradnja postoji u zajedničkom interesu, a to nije interes izdavača, interes policije, to je interes građana, društva. Suradnja je dobra, ako se hapsi, a mi o tome pišemo, a suradnja je loša ako se ne hapsi, a mi pišemo o tome kako se ne hapsi.“



**Berislav Jelinić, tjednik Nacional:** “Zadovoljan sam suradnjom s MUP-om, nemam nikakvih posebnih primjedbi. Ne volim generalizirati situaciju i pričati MUP bi trebao ovo ili ono. Novinarstvo je jedno tržišno zanimanje i mi se kao novinari moramo sami pobrinuti za kvalitetu kontakta s MUP-om, a ne očekivati da po nekakvim uravnivojkama imamo isti tretman. Nominalno da, ali zapravo se u praksi situacija svodi na to tko se bolje i kvalitetnije snađe, ima i kvalitetniji pristup informacijama što u jednoj mjeri ovisi i o kvaliteti novina koje pitaju. Mi se kao Nacional ne žalimo na takve stvari, nego se nastojimo potruditi, ako i druga strana iz nekih taktičkih razloga nije zainteresirana da neke stvari otkrije, da dođemo do podataka. To je jedna svakodnevna borba, kod nas je to na tjednoj razini. Meni kao kriminalistu je puno lakše pisati izvješća o kriminalističkim obradama i postupanjima policije. Tekstovi koje objavljujem po nekim mišljenjima su u principu kaznene prijave koje ja potpisujem. To ja ne bih tako banalizirao, ali puno mi je pomoglo to što sam završio kriminalistiku. Razumijem bolje faze postupka, lakše mi je kontekstualizirati neke situacije u operativnim stanjima.”



Uz ministra Karamarka i glavnog ravnatelja Grbića, razgovoru s novinarima i predstavnicima medija nazočili su njihovi bliski suradnici: načelnik Odjela za odnose s javnošću MUP-a Krinoslav Borovec, tajnik Kabineta ministra Dubravko Novak, ravnatelj Uprave kriminalističke policije Vitomir Bijelić te zamjenici glavnog ravnatelja Dražen Vitez i Miljan Brkić.

Pred početak razgovora okupljeni predstavnici sedme sile su obišli i sa zanimanjem razgledali Centar za forenzična ispitivanja, istraživanja i vještačenja „Ivan Vučetić“gdje im je domaćin bio načelnik centra Gordan Mršić.

Biserka LUKAN

Snimila: Dubravka PAVKOVIĆ-POGAČAR

*Osijek: Susret ministara unutarnjih poslova Hrvatske i Srbije*

## Rijetko viđen primjer suradnje dvaju ministarstava i dviju policija



**Ministar unutarnjih poslova Republike Hrvatske Tomislav Karamarko i zamjenik predsjednika Vlade, ministar unutarnjih poslova Republike Srbije Ivica Dačić, u petak, 7. svibnja održali su u Osijeku u zgradi PU osječko-baranjske radni sastanak. Tom prigodom razgovarali su, razmjenili mišljenja i prijedloge o uspostavi Koordinacijskog središta za borbu protiv organiziranog kriminaliteta za zemlje u našoj regiji, u ovom jugoistočnom dijelu Europe.**

Sama inicijativa za utemeljenje, uspostavu Koordinacijskog središta za borbu protiv organiziranog kriminala plod je intenzivne i uspješne suradnje ministarstava unutarnjih poslova Republika Hrvatske i Srbije, ministara Karamarka i Dačića. Naime, ministri Karamarko i Dačić formiranje takvoga središta kako bi se suzbili i osujetili svi oblici kriminaliteta, "balkanska ruta" na prostorima regije nagovjestili su tijekom svojih susreta u Rijeci, održanih u svibnju 2009. te na IV. konferenciji ministara unutarnjih poslova zemalja našeg okruženja, održanoj u Zagrebu tijekom veljače 2010.

Sastanku su, uz ministre Karamarka i Dačića, nazočili glavni ravnatelj hrvatske policije Oliver Grbić te direktor policije Srbije Milorad Veljović.

Ministar Karamarko je izrazivši zadovoljstvo susretom s ministrom Dačićem, samim sastankom na konferenciji za

medije izjavio kako je današnji dan vrlo specifičan u razvoju suradnje dvaju ministarstava i policija, jer je danas, 7. svibnja počeo funkcionirati Sporazum o policijskoj suradnji između Hrvatske i Srbije potpisani 25. svibnja prošle godine. Potom je ministar Karamarko istaknuo:

"Nebrojeno puta smo rekli da kriminal nema granice, da organizirani kriminal ne pozna podjelu ni na vjeru, ni na naciju da pozna jedino interes, profit. Naravno, mi smo u zoni "balkanske rute", veliki je promet kriminala kroz regiju, poglavito kroz naše dvije države. Smatram da je, ako smo dosad bili korak ili dva iza razine organiziranosti kriminalaca u regiji, došlo vrijeme da budemo bar korak ispred njih."

### Regija je zasluzila i mir i sigurnost

Govoreći o realizaciji središta je dodao: "U tom smislu danas smo izvršili jednu prezentaciju našeg viđenja kako će izgledati taj zajednički Centar za borbu protiv organiziranog kriminala. Ono što smo danas vidjeli doista je kvalitetno i realno za realizirati kroz nekoliko mjeseci. To je jedan ogroman iskorak i mislim da je rijetko viđen primjer suradnje dvaju ministarstava i dviju policija bilo gdje u Europi. Naravno, da će biti imenovani ljudi koji će taj projekt realizirati. Dogovorili smo se da ta suradnja bude kvalitetna na jednoj visokoj razini, da ona bude nepromjenljiva u smislu da može samo rasti i jačati u kvaliteti i biti neovisna i imuna od razvoja politike. Razinu suradnje želimo fiksirati, jer je regija zasluzila i mir i sigurnost."



Građani i Hrvatske i Srbije i ostalih država u regiji zaslužili su doista sigurnost. Odgovornost naših dvaju ministarstava, dviju policija je više nego velika u tom procesu.»

Ministar Dačić, veliki zagovornik ideje o potrebi osnivanja Središta za borbu protiv organiziranog kriminaliteta u zemljama regije je, pak, spomenuo kako je značajno da medijskoj konferenciji nazoče novinari i iz Hrvatske i iz Srbije te među inim kazao: «Simbolično je da danas stupa na snagu Sporazum o policijskoj suradnji između naše dvije države. Siguran sam da ćemo u najskorije vrijeme operacionalizirati našu ideju u koju baš svi u početku nisu vjerovali, a sada su zainteresirani da se i druge države priključe ovom projektu. Mi planiramo u sljedećih nekoliko mjeseci da pravne grupe koje smo formirali naprave pravni okvir za postojanje ovog centra, njegovo formiranje i financiranje, njegovo postupanje. Planiramo da i prije nego što dođe do otvaranja ovog centra napravimo sigurne komunikacije, linkovne veze između dvaju ministarstava i dviju policija. Ovo je jedan povijesni dan kada je riječ o načinu komunikacije između policija i siguran sam da u ovome trenutku malo policija na svijetu postoji koje imaju otvorenje komunikacije od hrvatske i srpske policije. Policijska suradnja, suradnja naših dvaju ministarstava mora biti odlična, preventivna da bismo omogućili siguran život svim našim građanima.»

Inače, tijekom prezentacije i razgovora o uspostavi Koordinacijskog središta za borbu protiv organiziranog kriminaliteta spomenuto je i da su preduvjeti za sam početak rada i rad središta podijeljeni u tri faze. U prvoj fazi bi se tako imenovala kontakt točaka, osigurao posebni radni prostor u nadležnim policijskim tijelima i tehnička potpora, zatim računalna i komunikacijska oprema te zajedničke kontakt službe na Graničnom prijelazu Bajakovo/ Batrovci. Druga

faza podrazumijevala bi, primjerice, uspostavu kriminalističko-obavještajnog modela rada, definiranje kriminalističko-obavještajnih proizvoda te način korištenja analitičkih softvera, definiranje tehničkih preduvjeta dok bi se treća faza odnosila na osiguravanje prostora za djelovanje središta u jednoj od država potpisnica sporazuma.

Kad je riječ o načinu djelovanja središta spomenuto je da bi ono podrazumijevalo: strateško planiranje (temeljem zajedničkih baza podataka izradili bi se strateški dokumenti za proaktivno postupanje policija), operativne timove (formiranje operativnih timova za rješavanje konkretnih slučajeva) te časnike za vezu.

Tijekom razgovora kazano je i kako će izrada zajedničkog strateškog dokumenta predstavljati temelj za sustavnu borbu protiv organiziranog kriminaliteta i to kroz procjenu ugroženosti od organiziranog kriminaliteta (OCTA) te izradu plana prioriteta u suzbijanju organiziranog kriminaliteta na područjima Republike Hrvatske i Republike Srbije s konkretizacijom mjera i aktivnosti.

Sudionici sastanka pojasnili su i kako bi predmetom kriminalističkih istraživanja središta bili istaknuti nositelji najtežih oblika kriminaliteta kao i najsloženiji oblici kaznenih djela iz domene organiziranog kriminaliteta, a da bi se sama kriminalistička istraživanja provodila tako da jedna od država predlaže provođenje kriminalističkog istraživanja o čemu odlučuju unaprijed definirane osobe obiju uprava kriminalističkih policija. Ispred RH takvo bi kriminalističko istraživanje predlagao načelnik PNUSKOK-a. Sve to, dodali su, uključuje i projekt vrhunske tehnologije povezivanja konferencijskim video-linkom između ministarstava unutarnjih poslova Republike Hrvatske i Republike Srbije.●

Biserka LUKAN

Snimila Dubravka PAVKOVIĆ-POGAČAR

Seminar o odgovornostima država članica EU u radu europskih institucija na području pravde, slobode i sigurnosti

## Priprema MUP-a za djelovanje u trenutku kad Hrvatska postane zemljom članicom EU



**Bio je to jedan ključan seminar u smislu da se MUP priprema za aktivno sudjelovanje kad Hrvatska postane zemljom članicom EU - izjavio je Filip Dragović, ravnatelj Uprave za europske integracije i međunarodne odnose, inicijator i organizator prvog ovakvog seminara u RH**

U amfiteatru Ravnateljstva policije, u razdoblju od 13. do 14. svibnja, održavao se dvodnevni Seminar o odgovornostima država članica Europske unije u radu europskih institucija na području pravde, slobode i sigurnosti.

Inicijator i organizator prvog ovakvog seminara u Republici Hrvatskoj, ravnatelj Uprave za europske integracije i međunarodne odnose Filip Dragović, održao je uvodni govor u kojem je izrazio izuzetno zadovoljstvo što je organizacija seminara uspjela s obzirom na važnost uloge i odgovornost zemlje kad postane punopravna članica EU te Lisabonski ugovor, koji je unio velike promjene u Poglavlje 24. koje je u nadležnosti MUP-a. Ravnatelj Dragović predstavio je predavače seminara, gospodina Nilsa Hanningera, pravnog savjetnika predstavništva Švedske u EU, te gospodu Hansu Nilssonu i Guyu Stessensa iz Vijeća Europske unije.

Nazočnima su se obratili i uvaženi gosti, državni tajnik u Ministarstvu unutarnjih poslova Miljenko Radnić te državni tajnik iz Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija Andrej Plenković.

### Područje kojim se bavi MUP jedno je od ključnih za funkciranje u EU

Gospodin Plenković rekao je kako je područje kojim se bavi MUP jedno od ključnih za funkciranje u EU i naglasio nedvojbenu povezanost sa svime što EU radi na globalnoj sceni. Istaknuo je izuzetnu važnost predavača seminara u ovom, za Hrvatsku važnom procesu, jer dijele svoja znanja i iskustva

kako brzo, kvalitetno i učinkovito funkcionirati u trenutku nakon što Hrvatska postane članica EU. Iako je vrlo mnogo toga napravljeno u vezi s Poglavljem 24., gospodin Plenković posebno se dotaknuo pitanja u području migracije, azila, integriranog upravljanja vanjskom granicom i vizne politike, koja zahtijevaju visok stupanj usklajivanja s obzirom na osjetljivost i specifičnosti koje Hrvatska na tom području ima. „Završavanje pristupnih pregovora do kraja 2010. je jasan, ambiciozan i čvrst stav Hrvatske Vlade koji je, po mom mišljenju, ostvariv. A dvije godine koje su pred nama važne su za konsolidiranje naše interne pripreme“, rekao je državni tajnik MVPEI-a.

### MUP je najuspješniji korisnik fondova EU

Miljenko Radnić, koji se uzvanicima obratio u ime ministra unutarnjih poslova, naglasio je dosadašnju predanost i uspješnost MUP-a kroz provođenje zakonodavnih i administrativnih obveza vezanih za Poglavlje 24., kako bi se ispunili europski standardi, sukladno pregovaračkim stajalištima Vlade RH. Također je napomenuo kako je MUP najuspješniji korisnik fondova EU. Podatak o završenih 26 projekata, ukupne vrijednosti od oko 52 milijuna eura, govori u prilog činjenici da je sustav upravljanja projektima u MUP-u doveden na vrlo visoku razinu. U prethodnom razdoblju očekana međuagencijska suradnja u borbi protiv svih oblika kriminala, rezultirala je zavidnim rezultatima posebice na području krijumčarenja ljudi i roba te u borbi protiv organiziranog kriminala i korupcije. MUP je iznimnu pozornost posvećivao i posvećivat će stvaranju uvjeta za što kvalitetniju kontrolu buduće vanjske granice EU. „Sad nam slijedi implementacija svih potrebnih mjera i sigurnosti te sudjelovanje u zajedničkim procesima nakon potpisivanja pristupnih ugovora. Jedna je od aktivnosti koju poduzimamo i kojom nastojimo jačati naše kapacitete i sposobiti se za što kvalitetnije zastupanje nacionalnih interesa na europskoj razini, kako bismo bili



ravnopravni partner svim zemljama članicama EU, i ovaj seminar na kojem kao predavači sudjeluju naši uvaženi gosti. Lisabonski sporazum uveo je velike promjene na Poglavlju 24. Stoga smatramo da će ovaj seminar biti izuzetno koristan rukovoditeljima i službenicima svih linija rada ovog ministarstva, kao dio priprema za sudjelovanje u budućim aktivnostima na razini EU", rekao je gospodin Radnić te Zahvalio priateljima koji su prihvatali naš poziv i došli u Zagreb kako bi s nama podijelili svoje znanje i iskustvo.

### **Uvaženi europski gosti predavači**

Uvaženi gosti, ujedno i predavači na seminaru, izrazili su zadovoljstvo zbog poziva i rekli kako je poticajno doći u Hrvatsku u ovako krucijalnom trenutku za samu zemlju. Ulazak u EU za svaku je zemlju jedna pozitivna, ali i vrlo zahtjevna avantura.

Prvo predavanje održao je gospodin Nilsson, a odnosilo se na generalno upoznavanje sa članstvom u Europskoj uniji. Predstavnik Švedske u EU, gospodin Hanninger prezentirao je poslove najvažnijih europskih institucija i agencija na području pravde, slobode i sigurnosti. Član Vijeća EU, gospodin Stessens u svojem je dijelu predavanja govorio o predsjedanju Europskom unijom te ulogama Vijeća sigurnosti.

U ovom dvodnevnom seminaru gosti predavači upoznali su sve sudionike sa zakonodavnim instrumentima, pregovorima i procedurama unutar Vijeća, implementacijom europskih propisa i zakona te vanjskom dimenzijom Poglavlja 24. Pravda, sloboda i sigurnost. Jednostavno rečeno, svrha ovog dvodnevog seminara bila je ukazati nama, kao budućoj zemlji članici, kako djelovati kad postanemo punopravni član EU i kako bismo trebali funkcionirati unutar EU, sukladno njenim zakonima te usklađivanjem našeg zakonodavstva uputiti nas u način donošenja propisa i odluka te sudjelovanje u radnim skupinama.

Seminar je izazvao veliko zanimanje djelatnika MUP-a, a nazočili su mu i glavni ravnatelj policije Oliver Grbić, zamjenik glavnog ravnatelja Miljan Brkić te svi načelnici uprava u sjedištu.

### **Priprema za aktivno sudjelovanje MUP-a**

Na kraju seminara razgovarali smo s ravnateljem Uprave za europske integracije i međunarodne odnose te organizatorom

prvog i jedinstvenog seminara ovakve vrste u Hrvatskoj, gospodinom Filipom Dragovićem. Gospodin Dragović izrazio je veliko zadovoljstvo dolaskom uglednih i važnih gostiju, posebice gospodina Hansa G. Nilssona, čovjeka koji 20 godina radi u Europskom Vijeću, a koji je u Hrvatsku uspio doći samo iz razloga što je u Švedskoj praznik. „Inače je gotovo nemoguća misija dovesti ovaku ličnost s obzirom da putuje po čitavom svijetu u ime Europe. Posebno sam počašćen njegovom prisutnošću“, izjavio je Dragović, te nastavio: „Ovo je bio jedan ključan seminar u smislu da se Ministarstvo unutarnjih poslova priprema za aktivno sudjelovanje kad Hrvatska postane zemlja članica. Već sad strateški planiramo i razmišljamo o tome u koliko radnih skupina ćemo morati sudjelovati, potrebno je pronaći te ljudi i educirati ih. U Europi ljudi ne cijene po njihovoj funkciji već po njihovoj stručnosti, znanju i kompetenciji i to bi trebao biti prvi faktor u odabiru, to bi u MUP-u trebalo proizvesti. U našem ministarstvu postoje izvrsni ljudi koji su linjski službenici i njima bi se trebalo posvetiti.“ Vodeći računa o tome, gospodin

Dragović već je 2005. godine poslao u Bruxelles Darka Arabadžića i imenovao ga resornim predstavnikom MUP-a u stalnoj misiji pri Europskoj komisiji, a 2006. pridružio mu se i Dario Dudas. Ponovo je raspisan natječaj i selektirano je

15 kandidata za zamjenu Darka Arabadžića nakon 5 godina mandata. „MUP RH jedno je od prvih ministarstava koje je uputilo svoje ljudi u Bruxelles. Puno se napravilo, no nažalost malo se o tome govoriti. Kada je izaslanstvo MUP-a boravilo u Bruxellesu, povratna informacija bila je da nikada tako kvalitetno izaslanstvo nije došlo u tamo, čak ni u posljednjem proširenju od 10 zemalja.“

### **Cijela Europa leži na osobnim kontaktima**

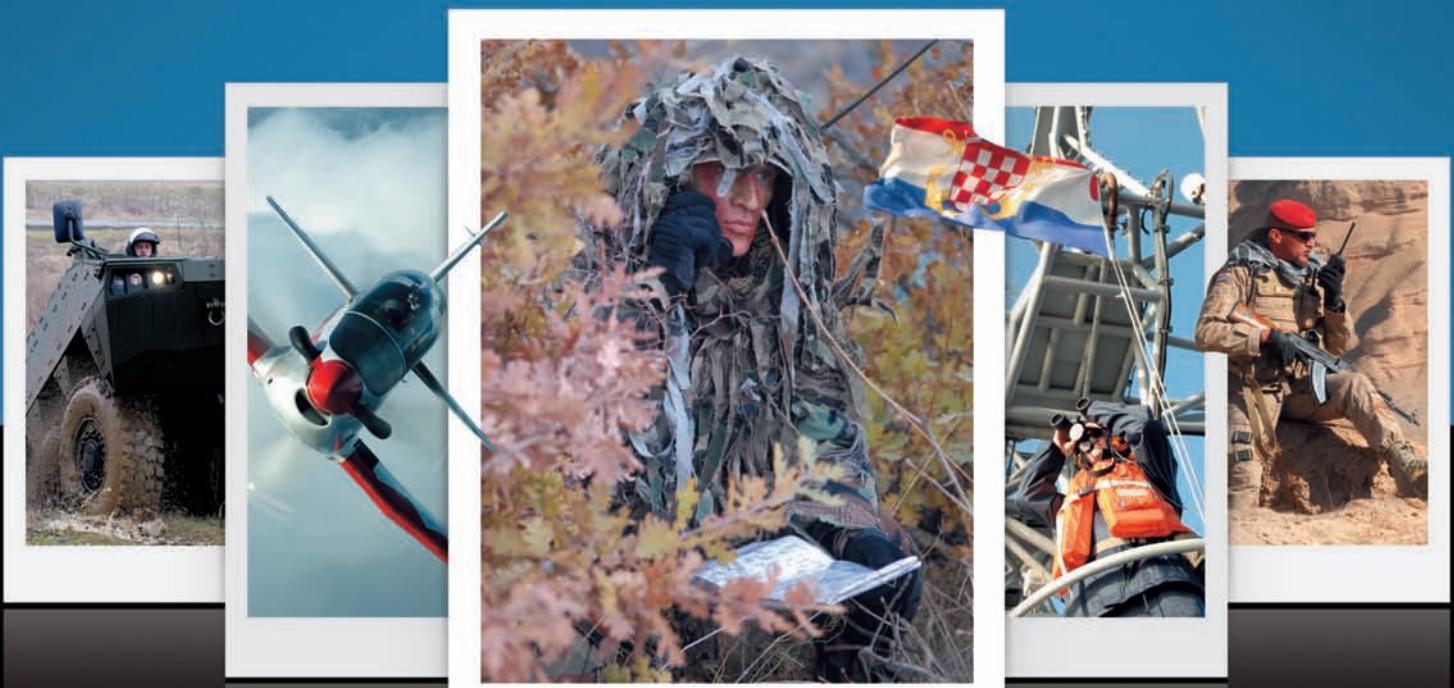
Gosti predavači pokazali su zadovoljstvo zbog velike posjećenosti seminara te konstruktivnih i zanimljivih pitanja koja su sudionici postavljali, a dojmila ih se i prisutnost državnih tajnika iz dvaju ministarstava po čemu se i vidi važnost održavanja ovakvog seminara za Hrvatsku. Također su izrazili spremnost za ponovni dolazak te posebno napomenuli kako cijela Europa leži na osobnim kontaktima. Nakon ovog, i druga ministarstva imaju u planu organizirati slične seminare.

Nikolina GOTAL  
Snimila Dubravka PAVKOVIĆ-POGAČAR

## VOJNO STRUČNI TJEDNIK MINISTARSTVA OBRANE

Svakog tjedna donosi nove informacije o aktivnostima unutar Oružanih snaga i MORH-a, vojno stručne priloge o stranim oružanim snagama, naoružanju, vojnoj tehnici, povijesti te temama globalne važnosti.

Dostupan svakog petka na kioscima u cijeloj Hrvatskoj.



Mirovna misija na Haitiju

# Hrvatski policajci ostali da pomognu Haićanima



**Od katastrofalnog potresa na Haitiju prošlo je gotovo pet mjeseci. Tamo su u mirovnoj misiji UN-a već godinu dana naši policijski službenici Tihomir Svatoš i Igor Kruljac, koje smo iz te daleke otočne zemlje intervjuirali e-mailom. Opisali su nam Haiti prije i nakon potresa te što je njihova zadaća u misiji.**

**MUP:** Trebali ste se u Hrvatsku vratiti krajem svibnja, no odlukom ministra Tomislava Karamarka vaš je mandat u misiji produžen za još šest mjeseci. Kako to da je došlo do produžetka? Jeste li to sami tražili? Kako se sada osjećate znajući da ćete od svojih obitelji i domova biti odvojeni još sljedećih pola godine?

**Tihomir Svatoš:** U Hrvatsku smo se trebali vratiti početkom svibnja ali smo na naše traženje u dogovoru s načelnikom Odjela za mirovne misije Goranom Jurićem, obitelji te matičnih jedinica, Zapovjedništva specijalne policije, Antiterorističke jedinice Lučko i I. postaje prometne policije dobili produženje mandata od šest mjeseci. Pošto nam je ovih dana jubilej od godinu dana boravka na Haitiju, pomalo smo nostalgični za obitelji, prijateljima, domovinom...

Kada smo došli u misiju, ispred nas je bila postavljena duga godina dana, pitali smo se da li će brzo proći, sada smo došli na kraj, a kao da smo na početku, međutim sigurni smo u sebe i naše ciljeve koji će nam, uz obitelj i prijatelje dati potrebnu motivaciju za izdržati, kako bi i dalje Hrvatsku predstavljali u najboljem mogućem svjetlu.

## Život u strahu od potresa

**MUP:** Kakvo je stanje danas na Haitiju, gotovo pet mjeseci nakon katastrofalnog potresa?

**Tihomir Svatoš:** I dalje zemlju potresaju novi, manji potresi, kao podsjetnik na ono što je bilo, ljudi su i dalje u strahu, razmišljaju o mehanizmima zaštite ako dođe do novog velikog potresa. Na svaki i najmanji znak trešnje, istračavaju na ulicu i iščekuju najgore. Ovi ljudi ovdje, nažalost neće nikada zaboraviti na veliku tragediju koja ih je zadesila, morat će proći par generacija da se zatome emocije.

Nažalost i izgled grada i dalje podsjeća na posljedice potresa budući da je veći dio grada i dalje kao nakon potresa, odnosno ništa se nije promijenilo, ruševine i dalje stoje kao i prije a raščistio se samo jedan manji dio.

Svi trgovci i sve slobodne površine zauzete su sa šatorima i priručnim građevinama u kojima žive ljudi u teškim uvjetima budući da je nastupilo razdoblje kiša i uskoro i uragana.

**MUP:** Što tamošnjim ljudima najviše nedostaje? Kako su se i jesu li se uopće oporavili od tragedije?

**Tihomir Svatoš:** Hrana i voda, najžalosnije, ali je upravo tako, velika većina populacije na Haitiju je gladna i žedna, da ne govorimo o "luksuzima" kao što su obuća, odjeća, krov nad glavom, lijekovi... Pomažu Ujedinjeni narodi, raznorazne humanitarne organizacije iz cijelog svijeta, dijeli se hrana, lijekovi, međutim, sve je to malo u odnosu na broj stanovnika i njihove svakodnevne potrebe.

**MUP:** Koliko je zemlje obnovljeno (kuće, zgrade, infrastruktura, institucije)?



National Palace prije i nakon potresa



Sirotište



Slika nakon potresa

**Tihomir Svatoš:** Obnovljene su najvažnije institucije neophodne za rad primarnih službi, dok se ostale državne institucije snalaze u improviziranim uredima. Malo je vremena prošlo nakon katastrofe. Veliki dio Haitija je porušen tako da je teško pričati o nekim ozbiljnijim izgrađivanjima, pogotovo zato što je Haiti i prije zemljotresa bila zemlja sa slabo izgrađenom infrastrukturom.

### Haiti bez UN-a nema budućnosti

**MUP:** Što još sve treba učiniti da bi zemlja normalno funkcionalala? Koliko je tu važna uloga UN-a, odnosno mirovne misije i same međunarodne zajednice?

**Tihomir Svatoš:** Bez UN-a i međunarodnih organizacija na Haitiju, teško je zamisliti ikakvu stabilnost. Državna vlast ne može sama osigurati osnovne elemente za funkciranje pravne države. Stabilnost se održava jedino zahvaljujući inozemnoj pomoći. Uz UN država Haiti sigurno ima budućnost. Napredak je doduše spor, ali vidljiv.

### Glad, prosvjedi, otmice, šverc droge

**MUP:** Kakvo je stanje sigurnosti u zemlji? Kako funkcionalaju policijske snage? Može li uopće haićanska policija obavljati svoj posao?

**Tihomir Svatoš:** Stanje sigurnosti što se tiče kriminala je čak zadovoljavajuće s obzirom na stanje u državi, ali veći problem

predstavlja nezaposlenost iz koje proizlazi neimaština i glad. Slijedom navedenog česti su prosvjedi nezaposlenih i studenata. Posebno je opasno što se svako i naizgled bezopasno okupljanje u trenutku može pretvoriti u krvavi obračun budući da su ljudi na Haitiju u takvim situacijama povoljni i hysterični. Takvo stanje na Haitiju je bilo i prije potresa.

Policijske snage na Haitiju funkcioniraju samostalno dok policijske snage UN-a imaju ulogu promatrača i savjetodavca odnosno obučavanja haićanske policije na način da ih se usmjerava u radu, na temelju međunarodnih standarda. Policijskih službenika na Haitiju još nema dovoljno ali je plan da se do 2014. godine na policijskoj akademiji obuči dovoljan broj.

Kao što je problem i u drugim siromašnim zemljama policijski službenici nisu dovoljno plaćeni za svoj rad, nemaju potrebnu opremu i vozila, a nakon potresa su ostali i bez više objekata.

Policijski službenici policije Haitija uspješno obavljaju svoj posao ali s obzirom da se dnevno događa puno više kriminalnih radnji nego u drugim državama uvelike im je otežan posao. Susreću se sa velikim brojem otmica radi otkupnine, krađama, silovanjima, a također je sjeverni dio otoka prolazni punkt za šverc droge u SAD. Također im otežava što ljudi još nemaju dovoljno povjerenja u policiju, te ne žele surađivati.

Uobičajeno je da na Haitiju, kada ljudi uhvate počinitelja nekog kaznenog djela sami se obračunaju s njim na način da



Tihomir Savatoš kod pretraživanja

ga isjeku mačetama i zapale. Sve dosad navedeno uvelike otežava rad policije.

**MUP:** U potresu su poginuli i pripadnici UN-ove mirovne misije. Koliko je došlo novih mirovnjaka nakon potresa i koliko ih je trenutno u MINUSTAH-u?

**Tihomir Savatoš:** U potresu je poginulo 92 pripadnika MINUSTAH-a od toga 31 međunarodni civil, 18 domaćih civila, jedan UN dobrovoljac, 24 vojna pripadnika i 18 policijskih službenika. Nakon potresa određen broj policijskih službenika UN-a se vratio u matične države.

Broj službenika prije potresa bio je: 6.916 vojnih službenika iz 18 država i 2.014 policijskih službenika iz 42 države. Nakon potresa plan je da se poveća broj vojnih službenika za 2.000 i policijskih za 1.500 ali još nije dostignut taj broj.

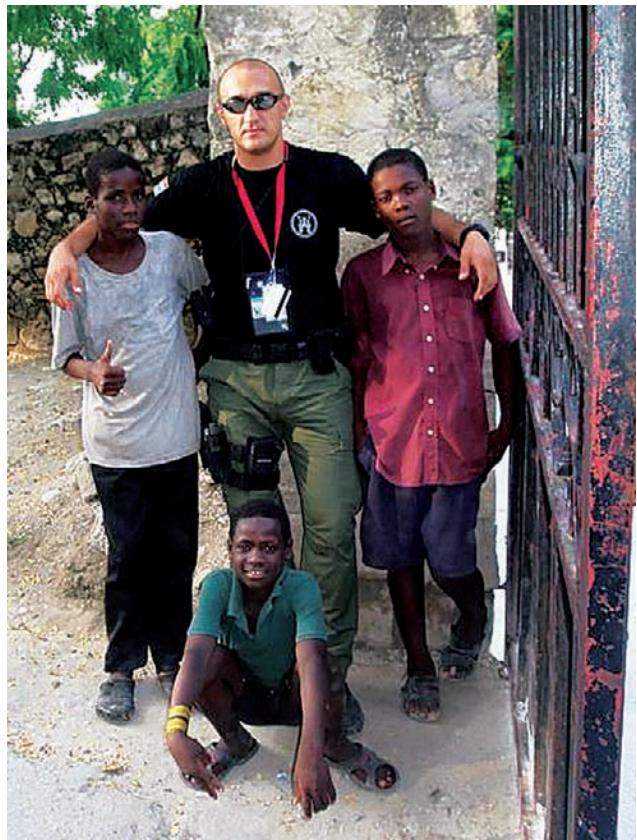
### Dinamičan i zanimljiv radni dan

**MUP:** Na kojim poslovima trenutno radite? Koje su vaše zadaće?

**Tihomir Savatoš:** Nakon potresa kolega Igor Kruljac i ja radimo u „Close protection team“ te osiguravamo novog šefa policije UN-a, generala Gerarda Chaumonta zajedno sa kolegama iz Srbije, Francuske i Španjolske. Posao nam je da se brinemo za njegovu sigurnost te ga pratimo i osiguravamo tijekom svih njegovih aktivnosti od jutra do završetka radnog dana koji ponekad završava jako kasno. Posao je vrlo zanimljiv i dinamičan, što nam odgovara jer i vrijeme prolazi brže.

**MUP:** Kako izgleda jedan vaš radni dan?

**Tihomir Savatoš:** Ujutro obično oko 7 sati dolazimo sa vozilima u luku Port au Prince gdje je smješten brod cruiser Ola Esmeralda na kojem spava dio pripadnika UN-a pa tako i šef



Igor Kruljac

policije general Gerardo Chaumont kojeg osiguravamo. Nakon toga odlazimo u Delta camp gdje su smješteni uredi. Nakon što dobijemo raspored za taj dan, organiziramo način rada i itinerer puta. To je u radno vrijeme obično sastanak sa SRSG (izaslanik glavnog tajnika UN-a), posjet šefovima državnih tijela i policije Haitija, obilazak policijskih postaja, kampova koji su organizirani za ljudе koji su ostali bez kuća. U večernjim satima poslovna večera u nekom veleposlanstvu, sa osobama iz međunarodnih organizacija, a ponekad nadzor rada policijskih službenika u policijskim postajama i na terenu. Budući da nam je radni dan ponekad i više od 16 sati, podijeljeni smo u dva tima te radimo jedan dan a jedan dan imamo odmor. Susrećemo se sa više osoba iz javnog života Haitija, a i sa poznatim osobama iz cijelog svijeta koje dolaze pružiti podršku i pomoći Haitiju kao Sean Penn, Angelina Jolie, Beyoncé, Christine Aquilera itd, što našem poslu pridaje posebnu čar.

### Uz siromaštvo i uragane stigao i potres

**MUP:** Kada ste odlazili u misiju vjerojatno niste ni sanjali da će vas zadesiti potres. Kakva su bili vaša prva očekivanja od misije?

**Tihomir Savatoš:** Misiju smo shvatili kao nekakvo novo iskustvo gdje ćemo usavršiti postojeće vještine i znanje, te upoznati policijske službenike drugih država i njihov način rada. Budući da nismo raspolagali sa mnogo informacija o Haitiju, dolaskom na Haiti ostali smo u šoku odmah po dolasku u zračnu luku. Gomila ljudi koje besposlano stoe u ogradi i žicaju novac, te ljudi koji ti pokušavaju doslovno oteti torbu iz ruke da je ponesu i zarade napojnicu. Nakon toga iznenadio nas je izgled grada, ceste su skroz devastirane, pune rupa, a grad osim jednog manjeg dijela izgleda kao golema kanta za smeće.

Prve informacije o Haitiju smo dobili na sedmodnevnom tečaju upoznavanja i testiranja. O potresu nismo uopće razmišljali budući da ovoj najsiromašnijoj zemlji na svijetu sigurno nije trebao uz sveopće siromaštvo i uragane još i potres.

#### **MUP: Biste li ponovno išli u tu misiju?**

**Tihomir Svatoš:** Pa vjerojatno bismo opet išli u ovu misiju budući da nakon godinu dana provedenih na Haitiju, odnosno na kraju 18 mjeseci, puno je lakše jer imamo određeno znanje. Upoznali smo zemlju, ljudе i njihove običaje, čak i naučili osnove kreolskog jezika.

#### **Za misije je potreban i avanturizam**

#### **MUP: Biste li takvo iskustvo prepričili i drugim kolegama policijcima?**

**Tihomir Svatoš:** Iskustvo misije prepričili bismo svim kolegama budući da radom u misiji steknesh određeno znanje, upoznaješ način rada i običaje drugih. Važno je i da stekneš samostalnost jer se povremeno nađeš u situacijama kada si sam i nemaš koga da ti da savjet i pomogne. Napominjemo da misiju ne bismo prepričili osobama koje nemaju određenu dozu avanturizma. Iskustvo potresa ne prepričujemo nikome.

#### **MUP: Dugo ste udaljeni od svojih domova i obitelji. Što vam najviše nedostaje?**

**Igor Kruljac:** Naravno, obitelj i prijatelji su na prvom mjestu, nećakinje Emily i Laura koje me svaki put, preko skupa pitaju: "Striko, kad ćeš doći?", a iza toga, naši običaji i sitni rituali koje činimo svakodnevno, ispijanje kave u omiljenom kaficu, naši tv programi...

**Tihomir Svatoš:** Najviše mi nedostaje obitelj, a zatim prijatelji. Također mi veoma nedostaje sloboda kretanja, budući da se u Port au Princeu ne smijemo kretati određenim dijelovima grada vozilom, a pješice se ne prepričuje nigdje. Nedostaje mi čisti zrak bez smrada smeća i pogled na lijepo građevine Zagreba.

#### **MUP: Kakvi su vam planovi kad se vratite u Hrvatsku?**

#### **Možda odlazak u neku drugu misiju?**

**Igor Kruljac:** Zasada nemam nekih velikih planova za budućnost. Ono u što sam siguran je da ću po dolasku okupiti prijatelje na jednom mjestu, proslaviti rođendan i uz zvuke domaće glazbe i domaćeg vina, biti budan do zore.

**Tihomir Svatoš:** Na ovo pitanje mi je teško odgovoriti budući da sam dugo odsutan iz Hrvatske, tek nakon što se vratim vidjet će kakvi su mi budući planovi. Također je to i odluka Odjela za mirovne misije MUP-a odnosno načelnika Gorana Jurića s obzirom na to kako smo predstavljali Hrvatsku u misiji na Haitiju i našoj ocjeni od strane UN-a, što smatram na nje problem jer smo pohvaljeni za naše zalaganje nakon potresa. ●

Ana Marija VOJKOVIĆ

Osobne fotografije: Tihomir Svatoš i Igor Kruljac



U razdoblju od 26. do 30. travnja 2010. u Policijskoj akademiji u Danilovgradu u Crnoj Gori, u organizaciji Veleposlanstva SAD-a u Podgorici i Uprave policije Crne Gore održana je Regionalna taktička obuka specijalnih jedinica policija iz Crne Gore, Hrvatske, Srbije i BiH na temu: „Protuterorističko djelovanje u urbanim sredinama“.

Cilj obuke bio je predstavljanje organizacijske strukture i zadaća specijalnih policija iz navedenih zemalja, te prezentiranje planiranja, rukovođenja i analize održanih akcija a sve u svrhu možebitnog zajedničkog djelovanja pojedinih zemalja u borbi protiv terorizma ili drugih kriznih situacija. Glavni instruktori obuke bili su eksperti FBI spasilačkog tima talaca i vojno specijalno operativno zapovjedništvo SAD-a.

U ime Zapovjedništva specijalne policije MUP-a RH na spomenutoj obuci sudjelovali su: pomoćnik zapovjednika za operativne zadaće Alenko Ribić i instruktor za protuterorističku taktiku u ATJ Lučko Damir Sladin.

Alenko Ribić, pomoćnik zapovjednika za operativne zadaće, za sve sudionike obuke održao je prezentaciju na temu: organizacijska struktura, zadaće i namjena Specijalne policije MUP-a RH, te je tom prilikom prezentirao primjer jedne izvedene stvarne akcije. FBI - HRT i SOCOM instruktori iz SAD-a prezentirali su svoj način rada za pojedine taktičke situacije te primjere stvarnih operacija i probleme koji su im se događali prilikom borbenih misija u Iraku, Afganistanu i drugdje. Posljednjeg dana obuke izvedena je združena pokazna vježba svih specijalnih jedinica sudionica, a nazočili su joj visoki dužnosnici Uprave policije Crne Gore, predstavnici Veleposlanstva SAD-a te veleposlanici ili predstavnici veleposlanstava svih zemalja.

Na kraju su svim polaznicima uručeni certifikati o uspješno završenoj obuci. ●

Alenko RIBIĆ

## Protuterorističko djelovanje u urbanim sredinama

**Glavni instruktori obuke bili su eksperti FBI spasilačkog tima talaca i vojno specijalno operativno zapovjedništvo SAD-a**

# Troje policijskih službenika otputovalo na Cipar



**Josip Maričić, Ines Češnjaj i Nebojša Jeremić prije odlaska**

**Svojim radom i zalaganjem u mirovnoj misiji na Cipru potrudit će se učiniti i korak više u promicanju Republike Hrvatske i MUP-a RH - istaknuo je Josip Maričić**

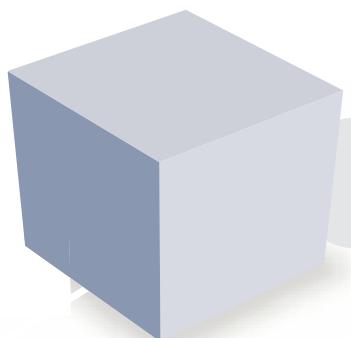
U mirovnu misiju UNFICYP na Cipar iz zagrebačke Zračne luke Pleso 13. svibnja otputovalo je troje policijskih službenika: Ines Češnjaj iz PU međimurske (OKC Čakovec), Josip Maričić iz PU osječko-baranjske (Odjel za javni red) te Nebojša Jeremić, također iz PU osječko-baranjske, pripadnik IJP Osijek. Oni na Cipar odlaze kao redovna zamjena hrvatskih policijskih snaga u mirovnoj misiji UN-a na Cipru, a smjenili su, po završetku njihove jednogodišnje misije na Cipru, policijske službenike: Sandru Bašić, Tomislava - Emilia Ivanuša te Krešimira Vidovića koji su se 13. svibnja vratili u Zagreb. Kako su se odlučili za odlazak u mirovnu misiju, kako su tekle pripreme za odlazak te kakva su njihova očekivanja saznali smo u razgovoru nekoliko dana prije njihova odlaska na Cipar.

Josip Maričić ističe kako je želju za odlazak u mirovnu dobio još davne 1997. godine kada je kao policijski službenik sudjelovao u UN-ovoј mirovnoj misiji u Hrvatskoj (UNTAES) koja je za cilj imala uspostavu ustavno-pravnog poretku RH na području istočne Slavonije.

- Prvenstveno sam se odlučio za odlazak u bilo koju mirovnu misiju. Plan odlaska i upućivanja u mirovne misije dolazi kroz redovite rotacije ljudi u misijama i kad je došlo do upita jesam li spreman, moj je odgovor bio potvrđan!

Kako bi se uspješno pripremio za odlazak u mirovnu misiju, nakon položenih eliminacijskih testiranja Josip je bio polaznik međunarodnog seminara „UNPOC 2009“ koji se održavao u Valbandonu. U ožujku 2010. godine bio je polaznik tečaja engleskog jezika koji je posebno prilagođen za policijske službenike koji se upućuju u mirovne misije te se provodi po visokim UN standardima.

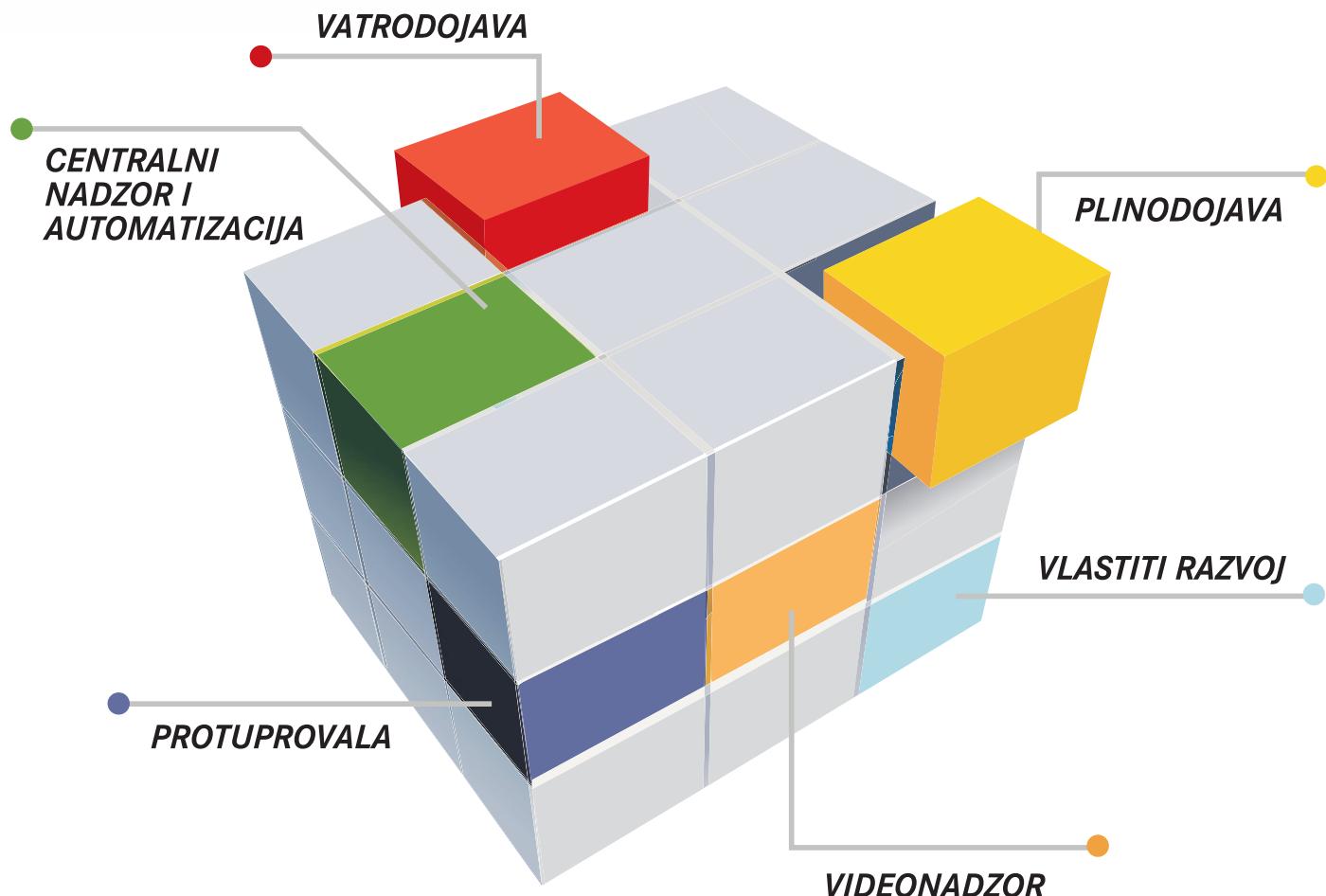
- Seminari su bili organizirani od strane Odjela za mirovne misije za koje mogu izreći samo riječi hvale. Seminar UNPOC jedinstven je i po prvi put u svijetu pod



## INŽENJERING I KOZALTING

### VRHUNSKA TEHNOLOGIJA PO MJERI KORISNIKA

Vjerujemo da naša rješenja ne idu samo u korak s poslovanjem naših partnera, nego im pomažu i u njihovu vođenju. Integrirajući upravljanje rizicima, sigurnosne tehnologije, upravljanje sigurnosnim sustavima te specifične potrebe naših partnera, nudimo više od tradicionalne tehničke zaštite. Bilo da, kao naši partneri, trebate konzultacije ili savjet u fazi dizajna ili efektivno rješenje sigurnosnog problema, naša stručnost i vrijeme su Vam na raspolaganju.



Slobodno nas kontaktirajte na:  
Tehnomobil d.o.o.  
Zagrebačka cesta 145a  
10000 Zagreb  
Telefon: + 385 1 30 40 111  
Fax: + 385 1 36 99 010  
[tehnomobil@tehnomobil.hr](mailto:tehnomobil@tehnomobil.hr)  
[www.tehnomobil.hr](http://www.tehnomobil.hr)

**[www.tehnomobil.hr](http://www.tehnomobil.hr)**

pokroviteljstvom UN prema novom programu, održan u našoj domovini, što dovoljno govori o ugledu kojega su stvorili policijski službenici Uprave za europske integracije i međunarodne odnose, Odjela za mirovne misije, a posebno hrvatski policijski službenici koji su do sada bili u mirovnim misijama, kaže Josip. Dolaskom u mirovnu misiju u periodu prilagodbe, Josip će raditi kao policijski službenik u ophodnji kroz tampon zonu (buffer zone), a nakon toga sve ovisi o natječaju za radna mjesta koji će raspisati UN. Na Cipru će svojim radom i zalaganjem, ističe, nastaviti tamo gdje su stale njegove kolege prethodnici u ovoj mirovnoj misiji. Dodaje kako će na taj način steći nova znanja i radna iskustva.

- Svojim radom i zalaganjem u mirovnoj misiji potrudit će se učiniti i korak više u promicanju Republike Hrvatske i MUP-a RH, istaknuo je Josip Maričić.

Na naš upit kako su njegovi prijatelji i obitelj prihvatali činjenicu da ga neće biti u Hrvatskoj godinu dana, Josip je istaknuo:

- Vjerujem da svakoj obitelji razdvajanje nije lako. Pored moje osobne želje i profesionalnih ambicija, moja obitelj će nositi i veliki teret moga odlaska u mirovnu misiju, ali sve je stvar dogovora. Mislim da svatko tko želi ići u mirovnu misiju prije svega mora posložiti sve u obitelji i okruženju u kojem radi i živi, a tek nakon toga odlučiti je li uistinu spremam za odlazak ili ne, zaključio je Josip.

### **Odlazak u misiju - velika odgovornost**

Njegova kolegica Ines Češnjaj iz PU međimurske o odlasku u mirovnu misiju počela je, kako kaže, razmišljati još 2002. godine.

- U to vrijeme intenzitet odlazaka policijskih službenika u mirovne misije nije bio kao danas, ali smatrala sam da u privatnom životu i na poslu moram posložiti sve segmente koji bi me eventualno mogli omesti u ostvarenju nekog zacrtanog cilja. Misija na Cipru mi je ponuđena i s obzirom na kulturnošku i povijesnu zanimljivost „destinacije“, s radošću sam je prihvatile, kaže Ines. Za nju je ova misija izazov kako u profesionalnom tako i u privatnom smislu. Također je spremna prilagoditi se svakoj situaciji u kojoj se nađe.

- Svjesna sam da je odlazak u mirovnu misiju velika odgovornost, ali mislim da me ništa ne može iznenaditi.

Pripremajući se za odlazak u mirovnu misiju, nakon preliminarnog testiranja i intervjuja koje provodi Odjel za mirovne misije, Ines je prošla United Nations Police Officers Course 2008. g. u Valbandonu, koji se održava prema visokim UN standardima, uz izvrsnu organizaciju i provođenje Odjela za mirovne misije MUP-a RH, navodi Ines te nastavlja:

- Kruna svega bio je English Language Course for United Nations Civilian Police, koji provodi Odjel za policijsku obuku, koji bih samovoljno nazvala stručnim usavršavanjem, s obzirom da se na njemu, uz potrebno predznanje, policijske službenike priprema na konkretnu primjenu jezika u svakodnevnom obavljanju poslova unutar misije. U Cipru će raditi na području Nikozije,

unutar Buffer Zone A. Otvaranjem radnih mjesta prilikom smjene kontingenata, svakako će nastojati aplicirati za željeno radno mjesto, kaže Ines.

Obitelj joj je, kaže, bila velika podrška u pripremama za odlazak u mirovnu misiju te uključena u sve njezine dosadašnje pripreme.

- Smatrala sam da je to jedini i najbezboljniji način da odem ne ostavljam u za sobom „repove“. Sigurno je da situacija kod kuće mora biti „idealna“ i da tamo kamo idemo, koliko god je to moguće moramo biti rasterećeni svakodnevnih problema unutar obitelji kako bismo lakše podnijeli razdvojenost, a samim time i kvalitetnije obavljali zadatke pred kojim se nalazimo. Danas se, srećom, vrlo kvalitetno putem različitih internetskih veza može svakodnevno komunicirati sa našim najdražima, što će nam zasigurno olakšati boravak u misiji, kaže Ines.

### **Dobra prilika za stjecanje novih znanja i iskustava**

Nebojša Jeremić, dugogodišnji policijski službenik PU osječko-baranjske, pripadnik Interventne jedinice policije, želju za odlazak u međunarodnu mirovnu misiju dobio je dok se još kao pripadnik Specijalne jedinice policije nalazio na području zapadne Slavonije i Prevlake gdje se susretao sa pripadnicima UN-a.

- Nakon razgovora s nekim od njih odlučio sam se prijaviti čim se ukaže mogućnost da kao hrvatski policijac sudjelujem u međunarodnoj misiji. U travnju 2007. godine prijavio sam se na natječaj za upućivanje policijskih službenika u međunarodne misije, kao pripadnik Interventne jedinice policije s 14-godišnjim policijskim iskustvom. Uspješno sam savladao sva testiranja i provjere koje su prethodile upućivanju u međunarodnu misiju. U organizaciji Odjela za mirovne misije završio sam tečaj iz engleskog jezika koji mi je pomogao u podizanju razine znanja engleskog jezika budući da je program prilagođen specifičnim potrebama policijskih službenika koji se upućuju u međunarodnu mirovnu misiju. U rujnu 2008. godine upućen sam na Kosovo u misiju UNMIK-a, kao pripadnik hrvatskog kontingenta. U misiji sam, sukladno svom iskustvu i radu u interventnoj policiji, raspoređen na radno mjesto trenera i koordinatora jedinica koje su se bavile uspostavljanjem narušenog javnog reda i mira u većem opsegu. Znanje i iskustva stečena u hrvatskoj policiji, prenosio sam drugim policijacima i učio iz njihovih iskustava. U misiji UNFICYP-a cilj mi je održati razinu profesionalnosti koju su do sada pokazali pripadnici hrvatske policije, te ovaj odlazak u još jednu mirovnu misiju smatram dobrom prilikom za stjecanje novih znanja i iskustava. Tijekom priprema za misije UNMIK-a i UNFICYP-a, te za vrijeme boravka u misiji UNMIK-a, Odjel za mirovne misije iz Uprave za europske integracije i međunarodne odnose bio mi je od velike pomoći, pružajući podršku kako meni tako i drugim pripadnicima kontingenta, na čemu im posebno zahvaljujem, naglasio je Nebojša. ●

Marija ŽUŽUL

Snimila Dubravka PAVKOVIĆ-POGAČAR

# Značaj Lisabonskog ugovora za Europol i međunarodnu policijsku suradnju

**Lisabonski ugovor, međunarodni ugovor sastavljen s ciljem jačanja institucionalnog funkcioniranja Europske Unije, imat će i značajan utjecaj na rad Europskog policijskog ureda (Europa).**

Posljedice stupanja na snagu Lisabonskog ugovora u odnosu na Europol ogledaju se posebice u postupku doношења odluka, kod kojega će sada određene nadležnosti imati Europski parlament i Vijeće ministara. Na ovaj način dat će se ovlasti Europskom parlamentu da s Vijećem ministara zajednički usvaja određenu pravnu regulativu (dok je u prijašnjem sustavu Europski parlament vrlo rijetko bio konzultiran). Procedura kod glasanja na Vijeću ministara sada također predviđa kvalificiranu većinu, dok su se ranije odluke morale donositi jednoglasno.

Nadalje, nadležnost Europskog suda pravde (European Court of Justice-ECJ) bit će proširena na policijsku i pravosudnu suradnju u području suzbijanja kriminaliteta, dok će Europski parlament, zajedno sa 27 nacionalnih parlamenta zemalja članica EU, biti u mogućnosti kritički procjenjivati aktivnosti Europol-a.

Odredbe Lisabonskog ugovora u konačnici će imati utjecaj na ukupnu strukturu Europske Unije, a ključne novine očitovat će se u nekima od segmenata rada koji su opisani u dalnjem tekstu. Umjesto rotirajućeg predsjedavanja jedne od zemalja članica EU, sada je uvedena funkcija stalnog predsjednika Europskog vijeća. Također, spojene su funkcije Europskog povjerenika za vanjske poslove, visokog predstavnika Vijeća EU i visokog predstavnika za vanjsku politiku i sigurnost, koji će sada u svojstvu potpredsjednika Europske komisije raditi i za Vijeće EU i za Europsku komisiju. Također će se smanjiti broj europskih povjerenika, pojednostaviti sustav glasanja

unutar EU i on će se učiniti pravednijim te će ojačati uloga nacionalnih parlamenta.

Najznačajnije promjene u području policijske i pravosudne suradnje u suzbijanju kriminaliteta ogledat će se ponajprije u općoj promjeni sustava glasanja u glasovanje kvalificiranom većinom u postupcima suodlučivanja. Za sva pitanja iz ovog područja EU, odluke koje moraju zajednički donijeti Europska komisija i Europski parlament donosit će se kvalificiranom većinom (osim u slučaju kada je posebno definiran drugačiji način glasanja).

Iznimka od ovog pravila odnosiće se na pitanja identifikacijskih isprava, obiteljskog prava, osnivanja Europskog javnog tužitelja te uvjeta pod kojima policijske službe jedne zemlje članice mogu djelovati na teritoriju druge zemlje članice. U ovim slučajevima traži se jednoglasnost.

Umjesto korištenja Odluka, Konvencija, Okvirnih odluka i Zajedničkih stajališta u ovom području koristit će se isključivo Odluke, Direktive i Regulative. To znači da će se mjere iz područja pravosuđa i unutarnjih poslova moći primjenjivati izravno, odnosno na njih će se moći pozivati građani na nacionalnim sudištima zemalja članica (uz iznimku Ujedinjene Kraljevine, Irske i Danske).

Europska komisija prema Lisabonskom ugovoru, dijelit će svoje pravo inicijative u području pravosuđa i unutarnjih poslova, zajedno sa svakom pojedinačnom zemljom članicom EU, koje će sada i same moći davati inicijative u vezi s kaznenim zakonodavstvom i politikama u suzbijanju kriminaliteta.

## Proširenje ovlasti Europskog suda pravde

Stupanjem na snagu Lisabonskog ugovora proširit će se ovlasti Europskog suda pravde koji će sada moći interpretirati i revidirati važenje nekih propisa koji se tiču područja Europske Unije pod nazivom "Sloboda, sigurnost i pravda".



Sjedište EUROPOL-a

To bi omogućilo i sudbenu kontrolu nad aktivnostima koje se provode u sklopu pravosuđa i unutarnjih poslova, što je ključna značajka u zaštiti i očuvanju građanskih sloboda i temeljnih prava u Europskoj Uniji.

Ukoliko jedna od članica EU ne poštuje svoje obveze unutar Lisabonskog ugovora, a koje se odnose npr. na suradnju s Europolom, Europska komisija ili druga zemlja članica može to pitanje rješavati putem Europskog suda pravde (sud jedino neće imati nadležnosti u smislu mjera koje se provode kod problematike unutarnje sigurnosti zemlje članice, npr. kod provođenja određene istrage i sl.).

### Osnivanje COSI-a

Lisabonskim ugovorom unutar Vijeća osnovat će se Stalni odbor za unutarnju sigurnost-COSI (francuski akronim za Comité de Sécurité Intérieure) koji će imati zadaću osigurati jačanje operativne policijske suradnje na pitanjima unutarnje sigurnosti EU.

Kao što je već spomenuto u prethodnom tekstu, ovaj novi ugovor eksplicitno predviđa da će Europski parlament, zajedno s nacionalnim parlamentima zemalja članica Europske Unije, imati ovlasti u ocjenjivanju aktivnosti Europol-a.

### Europski javni tužitelj

U sklopu ovlasti Vijeća bit će i mogućnost osnivanja Europskog javnog tužitelja, koji bi nastao iz sadašnjeg Eurojusta. U tom slučaju Europski javni tužitelj imao bi izravne ovlasti i bio bi odgovoran za provođenje istrage i procesuiranje svih kaznenih djela protiv finansijskih interesa Europske Unije.

Također bi bio u mogućnosti svoje ovlasti primjenjivati i pred nacionalnim sudištima zemalja članica. Kada i ako dođe do realizacije ove mogućnosti, vrlo je vjerojatno da će to biti u izravnoj korelaciji s jačanjem operativnih ovlasti Europol-a.

### "Kočnice za opasnost" i fleksibilne procedure

Lisabonski ugovor predviđa i uspostavljanje tzv. "kočnica za opasnost" te izvjesnu fleksibilnost u procedurama kod slučajeva kada bi se kvalificirano većinom glasova moglo donijeti odluke koje bi isle na štetu jedne ili više zemalja članica.

Ovakvi mehanizmi koristili bi se i u slučajevima kada jedna ili više zemalja članica opstruira skupinu drugih zemalja članica da usvoje određene mjere postavljanjem veta (kod uspostavljanja Europskog javnog tužitelja ili mjera koje se tiču međusobne policijske operativne suradnje).

Zaključno se može reći da će Lisabonski ugovor imati značajne i dugotrajne posljedice na područje "Slobode, sigurnosti i pravde" te će se posebice reflektirati na Europol. Za novi način donošenja odluka, koji će uključivati Europski parlament te za novu ulogu Europskog suda pravde u tom smislu, očekuje se da će oblikovati budućnost unutarnje sigurnosne arhitekture EU.

Jednako se tako može predvidjeti da će ovakav odnos snaga ojačati ulogu Europol-a iz razloga što će ovu organizaciju približiti sustavu donošenja odluka koji je uobičajen za Europsku Uniju te time ovaj Europski policijski ured učiniti odgovornijim prema građanima EU, a njegove aktivnosti transparentnijima. ●

Stellan PETRIĆ

## Varaždin: sastanak Radne skupine za vizni režim i uvjete ulaska u zemlju

**Glavna tema 6. sastanka odnosi se na koherentan pristup izdavanja viza u diplomatsko-konzularnim predstavništvima (DKP-ima) i na graničnim prijelazima, te utvrđivanja valjanosti istih.**



U srijedu, 21. travnja 2010., u Policijskoj upravi varaždinskoj u Varaždinu, održan je 6. sastanak Radne skupine za vizni režim i uvjete ulaska u zemlju u sklopu Međunarodne konferencije graničnih policija (IBPC).

Ovom Radnom skupinom od listopada 2004. godine predsjeda Ravnateljstvo policije, odnosno Uprava za granicu, te su stoga na sastanku sudjelovali pomoćnik načelnika Uprave za granicu, policijski službenik za graničnu suradnju u Upravi za granicu, te načelnik Odjela za granicu Policijske uprave varaždinske. Na sastanku je također sudjelovao i po jedan predstavnik granične policije Republike Slovačke i Republike Slovenije, te mađarskog Ureda za migracije i ICMPD-a (Međunarodni centar za razvoj politike migracija).

Glavna tema Šestog sastanka odnosi se na koherentan pristup izdavanja viza u diplomatsko-konzularnim predstavništvima (DKP-ima) i na graničnim prijelazima, te utvrđivanja valjanosti istih.

Inače, Međunarodna konferencija graničnih policija osnovana je u sklopu Budimpeštanskog procesa sredinom 1993. godine u Budimpešti sa općenitim ciljem razmjene podataka i iskustava graničnih policija između zemalja sudionica ove Konferencije, kako bi se postigla najbolja praksa na područjima koja obuhvaćaju

obuku, obrazovanje i stručno usavršavanje, graničnu kontrolu, vizni režim, uvjete ulaska u zemlju te borbu protiv nezakonitih migracija i krijućarenja droga.

U sklopu ove Konferencije ustanovljena je 2004. godine Radna skupina za vizni režim i uvjete ulaska u zemlju, a u cilju izrade preporuka za pojednostavljenje i usklađivanje procedura na granici, odnosno olakšavanje kretanja osoba preko državne granice. ●

Denis KUKEC

# EU dobiva ovlasti pokretanja kriminalističkih istraživanja

*EU to get powers to launch criminal investigations*  
Telegraph.co.uk

By Bruno Waterfield in Brussels

Published: 7:00PM BST 20 Apr 2010

## Europska Unija će dobiti ovlasti pokretanja vlastitih kriminalističkih istraživanja u vezi s poreznim i finansijskim prijevarama u okviru opsežnog plana najavljenog od strane Europske komisije.

Plan po kojemu bi se Eurojust pretvorio iz postojećeg tijela nadležnog za neobvezujuću pravosudnu suradnju u istražno tijelo s ovlastima da uhiti i procesuiru počinitelje, najavljen je kao prvi korak u formiranju Europskog javnog tužitelja.

Prijedlog Europske komisije je predstavljen paralelno sa stupanjem na snagu Lisabonskog ugovora koji daje veće ovlasti pravosudnim i policijskim tijelima EU i čini ih efikasnijima u savladavanju određenih prepreka koje nastaju na nacionalnim nivoima zemalja članica.

"Na provođenje pravosudnih mjera ne smiju negativno utjecati nepomirljive razlike između pravosudnih sustava zemalja članica EU", navodi dokument Europske komisije.

Eurojust, koji okuplja državne odvjetnike, suce i policijske službenike trenutno, kroz omogućavanje lakše razmjene informacija, daje potporu postojećim istragama teških oblika kriminaliteta na nacionalnom nivou.

Ključna aktivnost u ambiciji EU da stvari čvrstu zajedničku bazu postupovnih odredbi jest u slanju novog prijedloga prema kojem bi se Eurojust-u dale ovlasti da izravno započinje istrage, posebice u rastućem području poreznih prijevara.

"Komisija će pripremiti osnove za kreiranje Ureda javnog tužitelja EU koji bi nastao iz Eurojusta, s nadležnošću da inicira kriminalističke istrage, procesuiru, odnosno privede pravdi počinitelje kaznenih djela protiv finansijskih interesa EU", dalje se navodi u predmetnom dokumentu.

Transparency International i antikorupcijske udruge već su pozdravile ovaj prijedlog te pozvale da se ovlasti novog tužitelja EU prošire na sve teške oblike prekograničnog kriminaliteta.

"Karika koja nedostaje za učinkovit rad Ureda javnog tužitelja EU jesu ovlasti u izravnom koordiniranju i usmjeravanju nacionalnih pravosudnih institucija zemalja članica," rekla je zajednička EU glasnogovornica Jana Mittermaier.

Tony Bunyan iz mreže Europskih građanskih sloboda (European Civil Liberties Network) zabrinut je u odnosu na predstavljeni plan. "Postupak promjene Eurojusta u europskog tužitelja uopće nije transparentan. Kakav će on zapravo imati utjecaj na ljudska prava?", zapitao se g. Bunyan. "Sve više vidimo da agencije EU postaju institucije sa svojim zasebnim ovlastima bez otvorene rasprave o tome."

Drugi prijedlozi koji su predstavljeni od strane Komisije, odnose se na registar Europskih osobnih iskaznica, sustave nadzora Interneta te automatiziranog ulazno-izlaznog graničnog sustava EU koji bi se provodio čitanjem otiska prstiju putem posebnih uređaja.

"Ovi prijedlozi predstavljaju napad na građanska prava i dokaz su opasnih autokratskih namjera unutar EU", dodao je g. Bunyan.

William Hague, ministar vanjskih poslova u sjeni, izjavio je da će vlast Konzervativne stranke u Ujedinjenoj Kraljevini iskoristiti svoje pravo te ostati izvan ovakvih novih rješenja. ●

# EK postavila vremenski okvir za nova sigurnosna pravila

*EU commission sets out timeline for new security rules*  
Strasbourg, Francuska

Dužnosnik EU predstavio je novi vremenski okvir tijekom kojega bi trebala ojačati sigurnost Europske Unije uz jačanje borbe protiv terorizma i kompjutorskog kriminaliteta te davanje građanima više prava i pravne zaštite.

Vodeći ljudi EU na sastanku u prosincu 2009. godine zatražili su od Europske komisije, tijela koje sastavlja EU zakone, da uloži napore za stvaranje modernijeg i učinkovitijeg pravosudnog sustava koji bi bio u stanju jamčiti zaštitu od kriminala te zaštitu od kršenja ljudskih prava.

Tzv. "Stockholmski program" dao je smjernice za slobodnu i sigurnu Europu te priliku Evropi da se približi svojim građanima", izjavila je povjerenica za unutarnje poslove EU, Cecilia Malmstrom. Cjeloviti Stockholmski program sadrži 170 idejnih rješenja sa ciljem unaprjeđenja suradnje između država članica EU, na način da građanima pruži lakši pristup pravdi i suzbijanju kriminala.

Predstavljena publikacija Komisije stavila je naglasak na te ideje tako što je odredila krajnje rokove za rukovodstvo u Bruxellesu, u kojima će se predstaviti detaljni prijedlozi pravnih rješenja kako bi se te ideje primjenile u praksi.

Ove godine, na primjer, Europska komisija predstavit će prijedloge za široku EU sigurnosnu strategiju koja će pokrivati sve od odgovora na prirodne katastrofe do mjera za suzbijanje terorizma.

Također je planirano da se predlože zakoni koji bi uspostavili EU bazu podataka o putnicima u zrakoplovima te detaljima leta, koji bi se onda razmjenjivali među zemljama članicama EU i trećim zemljama.

Europska Unija već je omogućila razmjenu Evidencije o imenu putnika (Passenger Name Record -PNR) sa Sjedinjenim Američkim Državama, ali takve podatke ne razmjenjuje automatski među svojim članicama.

Budući propisi koji bi trebali biti predloženi ove godine, pokrivat će kompjutorski kriminalitet te postupanje sa sezonskim radnicima iz zemalja izvan EU.

U godinama koje dolaze predložit će se i osnivanje kompjutorskog sustava u EU kako bi se nadziralo putovanje u i izvan EU (očekuje se tijekom 2011.), kriminaliziranje krađe identiteta (2012.) te uspostavljanje EU sustava azila (2014.).

Zaštita podataka, uz smanjivanje birokracije i unaprjeđenje pristupa pravosudnom sustavu u slučajevima prekograničnog kriminala, također su u planu za buduće zakonske prijedloge.

Po pravilima EU, Europska komisija predlaže nove zakone, ali ih potom moraju odobriti zemlje članice EU. Krajnji rok za postavljanje prijedloga zakonskih rješenja koji je ovdje označen od strane Komisije tako predstavlja samo rok u kojem će takva rješenja biti predložena, ali ne i rok unutar kojeg bi takvi zakoni mogli stupiti na snagu. ●

Copyright DPA

# Visoko izaslanstvo BKA posjetilo Ravnateljstvo policije



**Njemački gosti su s domaćinima, Grbićem i Bijelićem, razmijenili mišljenja o dosadašnjoj uspješnoj suradnji, ali i o novim projektima, budućoj suradnji hrvatske i njemačke kriminalističke policije**

U radnom posjetu Ravnateljstvu policije 10. svibnja boravio je zamjenik direktora BKA - njemačkog Saveznog kriminalističkog ureda iz Wiesbadena Juergen Maurer sa suradnicima.

Tom prigodom visoko izaslanstvo, dužnosnike BKA primio je glavni ravnatelj policije Oliver Grbić kao i ravnatelj Ureda kriminalističke policije Vitomir Bijelić sa suradnicima. Tijekom susreta njemački gosti su s domaćinima, Grbićem i Bijelićem, razmijenili mišljenja o dosadašnjoj uspješnoj suradnji, ali i

o novim projektima, budućoj suradnji hrvatske i njemačke kriminalističke policije.

Tijekom jutra izaslanstvo BKA, u kojem su uz zamjenika direktora Maurera bili: Michael Niemeier, načelnik njihova Odjela za međunarodnu koordinaciju, Peter Henzler, načelnik Odjela za teški i organizirani kriminal, Lydia Dietzen, načelnica Odjela IK21, Otmar Soukup, vođa grupe za međunarodni politički motivirani kriminalitet, održalo je radni sastanak s ravnateljem i načelnicima odjela Uprave kriminalističke policije, na kojem se razgovaralo o svim vidovima i mogućnostima ostvarivanja postojećih, ali i budućih zajedničkih projekata. Dužnosnici BKA kasnije su posjetili Policijsku upravu zagrebačku te razgledali Zagreb i njegove znamenitosti. ●

BISERKA Lukac

*Snimila Dubravka PAVKOVIĆ-POGAČAR*

*Razgovor: Zamjenik direktora BKA Juergen Maurer*

## Hrvatska policija spremana je za EU

Zamjenik direktora BKA Juergen Maurer je, nakon razgovora s glavnim ravnateljem policije, za naše glasilo iznio svoje mišljenje o suradnji BKA s hrvatskom policijom i MUP-om.

**MUP: Jeste li zadovoljni današnjim razgovorima, suradnjom s hrvatskom policijom?**

**J. M:** Naša međusobna suradnja je tradicionalno nama Nijemcima vrlo važna. Suradujemo na niz područja suzbijanja kriminaliteta, a posebno nam je važna suradnja na području suzbijanja kaznenih djela, kriminaliteta u vezi s opojnim drogama. U novim razvojnim tendencijama vrlo nam je zanimljiva suradnja s hrvatskom policijom, Ravnateljstvom policije na području računalnog kriminaliteta i kriminaliteta vezanog s telekomunikacijama.

Vrlo je važno raditi na području finansijskog kriminala/finansijskih prijevara, pri čemu se, naravno, radi o razmjeni podataka, informacija i iskustava o pojedinim policijskim mjerama. Od velike je važnosti također pitanje upotrebe tajnih istražitelja na području

suzbijanja kriminala te tajnih izvida i upotrebe povjerenika, što su bitne teme o kojima smo danas razgovarali.

**MUP: Stručnjak ste za računalni, takozvani cyber kriminal. I Hrvatska ima sve više problema s njim, kako ga suzbiti?**

**J. M:** Činjenica je da je područje računalnog i komunikacijskog kriminala, kriminala koji se odvija u takozvanom cyber-prostoru, u virtualnim mrežama te u bankama podataka velika opasnost za budućnost. Riječ je o problemima koje je u tehničkom smislu vrlo teško istražiti i obično se odvijaju na međunarodnoj razini, gdje nacionalne granice ne igraju više nikakvu ulogu. To je budućnost borbe protiv kriminala. Ubuduće neće biti dovoljno da se time bave samo tijela kaznenog gonjenja, nego ćemo suradnju između državnih tijela i industrije na tom području morati iznova definirati. Samo suradnjom to dvoje moći ćemo se suprotstaviti tim oblicima kriminala. To su problemi svojstveni cijelom svijetu i oni ne zastaju ni pred nacionalnim granicama.



**MUP:** Hrvatska je pred vratima ulaska u EU, je li po Vašem mišljenju i hrvatska policija zadovoljila sve EU-standarde?

**J. M:** Imamo vrlo dobra iskustva, u konkretnim istragama suradnja je jako dobra, brzina razmjene informacija je vrlo

brza, ono što se dogovori, održi se, što je također važno. Ono što smo čuli i vidjeli danas tijekom razgovora je: organizacija hrvatske policije i trenutačno stanje u organizacijskoj strukturi, koji su vrlo profesionalni i dosegnuli smo visoke standarde. Iz mojeg stajališta hrvatska policija može vrlo intenzivno, spremna je surađivati s drugim europskim policijama. Načelno tu ne vidim nikakve probleme, hrvatska policija je spremna za EU.

**MUP:** U Hessenu, Wiesbadenu živi velika hrvatska nacionalna migrantska zajednica, ima li u Vašem uredu BKA službenika hrvatskog podrijetla?

**J. M:** Osobno jako dobro ne poznajem hrvatsku zajednicu u Njemačkoj, no imamo službenika u BKA koji imaju hrvatsko podrijetlo, a i inače običaji su kod nas da imamo policijske službenike koji potječu iz raznih migracijskih obitelji. U pojedinim saveznim njemačkim zemljama imamo i policijske službenike hrvatskog podrijetla. Hrvatska zajednica nema posebnih problema s kriminalitetom u Njemačkoj. Oni su dobro integrirani, ljudi koji se u Njemačkoj osjećaju zadovoljnima i tu nema nekih posebnih problema.

**MUP:** Jeste li prvi put u Hrvatskoj, hoćete li možda doći na godišnji odmor na našu obalu?

**J. M:** Ne, nisam. Bio sam u Dubrovniku na godišnjem odmoru, no bilo je to prije 25 godina. Svakako ću rado ponovo doći u Hrvatsku. ●

Razgovarala Biserka LUKAN  
Snimila Dubravka PAVKOVIĆ-POGAČAR

#### Savjetovanje u Sloveniji

## Nasilje nad djecom



**Odlična međusobna suradnja i razmjena iskustava na suzbijanju kaznenih djela na štetu djece između hrvatske i slovenske policije još se jednom potvrdila**

Povod susretu kriminalista iz dviju država bio je tradicionalno savjetovanje u organizaciji Ministarstva unutarnjih poslova Republike Slovenije i Društva državnih tužitelja Slovenije. Skup se održava jednom godišnje i predstavlja jedinstvenu priliku za razmjenu iskustava između dviju institucija čija međusobna suradnja i razumijevanje predstavlja ključan faktor uspješnog istraživanja najtežih oblika kaznenih djela, uključujući i kaznena djela na štetu djece.

Skup je održan 8. i 9. travnja 2010. u rezidencijalnom kompleksu slovenske vlade na Brdu kod Kranja. Prvi dan bio je predviđen za izlaganja stručnjaka iz područja kaznenog prava, kriminologije, psihologije i psihijatrije, dok su drugog dana

skupa održane radionice na sljedeće teme: Iskustva stručnjaka u otkrivanju, istraživanju i postupku donošenja odluka kod nasilničkog kriminaliteta. Što očekujemo od traumatiziranih žrtava te Istraživanje kaznenih djela proizvodnje i distribucije materijala koji prikazuju spolnu zloupорabu djece.

Hrvatski predstavnici Renato Grgurić i Danko Salopek, policijski službenici za maloljetničku delinkvenciju i kriminalitet na štetu mladeži i obitelji Uprave kriminalističke policije, prezentirali su hrvatska iskustva u kriminalističkom istraživanju kaznenih djela „Dječja pornografija na računalnom sustavu ili mreži“.

Naime, hrvatska kriminalistička i sudska praksa u posljednjih nekoliko godina prepoznaje sasvim nove pojavnne oblike kriminaliteta na štetu djece, koji se očituju u okolini da počinitelji koriste internet i mobilne telefone za komunikaciju s djecom i njihovo seksualno iskoristavanje, te ih ukratko navodimo:

*Tijekom stručnog skupa imali smo prilike susreti se s ministricom unutarnjih poslova Republike Slovenije, gospodom Katarinom Kresal (na slici u sredini), te kratko razgovarati i zahvaliti joj na pozivu na stručni skup, čija je organizatorica bila gospođa Tatjana Mušić (na slici lijevo), voditeljica Odsjeka maloljetničke delinkvencije Uprave kriminalističke policije pri Generalnoj policijskoj upravi Republike Slovenije.*

## **Dječja pornografija na računalnom sustavu ili mreži / Seksualno iskorištavanje djece putem interneta**

Pojam dječje pornografije RH je preuzeo iz Konvencije o kibernetičkom kriminalu Vijeća Europe, koja je ratificirana u Hrvatskom saboru, te je po svojoj pravnoj snazi iznad hrvatskih zakona.

Izraz »dječja pornografija« uključuje pornografski materijal koji vizualno prikazuje:

- a. maloljetnika kako sudjeluje u seksualno eksplisitnom ponašanju;
- b. osobu koja izgleda kao maloljetnik koji sudjeluje u seksualno eksplisitnom ponašanju;
- c. stvarne slike koje predstavljaju maloljetnika kako sudjeluje u seksualno eksplisitnom ponašanju.

Postoje snažna međunarodna nastojanja, podržana od strane respektabilnih međunarodnih policijskih organizacija, poput Interpola i Europol-a, da se za navedene teške oblike kriminaliteta prestane koristiti izraz dječja pornografija, te da se pojava nazove pravim imenom: seksualno iskorištavanje djece putem interneta, s čime su se složili i slovenski kriminalisti, koristeći ovaj izraz u svim službenim dokumentima na savjetovanju.

Izraz dječja pornografija u velikoj mjeri bagatelizira ova kaznena djela i obezvrjeđuje žrtve. Naime, pojам pornografija uobičajeno ne izaziva negativne emocije kod građana, te predstavlja legalnu ljudsku aktivnost, koja je rijetko gdje i u rijetkim slučajevima kažnjiva. Čini se tako da pridjev "dječja" samo konkretnije opisuje jednu prihvatljivu društvenu pojavu.

Ipak, treba znati da je prema Kaznenom zakonu za posjedovanje, proizvodnju, nuđenje, distribuciju i pribavljanje sadržaja koji prikazuju seksualno zlostavljanje djece predviđena kazna zatvora od jedne do čak do deset godina zatvora, a to dovoljno govori o kakvom se ozbiljnom kaznenom djelu radi.

## **Koji je opseg seksualnog zlostavljanja djece putem interneta?**

Teško je ocijeniti potpunu veličinu ovog problema. Prepostavlja se da u ovom trenutku u svijetu postoji oko 100 000 internet stranica na kojima se nalaze vizualni sadržaji koji prikazuju seksualno zlostavljanje djece.

Prepostavka je da je jedno od petoro djece koja koriste Internet, primilo neželjeni prijedlog ili zahtjev seksualne prirode. On se može odnositi na zahtjev da se nepoznatoj osobi pošalju vlastite fotografije ili video-isječci koji prikazuju dijete golo ili uključeno u najrazličitije seksualne aktivnosti ili pak na prijedlog da se dijete nađe s odraslim osobom radi spolnog odnosa.

Prepostavlja se da je između 25 i 35% djece bilo izloženo seksualnim sadržajima putem interneta.

## **Koje situacije predstavljaju najveći rizik?**

Ponude ili zahtjeve seksualne prirode djeca najčešće dobivaju prilikom korištenja aplikacija za izravnu razmjenu elektronske pošte, popularnih Instant Messanger, elektroničke pošte ili prilikom igranja igrica on-line.

## **Kako počinitelji pronalaze djecu na internetu?**

U svakodnevnom govoru takve počinitelje nazivamo pedofilima, no važno je znati da je pedofilija medicinski, odnosno psihijatrijski pojam, koji označava spolnu nastranost, tj. seksualnu sklonost prema predpubertetskoj djeци istog ili suprotnog spola.

Policija i pravosudni djelatnici koriste širi termin „počinitelji seksualnih delikata na štetu djece“ jer počinitelji mogu biti i osobe kojima nije i možda nikada neće biti dijagnosticiran poremećaj koji se naziva pedofilija.

*U Hrvatskoj je policija tijekom 2009. godine otkrila 418 žrtava seksualnih kaznenih djela, od kojih su 89 ili 21% bili dječaci, a 329 ili 79% djevojčice.*

Djevojčice su otprilike pet puta češće žrtve od dječaka. Većinom su zlostavljači muškarci i to djeci poznate osobe. Rijetko koriste silu, već nagovaranje i potkuljivanje. U Hrvatskoj je policija tijekom 2009. godine otkrila 418 žrtava seksualnih kaznenih djela, od kojih su 89 ili 21% bili dječaci, a 329 ili 79% djevojčice.

Odrasli počinitelji upoznaju djecu na različite načine. Tako, primjerice, pronalaze njihove osobne podatke u njihovim korisničkim profilima na najrazličitijim aplikacijama za razmjenjivanje poruka. Počinitelji znaju tražiti od djece koju upoznaju na društvenim internet stranicama ili stranicama s on-line igrami, da ih dodaju na svoju listu prijatelja, kako bi tada mogli imati pristup većem broju djece.

Nakon upoznavanja djece na javno dostupnim internet servisima, počinitelji potiču djecu da druženje nastave kroz sredstva komunikacije koja pružaju veću privatnost: slanjem SMS i MMS poruka ili telefonskim razgovorima, odnosno korištenjem aplikacija za izravnu razmjenu elektronske pošte.

Na stručnom skupu prezentirali smo i nastojanja za poboljšanjem uvjeta u kojima žrtve kaznenih djela borave prilikom postupka na policiji, te poboljšanjem tehnologije, koja se koristi za otkrivanje i dokazivanje kaznenih djela na štetu djece. Tako će se u sklopu programa pomoći Europske komisije IPA 2009. nabaviti sljedeća oprema vrijedna ukupno 835 000 EUR:

- posebno prilagođeni namještaj za opremanje 45 prostorija za obavljanje razgovora s djecom i maloljetnicima,
- 30 kompleta digitalne opreme za audio-vizualno snimanje razgovora s djecom,
- 30 računala za pretrage računala i mobilnih telefona,
- 30 forenzičnih računalnih programa za pretragu računala,
- 30 forenzičnih računalnih programa za pretragu mobilnih telefona.

*Renato GRGURIĆ*

# Bljesak ili droge?



Vidimo jasno:  
Dräger rješenja detekcije droga i alkohola

Zlouporaba droga i alkohola u današnjem društvu je u porastu.  
Zdravlje i dobrobit čovječanstva ugroženi su u svakodnevnim situacijama - u prometu, u radnoj okolini...  
Brzom i objektivnom dijagnozom postižu se uštede vremena i novca. Budite sigurni da jasno uočavate rizike.

Posjetite [www.draeger.com/diagnostic](http://www.draeger.com/diagnostic)

**Dräger. Tehnika za život®**

# Nastavljena uspješna šibensko-prešovska suradnja

**Međunarodna policijska suradnja policije u odori i angažman stranih policijskih službenika tijekom ljetne turističke sezone u RH, bila je posebna tema razgovora između šibenskog izaslanstva i njihovih slovačkih kolega**

U nastavku uspješne regionalne policijske suradnje između PU šibensko-kninske i PU Prešov u Slovačkoj, izaslanstvo PU šibensko-kninske na čelu s njezinim načelnikom Ivicom Kostanićem i suradnicima: Zdravkom Sedlarom, načelnikom Odjela krim. policije i Jadranom Škugorom, načelnikom Odjela za granicu, boravilo je, od 20. – 23. travnja 2010., u uzvratnom radnom posjetu PU Prešov u gradu Prešovu. Njihovi slovački domaćini bili su: Frantiček Leško, načelnik PU Prešov, njegovi zamjenici Karol Korpaš i Jan Pivovarník, načelnik Ureda načelnika PU Radimir Ivan, načelnik Odjela prometne policije Miroslav Vasilka.

- Za vrijeme našeg boravka u Republici Slovačkoj, izaslanstvo PU šibensko-kninske upoznalo se s ustrojem Policijske uprave Prešov uz prezentaciju njihova rada u svim segmentima policijskog posla, izvjestio nas je načelnik Ivica Kostanić prilikom našeg susreta u Šibeniku te nastavio:

- Nadležnost PU Prešov se odnosi na prostor istočnog dijela Slovačke - Prešovska župa, na površini od 8 074 km<sup>2</sup>, gdje prebiva 801 939 stanovnika u 23 grada i 666 općina i sela, sa sjedištem župe u gradu Prešovu sa više od 90 000 stanovnika, gdje



se za sigurnost brine ukupno 1913 policijaca i 501 državni službenik, s tim da godišnje evidentiraju oko 12 000 KD, s njihovom razriješenošću od 55,61%, osiguravaju oko 100 km najbolje čuvanog djela šengenske granice prema Ukrajini s najsvremenijim video nadzorom u Europi, a pokrivaju oko 40 km autocesta s evidentiranimi oko 70-tak poginulih osoba godišnje u prometu.

Na naš upit što im je bilo najzanimljivije kod kolega u Prešovu, načelnik Kostanić je odgovorio:

- Među najinteresantnijim je bila prezentacija rada Operativno-komunikacijskog centra PU Prešov, gdje su sve dežurne službe - i PU i sve PP - objedinjene na jednom mjestu u sjedištu Uprave. Tu je i organizacija rada Prometne policije, koja raspolaže sa tri postaje na autoputu, u sklopu koje djeluje i interventna motorizirana jedinica, kompletno opremljena kao specijalna policija, nadležna za 24-satni obilazak grada i svih prometnica. Značajno je da u sklopu prometne policije djeluje Odjel zadužen za kompletan postupak registracije i tehničke ispravnosti vozila, što uključuje i tehnički pregled vozila i pregled maksimalne nosivosti teretnih vozila kao i to da u sklopu policije radi i Gorska služba spašavanja.

Zanimljivo je i to, priča načelnik Kostanić, kako kod njih djeluje i komunalno redarstvo koje rješava manje opasne situacije u prometu tako da se prometna policija ne bavi tim perifernim problemima. I naša je namjera baviti se što više prometom u kretanju, a mi se zapravo bavimo i jednim i





drugim i na tome gubimo, a njima promet u mirovanju rješava njihova komunalna policija (imaju 70 komunalnih redara). Oni su poput naših prometnih redara. Primjerice, mi imamo samo jednog prometnog redara u gradu Vodicama, dok u Šibeniku nemamo ni jednoga, tako da se naša policija mora baviti parkinzima i drugim stvarima.

Također je naše izaslanstvo, nastavlja naš sugovornik, tijekom svog boravka u Slovačkoj obišlo i Policijsku upravu u drugom po veličini gradu Prešovskoje župe po imenu Poprad sa preko 80 000 stanovnika, odmah u podnožju Visokih Tatra. Posebno je bio zanimljiv posjet Policijskoj postaji Visoke Tatre gdje se nalazi jedan od obućnih centara za policijske pse i njihove vodiče, tako da je prezentacija njihovih mogućnosti (psi za detekciju droga, psi za detekciju eksploziva, psi tragači i dr.) bila izuzetno interesantna jer PU Prešov raspolaže sa oko 120 različitih policijskih pasa spremnih za sve vrste intervencija.

### I slovački policajci žele ljeti pomagati šibenskim kolegama

Glavne teme službenih razgovora između predstavnika dviju policija odnosile su se na problematiku strukture policije, usporedbu stanja sigurnosti i pojavnih oblika kriminaliteta te drugih sigurnosnih aspekata. Posebna tema bila je međunarodna policijska suradnja policije u odori i angažman stranih policijskih službenika tijekom ljetne turističke sezone u RH. Konkretno, priča naš sugovornik, PU Prešov je zainteresirana da upravo njihovi djelatnici tj. slovački policajci dođu na područje Šibensko-kninske županije tijekom predstojeće turističke sezone kao ispomoć u radu, jer se na području Županije iz godine u godinu povećava broj slovačkih turista (u 2008. g. evidentiran je boravak 30 421 turista državljanina Republike Slovačke na našem području, a 2009. g. evidentirano ih je 36 866). Inače, mi smo ove godine dobili dva češka policajca jer imamo velik broj čeških turista, a zbog dobre suradnje sa Slovacima u Prešovu i oni će zatražiti da iduće godine dobijemo i slovačke kolege kao ispomoć.

Kako je i PU Prešov orijentirana na turizam, i to prvenstveno zimski (Visoke Tatre kao centar zimskog turizma, više nacionalnih parkova, veliki broj hotela, odmarališta i poznatih

termi i dr.), tako prešovska policija, poput naše, ima jednake zadaće podizanja i održavanja povoljnog stanja sigurnosti za vrijeme trajanja turističke sezone. Sve to navodi na razmišljanje o našoj zajedničkoj obvezi da kao policija skrbimo o sigurnosti boravka Slovaka prilikom njihovih turističkih posjeta šibenskoj regiji.

Posebni bilateralni razgovori dvaju izaslanstava vođeni su u kontekstu prikupljanja vrijednih iskustava o provođenju pravila Europske unije, čija je Republika Slovačka članica. Tako će razmjena informacija i nastavak suradnje na razini dviju državnih policija biti od izuzetne koristi za cijelokupno sagledavanje situacije po pitanju stanja sigurnosti i zaštite života i imovine građana kao zajedničke zadaće objju policijskih uprava.

Tim povodom priupitali smo načelnika Kostanića kakav su dojam na njega ostavili tamošnji policajci, na što je odgovorio kako njih, zbog ulaska u EU, nije zahvatila aktualna gospodarska kriza. Policija je dobro opremljena, svi su u odori, dobro je plaćena, umirovljenici imaju dobre mirovine, zadovoljni su svojim standardom, a sve se to poboljšalo njihovim ulaskom u Uniju. To bi, smatra Kostanić, i nama trebala biti preporuka kako nam ulazak u EU može donijeti samo poboljšanje stanja.

Važno je naglasiti, ponosno ističe naš sugovornik, kako je naše izaslanstvo za vrijeme svog boravka na području Prešovske Župe, uz onaj obvezni radni dio, nastojalo što više promovirati i sve ljepote i vrijednosti Republike Hrvatske, posebice šibensko-kninske regije, u što je bila uključena podjela suvenira i promotivnih materijala nacionalnih parkova „Kornati“ i „Krka“ te propagiranje svih ljetnih čari naše obale i ostalo. Tako je za predstavnike PU šibensko-kninske i PU Prešov prijem organizirao i župan Prešovačke župe dr. Peter Chudik, koji je pozdravio suradnju šibenske i prešovske policije, poglavito imajući u vidu stalni porast posjeta slovačkim turistima šibenskoj regiji. Na kraju posjeta, načelnik PU Prešov Frantiček Leško je ponudio da hrvatski odnosno šibenski policajci sa svojim obiteljima po pristupačnim cijenama zimiju na Visokim Tatrama u policijskom hotelu kroz mjesec dana po cijeni od 4-5 EUR-a po osobi u apartmanskom smještaju.

Marija KREŠ

Foto: Osobni arhiv Ivice Kostanića



## Sjećanje na Ivana Grbavca

**Hrvatska policija s ponosom će pamtići „plavog andela“, mladog policajca za kojeg je odlazak na policijski zadatok - sprječavanje razbojništva banke - bio koban**

Prošlo je godinu dana od krvave pljačke poslovnice banke u zagrebačkim Sesvetama. Tog je kognog utorka poslijepodne 5. svibnja 2009. godine sprječavajući razbojništvo, život izgubio naš mlađi kolega Ivan Grbavac, a četvorica policijskih službenika su ranjena. Ministar unutarnjih poslova Tomislav Karamarko tako je na godišnjicu pogibije na Markovom polju u Sesvetama položio vijenac i zapalio svjeće na grobu Ivana Grbavca.

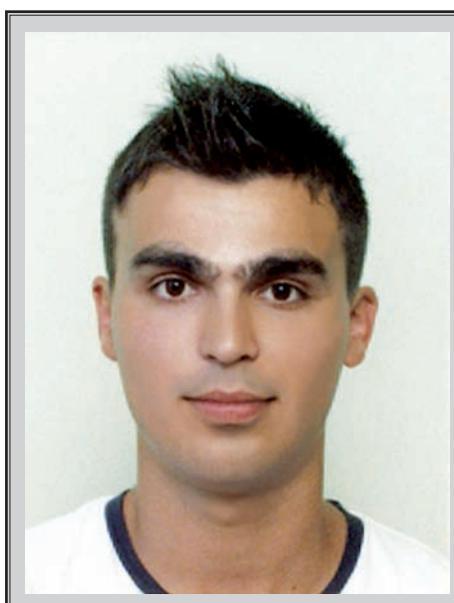
Ministar Karamarko izrazio je sućut neutješnim Ivanovim roditeljima i pozdravio policajce koji su toga dana ranjeni u pucnjavi: Jadranka Certina, Boška Ćenana, Milovana Dakića i Kristijana Novoselca te Gorana Blaževića, jedinog policajca koji nije bio ranjen. Zbor Policijske akademije, pod ravnateljem profesorice Nevenke Pavlenković, pokraj Ivanova groba otpjevao je pjesme Zakletvu smo svoju bogu dali i Za prijatelje kojih više nema. Sviće je zapalila obitelj Grbavac i Ivanovi prijatelji. Počast su, uz ministra Tomislava Karamarka i tajnika Kabineta ministra Dubravka Novaka, odali još i

zamjenici glavnog ravnatelja policije Miljan Brkić i Dražen Vitez, načelnik Policijske akademije Zoran Ničeno, načelnik Policijske uprave zagrebačke Tomislav Buterin, načelnik Policijske postaje Sesvete Danijel Žugel te mnogi drugi.

Ivan Grbavac rođen je 18. ožujka 1985. godine u Zagrebu. Završio je srednju školu u Sesvetama i postao je elektrotehničar, a zbog velike želje da se bavi policijskim poslom upisao je Program obrazovanja odraslih za zanimanje policajac na Policijskoj akademiji. U Policijskoj upravi zagrebačkoj započeo je s radom kao vježbenik 15. listopada 2007. godine. Nakon održenog vježbeničkog staža, 16. listopada 2008. godine raspoređen je u Policijsku postaju Sesvete na radno mjesto policijskog službenika. Položivši državni stručni ispit za policajca, početkom ožujka 2009. godine stekao je zvanje policajca.

Ivanovi kolege iz Policijske postaje Sesvete obilježili su godišnjicu pogibije tako da su s roditeljima i ranjenim policajcima zapalili lampaše ispred poslovnice banke u središtu Sesveta. U dvorani Sava centra u Sesvetama održan je i malonogometni turnir. Natjecalo se osam momčadi sastavljenih od policijskih službenika Policijske uprave zagrebačke, Ravnateljstva policije i policijske udruge IPA. ●

Ana Marija VOJKOVIĆ  
Snimila: Dubravka PAVKOVIĆ-POGAČAR



Predsjednik Republike Hrvatske Stjepan Mesić posmrtno je odlikovao Ivana Grbavca Ordenom Petra Zrinskog i Frana Krste Frankopana za hrabrost i požrtvovnost. Ivan je u prosincu prošle godine posmrtno dobio i nagradu 24sata Ponos Hrvatske koju su preuzeli njegovi roditelji.

*U domu Blanke i Mara Kusanića*

# Lijepo je osjetiti dobrotu i humanost pripadnika Mobilne jedinice prometne policije



## Ponosna sam što je i moj Mario bio dio jedinice u kojoj rade takvi iznimni ljudi i prijatelji.

Kako živi danas dvije godine nakon tragične pogibije supruga Marija Kusanića njegova obitelj, supruga Blanka i šesnaestomjesečni sin mu Maro saznali smo u njihovu domu u karlovačkom naselju Donja Švarča. Da je Blanka s Marijem u srcu i mislima, pokazuju nam u dnevnoj sobi njihova lijepo uređenog doma fotografije s kojih Mario upućuje ohrabrujuće osmjehe supruzi i sinu. Kuću su Kusanići još uredili i adaptirali za Marijeva života.

Kako se snašla? Je li preboljela nenadoknadiv gubitak voljenog supruga? A prošle su već dvije godine... pitali smo Blanku. Naime, Marijev i Blankin sin Maro kroz to je vrijeme izrastao u razdražanog, veselog i razigranog dječaka.

„Ma gledajte: sigurno da mi je teško! Ja sam svom djetetu i mama i tata. Zadesila me ta tragedija u samoj trudnoći. Prvo nisam ni znala da sam trudna. Četrnaest dana nakon Marijeve pogibije saznašla sam da sam trudna. Drugo, devet mjeseci sam praktički preležala čuvajući trudnoću. Bilo mi je stvarno grozno, nisam mogla vjerovati što mi se desilo. Ipak, nekako mi je bilo lakše jer sam imala dobre ljude oko sebe. Prije svega svoju i Marijevu obitelj, njegove kolege koji su zbilja bili od prvoga dana uz mene. Oduševljena sam njima! Ne znam postoji li uopće takav tim dobrih ljudi igdje! Oni su bili novonastala jedinica, nisu bili tako dugo skupa, nekih godinu i pol kad se sve to dogodilo. Jednostavno, ponavljam vam, oduševljena sam svom njihovom pažnjom i brigom. Uvijek me zovu, posjećuju, skupljaju pomoći, pitaju za mene i dijete. Nastojim se i ja njima nekako odužiti koliko mogu. Naravno, oni to ne očekuju od mene.“

**MUP:** Znači li to da je i Vaš suprug Mario bio jedna posebna osobnost: sposoban i među kolegama cijenjen policijski službenik Mobilne jedinice policije?

„Za mene je Marijo bio svakako poseban, a vidim da je ostavio i velik trag među svojim kolegama. Uvijek je težio nečem boljem i ovaj posao koji je pod zadnje radio - puno mu je značio. Pronašao se u njemu, obavlja ga je s voljom i s punim angažmanom. Znam da posao koji obavljaju i danas njegove kolege mogu raditi samo birani ljudi. Prije rada u Mobilnoj jedinici policije Marijo Kusanić je šest-sedam godina obavljao dužnosti i zadaće u Prometnoj policiji u Jastrebarskom. I tamo ga se svi rado sjećaju. Štoviše: organizirali su, također njemu u sjećanje, već drugi malonogometni turnir.“

**MUP:** Mariju u čast već drugu godinu za redom njegove kolege organiziraju Memorijalni turnir „Mario Kusanić“?

„Prije svega svaki pripadnik Mobilne jedinice policije izdvaja jednu mjesecnu dnevnicu za nas, mene i Mara, što je više nego lijepa gesta. Kako smo Mario i ja obnovili djedovu kuću, ostali su mi i krediti, tako da su mi Marijeve kolege u svemu tome pomogle. Organiziraju i ovaj memorijalni turnir „Mario Kusanić“ humanitarnog karaktera već drugu godinu za redom da nam pomognu. Sve to oni čine zbog sjećanja na Marija i za bolju budućnost našeg sina Mara. Lijepo je osjetiti tu dobrotu i humanost svih pripadnika Mobilne jedinice prometne policije. Ponosna sam što je i moj Mario njima pripadao, bio dio jedinice u kojoj rade takvi iznimni ljudi i prijatelji. Podijeliti pobednicima pehare na tom turniru meni je stvarno čast. Osjećam radost i ponos, pogotovo kad netko iz Marijeve jedinice osvoji koji pobednički pehar. Vidim da svi dečki, sudionici turnira pripadnici prometne policije iz cijele Hrvatske stvarno u toj vožnji i svemu tome uživaju, oko organizacije turnira zaista si daju truda.“

**Riječi hvale za čelne ljudе policije**

Blanka Kusanić imala je samo riječi hvale i za čelne ljudе policije, MUP RH u cjelini.

„Puno razumijevanja za mene i Mara imali su i bivši i sadašnji glavni ravnatelji policije Faber i Grbić, lijepo su me primili i vjerujem kako bilo što da mi zatreba da bi mi izišli u susret. Maro ima i mirovinu MUP-a u iznosu od 2 500 kuna, a dobiva i stipendiju koja će se kako će on rasti povišivati. Sada Maro mjesечно prima negdje oko 5 100 kuna“, pojasnila je Blanka i dodala, „Moram pohvaliti i našu današnju premijerku Jadranku Kosor, a tadašnju ministricu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti. Ona je zbilja prije svega jedna draga osoba. Došla nas je, mene i Mara posjetiti. No, to nije bilo samo formalno, nego se ona pokazala kao tolerantna osoba, puna razumijevanja, bila nam je od velike pomoći. Koliko god mi je teško palo što se sve to dogodilo Mariju, koliko su mi pomogli, bili uz mene ljudi puni razumijevanja od samog političkog vrha u Hrvatskoj do ljudi koje ni ne poznam, a ipak su me zaustavljali i pitali kako sam? Puno je ljudi suočjealo sa mnom i to me nosilo.“

Po zanimanju primalja u karlovačkoj bolnici vrlo srdačna i susretljiva Blanka Kusanić je kad smo je pitali za daljnje životne planove i želje rekla kako je trenutno na neplaćenom

godišnjem odmoru do jeseni jer je Maro još premali za jaslice, a onda se vraća s radošću svom poslu primalje u karlovačkoj bolnici. Odabrala je, pojašnjava, sinu dubrovačko ime Maro, pa iako sa suprugom Marijem nikad, nažalost, nije posjetila Dubrovnik, želja joj je to učiniti s Marom koji lijepo raste, dobro napreduje i razvija se: hoda, igra se, priča i najveća je Blankina radost.

„Svi moji daljnji planovi, brige vezani su za Mara koji mi je centar svega svijeta. Bavim se isključivo njime tako da ne stignem razmišljati ni o čemu drugome. On mi je najveće zadovoljstvo: dobro je dijete, nije prezahtjevan. Dobro, veselim se i tome što ću ponovo na posao, da mi se život vrati u normalu, koliko je to moguće uopće. Željela bih zahvaliti svima iz Mobilne jedinice policije MUP-a za svu pomoć i razumijevanje koje mi pružaju. Također moja je želja da se Memorijal „Mario Kusanić“ nastavi održavati svake godine, da njegove kolege ne zaborave na Marija i na nas“, poručila je ova iznimna mlada žena i majka, Blanka Kusanić.●

Biserka LUKAN  
Snimio: Ivica LAJNER



## Premijerka Kosor posjetila obitelj Kusanić

**Svojim posjetom premijerka je pokazala kako neće dopustiti da se zaborave članovi obitelji pokojnog policajca Marija Kusanića - supruga Blanka i jednoipolgođišnji sin Maro**

U povodu obilježavanja međunarodnog Dana obitelji, premijerka Jadranka Kosor u pratnji ministra obrane Branka Vukelića, ministra unutarnjih poslova Tomislava Karamarka i načelnika Policijske uprave karlovačke Josipa Ćelića, u Karlovcu je posjetila obitelj poginulog policajca Marija Kusanića, njegovu suprugu Blanku i jednoipolgođišnjeg sina Maru.

Kao što je i do sada bilo vidljivo, premijerka je u svojim aktivnostima uvijek imala razumijevanja za probleme s kojima se policija svakodnevno susreće i svojim činom je pokazala kako neće dopustiti da se zaborave članovi obitelji pokojnog policajca Marija Kusanića koji je svoj život izgubio radeći jedan od najsloženijih policijskih poslova – hvatanje počinitelja višestrukog uboštva.

U posjetu koji je bio prepun istinskih emocija s obje strane, premijerka je suprugu Blanku upoznala s činjenicom da će Vlada za Marino školovanje otvoriti štednu knjižicu na koju će stizati sredstva iz Zaklade za djecu. Uvjerenja je da će uz pomoć Vlade i njihovih prijatelja te pripadnika Mobilne jedinice prometne policije „KOBRI“, koji ju često bodre i obilaze, ovo dijete stasati u odraslog čovjeka koji će zasigurno imati sve odlike svog pokojnog oca.

Blanka Kusanić je premijerki zahvalila na posjetu te na iskazanoj brizi i pomoći s obzirom da je svjesna toga kako je ona, uz sve svoje svakodnevne obvezе, uspjela naći vremena upravo za njih dvoje.

Ministar unutarnjih poslova Tomislav Karamarko je, uz najavu zakonskih izmjena, posebno naglasio da ovim posjetom želi poslati poruku koliko spremno stoji iza svih policijskih službenika i njihovih obitelji, koji svoj posao obavljaju odgovorno i pozrtvovno pa i po cijenu svog života.●

Tamara GRČIĆ



## Memorijalni turnir 'Mario Kusanić' održan u Mićevcu

**U natjecanju je sudjelovalo osamdeset vozača, a u završnici turnira sudjelovalo je deset najboljih natjecatelja**

Drugi memorijalni turnir „Mario Kusanić“ održan je u petak, 9. travnja, u organizaciji Mobilne jedinice prometne policije i njenog zapovjednika Darija Horvatića na poligonu AMC Mićevac - centar za sigurnu vožnju u Mićevcu. Turnir je okupio čak osamdeset sudionika, vozača pripadnika Mobilne jedinice policije te policijskih službenika prometne policije iz svih policijskih uprava u Hrvatskoj. U ime ministra unutarnjih poslova Tomislava Karamarka i glavnog ravnatelja policije Olivera Grbića turniru su nazočili: načelnik Uprave policije Dubravko Teur, Dario Horvatić, zapovjednik Mobilne jedinice prometne policije te Blanka i Maro, supruga i sin tragično preminulog Marija Kusanića.



Otvarajući turnir prigodnim riječima Horvatić i Teur naglasili su, sjećajući se Marija Kusanića i njegove tragične pogibije, trajnu brigu MUP-a i policijskih službenika za obitelj, sina Marija Kusanića Mara. Posebice su zahvalili tvrtki AutoZubak koja je kao i prošle godine pokrovitelj te suorganizator i ovog Drugog memorijalnog turnira „Mario Kusanić“, natjecanja u spretnoj i sigurnoj vožnji u raznim vremenskim uvjetima. Ivan Zubak, potpredsjednik tvrtke Autozubak je rekao pak kako je njegova tvrtka ponosna što može sudjelovati u humanitarnom i dobrovornom karakteru ovoga turnira te s MUP-om RH promicati sigurnost cestovnog prometa, vožnje i vozača na našim prometnicama općenito.

Pobjednici su ovogodišnjeg turnira: Josip Čelić, načelnik PU karlovačke, s osvojenim prvim mjestom, Damir Zeba iz PU brodsko-posavske, s osvojenim drugim mjestom te Josip Vincek iz PU varaždinske, koji je osvojio treće mjesto. Prigodne pehare i medalje pobjednicima je uručila Blanka Kusanić. Inače, u samom natjecanju sudjelovalo je osamdeset vozača podijeljenih u četiri natjecateljske skupine, čiju su vožnju po skupinama ocjenjivala četiri stručna suca. U završnici turnira sudjelovalo je deset najboljih natjecatelja.

Kako se sam turnir održava u znak sjećanja i poštovanja prema 3. travnja 2008. tragično preminulom Mariju Kusaniću, policijskom službeniku Mobilne jedinice prometne policije, imao je humanitarni i edukativni karakter. Glavni cilj održavanja memorijala ispunjen je: prikupljena su novčana sredstava za pomoć obitelji Kusanić te uručena Blanti, supruzi Marija Kusanića.



**Pobjednici: Damir Zeba, Josip Čelić i Josip Vincek**

Biserka LUKAN  
Snimio: Ivica LAJNER

## Sigurnoj vožnji pridonosi i suradnja MUP-a i tvrtke AutoZubak

O organizaciji i humanitarnom smislu samog memorijalnog turnira posvećenog nesretnu poginulom kolegi Kusaniću zapovjednik Mobilne jedinice policije Dario Horvatić je kazao:

„Da, turnir je humanitarnog karaktera. Poslali smo svim policijskim upravama i upravama u sjedištu MUP-a ulaznice kako bi svaki djelatnik mogao tako dati svoj dragovoljan prilog za donaciju obitelji Kusanić. Djelatnici Mobilne jedinice policije već dvije godine svaki mjesec odvajaju jednu dnevnicu kao dobrovoljni prilog za obitelj, malog sina svog poginulog kolege Kusanića. Također svaki je sudionik uplatio po sto kuna kotizacije za sudjelovanje u turniru što smo također namijenili obitelji Kusanić. Zahvalan sam na svemu: poligonu za održavanje turnira i tvrtki AutoZubak. Naša jedinica razvija i inače dobru suradnju s tvrtkom AutoZubak, a započela ju je dok je njezin zapovjednik bio Josip Čelić. Pedeset naših ljudi tu u centru Mićevac prošlo je edukativne teorijske i praktične programe sigurne vožnje.“

Ivan Zubak, potpredsjednik Uprave AutoZubak o memorijalu i suradnji svoje tvrtke s MUP-om je dodao: „Drago nam je da i preko organizacije ovog turnira nastavljamo dobru suradnju s MUP-om i u humanitarne svrhe. Pred tri godine prilikom otvaranja Centra sigurne vožnje Mićevac mi smo MUP-u donirali trening vožnje u vrijednosti 150 tisuća kuna. Imamo veći broj djelatnika MUP-a koji su prošli sva tri stupnja takvih treninga ovdje od temeljnog, preko naprednog do specijalističkog, koji je bio namijenjen isključivo djelatnicima MUP-a. Naš Centar za sigurnu vožnju Mićevac dobru suradnju s MUP-om najviše zahvaljuje Josipu Čeliću, budući da je naša spomenuta donacija



najviše iskorištena za djelatnike Mobilne jedinice prometne policije. I prošle i prethodne godine određen broj djelatnika MUP-a prošao je naše treninge. Trenutno ono što želimo u toj suradnji s MUP-om je proširiti suradnju na sve mobilne jedinice policije unutar MUP-a u Hrvatskoj. Sam trening sigurne vožnje ima i značajne pozitivne posljedice kao što je prevencija i spašavanje ljudskih života, a nisu zanemarive ni uštide koje se mogu postići kroz treninge sigurne vožnje. To su manji broj prometnih nesreća, manji broj oštećenja na vozilima, manja potrošnja goriva, manja potrošnja guma i drugog potrošnog materijala na vozilu. Naša iskustva u suradnji s MUP-om izvrsna su i nadam se da će se suradnja u budućnosti samo proširivati.“

Biserka LUKAN  
Snimio: Ivica LAJNER

## Pobjedila ekipa PP Duga Resa

**Blanka Kusanić, supruga pokojnog Marija, podijelila zahvalnice i nagrade najboljim sudionicima turnira**

Početkom travnja, točnije 3. travnja 2010. navršilo se dvije godine od pogibije našeg kolege Marija Kusanića, koji je kao pripadnik Mobilne jedinice prometne policije smrtno stradao prilikom akcije uhićenja Ivana Koradea.

I ove godine njegovi prijatelji iz Jastrebarskog organizirali su (drugi po redu) memorijalni malonogometni turnir, na koji su se odazvale sljedeće malonogometne ekipe: PP Jastrebarsko, PP Samobor, PP Duga Resa, reprezentacija PP Karlovac i PPRP Karlovac, Odjel za zaštitu diplomatskih misija i konzularnih ureda, Odjel za unutarnju zaštitu, Mobilna jedinica prometne policije i ekipa mještana Mariovića rođnih Brežana.

Turnir je, kao i prešle godine, održan na nogometnom igralištu NK "Vinogradar" u Mladini, ovoga puta zbog uskrsnih blagdana 10. travnja 2010. godine, a nakon napornog cijelodnevnog natjecanja pobjeda na turniru zasluženo je pripala ekipi Policijske postaje Duga Resa, ispred ekipa Mobilne jedinice prometne policije i reprezentacije PP i PPRP Karlovac. Najbolji strijelac turnira je kolega Davor Flanjak iz reprezentacije PP i PPRP Karlovac.



Turnir je ove godine obilježila i revijalna utakmica odigrana prije finalnih natjecanja između ženskog malonogometnog kluba iz Gornje Zdenčine (koji je tek osnovan i do sada su djevojke održale 3-4 treninga) i malonogometne ekipе Mariović prijatelja iz Karlovca, od kojih velika većina ipak samo voli nogomet. Utakmica je izazvala veliko zanimanje i oduševljenje svih prisutnih, a završila je pobjedom djevojaka nakon boljih izvođenja sedmeraca.

Po završetku turnira zahvalnice i nagrade najboljima podijelila je Blanka Kusanić, supruga pokojnog Marija, nakon čega je, kako to već biva, nastavljeno druženje svih sudionika turnira.

Kako je turnir i ove godine imao humanitarni karakter, sav prihod od kotizacija koje su uplatile ekipe u iznosu od 8000,00 kuna uplaćen je na tekući račun šesnaestomjesečnog sina pokojnog Marija.

Ovom prilikom, kao organizatori turnira, zahvaljujemo svim policijskim službenicima i mještanima Brežana koji su se odazvali na turnir te nam na taj način pomogli da održimo sjećanje na našeg Marija.

Renato BILIČIĆ

# Kolegij ministra i načelnika PU istarske

**Mladen Blašković, načelnik PU istarske, upoznao je ministra Karamarka s planovima rada za ovu godinu s posebnim naglaskom na aktivnostima policije u predstojećoj turističkoj sezoni**

U PU istarskoj održan je 15. travnja radni kolegij ministra unutarnjih poslova Tomislava Karamarka s operativnim kolegijem načelnika PU istarske. Na kolegiju bili su nazočni i zamjenici glavnog ravnatelja policije, Dražen Vitez i Miljan Brkić. Tijekom kolegija ministar je upoznat sa stanjem sigurnosti na području PU istarske, koje je za prošlu godinu ocijenio zadovoljavajućim.

Mladen Blašković, načelnik PU istarske, na početku kolegija prisutnima se obratio pozdravnim govorom, te je ministru zahvalio na imenovanju. Upoznao je ministra s planovima rada za ovu godinu s posebnim naglaskom na aktivnostima policije u predstojećoj turističkoj sezoni. Naglasio je prioritete rada koji se odnose na borbu protiv korupcije i organiziranog kriminaliteta. Jedna od zadaća bit će transformacija policije u javni servis građana s osnovnom misijom pružanja javne sigurnosti svim građanima bez obzira na njihove razlike, a isto tako i gostima koji posjećuju našu županiju.

Tomislav Karamarko, ministar unutarnjih poslova, govorio je o osnovama programa i idejama baziranim na prethodnom policijskom iskustvu. Istaknuo je kako je nužno depolitizirati policiju, vratiti povjerenje građana te dobro ustrojiti policiju.

Posebno je istaknuta potreba još intenzivnije borbe protiv svih oblika kriminaliteta, a posebice organiziranog i korupcije. Na kraju svog obraćanja istaknuo je da se od policijskih službenika očekuje maksimalan angažman, neophodna stru-



čnost pri obavljanju policijskih poslova, kao i policijska profesionalnost.

Dražen Vitez, zamjenik glavnog ravnatelja policije, govorio je o pregledu sigurnosnog stanja te naglasio da je potrebno ulagati dodatne napore da se stanje sigurnosti podigne na što veću razinu. Policija mora biti, kazao je, stabilan sustav u koji će građani imati povjerenje, ali i sustav koji će se znati nositi sa svim problemima današnjeg društva. Istaknuo je kako je neophodna stručnost u obavljanju policijskih poslova, koliko je bitna policijska profesionalnost te pridao veliku važnost obvezi zakonskog postupanja policije. Također je istaknuo važnost suradnje sa drugim institucijama, značaj osnivanja vijeća za komunalnu prevenciju i preventivnih centara jer se na taj način uspostavlja bolji odnos s građanima.

Miljan Brkić, zamjenik glavnog ravnatelja policije, u svom je obraćanju istaknuo značaj kvalitetne sigurnosne procjene kao temeljnog elementa za rad policije, značaj međusobne iskrene i otvorene komunikacije i uspješne međuagencijske suradnje u borbi protiv organiziranog kriminala i korupcije. ●

Nataša ROGIĆ

## Županijsko natjecanje učenika biciklista

U skladu s akcijskim planom Dubrovačko-neretvanske županije „Sigurno u prometu“ za 2010. godinu, donesenog u sklopu „Nacionalnog programa sigurnosti cestovnog prometa“ i HAK-ovom Pravilniku, 6. svibnja u osnovnoj školi „Pete Kanavelića“, u Korčuli održano je županijsko natjecanje za učenike u dobi od 10 – 12 godina. Natjecanje je proteklo u dobroj atmosferi uz sportski duh i ugodno druženje, a sastojalo se od teorijskog i praktičnog dijela provjera vještina za sigurno sudjelovanje biciklom u cestovnom prometu.



U natjecanju su sudjelovala 32 učenika osnovnih škola iz Korčule, Dubrovnika, Ploče i Staševice. Četvorica najbolje plasiranih na ovom jučerašnjem natjecanju, dva dječaka i dvije djevojčice iz OŠ „Pete Kanavelića“, u lipnju idu na državno natjecanje. Ukoliko se i tamo kvalificiraju kao najbolji idu na europsko prvenstvo.

U organizaciji ove akcije sudjelovali su članovi županijskog tima, Tomislav Dropulić policijski službenik za preventivu cestovnog prometa iz PP Ploče, učitelji OŠ „Pete Kanavelića“ iz Korčule i Stjepan Crnjac predstavnik HAK-ovog ispitnog centra Split. ●

Marija GJENERO

mir ● ugled ● povjerenje ● 2010. ● svibanj



## Tečaj iz daktiloskopije za više krim tehničare



**Tijekom travnja i svibnja u Centru „Ivan Vučetić“ održani su tečajevi iz daktiloskopije za više kriminalističke tehničare iz policijskih uprava.**

Planom obrazovanja, školovanja, specijalizacije, stručnog osposobljavanja i usavršavanja djelatnika MUP-a za 2010. godinu predviđeno je održavanje dvaju tečajeva iz područja daktiloskopije za više kriminalističke tehničare. Zamišljeni su kao nadgradnja znanja stečenih tijekom pohađanja osnovnog tečaja za kriminalističke tehničare te edukacija polaznika za korištenje novo nabavljene kriminalističko-tehničke opreme i specifičnih sredstava, kojima je uvelike olakšana i poboljšana kriminalističko-tehnička pretraga.

Tečajevi su u organizaciji Uprave kriminalističke policije, Sektor za potporu kriminalističke policije, Odjela kriminalističke tehnike i Centra za forenzična ispitivanja, istraživanja i vještačenja „Ivan Vučetić“, Odjela daktiloskopije i identifikacije, održani u Centru od 12. do 23. travnja te od 26. travnja do 7. svibnja 2010. godine.

Nakon razmatranja više prijedloga policijskih uprava, za polaznike tečajeva odabrani su kandidati: PU dubrovačko-neretvanska - viši kriminalistički tehničar Dario Hladilo, PU karlovačka - kriminalistički tehničar Goran Halar, PU sisačko-moslavačka

- viši kriminalistički tehničar Davor Kozina, PU vukovarsko-srijemska - kriminalistički tehničar Mario Sluganović, PU zadarska
- kriminalistički tehničar Marijan Čirjak, PU krapinsko-zagorska
- kriminalistički tehničar Krešo Iveković, PU požeško-slavonska
- kriminalistički tehničar Željko Soldo, i PU varaždinska - kriminalistički tehničar Vlado Vusilović.

**Pronalaženje, izazivanje, fiksiranje i izuzimanje spornih tragova papilarnih linija**

Polaznici tečajeva pohađali su predavanja i vježbe u trajanju od 80 sati, uz pomoć mentora iz redova najiskusnijih vještaka Odjela daktiloskopije i identifikacije. Tečajevima je obuhvaćena daktiloskopska obrada mjesta događaja, daktiloskopska obrada predmeta pronađenih na mjestu događaja korištenjem optičkih, fizikalnih i kemijskih metoda na različitim vrstama podloga, te rad i mogućnosti AFIS-a.

U okviru daktiloskopske obrade mjesta događaja obrađene su teme vezane za pronalaženje, izazivanje, fiksiranje i izuzimanje spornih tragova papilarnih linija, korištenjem forenzičnog svjetla, fluorescentnih magnetnih daktiloskopskih prašaka, crnih, sivih i bijelih magnetnih, specijalnih i koncentriranih daktiloskopskih prašaka te cyanoacrylata, ninhidrina, DFO-a, SPR-a, Amido blacka, Sticky sidea, itd.

Nadalje, polaznici su educirani za pronalaženje spornih tragova papilarnih linija na različitim vrstama podloga kao što su samoljepiva traka, karton, stiropor, PVC/PE podloge, kruh, voće, kvake, vlažni predmeti, CD/DVD mediji, itd.

Tijekom rada s AFIS-om upoznati su sa načinom unošenja i obrade nespornih otiska papilarnih linija osoba, te sa unosom i obradom spornih tragova papilarnih linija, sa načinom provjere, validacije i pohranjivanja spornih tragova u bazu sustava, i izrade elaborata kod tzv. „hit-a“ (pogotka).

Svi polaznici su položili pismeni ispit na kraju tečaja, zašto su od Centra za forenzična ispitivanja, istraživanja i vještačenja „Ivan Vučetić“ dobili Potvrdu, s obvezom da stečena znanja prenesu ostalim kriminalističkim tehničarima u svojoj policijskoj upravi.



Vladimir ČiČA  
Foto: Arhiv CFIV-a „Ivan Vučetić“, Odjel daktiloskopije i identifikacije

Odsjek kriminalističke tehnike PU vukovarsko-srijemske

## Kriminalistička tehnika - važna karika u otkrivanju počinitelja kaznenih djela

**Tragovi papilarnih linija, biološki tragovi, tragovi obuće, tragovi oružja, oruđa, alata, vlakna, mikrotragovi - tek su dio materijalnih tragova koji će dalnjim vještačenjem pomoći u rasvjetljavanju određenog događaja te postati dokaz u postupku. Za njihovo otkrivanje, fiksiranje i izuzimanje zaduženi su upravo kriminalistički tehničari...**

Kad se dogodi neki zločin, od policije se očekuje da ga što prije riješi. Svaki slučaj ima svoje posebnosti, svaki je drugačiji i jedinstven. Stoga je pogrešno očekivati da se stvari riješe preko noći, jer svaka policijska istraga ima svoj tijek i faze istrage.

Uz policijskog istražitelja, u istragu zločina uključeni su čitavi timovi stručnjaka koji im pomažu da dođu do počinitelja kaznenog djela. Važna karika u toj istrazi, zasigurno je tim kriminalističkih tehničara čije područje rada počinje



Goran Lovrić, načelnik Odjela kriminalističke policije PU vukovarsko-srijemske

iza policijske vrpce koja označava mjesto zločina. Tragovi papilarnih linija, biološki tragovi, tragovi obuće, tragovi oružja, oruđa, alata, vlakna, mikrotragovi - tek su dio materijalnih tragova koji će dalnjim vještačenjem pomoći u rasvjetljavanju određenog događaja te postati dokaz u postupku. Za njihovo otkrivanje, fiksiranje i izuzimanje zaduženi su upravo kriminalistički tehničari, koji po dojavi promptno izlaze na mjesto događaja te počinju prikupljati sve tragove, pa i one nevidljive golim okom. Po otkrivanju ih označavaju, pakiraju te proslijedu na daljnje vještačenje. Osim izvješća o kriminalističko-tehničkom pregledu mesta događaja, tom se prilikom izrađuje skica mesta događaja kao i foto-elaborat o događaju, koji su ujedno sastavni dio zapisnika o očevidu. Stoga su iskustvo i stručnost dvije najvažnije odrednice ekipe za očevid. Njihov posao toliko je zanimljiv da je posljednjih godina postao inspiracija za brojne kriminalističke serije. Je li sve uistinu kao na filmskom platnu, ili je ipak realnost ovog posla ponešto drugačija, provjerili smo u PU vukovarsko-srijemskoj u Odjelu kriminalističke policije u sklopu kojeg je ustrojen i Odsjek kriminalističke tehnike.

Tom prilikom razgovarali smo s načelnikom Odjela kriminalističke policije Goranom Lovrićem, koji se na čelu Odjela nalazi 14 mjeseci. Po struci diplomirani kriminalist i univ. spec. oec. ekonomije, u policiji je zaposlen 21 godinu. Svoje bogato policijsko radno iskustvo stekao je radeći na brojnim policijskim poslovima. Bio je pozornik, kriminalistički službenik, policijski službenik za zakonitost postupanja policije te voditelj Odsjeka kriminaliteta droga u Odjelu kojemu se danas nalazi na čelu. U svome vinkovačkom uredu načelnik Lovrić nam je pojasnio strukturu Odjela kriminalističke policije PU vukovarsko-srijemske.

- U Odjelu je, uz načelnika kriminalističke policije, ustrojeno sedam odsjeka: odsjek općeg kriminaliteta, odsjek ratnog zločina, odsjek kriminalističke tehnike, odsjek organiziranog kriminaliteta, odsjek kriminaliteta droga, odsjek gospodarskog kriminaliteta, odsjek terorizma te kao zasebna jedinica, grupa kriminalističke obaveštajne analitike, koja se nalazi pod neposrednim vodstvom načelnika Odjela kriminalističke policije. Preustrojem kriminalističke policije velika je pozornost usmjerena na rad kriminalističke obaveštajne analitike, ali isto tako i na Odsjek kriminalističke tehnike koji je bitna potpora radu kriminalističkih službenika na terenu. Istaknuo bih da sam jako zadovoljan radom Odsjeka kriminalističke tehnike koji je ustrojen na centralizirani način. Naša PU je među prvim Upravama krenula s takvim načinom rada koji se primjenjuje od 15. listopada 2007. godine. Naime, do tada je svaka policijska postaja po sistematizaciji imala po dva kriminalistička tehničara. Budući da policijske postaje nisu bile razmjerno opterećene kaznenim djelima, krim-tehničari se nisu mogli kvalitetno educirati i poboljšati svoj rad. Danas je njihov rad timski uskladen, svi su sistematizirani u Odsjeku kriminalističke tehnike u sjedištu naše Uprave. Takvim načinom rada omogućili smo svima jednak pristup novoj skupoj digitalnoj opremi koju inače ne bismo mogli

razmjerno osigurati u sedam postaja. Osim toga, postigli smo smanjenje troškova, smanjenje potrebe za uvođenjem pasivnog dežurstva, kao i smanjenje broja ostvarenih prekovremenih sati. U konačnici smo boljom edukacijom te kvalitetnijim nadzorom rada krim-tehničara podigli i razinu kvalitete njihovog rada na očevidima.

## Visoka stručnost i sposobljenost

Potvrda njihove visoke stručnosti su i brojni nalazi, odnosno rezultati vještačenja koji dolaze iz zagrebačkog Centra za forenzična ispitivanja, istraživanja i vještačenja "Ivan Vučetić" uz pomoć kojih i otkrivamo počinitelje kaznenih djela. Naši kriminalistički tehničari sposobljeni su za izuzimanje tragova bez obzira na tip kaznenog djela te se u tu svrhu dodatno školju.

Cilj nam i njihovo daljnje usavršavanje i educiranje na uže specijalnosti, kako bi oni mogli samostalno odradivati jednostavnija vještačenja. Tako bismo manje opterećivali zagrebački Centar za forenzična ispitivanja, istraživanja i vještačenja "Ivan Vučetić" koji je sam po sebi već dovoljno opterećen zahtjevima sa terena i

*Inače, AFIS je automatizirani sustav za identifikaciju otisaka prstiju. Njime je riješeno oko 30 posto više slučajeva nego prije. To je sustav koji osobni ili sporni trag papilarnih linija (otiska prstiju i dlanova na rukama) uspoređuje s nespornim tragovima u bazi podataka sustava. U njega se ubacuju skenirani otisci pronađeni na mjestu zločina, a sustav pretraži bazu podataka na razini cijele Hrvatske. Nakon što program "izbací" moguće počinitelje, njihovi se otisci moraju poklapati u najmanje 12 točaka tj. individualnih karakteristika.*



Ante Lovrić, voditelj Odsjeka kriminalističke tehnike PU vukovarsko-srijemske

mislim da idemo u dobrom smjeru. U budućnosti planiramo osnivanje očevidne ekipe unutar Odsjeka kriminalističke tehnike kako bismo onda doista "zaokružili" rad na mjestu događaja koji je presudan u otkrivanju počinitelja kaznenih djela. Rutinski pristup obrade mjestu događaja može dovesti do uništavanja bitnih tragova. Stoga se u ovom poslu ništa ne prepusta slučaju, a kriminalistička tehnika je važna karika u našem zajedničkom cilju otkrivanja počinitelja kaznenih djela, zaključio je načelnik Goran Lovrić.

Vinkovačka mala, ali vrlo učinkovita ekipa radi danonoćno. Posla je puno i u posao su uključeni svi, dakle kompletna ekipa - kazuje nam voditelj Odsjeka Ante Lovrić, koji je svoje bogato radno iskustvo krim-tehničara i višeg krim-tehničara stjecao od 1992. godine. Na čelu Odsjeka kriminalističke tehnike nalazi se od 2007. godine.

- To je timski rad svih nas. Odlično surađujemo s temeljnim i krim-policajcima, vještačima, istražnim sucima i državnim odvjetnicima, kaže voditelj Lovrić.

Vinkovački Odsjek za kriminalističku tehniku osim voditelja Odsjeka i jednog višeg krim-tehničara, po sistematizaciji ima ukupno 15 krim-tehničara. Sva su mesta popunjena. Na naše pitanje, kako postati krim-tehničar i koje su predispozicije potrebne za ovaj posao, voditelj Lovrić kaže da prednost imaju osobe sa završenom srednjom policijskom školom ili pak srednjom školom tehničke struke uz završenu prekvalifikaciju za zvanje policajac.

- Osim toga, svi naši djelatnici završili su i osnovni kriminalističko-tehnički tečaj. Većina njih je završila i specijalističke tečajeve. Dvojica djelatnika završili su napredne tečajeve za pregled i ispitivanje oznaka na metalima te grafologiju. Kolega Mario Sloganović ovaj tjedan završava napredni tečaj za daktiloskopiju, kaže Lovrić te dodaje da je u krim-tehničari najvažnija permanentna edukacija i usavršavanje.

## Veliki zaljubljenici u svoj posao

- Da bi netko bio dobar krim-tehničar mora se stalno usavršavati i učiti. Ne postoji krim-tehničar za požare, balistiku, biologiju, toksikologiju, prometnu tehničku vještačenja ili slično, što znači da jedan krim-tehničar treba imati znanje iz svih navedenih područja, jer se na bilo kojem mjestu događaja može pojavit bilo koja vrsta traga. Naši djelatnici veliki su zaljubljenici u svoj posao, pa se većina njih i u svoje slobodno vrijeme educira u tom smislu. Puno čitaju, informiraju se i stalno uče. Na opće zadovoljstvo u našoj PU imamo riješena sva teška kaznena djela.

- U ekipi za očevid najčešće su policijski službenik ili istražitelj te kriminalistički tehničar. Osim navedenih, obično su tu još i istražni sudac ili državni odvjetnik, s time da se ekipi na mjestu događaja uvijek može priključiti još neki stručnjak poput vještaka ili drugih stručnih osoba. Sve ovisi o slučaju, pojasnio nam je Ante Lovrić.

Također je jako zadovoljan dosadašnjom dobrom suradnjom s istražnim sucima i državnim odvjetnicima.

- Međusobno se cijenimo i poštujemo, što se trebalo zaslужiti i steći kvalitetnim dugogodišnjim radom, kaže Lovrić.

## AFIS i CODIS – velika pomoć u radu

Ekipa krim-tehničara zadovoljna je i opremom koja im je na raspolaganju.

- Što se tiče opreme, dobro stojimo, jer se zadnjih godina prate svjetski trendovi. Osim prelaska na digitalnu fotografiju, osigurana su nam i kvalitetna računala primjerena našoj struci, tzv. "grafičke radne stanice" koje imaju puno kapaciteta. Uvođenjem AFISA (Automatizirani sustav za identifikaciju otiska prstiju) posao nam je znatno olakšan kao i CODIS baze koja je doprinijela našoj učinkovitosti, kaže Lovrić.

Otisci prstiju provjeravaju se kroz AFIS bazu. Iako i AFIS nije "svemoguć", uvelike je pomogao u radu kriminalističkih tehničara te bržem identificiranju počinitelja kaznenih dijela.

Materijalne tragove šaljemo na vještačenje u zagrebački Centar za forenzična ispitivanja, istraživanja i vještačenja "Ivan Vučetić" ili po potrebi u druge institucije. Od 15. listopada 2007. godine među prvim upravama u Hrvatskoj uveli smo centralizirani način rada čime smo poboljšali učinkovitost krim-tehničara na mjestu događaja, kaže Lovrić.

- Uz podršku našeg Odjela i MUP-a RH u relativno kratkom roku trojica naših dugogodišnjih djelatnika završila su napredne tečajeve s certifikatima za pregled i ispitivanje oznaka na metalima, grafologiju i daktiloskopiju. Viši krim-tehničar Ivan Jozanović ima certifikat za pregled i ispitivanje oznaka na metalima, krim-tehničar Zorislav Matić za grafologiju, dok ovih dana krim-tehničar Mario Sloganović



Ivan Jozanović, stručnjak za pregled i ispitivanje oznaka na metalima

*CODIS je baza DNK podataka o osobama koje su osumnjičene za kaznena djela. Za sustav CODIS odlučio se poveći broj europskih zemalja, tako da ni naša policija nije izuzetak. Danas se hrvatska policija može pohvaliti sustavom CODIS, u koji je pohranjeno oko 20.000 uzoraka DNK. Inače, naziv CODIS zapravo je amerikaniziran jer je to softver napravljen za američko tržiste, prije svega za njihov FBI. Hrvatska policija ima ga od 2005. godine, no i prije toga postojao je računalni program koji su izradili naši programeri za pohranu DNK podataka.*

završava specijalizaciju za daktiloskopiju, navodi Lovrić.

Ivan Jozanović, viši krim-tehničar, pojasnio nam je što znači pregled i ispitivanje oznaka na metalima.

- Dakle, radimo restituiciju oznaka na metalima. Tu se radi o utvrđivanju originalnosti ukucanog broja na metalima, što osim vozila podrazumijeva i oružje ili strojeve. Najvećim dijelom radim restituiciju brojeva

šasije kod krivotvorena vozila. Kod nas je krivotvorene brojeve šasije kod vozila relativno izražena problematika, budući da imamo veliki međunarodni granični prijelaz Bajakovo, gdje je poprilična tranzicija takvih vozila, pored ostalih koji se operativnim radom otkrivaju na terenu. Prosječno godišnje imamo oko 70-90 pregleda restituicije vozila. U odnosu na druge policijske uprave imamo dosta krivotvorenih vozila, što nam je do unazad godine dana usporavalo rad, jer je procedura bila sljedeća: ukoliko su policijaci na granici detektirali sumnivo vozilo, zvali smo vještaka za mehanoskopiju iz PU osječko-baranjske koji je potom dolazio na Bajakovo kako bi pregledao sumnivo vozilo te dao svoje stručno mišljenje radi li se o originalnom broju šasije ili se pak radi o krivotvorini, što je dodatno otežavalo i usporavalo daljnju proceduru, pojašnjava Jozanović.

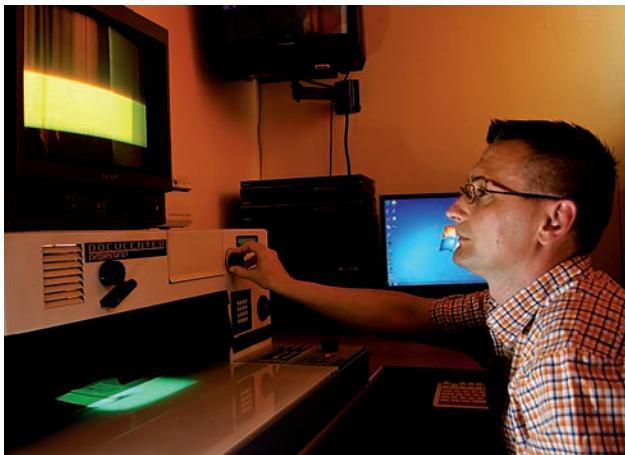
Danas je situacija puno lakša jer ova PU ima svog stručnjaka za pregled i ispitivanje oznaka na metalima. Inače, Ivan Jozanović, dugogodišnji djelatnik PU vukovarsko-srijemske posao krim-tehničara s velikom ljubavlju i entuzijazmom radi već 19 godina. Gorljivi je zaljubljenik u motore i automobile, o kojima se i u slobodno vrijeme rado informira što mu uvelike koristi u svakodnevnom radu.

- Krim-tehničar mora imati znanje iz svih područja, posebno iz tehnike, kemije, biologije ..., kaže Jozanović ističući da većina njegovih kolega budno prati razvoj suvremene tehnike. Svima nama u Odsjeku, ističe Jozanović, zajedničko je osobno zadovoljstvo nakon uspješno rješenog slučaja, kada pomoću tragova i truda naše ekipe dođemo do počinitelja nekog kaznenog djela.

## Prošle je godine bilo 890 očevida

Zbog smanjenja broja kaznenih dijela u PU vukovarsko-srijemskoj te zbog kvalitetnog i profesionalnog rada, Odsjek kriminalističke tehnike ove PU prošle je godine svoj očevnidni upisnik zaključio s ukupnom brojkom od 890 očevida, za razliku od prethodnih godina kada je taj prosjek bio između 1100 i 1200 očevida. Usporedbe radi, 2005. godine sama PP Vinkovci imala je 700 očevida.

Nedavno su "iza brave" završile dvije velike grupacije koje su operirale na području cijele istočne Slavonije čineći imovinska kaznena djela (provale u obiteljske kuće s objektom napada na novac i zlatninu) te provale u vozila. Danas su ti počinitelji u zatvoru, dok se ova Uprava može pohvaliti znatnim smanjenjem broja kaznenih djela. To je rezultat rada i ovog malog, ali učinkovitog Odsjeka koji je uz pomoć ostalih kolega osigurao kvalitetne materijalne dokaze na temelju kojih



**Zorislav Matić obavlja preliminarne preglede dokumenata**



je i sucu bio znatno olakšan posao. Time su u konačnici i postigli zajednički cilj - smanjenje broja kaznenih djela iz ove domene.

Prema riječima voditelja Odsjeka Ante Lovrića, krim-tehničar Zorislav Matić "maher" je za grafičke radne stанице, crtanje skica, instaliranje programa, obradu video- materijala, obradu slika... Osim toga, Matić posjeduje i certifikat za grafologiju, odnosno preliminarne preglede dokumenata.

- Radim preliminarne preglede dokumenata. Kod utvrđivanja sumnje u njihovo krivotvorene šaljemo ih u Zagreb na daljnje vještačenje. Najvećim dijelom susrećemo se sa krivotvorinama vozačkih i prometnih dozvola, dok su u posljednje vrijeme na graničnim prijelazima aktualne i CEMT-ove dozvole koje određenim prijevoznicima omogućavaju međunarodni transport robe. Ovaj novi pojavnji oblik krivotvorene dokumenata pojavio se krajem prošle godine. Od značajnijih slučajeva imali smo slučaj krivotvorenih osobnih iskaznica Republike Slovačke, koji je bio vezan uz trgovinu ljudima. Da su naše sumnje bile opravdane potvrđio je pozitivan rezultat koji je stigao s vještačenja iz Zagreba, ponosno nam kazuje Matić.

- Zbog samog položaja PU vukovarsko-srijemske koja se nalazi u neposrednoj blizini Republika Srbije i BiH, puno ljudi s ovog područja koristi mogućnost polaganja vozačkog ispita po znatnom nižim cijenama u spomenutim susjednim zemljama. Prema našem zakonu, takve se isprave moraju obavezno pregledati kako bi se utvrdila njihova originalnost, zbog čega imamo "pune ruke posla" što se tiče preliminarnih pregleda vozačkih dozvola, ali i zbog glasovite "balkanske rute", pojašnjava voditelj Lovrić.

- Posjedujemo suvremene kompjuterske softvere koji nam uvelike olakšavaju i ubrzavaju proces utvrđivanja krivotvorina i falsifikata. Putne isprave uglavnom se pregledavaju na graničnim prijelazima gdje policijski službenici imaju za to potreban informacijski sustav NAMBIS te VSC 4 aparaturom sa strojno čitljivim zonama. Ukoliko se pojavi opravdana sumnja u neku osobu s krivotvorenim putnim ispravama, prije negoli se ona privede istražnom sucu, procedura je sljedeća: u Odsjeku se sumnjiva dokumentacija preliminarno pregleda korištenjem stereomikroskopa i aparata DOCU CENTAR, potom kriminalistički tehničar sa certifikatom za grafologiju napravi preliminarni zapisnik koji će "operativa" koristiti u dalnjem postupku. Zatim sumnjivu dokumentaciju šaljemo na daljnje vještačenje u Zagreb, objašnjava Matić.

### **"Krivotvorine u krivotvorini"**

Prema njegovim riječima, najviše se susreće sa krivotvorenjem putovnica. Najčešći modeli krivotvorenja su djelomične krivotvorine ukradenih putovnica. Iako rjeđe, susretao se Matić i sa slučajevima potpune krivotvorine putovnica i drugih dokumenata.

- Najčešći modaliteti krivotvorenja su mijenjanje fotografija i podataka u ukradenim dokumentima. Većinom su to putovnice na kojima se mijenjaju fotografije i podaci koji se brišu određenim kemijskim sredstvima, potom se ukucavaju drugi podaci itd. Kada je riječ o krivotvorenju putovnica, bilo je i slučajeva potpune krivotvorine putovnice, tzv. "krivotvorine u krivotvorini", prisjeća se Matić koji u krim-tehnici radi 13 godina. Sve faze ovoga posla za njega su veliki izazov, prije svega jer je dinamičan te kako sam ističe "ni jedan slučaj nije isti". Mogućnost rukovanja modernom opremom, mogućnost daljnje edukacije i usavršavanja kao i neprestana trka u korak s novim tehnologijama, bitne su odrednice zbog kojih voli ovaj posao.

Najveći rizik posla je opasnost po zdravlje, budući da krim-tehničari na mjestu događaja dolaze u kontakt s biološkim tragovima. Tereni na kojima se rade očevidi nisu uvek pristupačni, radi se na mjestima eksplozija, velikih požara u zatvorenim prostorijama pa uvek postoji opasnost od trovanja ili urušavanja objekta. Upravo ovo potonje doživjeli su jednom prilikom u mjestu Trpinja nedaleko Vukovara dok su obrađivali mjesto eksplozije u zgradbi Općine Trpinja.

- Obradili smo mjesto događaja, izuzeli sve moguće tragove. Nakon što smo izuzeli i posljednji trag, krenuli smo iz zgrade. U tom trenutku, kompletna stropna konstrukcija počela se urušavati, prisjeća se Jozanović ovog nemilog događaja, koji je srećom dobro završio.

Bilo je i smiješnih situacija, prisjećaju se naši sugovornici. Prije četiri, pet godina jedna je starica prijavila razbojništvo odnosno krađu novca. Nakon što smo izašli na mjesto događaja, uspostavilo se da je baka svoju uštěđevinu "čuvala" u pećnici od štednjaka, što je ona u međuvremenu i zaboravila. Bilo je kasno ljeto i tih je dana bilo već poprilično zahladilo, te je počela sezona grijanja. Nesretna je starica zaboravivši na svoj novac naložila vatru, a njezina je uštěđevina u potpunosti izgorjela. Potom joj je "palo" na pamet inscenirati provalu u kuću i krađu novaca. No, u ovom slučaju presudilo je iskustvo krim-tehničara koji je odmah prepoznao "fingiranje" slučaja. Na ovom području, srećom,



**Foto-dokumentacija ekshumacije žrtva iz Domovinskog rata iz masovne grobnice na vukovarskom Novom groblju**

nije bilo bizarnih slučajeva prividne smrti, kao u nekim drugim upravama, kažu naši sugovornici.

- Inače, u ovom poslu najteže je, ali i najvažnije napraviti misaonu rekonstrukciju na temelju tragova koje ste prepoznali na licu mesta što uvelike olakšava daljnji rad cijelokupnog policijskog sustava s ciljem otkrivanja počinitelja, zaključio je Lovrić.

U svibnju 1998. godine, prisjećaju se naši sugovornici, danonoćno se radilo na ekshumaciji posmrtnih ostataka žrtava iz Domovinskog rata iz masovne grobnice na vukovarskom Novom groblju. U ekshumaciji su osobno sudjelovali Ante Lovrić, Ivan Jozanović i Branko Butorac.

- Radilo se velikim intenzitetom u vrlo teškim uvjetima. Sve je "na oko" bilo isto, hrpa kostiju i odjeće u zemlji. Dodatni problem bile su i osobne stvari žrtava. Svakodnevno smo osiguravali po tri kriminalistička tehničara iz Odsjeka. Radilo se danonoćno,

čak i vikendima, ukupno 54 dana. Tom smo prilikom napravili kompletну foto-dokumentaciju za preko 1100 ekshumiranih tijela, kažu Lovrić i Jozanović.

- Mislim da je to najveća ikada napravljena foto-dokumentacija kod nas, sa ukupno 22 000 fotografija. Svaki je elaborat imao oko 500 do 600 fotografija. Bilo je ukupno 42 sata snimljenog video materijala. Nadalje, svako je tijelo ucrtano, izmjereno, fotografirano i snimljeno, kako u masovnoj grobnici, tako i prilikom identifikacije, pojašnjava voditelj Lovrić.

Osim toga, radili su i na ekshumaciji žrtava iz Domovinskog rata u selu Lovas pod UN zaštitom.

- Na području naše županije još se oko 400 osoba vodi na popisu zatočenih i nestalih. Od ukupnog broja zatočenih i nestalih osoba iz Domovinskog rata u Hrvatskoj, 70 posto njih upravo je s ovih naših područja, navodi Lovrić.

I za kraj, naše ljubazne sugovornike upitali smo izgleda li posao ekipe za očevid kao na CSI-ju, na što su se oni slatko nasmijali.

- Na filmskom platnu sve je gotovo u 45 minuta koliko traje jedna epizoda serije, no stvarni život je ipak nešto sasvim drugo. Ono što se danas gleda u brojnim TV serijama ove tematike, uistinu ne odgovara zbilji. Ljudi očekuju čuda, da se stvari rješe preko noći. Međutim, ovaj posao je mnogo teži i složeniji i treba puno više vremena da se počinitelj kaznenog djela otkrije. Nadalje, razlike su u načinu rada ali i samoj opremi. Iako, sumnjamo da su u stvarnom policijskom poslu oni bolji od nas, kažu naši sugovornici. Ipak, svi su se složili oko činjenice da je "CSI efekt" dobrim dijelom pridonio porastu zanimanja mlađih naraštaja za ovim zanimanjem.

- Interes je golem, a popularnost ovog posla je znatno porasla, zaključili su. ●

Marija ŽUŽUL  
Snimio Mario MIKULIĆ

## Prometna edukacija u OŠ Kamenica

**Na posebno uređenom prometnom poligonu, Danijel Posavec, voditelj Pododsjeka za sigurnost cestovnog prometa PU varaždinske, prezentirao je učenicima vožnju spretnosti biciklom, a potom su i oni sami to isprobali**

U sklopu zajedničkog pilot projekta Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske, Hrvatskog auto kluba i Agencije za odgoj i obrazovanje „Osposobljavanje učenika petih razreda za sigurno upravljanje biciklom“, varaždinski županijski tim za prometnu preventivu 19. travnja održao je prometnu edukaciju u Osnovnoj školi Kamenica.

Tom su prilikom, Vedran Lukman, predstavnik Policijske uprave varaždinske, Stanko Hošnjak, predstavnik Hrvatskog autokluba i Mijo Barišić, predstavnik Agencije za odgoj i obrazovanje, kao članovi tima za prometnu preventivu, te voditelj Pododsjeka za sigurnost cestovnog prometa Policijske uprave varaždinske, Danijel Posavec, proveli probno testiranje teoretskih znanja učenika, njih 21, o prometnim pravilima i propisima, kojima ih je tijekom drugog polugodišta poučavala učiteljica tehničke kulture Ivana Hitrec.

Kako učenici do kraja svibnja moraju ovladati i vještinom sigurnog upravljanja biciklom, kada će imati glavno polaganje ispita, prema naputcima županijskog tima na školskom je igralištu postavljen posebno uređen prometni poligon, na kojem im je voditelj Pododsjeka Danijel Posavec prezentirao vožnju spretnosti biciklom, a potom su vožnju poligonom isprobali i sami učenici.

Svaki je učenik ovom prigodom dobio u trajno vlasništvo zaštitnu kacigu, reflektirajući prsluk i dodatnu opremu za bicikl, dok je Škola dobila dva bicikla za obuku učenika i opremljen poligon na kojem će učenici moći vježbati sigurno upravljanje biciklom.

Prema riječima člana tima, Mije Barišića, ovaj model prometne edukacije petih razreda, koji se provodi u OŠ Kamenica, trebao bi od iduće školske godine postati obvezan za sve „petaše“ u našoj zemlji, a sve sa ciljem da se prevencijom u prometu smanji broj prometnih nesreća i broj stradalih u njima.

Na kraju ovog lijepog druženja, ravnateljica škole Marija Rodek zahvalila je članovima županijskog tima na trudu, kao i na tome što su baš njihovu školu odabrali za pilot projekt. Također je tom prilikom najavila novo druženje krajem svibnja, kada će učenici polagati ispit za bicikl. ●

Marina KOLARIĆ

Obuka specijalne policije

# Rješavanje talačke krize na putničkom brodu



**Uvjebavana je taktika djelovanja i rješavanje talačke situacije kada se brod nalazi na vezu u pristaništu i kada je izvan pristaništa, na otvorenom moru.**  
**Specijalna policija je spremna zajamčiti sigurnost svim građanima i turistima koji će posjetiti našu zemlju.**

Svake godine prije početka turističke sezone, Specijalna policija provodi redovitu obuku rješavanja krizne situacije na putničkom brodu kako bi provjerili taktičku, organizacijsku i tehničku spremnost kod možebitnih talačkih i inih križnih situacija na brodovima i u pomorskom prometu općenito. Također, ovakvim vidom obuke želimo odaslati poruku da je naša zemlja sigurna za turiste iz cijelog svijeta a Specijalna policija spremna učinkovito odgovoriti na bilo kakvu terorističku prijetnju.

Split, drugi grad po veličini u Hrvatskoj, predstavlja važno kulturno, industrijsko, trgovačko i sportsko središte Dalmacije. Splitska luka, smještena je na izuzetnoj geografskoj poziciji na Mediteranu i jedno je od najznačajnijih središta za lokalni i međunarodni pomorski promet.

S godišnjim prometom od 3,5 milijuna putnika i 650 000 vozila, spada u treću luku na Mediteranu, iza Napulja i Pireja. Sve ove podatke iznio sam kako bi se uvidjelo koliko je sigurnost luke i brodovlja bitno uoči turističke sezone a na to nas obvezuje i međunarodni ISPS pravilnik.

## Obuka na brodovima 'Jadrolinije'

Obuka se provodi na raznim brodovima iz flote „Jadrolinije“. Koristim priliku da zahvalim čelništvu „Jadrolinije“ što nam uvijek izlaze u susret i omoguće pristup bilo kojem brodu, kako bismo mogli provoditi osposobljavanje i treninzu. Ove godine obuka se provodila na MB „Dubrovnik“ i MB „Korčula“. MB „Dubrovnik“ je naš najveći brod, dužine 122,6 m i širine 18,82 m, kapaciteta 1300 putnika i 300 vozila.

Polaznici obuke bili su svi pripadnici SJP Split, instruktori za protuterorističku taktiku i jedan taktički tim iz ATJ Lučko, SJP Rijeka i SJP Osijek. Upoznavanje sa značajkama pomorskog i lučkog prometa, karakteristikama brodova te svim čimbenicima bitnim za djelovanje Specijalne policije, sproveli su mjerodavni djelatnici „Jadrolinije“, odnosno posade broda.

U taktičkoj provedbi obuke nositelj i izvođač obuke bio je pomoćnik zapovjednika za operativne zadaće u Zapovjedništvu specijalne policije Alenko Ribić sa suradnicima, pomoćnicima zapovjednika: SJP Split Goran Boćina, SJP Rijeka Darko Majetić, SJP Osijek Damir Galović i ISO SJP Split Ivan Vekić.

Uvjebavana je taktika djelovanja i rješavanje talačke situacije kada se brod nalazi na vezu u pristaništu i kada je izvan pristaništa, na otvorenom moru.

Po završetku obuke napravili smo SOP za postupanje na navedenim brodovima i odgovorno mogu konstatirati da je Specijalna policija spremna zajamčiti sigurnost svim građanima i turistima koji će posjetiti našu zemlju. ☺

Alenko RIBIĆ

mir ● ugled ● povjerenje ● 2010. ● svibanj



## Predstavio se novi načelnik

### Načelnik PU brodsko-posavske Željko Prša predstavio se medijima

Nakon što se novi načelnik Željko Prša krajem ožujka predstavio rukovoditeljima ustrojstvenih jedinica, odmah je krenuo u obilazak kako bi upoznao i ostale zaposlenike. Također je obišao i druge institucije na području lokalne uprave i samouprave, a na 7. sjednici Županijske skupštine brodsko-posavske županije, održane 31. ožujka, dobio je jednoglasnu podršku svih nazočnih vijećnika.

### Odlučno u nove radne pobjede

Načelnik Željko Prša se na izvanrednoj konferenciji za novinare 1. travnja predstavio medijima, izloživši ukratko svoj dosadašnji radni put, ali i daljnje smjernice u radu kao čelnog čovjeka ove PU. Na redovitoj konferenciji prilikom izlaganja o stanju sigurnosti, najavio je odlučnu borbu protiv svih vrsta i oblika kriminaliteta, te također promjene i eventualna nova imenovanja i razrješenja, kako to prenosi Večernji list od 22. travnja na stranici 19 (autor Boris Gajdukov) pod naslovom: „Odlučio stati na kraj krađama - tko to ne može, bit će smijenjen“.

### Dobrodošlica vježbenicima

S obzirom da su u PU stigli novi vježbenici, njih 53 (od kojih 15-tak žena) koji su raspoređeni po policijskim postajama, a najveći broj u Postaju za graničnu kontrolu, načelnik Željko Prša im je zaželio dobrodošlicu, obrativši se riječima:

- Novi sam ovdje, ali stari u sustavu MUP-a, poručujem vam da slušate starje kolege, pitajte, osluškujte... Policijski

posao je težak i vrlo odgovoran. Nije jednostavno. Zadaće su zahtjevne. Naći ćete se i u škakljivim, pa i opasnim situacijama za koje se nadam da će biti rjeđe. Od vas se kao mlađe generacije očekuje da ste i informatički obrazovani i daleko ispred nas starijih i da se bolje služite stranim jezicima, te će se u tom pogledu i vaše znanje i sposobnosti pokušati iskoristiti. Ono što ste naučili na Policijskoj akademiji je baza, a vidjet ćete kroz praksu da policijac što više prođe kroz godine, to je savršeniji i bolji. Vjerljivo će i neki od vas nastaviti školovanje, neki će biti rukovoditelji, no neradnici se neće moći provući. Ako ne zadovoljite u svom vježbeničkom stažu, nikakve veze vam neće pomoći, nećete biti primljeni. Policijski kruh treba dobro zagristi. Trebate biti disciplinirani. Jako uvažavam i cijenim stupnjevanje napredovanje, jer nije dobro preskakati stepenice i iznenada postati rukovoditelj.

Morate paziti i na izgled. Policijac mora biti pristojan u ophođenju i uljudan uz odlučan pristup.

S vremenom ćete steći rutinu i stručnost, a samim tim i pravo na nošenje službenog oružja i opreme, pa ćete biti pravi policijaci, koji služe građanima, jer smo mi servis građana. Budite svjesni da se zakoni neprestano mijenjaju i stalno

ćete morati učiti, kako biste bili što bolji pripadnici hrvatske policije.

Želim vam puno sreće i uspjeha u uspješnom savladavanju vježbeničkog staža, kako biste se za godinu dana u istom broju našli na ovom istom mjestu, na svečanoj prisjezi policijaca i nastavku policijske karijere. ●

Kata NUJIĆ

# Zapljena droge, cigareta i oružja

## Polički službenici PU brodsko-posavske nastavili nizati uspjeh

Polički službenici PU brodsko-posavske u posljednje vrijeme postižu pozitivne rezultate. Potvrđuju to zapljene veće količine heroina, cigareta, oružja i uhićenja osumnjičenika protiv kojih su podnjeli odgovarajuće kaznene i prekršajne prijave.

Upornost i višednevni angažman kriminalističkih službenika ove PU urodio je plodom. Posebno veseli činjenica da se ovaj put radi o stavku 2 članka 173 Kaznenog zakona za koji je propisana kazna zatvora od najmanje tri godine.

Krajem ožujka uhićeno je pet osoba u dobi od 31 do 48 godina. U prvom slučaju u Slavonskom Brodu uhićena su dvojica muškaraca (41-godišnjak i 48-godišnjak) iz Županije. Jedan je policiji dragovoljno predao 54,5 grama heroina, a pretragom njihovih stanova policija PU vukovarsko-srijemske



## Dobrom policijskom suradnjom do pozitivnih rezultata

Kriminalistički službenici su nastavili s uhićenjima pa su 7. travnja uhitili četiri muškarca (39-godišnjaka iz Županije, 40-godišnjaka i 43-godišnjaka iz Zagreba i 48-godišnjaka iz Slavonskog Broda), koje su po dovršenom kriminalističkom istraživanju predali u Istražni centar županijskog suda u Slavonskom Brodu. U svim slučajevima izuzetno dobro su surađivali sa službenicima drugih policijskih uprava. Temeljem naloga županijskog suda pretragom stanova osumnjičenika, pronađeni su mobiteli (9 komada) s karticama raznih operatera i novac koji potječe iz kaznenih djela (100 eura i 600 kuna), ali i inzulinske šprice sa sadržajem za koji se sumnja da je heroin. Utvrđeno je kako su ova četvorica u nekoliko navrata sudjelovala u nabavi droge za područje Slavonskog Broda i za druga područja (Osijek, Zagreb, Šibenik).

Surađivali su i s osobama koje su ranije uhićene i od kojih je prethodno oduzet heroin. Svaka čast kriminalističkim službenicima i dobroj policijskoj suradnji!

pronašla je 42 grama heroina. Nakon dva dana, uhićene su još tri osobe na jednom parkiralištu u Slavonskom Brodu i to muškarac i žena s osječkog područja (31-godišnjak i 29-godišnjakinja) i 36-godišnjak iz Slavonskog Broda. Tijekom pretrage osoba kod žene je pronađeno ukupno 49,7 grama heroina, a kod 31-godišnjaka 51,4 grama također heroina, koje su skrivali u tjelesnim šupljinama. Heroin je bio zapakiran u prezervative, a izuzetne je kvalitete, u kamenu.

## Krijumčari otkriveni termovizijom

Iako se čini, kad se prolazi nasipom uz obalu rijeke Save, da nigdje nema granične policije, državna granica je ipak vrlo dobro čuvana. Naši graničari svoje zadaće obavljaju vrlo profesionalno, koristeći pri tom svu raspoloživu opremu i tehniku. Da se ipak razni krijumčari ne mogu opustiti „dobrati svoj posao“, potvrđuje i slučaj iz Policijske postaje Vrpolje. Početkom travnja naši graničari sa zaštite državne granice su na području Slavonskog Šamca tijekom noćnog promatranja termovizijom uočili kretanje dviju osoba uz obalu rijeke Save. Osobe su potom legle na tlo uz zemljani nasip. Dolaskom do njih policijski su utvrdili da je riječ o 33-godišnjoj ženi i 18-godišnjem mladiću s područja Slavonskog Šamca, pokraj kojih su uočili dvije crne vreće sa cigaretama. Pregledali su i teren u neposrednoj blizini na kojemu su pronašli skrivenih još sedam takvih vreća. U sklopu kriminalističkog istraživanja je utvrđeno da su cigarete, u skladu s prethodnim dogовором 33-godišnjakinje i nepoznate osobe, prevezene preko rijeke Save s teritorija Bosne i Hercegovine na teritorij Republike Hrvatske, a namijenjene su daljnjoj prodaji. U svakoj od tih vreća nalazilo se po 50 šteka raznih vrsta cigareta, dakle sveukupno 450 šteka s nadzornim markicama Republike Srbije, Kosova i Hrvatske, namijenjene isključivo izvozu.

## Pronađen manji arsenal oružja

Vrlo je teško dokučiti zašto neki građani čuvaju u svojim kućama veće količine oružja. Možda misle da im oružje pruža veću sigurnost? Teško je shvatiti zašto ne nazovu 92 i dragovoljno ne predaju oružje bez straha od kazni jer im takvu mogućnost pružaju odredbe Zakona o oružju od 1. rujna



2007. godine. Posjedovanje oružja potencijalna je opasnost i ono građanima ne može pružiti veću sigurnost, osim u onim slučajevima kad je neophodno zbog obavljanja određenih djelatnosti, što je i propisano zakonskim odredbama. Evidentni su slučajevi da su građani tijekom i nakon Domovinskog rata sakupljali oružje kao „krtice“, skrivajući ga u svojim domovima

pa policija često pronalazi manje „arsenale“, kao i u ovom slučaju od 2. travnja.

Policjski službenici Policijske postaje Slavonski Brod su kod 42-godišnjaka iz Slavonskog Broda pronašli manji „arsenal“ oružja: dvije automatske puške marke „AK 47“, jednu pušku marke „M 48“, dvije kubure ručne izrade, pušku „ČZ“ cal. 22 mm, pet ručnih bombi „M 75“, 400 grama eksploziva „TNT“, 50 spremnika za automatsku pušku i 2 568 komada raznih vrsta streljiva. Četrdesetvogodišnjak je ovo oružje ilegalno posjedovao i „zaradio“ kaznenu prijavu. Njegova svađa s dvojicom mlađih muškaraca (21-godišnjakom i 25-godišnjakom) dan ranije prošla je bez ozljeđivanja. Naime, njih trojica zajedno su pili i posvađali se bez posebnog povoda, a namjeravali su se i potući. U tom trenutku 21-godišnjak je u ruci imao ručnu bombu, a 42-godišnjak je izšao s pištoljem i ispalio nekoliko hitaca u zrak, nakon čega su se ova dvojica razbježali. Srećom, nije bilo neželenih posljedica. Policija je intervenirala pravovremeno. No, s obzirom na toliko oružja i alkoholiziranost sudionika, moglo je biti svašta, a kad se zlo dogodi, onda je kasno... .

Kata NUJIĆ

Fotografije: PU brodsko-posavska

## Očevidi prometnih nesreća

### Fotogrametrijski postupak snimanja mjesta događaja prometne nesreće

Postupak fotografiranja mjesta događaja koji omogućuje brz, učinkovit, točan, precizan, kvalitetan rad policijskih službenika na mjestu događaja prometne nesreće i nakon toga izradu situacijskog plana mesta događaja na osobnom računalu u mjerilu, odnosno, na programu Easy Street Draw verzija 4.0, od uvijek je bila želja kriminalističko prometnih tehničara.

Predstavnici Ministarstva unutarnjih poslova su 14. i 15. srpnja prošle godine na Policijskoj školi u Wiesbadenu u Republici Njemačkoj sudjelovali na seminaru na kojemu su predstavnici Finske i Njemačke policije prezentirali obavljanje

očevida prometnih nesreća korištenjem postupka rektifikacije fotografija i obradom u programskim alatima za izradu situacijskog plana mesta događaja.

Možemo sa zadovoljstvom istaknuti da se Ravnateljstvo policije, Uprava policije, Odjel za sigurnost cestovnog prometa maksimalno angažira na uvođenju novih tehnologija i tehnika snimanja mesta događaja prometnih nesreća. U tom smislu je 17. veljače 2010. godine na Policijskoj akademiji u Zagrebu održana prezentacija jednog takvog postupka i to pred okupljenim stručnjacima iz prakse koji su imali prigodu osobno se uvjeriti u prednosti takve metode rada policije.

Prezentaciju je otvorio načelnik Odjela za sigurnost cestovnog prometa Boris Orlović te ukazao na značaj kvalitetnog rada policije na mjestu događaja prometne nesreće s obzirom na činjenicu da se temeljem obavljenih očevida policije provode daljnji postupci pred sudom, kako bi se utvrdila prekršajna ili kaznena odgovornost počinitelja ili postupak za naknadu štete.

Pomoćnik načelnika za očevide prometnih nesreća u I. Postaji prometne policije Zagreb Mile Klanac upoznao je prisutne s postupcima koji su u navedenoj Postaji već implementirani u radu prometne policije. Na prvom mjestu tu je snimanje mesta događaja pomoću totalne mjerne stanice (teodolita) "Sokia" te izrada situacijskog plana mesta događaja u programskom alatu Easy Street Draw 4. Također je istaknuo koje su prednosti postupka snimanja fotogrametrijskom metodom te što je





sve potrebno da bi se navedena metoda mogla primijeniti u praksi prilikom obavljanja očevida prometnih nesreća.

### **Kvalitetno i točno dokumentiranje zatečenog stanja na mjestu događaja**

Kako bi mjesto događaja prometne nesreće mogli snimiti te snimljene fotografije primijeniti u postupku rektifikacije, potrebno je fotoaparat, odnosno poziciju s koje se to snima, podići na određenu visinu (o visini s koje se snima mjesto događaja ovisit će veličina polja snimanja), ali u isto vrijeme potrebno je da policijski službenik vidi ono što u tom trenutku vidi objektiv fotoaparata i da to fotografira. Naravno da je mjesto događaja prethodno obilježeno reperima (markerima) čije su međusobne udaljenosti poznate ili su naknadno izmjerene.

Takav visinski položaj fotoaparata omogućuje proizvod pod nazivom Top View sistem, a konkretno radi se o teleskopskom nosaču (štalu) koji je načinjen od karbona (izuzetno visoka čvrstoća) i ima mogućnost podizanja fotoaparata na visinu od 5 metara. Na vrhu teleskopskog štapa nalazi se nosiva „glava“ fotoaparata koja omogućava podešavanje kuta pod kojim će fotoaparat biti fiksiran za potrebe snimanja, a pri dnu se nalazi TFT monitor koji je povezan s fotoaparatom pomoću specijalnog kabla i s daljinskim upravljačem za fotografiranje.

Policijski službenik može kvalitetno i točno dokumentirati zatečeno stanje na mjestu događaja prometne nesreće tako da prvo odredi područje mesta događaja, postavi referentne točke (repere) kojima će obilježiti polje snimanja, izmjeri međusobne udaljenosti postavljenih repera, fotografira mjesto događaja i nakon toga na osobnom računalu snimljene fotografije i izmjerene udaljenosti unese u programske alat PC Rect verzija 4, pomoći čega će dobiti izgled cijelog mesta događaja na fotografiji koja omogućuje mjerjenje svih relevantnih udaljenosti i određivanje položaja bilo kojeg traga ili predmeta koji se nalazi na istom.

Da je zista riječ o kvalitetnom postupku obavljanja snimanja mesta događaja potvrdio je stalni sudski vještak za promet i djelatnik Centra za forenzička ispitivanja istraživanja i vještac „Ivan Vučetić“ Berislav Barišić Jaman. On je također istaknuo visoku kvalitetu ovakvog postupka s obzirom na činjenicu da se takva rektificirana fotografija i imputirana u program PC Crash može izravno koristiti kao podloga za simulaciju i vještac je uzroka nastanka prometne nesreće i svih referentnih veličina koje se utvrđuju u postupku vještacu.

U prilog primjeni ove metode govorio je i docent Prometnog fakulteta u Zagrebu, Goran Zovak te rekao da je nemjerljiv doprinos primjene suvremenih metoda rada policije na mjestu događaja prometne nesreće za daljnje dokazne postupke pred sudom, odnosno, postupke vještacanja prometnih nesreća. Nema dvojbe da je ovu metodu potrebno što prije početi redovno primjenjivati u praksi.

Prezentirajući svoje proizvode Top View i PC Rect predstavnici tvrtki Prizma i Meditronik istaknuli su da hrvatsku policiju mogu opremiti navedenim proizvodima te sam postupak primjene proizvoda u praksi uopće nije upitan jer hrvatski policijacu već posjeduju određena znanja.

Da je to točno bilo je i vidljivo tijekom prezentacije navedenih proizvoda, budući da je Predrag Stipanić iz Odjela za sigurnost cestovnog prometa pred prisutnim sudionicima prezentirao rad u programu PC Rect rektificirao snimljene fotografije s terena, unio izmjerene veličine i prikazao rezultat takvog postupka: snimak kompletнog mesta događaja (koji se sastoji iz više snimljenih fotografija na mjestu događaja), koji prikazuje isto u tlocrtnom prikazu te, s obzirom na postavljene repere kao referentne veličine, omogućio primjenu takvog snimka za izradu situacijskog plana mesta događaja u programu Easy Street Draw u mjerilu koje je moguće slobodno odrediti.

Kao zaključak možemo samo spomenuti da su stvarne mogućnosti novih tehnologija obavljanja očevida na mjestu događaja prometne nesreće gotovo neograničene. Takvim se tehnologijama i tehnikama mogu kvalitetno i nedvojbeno utvrđivati relevantne činjenice u vrijeme obavljanja očevida. Moguće pogreške se u radu svode na minimum, a time se postiže veće povjerenje u rad policije i pravosudnih tijela. Samo na temelju kvalitetnih ulaznih podataka može se u dalnjim postupcima dobiti i kvalitetne zaključke koji će omogućiti pravično provođenje daljnjih postupaka u vezi nekog događaja u prometu „prometne nesreće“.

Bilo bi poželjno da ovakva oprema i programske alat budu dostupni svim policijskim službenicima koji obavljaju očevide prometnih nesreća. Naime, očevide obavljaju često na vrlo velikom području mesta događaja, kao i na vrlo složenim mjestima događaja (više vozila koja su sudjelovala u prometnoj nesreći s velikim brojem tragova te raskrižja s više kolničkih i prometnih traka, pješačkih prijelaza, pješačkih otoka, semaforskih uređaja, nesreće na nepristupačnom terenu i dr.) i u svim vremenskim uvjetima. ●

mr.sc. Ivica OSTRUN,  
voditelj Pododsječa za sigurnost cestovnog prometa  
PU brodsko-posavske

# Biciklistička ophodnja u PU karlovačkoj



**Cilj ovakve ophodnje je približiti se što više građanima grada Karlovca u namjeri da im policija bude što dostupnija, još bolja efikasnost u rješavanju policijskih zadaća i promicanje korištenja bicikala u prometu**

Od prvog svibnja na ulicama grada Karlovca kao jedna od policijskih ophodnji kretat će se i policijska biciklistička ophodnja. Zbog pozitivnih rezultata u svijetu, a i u drugim našim policijskim upravama gdje se projekt pokazao izuzetno korisnim, naročito u poslovima prometne i temeljne policije, Policijska uprava karlovačka je uz pomoć Grada Karlovca opremila jednog policijskog službenika Ivicu Rendulića i jednu policijsku službenicu Snježanu Grman sa službenim biciklima i drugom potrebnom opremom. Njihov svakodnevni rad odvijat će se

na užem dijelu grada Karlovca i značajno će pridonijeti kod rješavanja evidentnih problema nepropisnog parkiranja i kretanja vozila starom karlovačkom Zviježdom,

nepropisne vožnje mopedima Šetalištem dr. Franje Tuđmana i po potrebi rješavanja drugih prekršaja. Osim uočavanja prometnih prekršaja oni će imati i značajnu ulogu u preventivnom djelovanju kroz svakodnevnu komunikaciju s građanima u cilju uočavanja svih devijantnih ponašanja mladim, a prije svega sprječavanja kaznenih djela. Ukoliko se ukaže potreba oboje policijskih službenika spremni su djelovati i represivno. Cilj ovakve ophodnje je približiti se što više građanima grada Karlovca u namjeri da im policija bude što dostupnija, još bolja efikasnost u rješavanju policijskih zadaća i promicanje korištenja bicikala u prometu.

Prezentacija prve biciklističke ophodnje Policijske uprave karlovačke upriličena je 1. svibnja 2010. godine u centru grada Karlovca i to neposredno prije samog početka karlovačke biciklijade u sklopu koje je sudjelovalo više od dvije tisuće biciklista, a kojima su uz ostale policijske ophodnje pomogli da što sigurnije dođu do cilja pa i do svojih domova. U sklopu predstavljanja policijskih biciklista Policijska uprava karlovačka je provela i akciju „Kaciga glavu čuva“ te je tom prilikom učenicima četvrtih razreda osnovnih škola sa područja grada Karlovca podijeljeno ukupno 150 biciklističkim kacigama.

S obzirom da je biciklistička ophodnja svojim pojavljivanjem u javnosti cijelo vrijeme plijenila veliki interes građana upitali smo ih kako oni to doživljavaju.

Snježana Grman: Po stažu sam mlada policijska službenica, ali sam uvjerenja da će svojim radom uz svog kolegu Ivicu koji je već dugi niz godina u policiji pridonijeti stvaranju pozitivnog i prijateljskog ozračja policije i građana kojima ćemo mi tijekom svog rada biti dostupni da saslušamo njihove probleme i ako možemo da ih odmah i rješimo. Uvjerenja sam da će svojom mladošću pridonijeti i boljem kontaktu policije s mlađom populacijom.

Ivica Rendulić: Izrazito sam zadovoljan što je upravo meni pripala čast da budem dio ove naše prve biciklističke ophodnje i uvjeren sam da ćemo mojim radnim iskustvom i Snježaninom mladošću uspjeti opravdati povjerenje i zadaće koje su nam povjerene od naših rukovoditelja. 

Tamara GRČIĆ  
Foto: PU karlovačka



## Započela motoristička sezona

### Na Bijelu nedjelju 11. travnja pristiglo je 1800 motorista na blagoslov kojim započinje motoristička sezona

I ove su godine već tradicionalno po sedamnaesti put na Bijelu nedjelju, prvu u nakon Uskrsa, blagoslovjeni motoristi i njihovi motocikli ispred crkve Svete Barbare u Bedekovčini. Na Bijelu nedjelju, 11. travnja, ove godine pristigao je velik broj motorista, njih oko 1800 na blagoslov kojim započinje motoristička sezona. Prostor ispred crkve, prilazna cesta prema crkvi Svete Barbare u Bedekovčini te prostor na velikom parkiralištu ispod župnog dvora bio je krcat motoristima koji su iščekivali blagoslov vlč. Stjepana Komorčeca, svima znanog kao - Pepek.

Priča počinje 1994. godine. osnutkom Oldtimer kluba „Zabok“ te inicijativom trojice osnivača, Dragutina Tisanića, Ivana Franjčeca te vlč. Stjepana Komorčeca, župnika župe Bedekovčine, kojom je dogovorenno osnivanje Oldtimer kluba i je dogovorenno da će se na svaku Bijelu nedjelju blagosloviti motoristi oldtimera te tražiti zaštita od nesreća u njihovim putovanjima.

### Suradnja i povjerenje motorista i policije

Iz godine u godinu pristizao je sve veći broj motorista (svih vrsta motocikala) iz svih krajeva Hrvatske pa i šire, što je rezultiralo da su motoristi prihvatali i proglašili Motorističko svetište kod Svete Barbare u Bedekovčini.

Na spomenutom prostoru parkirališta ispod župnog dvora već tradicionalno prisustvovali su i policijski službenici Policijske uprave krapinsko-zagorske edukativno-preventivno-promidžbenim djelovanjem, koristeći Mobilni centar za prevenciju. Također su dvojica službenih motociklista regulirali promet motocikala za vrijeme pristizanja te za vrijeme odlaska s blagoslova. Dijeleći letke, prigodne poklone (USB - stickove, kemijske olovke, privjeske i dr.), upozoravajući motoriste na zakonske propise te ukazujući na posljedice prometnih nesreća. Istodobno ostvarena je suradnja i međusobno povjerenje motorista i policije kako bi se ostvarila veća sigurnost u cestovnom prometu.

Okupljanje motorista (svih vrsta motocikala, oldtimera, cestovnih, enduro, mopa i dr.) započelo je od 9 sati te je potrajal do početka svete mise koja je počela u 11 sati u crkvi Svete Barbare. Nakon završetka mize vlč. Komorčec obratio se okupljenom mnoštvu ispred crkve te ih pozdravio. Nakon uvodnog govora vlč. Komorčeca prisutnima su se obratili predsjednik Hrvatskog oldtimer saveza Antun Presečki i predsjednik Oldtimer kluba Zabok Dragutin Tisanić. Ispred Policijske uprave Krapinsko-zagorske obratio im se policijski službenik za metodologiju rada i sigurnost cestovnog prometa Mario Duktaj: apelirajući na poštivanje prometnih propisa zaželio im je sretnu motorističku sezonus.

Na kraju obraćanja motoristima izmoljena je molitva, a velerasni „Pepek“ blagoslovljao je motoriste hodajući od prvog do zadnjeg još jednom pozivajući ih na ponovni susret sljedeće godine.

Pripremio: Mario DUKTAJ





## Novi Marof: održan moto susret 'Blue Day'

**Zajednički cilj organizatora ovog javnog okupljanja je preventivno djelovanje na smanjenju broja prometnih nesreća u kojima sudjeluju motociklisti i mopedisti, ukazivanje na poželjno ponašanje u prometu...**

U organizaciji Policijske uprave varaždinske te pet moto udruga s varaždinskog područja: „Bombelles“ iz Vinice, „Barokeri“ iz Varaždina, „Sjeverozapad“ iz Petrijanca, „Zeljarski dizelaši“ iz Vidovca, te „Monsters“ iz Varaždina, na moto stazi „Rauš“ u Novom Marofu 18. travnja održano je javno okupljanje motociklista pod nazivom „Blue Day“.

Zajednički cilj organizatora ovog javnog okupljanja je preventivno djelovanje na smanjenju broja prometnih nesreća u kojima sudjeluju motociklisti i mopedisti, ukazivanje na poželjno ponašanje u prometu, odnosno poštivanje prometnih propisa zbog kojih se najčešće događaju prometne nesreće (poštivanje najvećih dopuštenih brzina kretanja vozila, izbjegavanje upravljanja vozilima pod utjecajem alkohola, korištenje zaštitnih kaciga za vrijeme vožnje i drugo), kao i motiviranje ove kategorije sudionika u prometu na uključivanje u članstvo moto udruga.

Moto susretu na kojem se okupilo oko 600 posjetitelja, od čega oko 300 motociklista iz moto udruga organizatora te mnogih drugih: „Aqua-Bikers“ iz Varaždinskih Toplica, „Kula“ iz Kneginca Gornjet, „Jal“ iz Ivance, „Ren-Ban“ iz Preloga, „Rusters“ iz Koprivnice, „Grifons“ iz Krka, „White Horses“ iz Konjšćine, prisustvovali su i predstavnici Udruge policajaca motorista, podružnice Krapina - „Blue Knights-Cro 7“.

Službeni dio javnog okupljanja započeo je blagoslovom motocikala i njihovih vozača od strane kapelana Policijske kapelije PU varaždinske, vlč. Ivice Horvata.

Nakon toga, na poligonu sigurne vožnje, uz prisutnost instruktora Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske, tridesetak vozača motocikala prošlo je školu sigurne vožnje.

Također je od strane ekipe Hitne medicinske pomoći Doma zdravlja Varaždin održano predavanje o pružanju prve pomoći vozačima motocikala i mopeda uz prezentaciju pružanja takve pomoći.

Posjetitelji su, također, kod izlagača moto opreme mogli razgledati izložene motocikle i motorističku opremu, dobiti informacije i savjete vezane uz prometne propise kod predstavnika auto škole, odnosno niz informacija o posljedicama i uzrocima prometnih nesreća, samozaštitnih mjeru na Info-punktu PU varaždinske, gdje su mogli i provjeriti stanje negativnih bodova u prometu.

Najuzbudljiviji dio javnog okupljanja bilo je natjecanje u disciplinama spretnosti i sporosti, nakon čega je načelnik Policijske uprave varaždinske, Rade Sitar, uručio diplome trojici najboljih natjecatelja u svakoj kategoriji.

O zadovoljstvu svih organizatora i posjetitelja, kao i potrebi održavanja ovakvih zajedničkih preventivnih aktivnosti, najbolje govori činjenica da je odmah dogovoren takav moto susret i za iduću godinu, te činjenica da se javilo još moto udruga i službi koje žele sudjelovati u njegovoj organizaciji. ●

Marina KOLARIĆ



SIMPLY CLEVER



Škoda Yeti

## ZVIJER PRIJE PODNE.



KOMPLETNO OPREMLJEN  
ZA **125.000 kn!**\*

## LJEPOICA POSLIJE PODNE.

4

GODINE JAMSTVA



[www.skoda.com.hr](http://www.skoda.com.hr)

Vaši ovlašteni Škoda partneri:

**Čakovec:** AC Jesenović, Zrinsko-Frankopanska bb, Tel.: 040/ 37 98 88; **Darvar:** Auto Kotrba, Domobremska 1, Tel.: 043/ 33 45 70; **Karlovac:** ETT, Mala Švarča 155, Tel.: 047/ 60 93 23; **Koprivnica:** AK Jesenović, Josipa Bukovčana 14, Tel.: 048/ 22 03 40; **Krapina:** Automehanika Jaković, Zagrebačka 26c, Tel.: 049/ 30 07 10; **Osijek:** Idol, Sv. L. Mandića 111/u, Tel.: 031/ 29 76 54; **Popovača:** Auto Sandro, Mišićka 18, Potok, Tel.: 044/ 65 22 47; **Pula:** AutoZubak, Industrijska 2c, Tel.: 052/ 53 57 00; **Rijeka:** Porsche Rijeka, Osječka 25a, Tel.: 051/ 20 82 08; **Sinj:** Autoservis Jajo, Filipa Grabovca bb, Tel.: 021/ 82 29 99; **Sisak:** AutoZubak, Zagrebačka bb, Tel.: 044/ 54 49 10; **Slavonski Brod:** AutoZubak, Gospodarska 4, Tel.: 035/ 40 53 40; **Split:** Marjan Auto, Matice Hrv. 15a, Tel.: 021/ 46 72 22; **Split:** Porsche Split, Salontanska bb, Tel.: 021/ 20 27 86; **Tučepi:** Auto Čović, Blato 24, Tel.: 021/ 62 37 10; **Varaždin:** AutoZubak, Vilka Novaka 50b, Tel.: 042/ 33 02 31; **Vinkovci:** Idol, A. Stepinca 2, Tel.: 032/ 35 72 02; **Virovitica:** Autocentar Pepa, Vinkovačka cesta bb, Tel.: 033/ 72 67 80; **Vodice:** Auto Bastić, Magistrala bb, Tel.: 022/ 44 02 46; **Zadar:** Peta Brzina d.o.o., Jadranška cesta 145, Tel.: 023/ 23 49 04; **Zagreb:** Auto Remetinec, Remetinec 5f, Tel.: 01/ 61 41 341; **Zagreb:** AutoZubak, Kobiljačka 101, Sesvetski Kraljevec, Tel.: 01/ 20 51 040; **Zagreb:** Porsche Zagreb, Slavonska Avenija 10, Tel.: 01/ 24 99 666; **Zagreb:** Štasni d.o.o., Samoborska 294, Tel.: 01/ 37 93 200

\*Ponuda se odnosi na Yeti Active 1.2 (105 KS) s pogonom na dva kotača. PDV uključen u cijenu. Cijena je vezana uz euro prema prodajnom tečaju RBA na dan 22.02.2010., 1 eur = 7,34 kn. Slika automobila je simbolična. Škoda jamstvo vrijedi 4 godine ili do prijeđenih 100.000 km, s time da nema ograničenja kilometraže za prve dvije godine. Ovo vrijedi za sva Škoda vozila kupljena i isporučena preko ovlaštene Škoda mreže u Republici Hrvatskoj. Modeli Yeti, kombinirana potrošnja goriva 5,4 – 8,0 l/100 km, kombinirana vrijednost emisije CO<sub>2</sub> 140 – 189 g/km.

# Tjedan zaštite najranjivijih sudionika u prometu



**U cilju poboljšanja stanja sigurnosti i smanjenja broja i posljedica prometnih nesreća u kojima sudjeluju vozači motocikla, mopeda i bicikla, kao i pješaci poglavito djeca, te ostvarenja optimalnog funkcioniranja svih sastavnica sigurnosti cestovnog prometa (cesta, vozilo, čovjek, prometna okolina i prometni propisi), sve policijske postaje PU međimurske u razdoblju od 12. do 16. travnja 2010., provodile su aktivnosti u sklopu "Tjedna zaštite najranjivijih sudionika u prometu".**

Dana 13. travnja 2010., Postaja prometne policije Čakovec, Policijska postaja Štrigova i Policijska postaja Mursko Središće provele su preventivnu akciju "Pješaci i biciklisti, oprez!" u sklopu koje su promotivno dijelili reflektirajuće prsluke za vozače bicikla i krijesnicu - obasjavače za pješake, koje je pribavio Savjet za sigurnost prometa na cestama Međimurske županije.

Prekršiteljima u prometu dijelio se crveni letak "Počinili ste prometni prekršaj" te zeleni letak "Pohvala za poštivanje prometnih propisa", koji su uručivani sudionicima u prometu za dosljedno poštivanje prometnih propisa.

Policijska postaja Prelog provela je tijekom istoga dana akciju "Pješaci, oprez!", tijekom koje se promotivno dijelila krijesnica - obasjavač za pješake, koje je pribavio Grad Prelog. Također, s obzirom na ponašanje u prometu dijelio se crveni i zeleni letak.



Policjski službenik Postaje prometne policije Čakovec i predstnik auto-škole u Gospodarskoj školi u Čakovcu, održali su predavanje za učenike trećih i četvrtih razreda, kako bi se i mlađa populacija senzibilizala na problem stradavanja vozača i putnika mopa i motocikla te promoviralo poželjno ponašanje u prometu.

Dana 14. travnja 2010., Postaja prometne policije Čakovec provela je akciju "Mladi vozači, oprez!", u sklopu koje je mladim vozačima ukazivano na obveze koje imaju prema najranjivijim sudionicima u prometu. Dijeljen je i prigodni promidžbeni materijal.



Dana 15. travnja 2010., Pododsjek za sigurnost cestovnog prometa, Postaja prometne policije Čakovec i Policijska postaja Čakovec, u prostorijama Gospodarske škole Čakovec, postavili su izložbu vozila, uređaja i opreme koju policija koristi u svome radu kao i simulator vožnje motociklom.

Dana 16. travnja 2010., Postaja prometne policije Čakovec provela je operativnu akciju "Nadzor vozača mopa i motocikla!". Utvrđeno je ukupno 25 prekršaja iz domene cestovnog prometa, a od tog broja 5 prekršaja počinili su vozači mopa i motocikla.

Istoga dana Policijsku upravu međimursku posjetila su djeca iz dječjeg vrtića "Vrapčić" Šenkovec, te je u okviru prezentacije rada policije prikazana vožnja motociklom na simulatoru.

Provedene preventivno-represivne aktivnosti poduzete u ovom razdoblju svakako su pridonijele povoljnem stanju sigurnosti u cestovnom prometu na području Policijske uprave međimurske, tako da će slične aktivnosti biti provođene tijekom cijele godine.

Krunoslav GOSARIĆ

# Traktoristi, oprez!

**U posljednje tri godine, na području Krapinsko-zagorske županije smrtno su stradala 22 sudionika nesreća u kojima su sudjelovali traktori i radni strojevi, a od tog broja 18 osoba (vozač ili putnika) smrtno je stradalo na poljoprivrednim površinama u i na prilaznim putovima.**

Policjska uprava krapinsko-zagorska u cilju smanjivanja stradavanja vozača traktora od 25. travnja 2010. provodi akciju "Traktoristi, oprez!".

Tijekom posljednje tri godine (2007., 2008. i 2009.) dogodilo se 97 prometnih nesreća u kojima su sudjelovali traktori. U tim prometnim nesrećama, 5 osoba je smrtno stradalo, 23 osobe su zadobile teške tjelesne ozljede, dok su 34 osobe zadobile luke tjelesne ozljede. Uz iskazane podatke, u zadnje tri godine zabilježeno je i pedesetak događaja u kojima su sudjelovali vozači traktora na području ove PU, koji ne ulaze u opis prometne nesreće (događaji koji se najčešće ne događaju na cestama), već se takvi događaji odvijaju na poljima, oranicama, šumama i drugim poljoprivrednim površinama. Većina vozača ili putnika iz takvih događaja su zadobili tjelesne ozljede, a njih čak 18 je smrtno stradalo.

Zbrojivši samo smrtno stradale osobe, dolazimo do veoma crne brojke od 23 smrtno stradale osobe koje su sudjelovale u prometnim nesrećama sa traktorima, te u događajima u kojima su sudjelovali traktori kao vrsta vozila. Dodatno opravdavajući takve negativne brojke iznosimo još veće upozoravajuće podatke za mjesec srpanj 2009. godine kada je poginulo pet vozača traktora, dva su teško ozljeđena, a jedan putnik na traktoru je lakše ozljeđen.

Može se reći da mnogo više traktorista i putnika na traktorima stradava na poljoprivrednim površinama i prilaznim putovima i to najčešće prevrtanjem. Najčešći uzroci stradavanja, odnosno događanja nesreća su: neiskustvo vozača, veliki nagibi na poljoprivrednim površinama, prisustvo alkohola, s kojim dolazi precjenjivanje vlastitih vozačkih sposobnosti, dekoncentracija vozača i dr. Isto tako, stradava veći broj putnika na traktorima koji se prevoze, sjedeći ili stojeći na dijelovima traktora, priključaka ili priključnih vozila koja nisu namijenjena za siguran prijevoz putnika (spojna poluga na stražnjoj hidraulici traktora, stepenice traktora, blatoobrani traktora, razni traktorski priključci, na stranicama priključnih vozila i dr.).

Stoga posebno apeliramo na vozače traktora i radnih strojeva da:

- vode računa o tehničkoj ispravnosti traktora i priključnih vozila, naročito o ispravnosti kočnica i upravljačkog mehanizma;

- prilikom obavljanja poljoprivrednih radova ne skidaju s traktora kabinu ili zaštitni okvir,
- vode računa o konfiguraciji terena (nagib, nizbrdica i dr.) kako ne bi došlo do prevrtanja traktora;
- ne voze pod utjecajem alkohola, jer se tada povećava "hrabrost" vozača prilikom obavljanja opasnijih radova (vožnja šumskim putovima, rad na oranicama sa velikim stupnjem nagiba itd.), odnosno, precjenjuju se vozačke sposobnosti i povećava se mogućnost nastanka nesreće;
- vode računa o atmosferskim prilikama (vrućina, sparina, kiša) i utjecaju istih, a naročito stariji vozači i vozači sa zdravstvenim tegobama, te da ne započinju vožnju kada se loše osjećaju ili kada su umorni;
- prilikom sudjelovanja u prometu traktori moraju biti registrirani i imati ispravne propisane uređaje i opremu;



- na traktorima prvi put registriranim u Republici Hrvatskoj nakon 1. siječnja 1983. godine mora biti ugrađena sigurnosna kabina ili okvir koji štiti vozača od ozljeda u slučaju prevrtanja traktora;
- traktorom smije upravljati osoba ako ima važeću vozačku dozvolu (vozač kojem je izdana vozačka dozvole kategorije A1, A2, A, B, C1, C, D i H ima pravo upravljati i traktorom);
- na traktoru se smije prevoziti onoliko osoba koliko ima ugrađenih sjedala, odnosno koliko je upisano u prometnoj dozvoli;

- na traktorskim priključcima zabranjeno je prevoziti osobe (osim na priključnim vozilima - prikolicama, gdje je dopušteno prevoziti najviše pet osoba, s time da ne stoje i da ne sjede na stranicama prikolice).

## Zakonske odredbe

Naposljetku, podsjećamo i na zakonske odredbe:

**REGISTRACIJA** - "Novčanom kaznom u iznosu od 700,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji upravlja traktorom i radnim strojem koji nije registriran ili mu je isteklo važenje prometne dozvole, vozači drugih motornih ili priključnih vozila kojima je isteklo važenje prometne dozvole do 15 dana".

**ALKOHOL** - "Vozač vozila kategorije A1, A2, A, B, B+E, F, G i M ne smije upravljati vozilom na cesti niti početi upravljati vozilom ako u organizmu ima opojnih droga ili alkohola iznad 0,50 g/kg, odnosno odgovarajući iznos miligrama u litri izdahnutog zraka. Iznimno, vozač iz članka 199. st.2., koji u organizmu ima alkohola do 0,50 g/kg, odnosno odgovarajući iznos miligramu u litri izdahnutog zraka, kaznit će se u stjecaju za svaki prekršaj utvrđen ovim Zakonom, s time da će se upravljanje vozilom s količinom alkohola u organizmu do 0,50 g/kg, odnosno odgovarajućim iznosom miligramu u litri izdahnutog zraka smatrati zasebnim prekršajnim djelom".

Iznos novčane kazne za vožnju s nedopuštenom koncentracijom alkohola povećava se s povećanjem koncentracije alkohola i kreće se od 700 kuna za koncentracije do 0,5 promila pa sve do 15.000 kuna za koncentracije veće od 1,5 promila. Vozač s nedopuštenom koncentracijom alkohola se isključuje iz prometa te mu se kao mjera opreza oduzima vozačka dozvola na najviše osam dana. Vozaču se ovisno o visini utvrđene koncentracije alkohola određuju od jednog do tri negativna prekršajna boda.

**TEHNIČKA ISPRAVNOST** - "Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji u prometu na cesti upravlja vozilom koje ne ispunjava propisane uvjete glede dimenzija, ukupne mase ili osovinskog opterećenja, ili nema ispravne propisane uređaje za upravljanje, uređaje za zaustavljanje, uređaje za spajanje vučnog i priključnog vozila, tahografa ili nadzornog uređaja i gume. Novčanom kaznom u iznosu od 700,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji u prometu na cesti

upravlja vozilom koje nema ispravne propisane uređaje, osim uređaja navedenih u prethodnom stavku".

**PRIJEVOZ OSOBA** - "Za vrijeme kretanja, u vozilo se ne smije uskakati, iskakati, otvarati vrata, naginjati se izvan vozila i voziti se na vanjskim dijelovima vozila ili na traktorskim priključcima. Osobe koje se prevoze teretnim automobilom u prostoru za smještaj tereta i priključnim vozilom koje vuče traktor ili radnom stroju, ne smiju stajati u vozilu, sjediti na stranicama, na nestabilnom teretu ili na teretu koji prelazi visinu stranica vozila" (novčana kazna u iznosu od 300,00 kuna).

**UKLJUČIVANJE U PROMET** - Prilikom uključivanja traktorom sa poljoprivrednih površina na kolnik, zabranjeno je nanositi blato ili druge otpatke, stoga je potrebno očistiti kotače prije uključivanja na kolnik, u suprotnome slijedi novčana kazna u iznosu od 300,00 kuna.

**NEREGISTRIRANA VOZILA** - Traktor koji je zatečen u prometu bez registracije, odnosno vozaču traktora slijedi kazna od 700,00 kuna. ●

Pripremili: Stjepan ŠALAMON i Mario DUKTAJ

## Vinkovci: 'Sigurno u prometu 2010.'

### Na natjecanju je sudjelovalo oko 40 učenika 5. i 6. razreda iz 11 osnovnih škola s područja Županije vukovarsko-srijemske

U športskoj dvorani Osnovne škole I. G. Kovačić u Vinkovcima održano je, 8. svibnja 2010., tradicionalno županijsko natjecanje učenika osnovnih škola u poznavanju prometnih i sigurnosnih pravila te upravljanja biciklom „Sigurno u prometu“ na kojem su sudjelovali učenici osnovnih škola s područja Županije vukovarsko-srijemske.

Na navedenom natjecanju sudjelovalo je oko 40 učenika 5. i 6. razreda iz 11 osnovnih škola s područja Županije vukovarsko-srijemske. Samo natjecanje se provodi u dva dijela: teorijski dio natjecanja - u poznavanju prometnih i sigurnosnih pravila te uređaja i opreme bicikla i praktični dio natjecanja - izvršavanje određenih zadataka vozeći bicikl, kojima učenici pokazuju spretnost u vožnji bicikla.

Za najbolje rezultate ostvarene na županijskom natjecanju nagrađene su u kategoriji djevojčica: Sandra Kostelac i Željka



Raguž iz Osnovne škole I.G. Kovačić iz Vinkovaca te Kristina Zrinski iz Osnovne škole I. Kozarca iz Županje, a u kategoriji dječaci: Marin Tomašević iz Osnovne škole I.G. Kovačić iz Vinkovaca te Boris Strepečki i Goda Bruno iz Osnovne škole Ivana Kozarca iz Županje. Prva dva najbolja učenika i dvije najbolje učenice predstavljat će Vukovarsko-srijemsку županiju na državnom natjecanju u Zadru, koje se održava od 28. 5. – 31. 5. 2010.

Natjecanje je provedeno u sklopu Nacionalnog programa sigurnosti cestovnog prometa te u organizaciji Autokluba „Vinkovci“ i Postaje prometne policije Vinkovci, kako bi se potaknuli svi sudionici cestovnog prometa, posebice najranjivija skupina sudionika a to su djeca - na oprez u prometu.

Ovom prilikom istaknuli bismo kako za pravilan prometni odgoj i obrazovanje djece veliku važnost ima uloga starijih u promicanju prometne kulture, posebno roditelja. Prihvaćanje obveze da se pravilno ponašanje u prometu odnosi i na njih, a ne samo na njihovu djecu, zasigurno će pridonijeti još većem značenju prometnog odgoja djece. Primjer odraslih u poučavanju prometne kulture je presudan, a dobri primjeri vrijede više od zapovijedi i zabrana. ●

Krunoslav ŽGELA



# Aktivne pripreme za turističku sezonu

## **Na radnom sastanku u Županji dogovorene zajedničke aktivnosti policije i nadležnih službi vezane za sigurnost prometa u Vukovarsko-srijemskoj županiji tijekom turističke sezone**

U prostorijama Crvenog križa u Županji održan je, 6. svibnja 2010., radni sastanak u organizaciji Državne uprave za zaštitu i spašavanje, Područnog ureda za zaštitu i spašavanje Vukovar, u sklopu priprema za predstojeću turističku sezonu i koordiniranja aktivnosti nadležnih službi, primarno kod sigurnosnih pojava (zastoja, poremećaja, nesreća) i dje-lovanja pri nastanku izvanrednih događaja na autocesti A-3 na području Vukovarsko-srijemske županije tijekom turističke sezone.

Sastanku su prisustvovali predstavnici: Područnog ureda za zaštitu i spašavanje Vukovar, Županijskog centra 112, Gradskog društva Crvenog križa Županija, Grada Županje, Općine Štitar, Općine Babina Greda, Općine Vrbanja, HGSS - Stanica Vinkovci, Javne vatrogasne postrojbe Vinkovci, Hrvatskih autocesta - Sektor održavanja Županija, Vukovarsko-srijemske županije - Upravnog odjela za zdravstvo i socijalnu skrb, DVD-a Županija, Doma zdravlja Županija i Odsjeka za sigurnost cestovnog prometa PU vukovarsko-srijemske

- Sastanak se odvijao u okviru planiranog dnevnog reda:
1. Analiza turističke sezone nadležnih službi,
  2. Informacija Hrvatskih autocesta u vezi planiranog ustroja vatrogasne postrojbe unutar njihove tvrtke, na području Županije,
  3. Organiziranje dežurnog tima hitne medicinske pomoći na autocesti A-3 u vrijeme turističke sezone,
  4. Ažuriranje postojećeg telefonskog imenika sudionika pripremnih radnji za turističku sezonu,
  5. Ekipiranost i opremljenost prometne policije za nadzor autoceste,
  6. Ekipiranost i opremljenost DVD-a te JVP, za intervencije na autocesti A-3 (u slučaju prometnih nesreća i sl.)
  7. Mogućnosti Županijskog centra 112
  8. Evakuacija i zbrinjavanje putnika-turista pri nastanku izvanrednih događaja na autocesti A-3
  9. Razno.



Nadležni predstavnici Područnog ureda za zaštitu i spašavanje Vukovar, Hrvatskih autocesta - Sektor održavanja Županija, DVD Županija, Doma zdravlja Županija i PU vukovarsko-srijemske konstatirali su, između ostaloga, kako tijekom turističke sezone 2009. g. nije bilo većih zastoja u odvijanju prometa, nesreća i akcidentalnih pojava, te kako nije bilo značajnijih problema u obavljanju aktivnosti i intervencija na autocesti A-3. U vezi s tim, policijski službenik Dražen Pešić je kazao kako u vrijeme turističke sezone (lipanj - rujan) 2009. godine nisu zabilježene

prometne nesreće s poginulim osobama na dijelu autoceste A-3 u nadležnosti PU vukovarsko-srijemske. Također je naznačio da su u istome razdoblju, na spomenutom dijelu autoceste A-3, zabilježene ukupno 33 prometne nesreće, od čega 5 s ozlijedjenim osobama i 28 nesreća s materijalnom štetom. U spomenutim nesrećama nastradalo

je ukupno 15 osoba, od kojih su 3 osobe bile s teškim tjelesnim ozljedama, dok je 12 osoba lakše ozlijedeno. Kazao je još kako je na graničnim prijelazima u istom razdoblju prešlo 7.009.502 putnika, od kojih su 5.115.141 bili strani državlјani. Na Međunarodnom cestovnom graničnom prijelazu Bajakovo (kojemu gravitira autocesta A-3), u istom razdoblju prešlo je 896.880 motornih vozila i 2.759.007 putnika.

Istom prigodom, prisutnima je napomenuto da će, od 2. lipnja do 12. rujna 2010. g., opservaciju najfrekventnijih autocesta na području Republike Hrvatske, pa tako povremeno i autoceste A-3 (Zagreb - Lipovac), službenim helikopterom MUP-a RH obavljati policijski službenici Odjela za sigurnost cestovnog prometa MUP-a RH. Pored navedenoga, u razdoblju turističke sezone policijski službenici PU vukovarsko-srijemske će svakodnevno, prvenstveno putem posada „presretača“ i službenika mobilne jedinice granične policije, aktivnosti nadzora prometa realizirati unutar profila autoceste A-3 u nadležnosti, radi preveniranja događanja prometnih nesreća s najtežim posljedicama, kao i radi otkrivanja i sprječavanja ostalih kaznenih djela i prekršaja. ●

Krunoslav ŽGELA

# Posjet policiji za dječju radost i trajno sjećanje

## Djeca su najprije rješavala zadatke u „Prometnoj sveznalici“, a nakon toga uslijedila je „praktična nastava“ na terenu

U sklopu provedbe edukacije polaznika predškolskih skupina i polaznika predškole svih dječjih vrtića s područja policijske uprave, Pododsjek za sigurnost cestovnog prometa i djelatnica Obiteljskog centra u Virovitici organizirao je posjet predškolskoj skupini Pčelice, Dječjeg vrtića „Cvrčak“ u Virovitici te njihov dolazak u PU, kao i dolazak učenika prvog razreda područne škole iz Bušetine.

Posjet policije vrtiću bio je dobro organiziran. Već na ulazu u vrtić kolege je dočekao pano pun dječjih crteža prometnih znakova, policajaca i prometnica, veliki robot - policajac i nacrtan prometni znak Obavezan smjer - koji je pokazivao u smjeru sobe Pčelica. Dobrodošlica se „osjećala u zraku“!

Čim su se policajci pojavili na vratima Pčelica, odmah je postalo živopisno. Neki od njih važno su nam otkrili da je jednom tati ukradena bušilica, a jednoj mami kломpe... Kako se pritužbama nije nazirao kraj autoritet teta došao je do izražaja pa napokon se mogla reći pokoja riječ o ponašanju u prometu budućih đaka – prvaka i o situacijama koje ih u prometu očekuju kad početkom rujna krenu u školu.

Puni priča iz vlastitog „bogatog“ iskustva, policajcima su ispričali kako su oni većinu toga - već naučili. Ipak, vrlo pozorno prionuli su rješavanju zadataka u „Prometnoj sveznalici“, a nakon toga je uslijedila „praktična nastava“ na terenu.

Putem od vrtića do policijske uprave, na siguran način, sa policajcima su zajednički savladali nekoliko raskrižja s pješačkim prijelazima na kojima su se suočili sa situacijom da se crveno svjetlo na semaforu može upaliti kad se nalazimo na pješačkom prijelazu. I što onda? Kad su se djeca htjela vratiti na polazište ili zbungena ostala stajati na cesti, plavci su im objasnili da u takvoj situaciji cestu treba preići do kraja, a ne se vraćati ili ostati stajati na cesti.

Na ulazu u zgradu policijske uprave dočekali su ih policijski službenici OKC-a, koji su djeci objasnili kada i kako treba pozvati policiju, a posebno su naglasili kako se policiju ne smije zvati bez razloga ili iz zabave.

Atmosfera među djecom svakog trenutka bila je sve bolja. U dvorištu PU za djecu je slijedio najzanimljiviji dio posjeta. U početku su s distance promatrati postavljena policijska vozila, no kad su shvatili da se mogu popeti na policijski motocikl i sjesti u presretač ili na vozilo za očevide prometnih nesreća, kod dvojice nestrljivih dječaka polacija je morala „intervenirati“ i razdvojiti ih jer se nisu mogli dogovoriti oko mjesta u redu za „vožnju na policijskom motoru“, a teta je morala brisati suze djevojčici koja više nije stala u „presretač“.

## Rex pokazuje što zna i može

Ipak, oči više od dvadeset „Pčelica“ najšire su se otvorile kad je svoju ulogu preuzeo Rex, policijski pas za detekciju eksploziva i minsko-eksplozivnih sredstava i pokazao što zna i može. Dok su tete pojedine nestašne Pčelice upućivale da dobro pogledaju kako je pas poslušan, zazvonio je dječji smijeh jer pas nije vodiču htio vratiti virtuozno uhvaćenu lopticu. Nitko od djece i nije pitao vodiča kako se pas zove, jer kako bi se drugačije policijski pas zvao nego – Rex!

Pirotehničar je priredio još uzbudjenja nakon što je djeci pokazao makete i objasnio djelovanje nekoliko najčešćih bombi i minsko-eksplozivnih sredstava. Naime, djeca su mogla izbliza pogledati i samo tada primiti u ruku „bombu“ ili „minu“. Izričito im je napomenuto da je to samo zato da je znaju prepoznati i da nikako ne smiju dirati takve stvari ako ih nađu u prirodi, nego trebaju pozvati policiju. I detektor metalata su morali „isprobati“. A oni kod kojih je kopča na remenu i kovanica u džepu aktivirala zvuk detektora bili su „glavni“.

Doživljaji vani bili su samo poticaj za nova istraživanja. Slijedio je tako susret s krim. tehničarima koji su svoj djeci dali njihove otiske prstića za uspomenu. Zaključili su zatim da bi ovi policajci sigurno mogli pronaći tko je tati ukrao bušilicu i mami kломpe. Kad je krim. tehničar objasnio djeci na koji način bi uhvaćenog lopova slikali, nije bilo bitno što oni nisu ništa ukrali, bilo je bitno slikati se kao pravi lopov.

U društvu s krim. tehničarima na stolu je bilo slatkisa i soka. Izbor jela im je nekako više odgovarao nego ručak u vrtiću s „porilukom“ pa su prionuli poslu.



## Učenici prvog razreda na terenskoj nastavi

Ponovnim izlaskom u dvorište PU postalo je živahno jer se posada presretača, policajac – motociklista i ekipa za očevide, družila s našim drugim gostima: učenicima prvog razreda područne škole u Bušetini koji su s učiteljicom Martinom došli na terensku nastavu u Viroviticu. Naime, oni su u sklopu terenske nastave iz Prirode i društva došli u posjetu policijskoj upravi te su na gradskim ulicama naučiti kako sudjelovati u prometu u uvjetima znatno gušćeg prometa nego u njihovu mjestu.

Policinski službenik za prometnu preventivu Postaje prometne policije Virovitica poveo ih je prije dolaska u policijsku upravu na dužu šetnju ulicama grada. Tada su neki od desetak mališana prvi puta pješice prošli raskrižjem sa semaforima. Ipak, dobro su znali kad smiju prijeći preko ceste, a kada ne. No, tada je na red došao teži zadatak: policajac je isključio semafore i regulirao promet na raskrižju. Tada je ipak trebala pomoći učiteljice kako bi pravilno i sigurno prošli raskrižjem. Nakon što su uspješno svladali ovako težak zadatak, samo se najhrabriji dječak usudio napraviti „veliku stvar“ uz pomoć policajca: svojom rukom ponovo je uključio semafore u rad.



Na dvorištu policijske uprave i kod prvašića najveću je pozornost izazvao policijski pas i njegovo spretno hvatanje bačene loptice, a koliko je brzo pas zadobio dječje povjerenje pokazuje i činjenica da se ni jedno dijete nije niti pomaknulo

kada je pas u trku za lopćicom projurio pokraj njih bez remena.

Prvašići su se ipak pokazali manje hrabrima od „Pčelica“ pa se za slikanje kao „okorjeli kriminalac“, odlučilo samo nekoliko njih i - učiteljica. No, kad fotografijama s izleta i posjeta policijskoj upravi budu ispunili pano u svojoj učionici svima će zbog zadovoljnog izraza lica učiteljice biti jasno da je učiteljica uživala, kao i svi njezini učenici.

Na kraju posjeta svratili smo do referada. Tamo su ljubazne tete djeci objasnile da ako žele otići u susjednu Mađarsku trebaju imati putovnicu, a kad za nekoliko godina budu željeli otići u disk, trebat će imati osobnu iskaznicu. Posebice im je rečeno kako bez one ružičaste knjižice nikako ne smiju voziti ni auto niti motor.

Kada smo se na kraju posjeta pozdravili bilo je očito da su uzbudjena djeca puna dojmova o kojima će pričati jošugo, dugu... A uživali smo i mi u ovakvoj ugodnom i živahnom druženju te pozvali djecu da nas posjeti ponovno. ●

Josip ŠTAJDOHAR

## Varaždin: održana predavanja o nezakonitim migracijama i azilu

### U PU varaždinskoj održan seminar u sklopu Projekta Praćenje postupanja policije u području nezakonitih migracija i azila

U petak, 23. travnja u Policijskoj upravi varaždinskoj održan je završni u nizu od tri seminara, koji se provode u okviru Projekta jačanja hrvatskog civilnog društva u području migracija i azila, kao priprema za pristup Republike Hrvatske u Europsku uniju.



Naime, u organizaciji Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske, Uprave za granicu i Hrvatskog pravnog centra, u razdoblju od 1. svibnja do 31. listopada ove godine, na nivou Policijske uprave varaždinske i Policijske uprave međimurske započinje provedba Projekta pod nazivom Praćenje postupanja policijskih službenika MUP-a RH u području nezakonitih migracija i azila, čiji je cilj promicanje i jačanje standarda zaštite ljudskih prava i temeljnih sloboda te otvorenost rada policije.

Na seminaru kojem su prisustvovali načelnici odjela za granicu, pomoćnici načelnika policijskih postaja, voditelji smjena OKC-a, te policijski službenici za nezakonite migracije Policijske uprave varaždinske i Policijske uprave međimurske, kao i izabrani promatrači u provedbi Border monitoringa, od strane predstavnika MUP-a RH, Uprave za granicu, Hrvatskog pravnog centra, Ureda UNHCR-a i Ureda pučkog pravobranitelja, održana su predavanja vezana uz područje nezakonitih migracija i azila. ●

Marina KOLARIĆ

# Sisak: korisna razmjena znanja i iskustava kontakt-policajaca



**U PU sisačko-moslavačkoj djeluje 30 kontakt-policajaca koji se, u sklopu projekta Policija u zajednici, nastoje što više približiti građanima te ih uključiti u prevenciju kriminaliteta i drugih oblika asocijalnih pojava u društvu**

U povodu obilježavanja sedme godišnjice početka reforme rada policije prema modelu zemalja Europske unije, tj. osmišljavanja projekta Policija u zajednici, u Sisku je 9. travnja održano okupljanje svih kontakt-policajaca Policijske uprave sisačko-moslavačke.

Okupljanje je osmišljeno prvenstveno radi razmjene znanja i iskustava stečenih kroz dosadašnji rad po ovom projektu, a nazočni su bili kontakt-policajci iz svih policijskih postaja te Predrag Fitnić, načelnik Policijske postaje Sisak i Slavko Jerković, koordinator Policije u zajednici ove policijske uprave.

U Policijskoj upravi sisačko-moslavačkoj djeluje 30 kontakt-policajaca koji se, u sklopu projekta Policija u zajednici, nastoje što više približiti društvenoj zajednici, tj. građanima te ih uključiti u prevenciju kriminaliteta i svih drugih oblika asocijalnih pojava u društvu. Kao prvi oblik takve suradnje s građanima na područjima svih policijskih postaja postavljeni su plavi policijski sandučići u koje građani tijekom svakog mjeseca ubace po



nekoliko pisama sa svojim pitanjima, prijedlozima, pritužbama i pohvalama, ali i o svemu ostalom što se tiče policijskog rada i djelovanja. Na taj se način želi stići prava slika problema i potreba stanovnika u pojedinom gradu ili mjestu.

Iz izlaganja je bilo vidljivo kako kontakt-policajci u svojim sredinama najviše pomažu starim i nemoćnim osobama, ali pridonose i sprječavanju obiteljskog nasilja i nasilja među školskom djecom te je zaključeno da se ovaj projekt uvelike pokazao korisnim za širu društvenu zajednicu.



Uz ugodno jednodnevno druženje, susret je bio isključivo edukativnog karaktera. Tom prilikom je svaki kontakt-policajac ili policijaka kroz usmeno izlaganje predstavio najmanje jedan svoj projekt proizašao iz dosadašnjeg rada, a kojeg su oni osmisili s ciljem rješavanja određenih problema s kojima su se susretali u svom radu.

Nakon ovog radnog sastanka i razmjene policijskih iskustava, svi okupljeni posjetili su katedralu Uzvišenja sv. Križa u Sisku gdje ih je katedralni župnik Antun Sente upoznao s poviješću grada Siska i Sisačke biskupije. To je za svakoga od njih bilo značajno iskustvo pošto kontakt-policajci u svojim gradovima i općinama najviše kontaktiraju sa stanovnicima kojima će zasigurno prenijeti ova znanja o našoj novoosnovanoj biskupiji. ●

Iva HRANITELJ

**Obilježavanje Međunarodnog dana svjesnosti o opasnostima od mina i pomoći u protuminskom djelovanju**

## Policajci održali predavanje o minskoj opasnosti



**Svrha predavanja stjecanje je osnovnih znanja o opasnostima od mina te prevencija nesreća, invaliditeta i smrti**

U srijedu, 31. ožujka ove godine u Lipiku obilježen je: Međunarodni dan svjesnosti o opasnostima od mina i pomoći u protuminskom djelovanju.

Obilježavanje je započelo tiskovnom konferencijom u Gradskom poglavarstvu grada Lipika na kojoj su sudjelovali predstavnici Hrvatskog centra za razminiranje: Mirko Ivanušić, Mladen Crnković i Marta Kovačić te gradonačelnik Lipika Antun Haramija, ravnateljica OŠ „Lipik“ Sanda Ivanović, predstavnik DUZS-a Slavko Marinac i predstavnice Hrvatskog crvenog križa Vijorka Roseg i Mirjana Filipović. Potom su u Osnovnoj školi „Lipik“ za učenike viših razreda predavači HCR-a i HCK-a te policijski službenik za protueksplozisku zaštitu PU požeško-slavonske Mirko Petrović održali predavanje o minskoj opasnosti. Učenici su upoznati s načinom prepoznavanja mina, njihova obilježavanja na minsko sumnjivim područjima, načinom ponašanja u slučaju opasnosti od mina te posljedica stradavanja od mina. Tijekom predavanja sudionicima je predložena karta minski sumnjivih područja Republike Hrvatske s naglaskom na Županiju požeško-slavonsku.



Svrha predavanja stjecanje je osnovnih znanja o opasnostima od mina te učenje pravilnog i sigurnog ponašanja i upućivanje građana na zaštitu od mina a cilj je, naravno, prevencija nesreća, invaliditeta i smrti.



Učenici su u upozorenji da ne ulaze u minsko sumnjiva područja, da ne diraju i ništa ne bacaju na mine i eksplozivne ostatke iz Domovinskog rata već da u slučaju pronazlaska o tome obavijeste policiju na telefon 92 ili sustav žurne pomoći na telefon 112.

Treba napomenuti je da je 1. travnja ove godine (tri dana prije 4. travnja - dana kad se inače službeno obilježava Međunarodni dan svjesnosti o opasnostima od mina i pomoći u protuminskom djelovanju) 14-godišnji učenik OŠ „Lipik“, koji je dan ranije prisustvovao navedenom predavanju, u devastiranoj kući u Lipiku u Frankopanskoj ulici, pronašao šest mina, četiri bombe, dva strjeljiva i 20 detonatorskih kapsula te je postupio po danim savjetima: ništa nije dirao već je obavijestio oca koji je pozvao policiju te su opasna sredstva na sigurna način uklonjena. ●

Krunoslav KOKIĆ

# Protueksplozjska zaštita u PU ličko-senjskoj



**Policajci službenici za protueksplozjsku zaštitu proveli su u Županiji ličko-senjskoj edukaciju učenika nižih uzrasta osnovnih škola, dok je za građane organizirana dragovoljna predaja oružja u akciji „Manje oružja - manje tragedija“.**

Uz redovne zadaće, u Policijskoj upravi ličko-senjskoj u ožujku su se provodile intenzivnije aktivnosti usmjerene na minsko-eksplozivna sredstva i opasnosti koje od njih prijete, a namijenjene mlađim uzrastima, kao i građanima svih dobnih skupina. Naime, u osnovnim školama za djecu nižeg uzrasta provedena je edukacija o minsko-eksplozivnim sredstvima, dok je za građane organizirana dragovoljna predaja oružja u akciji „Manje oružja - manje tragedija“.

Kako je na području Županije ličko-senjske i dalje izražena problematika vezana za stradavanje i pronađenak minsko-eksplozivnih sredstava, što je posljedica ratnih djelovanja i okupacije od paravojnih formacija tijekom Domovinskog rata, tako su i ove godine u razdoblju od 2. do 25. ožujka policijski službenici za protueksplozjsku zaštitu PU ličko-senjske u cilju sprječavanja stradavanja svih osoba, a ponajviše djece, te upoznavanja učenika s opasnostima koje prijete prilikom

pronalaska ili fizičkog kontakta s nepoznatim predmetima, proveli edukaciju učenika nižih uzrasta osnovnih škola na području Županije ličko-senjske. Edukacija je provedena u osnovnim školama u Bilaju, Lovincu, Ličkom Osiku, Perušiću, Vrhovinama, Sincu, Ličkom Lešcu, Čovićima, Senju, Brinju, Donjem Lapcu, Udbini, Mukinjama, Korenici, Otočcu i Gospicu. U osnovnim školama u Otočcu i Gospicu edukacija je provedena u suradnji s djelatnicima Hrvatskog centra za razminiranje, gdje su uz učenike nižih razreda osnovne škole, prisustvovali i učenici od petog do osmog razreda. Edukaciji je prisustvovalo ukupno 1180 djece, koja su imala priliku vidjeti i razgledati školska minsko-eksplozivna sredstva, video kazete vezane uz sadržaj edukacije, te postavljati pitanja policijskim službenicima na koja su oni spremno odgovarali.

## Savjesni građani vratili nelegalno oružje

U razdoblju od 22. ožujka do 31. ožujka na području Županije ličko-senjske u mjestima Lovinac, Udbina, Neblijsi, Boričevac, Medak, Ličko Petrovo Selo, Mukinje, Vrhovine, Brinje, Brlog, Kuterevo, Križpolje, Otočac, Sinac, Dabar, Ličko Lešće, Krasno, Jablanac, Krivi Put, Senj, Sveti Juraj, Cesarica, Lukovo Šugarje, Šušanj, Zubovići, Stara Novalja, Lun, Novalja, Perušić, Donje Pazarište, Gornji Kosinj, Donji Kosinj, Lički Osik, Bužim, policijski službenici PU ličko-senjske uspješno su proveli akciju „Manje oružja - manje tragedija“, kojoj su se savjesni građani odazvali te vratili svoje nelegalno oružje. U navedenim mjestima postavljeni su punktovi na kojima su građani mogli predati oružje, te dobiti od policijskih službenika sve potrebne upute o načinu predaje oružja. Građani su u ovoj akciji dragovoljno predali: sedam automatskih pušaka, dvije poluautomatske puške, pet vojnih karabina, jedan pištolj, 14 664 komada raznog strjeljiva, 59 ručnih bombi, 19 raznih mina, jedan ručni raketni bacač, tzv. „zolja“, 64 detonatorske kapsle, 3 metra sporogorećeg štapina, 20 komada raznih dijelova oružja i 11,1 kilograma raznog eksploziva.

Za dobre rezultate ove akcije zasluzni su kontakt-policajci, koji su građanima dijelili letke i upućivali ih gdje i kada mogu dragovoljno predati oružje. Za istaknuti je da je najviše oružja predano na području Policijske postaje Otočac uz iznimno zalaganje kontakt-policajca Tome Šporčića, koji je ostvarivši brojne kontakte sa stanovnicima svog kontakt-područja objasnio značenje i provedbu ove akcije, te na taj način ohrabrio građane da bez sankcija predaju uljeze iz svojih domova.





U provođenju ove akcije veliku ulogu su odigrali i mediji, koji su kroz najave, pozive i apele građane poticali na dragovoljnu predaju oružja koje ilegalno posjeduju bez straha od sankcija.

Unatoč svemu navedenom, mora se istaknuti da još uvijek velik broj građana na području ove Županije posjeduje minsko-eksplozivna sredstva, te se stoga i dalje pozivaju građani koji neovlašteno posjeduju oružje i minsko-eksplozivna sredstva da ih dragovoljno predaju bez bojazni za moguće sankcije, ako takvu predaju izvrše prije poduzimanja izvidnih radnji policije, odnosno prije početka primjene policijskih ovlasti. Javnost je upoznata sa uspješno provedenom akcijom, te je tom prilikom, kao i mnogo puta prije toga, naglašeno da građani oružje i eksplozivna sredstva koja žele predati ne donose osobno u prostorije policije, kako ne bi došlo do njihova aktiviranja i neželjenog ozljeđivanja, već da o tome osobno ili telefonskim putem obavijeste policiju na broj 92 ili najbližu policijsku postaju, te će policijski službenici doći na njihovu adresu ili na dogovorenou mjesto i to od njih preuzeti. Na taj način učinit će svoj dom sigurnijim i krenuti u sretniju budućnost bez oružja. ●

Kristina MAODUŠ

## Pula: 500 kg težak izazov za istarske protueksplozivce



### Riječ je o zrakoplovnoj bombi zaostaloj iz II. svjetskog rata, britanske proizvodnje s upaljačem u poziciji je za aktiviranje bombe

Svi mi volimo i želimo vjerovati kako je zlo pretočeno u dva svjetska rata iza nas, kako je to nešto što pripada prošlom stoljeću i prošlosti općenito. Tek nas s vremena na vrijeme pokoji novinski članak ili televizijska emisija podsjeti da tomu baš i nije tako, ali ljudska moć selektiranja informacija i zaboravljanja vrlo

brzo prošlost prepusti prošlosti i vrati nas u sadašnjost ili pak okrene ka budućnosti. Ipak, evidentne su situacije u kojima nas prošlost ipak sustigne, a onda se tu nađe i zadaća za Protueksplozijski odsjek PU istarske.

O kakvim se zadaćama tu radi govori nam i podatak da se je samo od početka ove godine na području ove Uprave onesposobilo, uklonilo i uništilo 26 komada minsko eksplozivnih sredstava većih dimenzija, što s kopna što iz mora, a koji su rezultat gore spomenutih svjetskih ratova.



Sve te, ali i druge aktivnosti Odsjeka došle su do izražaja tijekom onesposobljavanja i uklanjanja zrakoplovne bombe 26. ožujka 2010. godine na području Velog Vrha u Puli gdje je ona pronađena dva dana ranije prilikom radova na izgradnji nove osnovne škole.

Potrebno je naglasiti kako se u ovom slučaju radilo o zrakoplovnoj bombi zaostaloj iz II. svjetskog rata, britanske proizvodnje tipa GP 1000 lb MKs IV, teškoj 500 kg, od toga 165 kg eksplozivnog punjenja, naoružano sa zadnjim upaljačem No. 28, za koji je prilikom pregleda utvrđeno kako je armiran, odnosno, u poziciji je za aktiviranje same bombe. Ujedno je utvrđeno da je tijelo upaljača pretrpjelo mehanička oštećenja i deformacije, što uz činjenicu da je u poziciji za izazivanje eksplozije bombe predstavlja preveliki rizik za transport. Navedeno, ali i činjenica da se radilo o gusto naseljenom području u neposrednoj blizini većih

prometnica i niza značajnih infrastrukturnih objekata, rezultirali su time da se moralo pristupiti pomnom planiranju rješavanja situacije te se je za početak donijela odluka kako će se na samom mjestu pronalaska odvojiti upaljač od eksplozivnog punjenja i time osigurati siguran transport do mjesta uništavanja.

U skladu s onom najvažnijom zadaćom svakog policijskog djelovanja, zaštiti ljudskoga zdravlja i života, potom i materijalnih dobara i infrastrukture, pristupilo se evakuaciji stanovništva iz najugroženijeg područja te blokadom i zabranom kretanja na otvorenom području u krugu od 500 metara. Izrađen je zatim i iskop promjera 4 i dubine 3 metra u koji je nakon fiksiranja udarnog dijela upaljača, onemogućeno njegovo eventualno kretanje prema inicijalnoj kapisli, prebacila bomba sa samog mesta pronalaska. Iskop je potom prekriven čeličnim pločama i gredama te dodatno zaštićen nasipom visine 2 m, a sve kako bi se, ukoliko prilikom odvajanja upaljača dođe do aktiviranja bombe, neželjene posljedice djelovanja eksplozije svele na minimum.

Samo deaktiviranje bombe uspješno je izvršio policijski službenik Protueksploziskog odsjeka Adrijano Legović, a tijekom tih 30 minuta njegova boravka u iskopu vladala je potpuna tišina dok se po zabrinutosti i isčekivanju njegovih kolega iz Odsjeka mogla shvatiti stvarna ozbilnost i opasnost situacije.

Uz osmijeh i olakšanje na licima policijskih službenika Odsjeka bomba je u konačnici transportirana do vojnog poligona „Marlera“ nedaleko mesta Ližnjan gdje je uništena čime je ova, kako se pokazalo, zaista pomno isplanirana akcija uspješno okončana na zadovoljstvo svih sudionika, ali i na zadovoljstvo građana Pule. Ipak, svi smo mi tu prvenstveno kako bismo bili njima u pomoći.

Treba ovdje spomenuti i krajnje profesionalnu pomoći policijskih službenika Interventne jedinice policije PU istarske, Policijske postaje prometne policije i Policijske postaje Pula, ali i Službe zaštite i spašavanja Vatrogasne zajednice Istarske županije. Voditelj Protueksploziskog odsjeka PU istarske Anto Mijatović napominje kako je samo zahvaljujući poštivanju pravila policijske struke te jednom stručnom, koordiniranom i pozrtvovnom radu svih sudionika akcija uspješno provedena, ne ostavljajući za sobom nikakve neželjene posljedice. ●

Nikolina KUVAČIĆ MIJATOVIĆ  
Fotografije: Protueksploziski odsjek PU



## Hrabri policajac iz nabujale rijeke spasio oca i njegove dvije kćeri



### Damir Špoljarić iz daruvarske policijske postaje postao junak u svome kraju

Velika hrabrost i snalažljivost kolege Damira Špoljarića (42), u nedjelju 16. svibnja ove godine, bile su presudne da prelazak sa terencem Opel Fronterom preko rijeke Toplice za Krešimira Ivaničića (47) iz Vukovra nedaleko Daruvara, i njegove dvije kćeri od četrnaest i šest godina, ne završi tragično. Naime, Krešimir se toga dana krenuo provozati poljskom cestom koju vrlo dobro poznaje, te je pokušao prijeći rječicu kod sela Batinjska Rijeka, koja je inače na tom mjestu niža od koljena, ali se zbog obilnih kiša ipak pokazala predubokom. Vodostaj se naglo podigao, automobil je stao i ugasio se.

- Brza voda s potrganim granjem nosila je sve pred sobom, a automobil je u trenu postao brana pa je voda naglo počela rasti, prodirati u unutrašnjost i lagano gurati vozilo nizvodno u veću dubinu. Mislio sam da je to kraj - priča Krešimir.

U to u redovnoj ophodnji naišao je policajac Damir Špoljarić, te je odmah obavijestio svoje operativno dežurstvo koje je na mjesto događaja uputilo vatrogasce. – Kad sam ugledao Damira pojavio se tračak nade za nas - rekao je Krešimir.

### Skačio u hladnu vodu podivljale rijeke

S obzirom da je voda brzo prodirala u automobil i to već do visine naslona, prijeteći da se dogodi najgore, ne dvojeći ni trenutka Damir skače u hladnu vodu podivljale rijeke.

- Nisam se bojao. Jedino me uhvatila panika kad sam video koliko je struja jaka i što se može desiti. Svaka sekunda je bila važna - rekao je skromni kolega Damir. – Uspio sam nekako otvoriti vrata na vozačevoj strani te gospodinu Ivaničiću i

njegovim kćerima pomoći da se popnu na krov Frontere. Tada me je voda prikleštila vratima, ali sam se ipak nekako oslobodio i popeo na krov - opisuje nam Damir.

Ubrzo su došli vatrogasci, no s tim vozilom se nije moglo puno pomoći, pa je nakon oko pola sata, koji su se mokrim i promrzlim unesrećenicima činili kao vječnost, stiglo drugo specijalno vozila s korpom pa su ih vatrogasci prenijeli s krova automobila na obalu, odakle su svi prevezeni u Dom zdravlja u Daruvaru gdje im je utvrđena pothlađenost i šok.

- Ni sam ne znam kako sam izdržao tu hladnoću. Na moru se ne kupam ako voda nema 25 stupnjeva. Ponovno bih učinio isto. Radije bih bio ponovno skočio u hladnu vodu nego davao izjave mnogobrojnim novinarima koji su me posljednjih dana opsjedali. Ja sam samo učinio ono što bi vjerujem svaki čovjek da je bio na mome mjestu, pa me zato doista jako čudi takva medijska pozornost - rekao je skromno požrtvovni Damir.

## Hvala, striček policajac, što si spasio mene, tatu i moju sekul!

Obitelj se dan nakon nesreće čula sa svojim spasiteljem policajcem te mu zahvalila.

- Hvala, striček policajac, što si spasio mene, tatu i moju sekul - rekla je još uvjek vidno potresena mladá djevojčica hrabrom Damiru. To je Damiru, kako kaže, dovoljna nagrada, između ostalog i zato što nema svoju djecu.

Damir koji u policiji radi 18 godina, čestitali su kolege i načelnik Policijske uprave bjelovarsko-bilogorske Jakob Bukvić, koji ga

je i osobno primio te mu čestitao na hrabrom i profesionalnom postupanju. - Ovaj vaš čin u velikoj mjeri je podigao ugled policije ne samo na području naše Županije, nego i u cijeloj našoj domovini. Iskreno i od srca vam hvala što se svi mi policajci u ovom trenutku još više ponosimo nositi odoru hrvatske policije. Vaš nesebičan i iznimno hrabar pothvat zasluguje da vas predložim ministru unutarnjih poslova za Godišnju nagradu. Još jednom velika vam hvala na ovim trenucima ponosa u ime svih kolega i mene osobno - na kraju je našem junaku ove priče zahvalio načelnik Bukvić. ●

Dražen MEDVED



## Špoljariću zlatna ministarska značka

Policajac Damir Špoljarić zbog svoje hrabrosti od ministra unutarnjih poslova Tomislava Karamarka dobio je zlatnu ministarsku značku. Ministar je u ime MUP-a čestitao daruvarskom policajcu Damiru i rekao kako je on pokazao javnosti da ima policajaca koji znaju raditi svoj posao. - Vi ne samo da ste radili svoj posao, nego ste riskirali vlastiti život kako biste spasili tuđi - rekao je ministar Karamarko. Dodao

je kako je Damir pokazao pravu sliku policajca te kako cijeni njegovu skromnost u izjavama za medije.

Skromni Damir zahvalio je ministru, glavnom ravnatelju policije Oliveru Grbiću te njihovim suradnicima na nagradi i još jednom rekao kako je samo radio svoj posao. ●

A. M. V.

Snimila D. PAVKOVIĆ-POGAČAR

# Akcija kontakt-policije PP Obrovac

**U Modriču ispod Velebita i kroz buru može se čuti: „Hvala dragom Bogu i sv. Anti što nam je poslao ovakve kontakt-policajce!“**

Policjska uprava zadarska, zahvaljujući kontakt-policiji u Policijskoj postaji Obrovac, u sklopu projekta Policija u zajednici provela je akciju kako bi se poboljšali uvjeti života jedne četrnaestogodišnje djevojčice.

Kontakt-policajci PP Obrovac, Ante Baždarić i Anto Miloš, uz nesebičan su angažman (na kontakt-rajonu Starigrad-Seline-Rovanska-Jasenice) u Modriču, malom mjestu podno Velebita, potaknuli cijelu zajednicu kako bi pomogla Antoneli Sarliji.

Akcija je imala za cilj poboljšati životne uvjete, prvenstveno stambene prilike, za koje je kontakt-policajac Ante Baždarić saznao obilazeći svoj kontakt-rajon. Uskoro se i sam uvjerio da djevojčica živi u uvjetima koji joj ne omogućavaju da normalno živi kako bi



Majka Ljubica ganuto širi ruke, a neizmjernu zahvalnost osjećamo u svakoj njezinoj izgovorenoj riječi:

„Da nije bilo njih dvojice ne znam što bi bilo s mojom kćerkom. Hvala dobrom Anti! Još ne vjerujem svojim očima ujutro kad uđem u kuhinju i vidim sjajne pločice na podu i zidovima. Oni su ne samo policajci, već i moju dobri susjedi. Sad će moja Antonela imati sve uvjete za nastavak školovanja.“

pohađala školu i provodila djetinjstvo primjereni svojem uzrastu.

Na inicijativu Baždarića u projekt se uključio i njegov kolega Anto Miloš, a

potom i šira zajednica: ravnatelj Osnovne škole „Petar Zoranić“ Maslenica, razrednica osmog razreda, mjesni svećenik, načelnik općine Jasenice te brojni mještani.

U obiteljskoj kući, u kojoj Antonela živi sa roditeljima i dva starija brata (od kojih nitko nije zaposlen i nema stalna primanja), nije bilo vode, sanitarnog čvora, razvedene el. energije, a u svim prostorijama su bile betonske podloge. Dosad su sve prostorije u kući ožbukane, postavljene su keramičke pločice u kuhinju, hodnik, WC i kupaonicu, izgrađena je septička jama, postavljeni prozori i obojani zidovi soba. Ovih dana bit će postavljen kuhinjski namještaj, što je razvesilo majku Ljubicu, a Antonela se ipak najviše raduje kupaonici i prvom tuširanju.

Kontakt-policajci Ante i Anto i svojim su vrijednim rukama uvelike pripomogli u obavljanju svih građevinskih radova. Istodobno, Anto je donirao i kuhinjske zidne pločice pa nije čudo što se u Modriču ispod Velebita i kroz buru može čuti: „Hvala dragom Bogu i sv. Anti što nam je poslao ovakve kontakt-policajce!“

Ovo je još jedna u nizu akcija kontakt-policije na području naše Policijske uprave koje se provode radi što boljeg stvaranja partnerstva između građana i policije, što je i cilj projekta „Policija u zajednici“. 



Dok se majka najviše raduje postavljanju kuhinjskog namještaja, Antonela kaže:

- Nisam baš neka kuharica: znam jedino ispeći palačinke! A ispeći ću ih za moje dobrovlore! Majci prepuštam kuhinju, a kupaonica će biti moje carstvo. Kontakt-policajce vidim skoro svakodnevno. Kad nam Ante pomaže i gradi oko kuće ne nosi uniformu pa sva djeca misle da mi je to kum ili rođak.

Sonja ŠIMURINA

# Slavonski Brod: akcija „Dječja sjedalica“

**Bilježimo smanjenje postotka vozača koji prevoze djecu na neadekvatan način, što je zasigurno rezultat mnogih preventivnih aktivnosti koje smo proveli - rekao je Antun Valić, načelnik PPP Slavonski Brod**



## Slunj: UNDP realizirao projekt policije i Vijeća za prevenciju



Policajci službenici Postaje prometne policije Slavonski Brod proveli su krajem veljače preventivnu akciju pod nazivom „Dječja sjedalica“. Nadzirali su osobne automobile kojima roditelji voze djecu u vrtiće u Slavonskom Brodu i okolnim mjestima.

Cilj ove akcije je podizanje razine sigurnosti u oblasti cestovnog prometa, smanjenje broja stradavanja djece u prometnim nesrećama. Prometni policajci nastoje ovakvim akcijama ukazati roditeljima na važnosti korištenja auto sjedalica radi što veće sigurnosti vlastitog djeteta.

U samo nekoliko sati, nadzirano je ukupno 69 vozila, izdano ukupno 23 pisana upozorenja i 6 obveznih prekršajnih naloga vozačima koji nisu koristili dječju sjedalicu pri prijevozu djece ili su djecu prevozili na prednjem sjedalu vozila.

### Sigurnost djece na prvom mjestu

- Akcija je provedena sukladno predviđenom planu, rezultati su zadovoljavajući, jer je postotak vozača koji su zatečeni u prekršaju pri prethodnom provođenju ovakve akcije bio 75%, a sada je 42%. Ovo smanjenje postotka vozača koji prevoze djecu na neadekvatan način je zasigurno rezultat mnogobrojnih preventivnih aktivnosti koje je Postaja prometne policije provela unazad četiri mjeseca, te će se isto nastaviti i ubuduće kroz razna predavanja i edukacije sudionicima u prometu. Nastojimo skrenuti pozornost roditeljima, koji bi trebali biti svjesni odgovornosti za sigurnost vlastitog djeteta, rekao je Antun Valić, načelnik Postaje prometne policije Slavonski Brod.

Također je dodao kako dobro surađuju s predstavnicima Udruge „Roda“, koje su na ovu temu prometnim policajcima održale prezentaciju, dostavivši oko 1 700 brošura i plakata, pogodnih za podjelu, koje sadrže mnoge korisne savjete. Kontaktirano je s predstavnicima dječjih vrtića, Odjela pedijatrije i ginekologije Opće bolnice, radi podjele ovih brošura roditeljima i budućim majkama uz poklon pakete, koje inače rodilje nose svojim kućama po izlasku iz bolnice.

- Planirano je i predavanje budućim majkama na temu korištenja dječje sjedalice, te ćemo nastojati u budućim ovakvim aktivnostima uključiti sve subjekte koji mogu pomoći svojom preventivnom djelatnošću na poboljšanju stanja sigurnosti u prometu kod najmlađe i najosjetljivije dobne skupine, rekao je Valić. ●

Kata NUJIĆ

U sklopu projekta "Zdravo i sigurno dijete" na inicijativu Ivana Obajdina, kontakt-policajca Policijske postaje Slunj, a uz angažman članova Vijeća za prevenciju Grada Slunja, 21.travnja 2010. u Školskoj ulici i Ulici Kralja Zvonimira u Slunjku, na četiri lokacije postavljeni su usporavači prometa (ležeći policajci) s pratećim prometnim znakovima.

Radi se o provedbi dijela projekta, koji je Grad Slunj uputio uredi United Nations Development Programme (UNDP), a koji u svom sadržaju predviđa mnoge projekte za unaprijeđenje kvalitete življjenja lokalne zajednice u gradu Slunjku.



Ovih dana, također na inicijativu Policijske postaje Slunj i kontakt-policajca Obajdin Ivana, te uz svestranu pomoć Vijeća za prevenciju Grada Slunja, realiziran je projekt instaliranja "displaya" mjernog uređaja - mjerača brzine kretanja vozila uz državnu cestu br.1 na samom ulazu u grad Slunj, a u cilju preventivnog djelovanja te još bolje sigurnosti svih sudionika u prometu.

Navedene aktivnosti uvelike će pridonijeti povećanju sigurnosti najugroženije skupine sudionika u prometu, posebice u zonama dječjeg vrtića, osnovne škole, srednjoškolskog centra kao i u blizini športskih školskih dvorana i igrališta. ●

Nenad KATIĆ  
Foto: PP Slunj



## Policija i građani voze zajedno

Policajci službenici Postaje prometne policije Pula održali su, 11. travnja u Puli na Trgu Portarata, prometno preventivnu akciju „Policija i građani voze zajedno“. Razgovaralo se i družilo s građanima radi razvijanja međusobne suradnje, pri čemu ih se poticalo na dosljedno poštivanje prometnih pravila i propisa, te prometne kulture. Poseban naglasak je stavljen na vozače motocikala i mopeda koji spadaju među najranjivije sudionike u prometu. Iсти su upoznati s greškama sudionika u prometu uslijed kojih dolazi do prometnih nesreća, te s posljedicama koje takve nesreće donose. Cilj prometne akcije je smanjiti najteže posljedice prometne nesreće u kojima sudjeluju vozači motocikala i mopeda. Na poziciji su bile izložene i fotografije mesta događanja teških prometnih nesreća. U akciji su sudjelovali i članovi moto klubova te instruktori u auto školama Auto SI-91 i Pino, koji su vozačima motocikala i mopeda ukazivali na poželjno ponašanje u prometu.

Tako su se, u 13 sati toga dana, svi sudionici akcije zajedno provozali motociklima i mopedima ulicama grada Pule.

### Preventivna akcija u Medulinu

U prometno preventivnoj akciji u Medulinu, održanoj 17. travnja 2010., s građanima su se družili: pomoćnik načelnika za preventivu u cestovnom prometu Dubravko Šlibar, policijski službenik za preventivu Dario Nikl i rukovoditelj kontakt policije policijski službenik PP Pula Marijan Šipek.

Građane su i u ovoj akciji policijski službenici poticali na dosljedno poštivanje prometnih pravila i prometne kulture. Tom prigodom su ih upoznali s greškama sudionika u prometu uslijed kojih dolazi do prometnih nesreća s posljedicama. Na poziciji su bile izložene i fotografije mesta događanja teških prometnih nesreća, kao i fotografije preventivnih aktivnosti prometne policije. Građani su tom prilikom i upoznati s time kako prepoznati policajca u zajednici i s dobrobiti koje donosi policija u zajednici. Posebna pozornost bila je posvećena djeci i roditeljima kroz kratku edukaciju o sigurnom prelasku preko ceste, koristeći improvizirani pješački prijelaz i školski semafor, te o sigurnoj vožnji bicikлом.

Nataša ROGIĆ



## Slunjska policija osiguravala Rastrafft



Područje grada Slunja tijekom vikenda 16., 17. i 18. travnja, u sklopu sportsko-zabavne manifestacije „Rastrafft 2010“, obišlo je preko 2000 posjetitelja. Zahvaljujući punom angažmanu policijskih službenika Policijske postaje Slunj, manifestacija je na opće zadovoljstvo i posjetitelja i stanovnika grada Slunja protekla bez zabilježenih incidenata.

Takvoj sigurnosnoj situaciji na području grada Slunja doprinio je zasigurno

kontakt-policajac Ivan Obajdin koji je ostvario izvrsnu suradnju sa 27 natjecateljskih ekipa iz sedam europskih zemalja, kojima je tijekom njihova trodnevнog boravka na području grada Slunja bio čitavo vrijeme na raspolaganju. Posebne pohvale kontakt-policajac je primio od ženske natjecateljske ekipе iz Republike Srbije. ●

Tamara GRČIĆ

Foto: Dragoslava CINDRIĆ

## Pag: nadzor prometa naftnih derivata



Policjski službenici PP Pag, Ibrahim Suljić i Marijan Stokić te policijski vežežbenici Kristian Smajo i Denis Rogać, zajedno sa službenicima Carinarnice Zadar, Odjela za nadzor, Ivicom Radovčićem i Damirom Šalajom, proveli su, 22. travnja 2010., na DC-106 akciju nadzora nad prometom naftnih derivata. Tijekom akcije kontrolirana su ukupno 32 teretna vozila i utvrđeno je da se u njima nalazi pogonsko gorivo koje je i namijenjeno navedenim vozilima, tj. nisu koristili lož ulje.

Osim poslova nadzora nad prometom naftnih derivata, policijski službenici poduzimali su i radnje po Zakonu o sigurnosti prometa na cestama, odnosno nadzora brzine kretanja pri čemu je korišten uređaj Prolaser III. Tom prilikom su, zbog prekoračenja dozvoljene brzine kretanja u naseljenom mjestu, naplaćene tri novčane kazne u iznosu od 500 kuna (čl.53.st.6 ZSPC-a) te je izdana jedna mjera pisanog upozorenja. ●

Ibrahim SULJIĆ

# Kontakt-policajac na biciklijadi SOS Dječjeg sela Lekenik



U sklopu planiranih aktivnosti iz projekta Policia u zajednici, Policijska postaja Sisak pridružila se održavanju biciklijade SOS Dječjeg sela Lekenik koja je održana 8. svibnja s početkom u 10 sati.

U biciklijadi je tako sudjelovao kontakt-policajac Damir Kolundžić, kojemu je upravo Lekenik kontaktni rajon o kojem on brine da s one „sigurnosne policijske strane“ sve bude u redu.

Na biciklijadi je sudjelovalo 50-ak štićenika ovog sela koji su u pratnji voditelja njihove sekcije biciklista i drugih djelatnika SOS Dječjeg sela krenuli sa svog cilja iz Lekenika na put dalek 10-ak kilometara.

Cilj ove vesele i raznoboje kolone bila je šumarska kuća u šumi Kalje na obali rijeke Odre do koje su došli vozeći se slikovitim ulicama Lekenika, poljima i makadamskom cestom kroz turopoljsku šumu.

Na cilju ih je dočekao pripremljen ručak, a potom je uslijedio odmor i razne slobodne sportske aktivnosti tijekom kojih su djeca na poligonu pokazala svoje znanje o vožnji u prometu i spretnost upravljanja biciklom. U ovim aktivnostima pomagao im je policajac Kolundžić te se s djecom ugodno družio i zabavljao.

U veseloj i opuštenoj atmosferi vrijeme je brzo prolazilo te se povratak brzo približio, tako da su u 16 sati svi ponovno bili u Dječjem selu, veseli i zadovoljni ovim druženjem i izletom u prirodi. ●

Iva HRANITELJ  
Foto: SOS Dječje selo Lekenik



# Novi Marof: policajci obišli bolesnike



Policijski službenici Policijske postaje Novi Marof, nastavljajući s tradicijom humanitarnih aktivnosti, povodom blagdana Uskrsa, u srijedu, 31. ožujka obišli su pacijente Bolnice za kronične bolesti Novi Marof, kako bi im barem malo uljepšali bolesničke dane.

Tako je delegacija predvođena načelnikom Policijske postaje, Ivicom Matošićem te kontakt policajcem u gradu Novom Marofu, Dragutinom Trglačnikom, u pratnji kapelana Policijske kapelanie „Sv. Jurja mučenika“ za Policijsku upravu varaždinsku, velečasnog Ivice Horvata, posjetila pacijente na sva četiri odjela Bolnice.

Policajci su tom prigodom bolesnike darivali prigodnim Uskrsnim košaricama, kolačima i sokovima, kao i drugim prigodnim poklonima, za čiju su nabavku sami prikupili novčana sredstva, te im zaželjeli brzi oporavak i ugodne blagdane.

Ravnatelj Bolnice koji se pridružio navedenoj delegaciji prilikom obilaska, pohvalio je ovu akciju, posebno stoga što među pacijentima ima nažalost i onih koje vrlo rijetko ili gotovo uopće nitko ne posjećuje, dok su sami pacijenti zahvalili delegaciji, iskreno dirnuti ovim znakom pažnje, poklonima i lijepim riječima utjehe upućenih od strane policijskog kapelana. ●

Marina KOLARIĆ



VELEPOSLANSTVO JAPANA  
Boškovićeva 2, Zagreb  
Tel: (+385 1) 4870 650; Fax: (+385 1) 4667 334

First Police Station  
Josipa Juraja Strossmayera 3, Zagreb

Mr. Velimir Tišma, Head of the 1st Police Station

Dear Mr. Tišma,

my mission in Croatia will be finished on April 27, 2010.

I would like to express my gratitude on your cooperation and collaboration. I found these 3 years spent in Zagreb extremely pleasant and I enjoyed working and living here.

Cooperating with the First Police Station was from the very beginning at high level and it has remained so during my entire mission.

I would like to thank you Mr. Tišma for your kind assistance and the fact that you have always found the time for the meetings, despite your tight schedule. Cooperation with the First Police Station is of great importance to the Embassy of Japan, not only in a sense of security, but also you have been a great assistance to the Japanese citizens in many ways.

I hope that this successful cooperation will continue in the future with my successor.

Best regards,

Munetoshi Sugiura  
Security Officer  
Embassy of Japan

Zagreb, April 26, 2010

Šalje: sanja [sanja.opuhac@hi.t-com.hr]

Poslano: 4. svibanj 2010 14:53

Prima: Policija

Predmet: pohvala djelatnicima

Poštovani,

ovom prilikom želimo iskazati svoje zadovoljstvo i pohvaliti Vaše djelatnike granične policije, Postaje Blaževci Primorsko-goranske županije, g. Rolanda i gdј Milicu (ispričavamo se, ali prezimena se ne sjećamo). Dana 1. svibnja grupno smo se uputili na jednodnevni izlet u prirodu prema Goršetima, gdje smo se otrprilike i zaustavili. Rutinska patrola granične policije (g. Roland i gdј Milica) gotovo neprimjetno, nadasve pristojno, ljubazno i sa smiješkom nam se obratila, popisala imena izletnika i registracije auta, objasnila gdje se točno nalazimo i kamo vode okolni putevi, te nastavila ophodnju.

Ovi profesionalni i ljubazni djelatnici služe na čast svojoj postaji i uopće MUP-u, i smatramo da zaslужuju pohvalu kako bi u istom duhu nastavili svoj posao i služili za primjer zajednici. Ovo je zasigurno bio naš najugodniji susret s policijom dosad i stoga to želimo istaknuti, a pohvalu smo i pismeno proslijedili na načelnika policije Primorsko-goranske županije.

Kako danas sve vrvi pritužbama, mi smo se odlučili za (nažalost rijetku) suprotnu opciju - pohvalu, jer smatramo da je zaslужuju.

Srdačan pozdrav,

OPUHAČ  
KOPIĆ  
ENGELMAN-DŽAFIĆ

**From:** RENATA ŽELJEM [mailto:  
renata.zeljem@porezna-uprava.hr]  
**Sent:** Friday, April 23, 2010 1:18 PM  
**To:** Javnost  
**Subject:**

Dana 22.04.2010 dogodilo se razbojstvo na trešnjevci u trgovini renči u 20.50 min, gdje je nadležna policijska stanica trešnjevka.

ovim putem želim pohvaliti djelatnika pu Siniša S. ( prezime poznato u pu Trešnjevka) kada bi svi djelatnici bili toliko efikasni, odani poslu, a opet vrlo susretljivi kriminala bi bilo manje moj prijedlog-unapredite gospodina on to zasluzuje, neka obučava mlade naraštaje kako treba raditi s v a k a p o h v a l a

Šalje: Predrag Platisa [predrag.platisa@zg.t-com.hr]

Poslano: 22. travanj 2010 23:01

Prima: Policija

Predmet:

Danas 22 travnja 2010 U 20.50 desio se pokušaj razbojstva u dučanu na trešnjevci .obavještena je PU Trešnjevka koji su jako brzo intervenirali.

moram napomenuti da nam ovo nije prva provala te iz tog razloga htjela bi pohvaliti policiskog djelatnika S T R A B I Ć S I N I Š U . Kada bi makar njegov rad bio primjer drugima.ovakvih djelatnika bi trebalo biti više

iskreno se nadam da će ovu pohvalu neko pročitati i na neki način nagraditi djelatnika





## Benedikt XVI. pozdravio hrvatske policajce

**Bili samo očarani ljepotom i grandioznošću**

**Rima, Trgom kao i najvećom kršćanskom crkvom, bazilikom sv. Petra.**

Djelatnici Policijske uprave splitsko-dalmatinske s članovima svojih obitelji hodočastili su od 21. – 27. ožujka u Rim. Organizator hodočašća bila je Policijska kapelacija Sv. Mihovila iz Splita. U rijeci hodočasnika koja se okupila tih dana na Trgu sv. Petra Sveti Otac Benedikt XVI. na oduševljenje svih nas hrvatskih hodočasnika, nakon pozdrava vjernicima na stranim jezicima pozdravio je i nas hrvatske policajce, hodočasnike na hrvatskom jeziku kazavši: "S velikom radošću pozdravljam sve hrvatske hodočasnike, a na poseban način policajce iz Splita... Dok iščekujemo Kristov ulazak u Jeruzalem i njegovo predanje u volju Očevo, prepoznajmo koliko nas je ljubio te slijedeći njegov primjer, ljubimo svoju braću. Hvaljen Isus i Marija." Koliko sreće i ponosa među nama što smo Hrvati i što Papa progovara čistim hrvatskim jezikom.

Inače, na ovo nezaboravno hodočašće smo krenuli iz splitske trajektnе luke te trajektom Dubrovnik stigli u Anconu, a potom u Marijin grad Loretto gdje smo uz kratak molitveni posjet Marijinu svetištu razgledali grad. Iz Loretta put nas je vodio prema Asizu, gradu Sv. Franje i kolijevci franjevačkog reda. Tu smo posjetili grob Sv. Franje, a potom razgledali prekrasnu baziliku koja svojim umjetničkim djelima posjetitelje ostavlja bez daha. Svetu misu na hrvatskom jeziku za nas u tamošnjoj kapeli Sv. Katarine slavio je naš kapelan don Stjepan, a za animaciju pjevanja na ovoj misi i svim ostalim misama tijekom hodočašća brinuo se Boško-Bole Zovko, inače član širokobrijeških Dukata. Na odlasku iz Asiza, posjetili smo i baziliku Gospe od Andjela gdje je sv. Franjo započeo svoj redovnički život i gdje je napisao svoje redovničke spise. Potom stigmo u Rim i smjestimo se u ugodnom ambijentu hodočasnicike kuće „Domus Croata“. Dan poslije u Rimu nas je primio nadbiskup msgr. Nikola Eterović, glavni tajnik biskupske sinode s kojim smo se zadržali u ugodnom druženju uz razgovor i pjesmu.

Bili smo očarani ljepotom i grandioznošću Rima, Trgom kao i najvećom kršćanskom crkvom, bazilikom sv. Petra. Sa strahopštovanjem ulazili smo u taj hram Božji, gledali i divili se umjetničkim djelima koja je tu stvorila ljudska ruka, nadahnuta Božjim Duhom. Spustili smo se tu i u kriptu Papa. Nedaleko

groba sv. Petra, nalazi se grob pape Ivana Pavla II., na kojem zastajemo u tišini i molitvi. Sjećamo se tog „bijelog čovjeka“ kojega smo tako dobro poznivali, voljeli, čuvali na njegovim putovanjima u Hrvatsku čak tri puta. Tu smo izmolili kratku molitvu za naše najmilije, za našu Domovinu... Zna naš Papa što nam treba.

Najhrabriji od nas se potom penju na kupolu bazilike sv. Petra, odakle puca prekrasan vidik na cijeli Rim. Uz tvrđavu Sv. Andjela, na kojoj ponosno стоји kip Sv. Mihovila, prebacujemo se preko Tibera do Piazze Navone, Panteona, Crkve sv. Ignacija u kojoj posjećujemo grob našeg jezikoslovca Bartola Kašića. Nastavljamo put preko Fontane di Trevi, Piazze di Spagne do Zavoda sv. Jeronima i istoimene hrvatske crkve gdje slavimo sv. misu. Msgr. Jure Bogdan, naš domaćin i voditelj Zavoda, govorim o burnoj povijesti ove jedinstvene hrvatske crkvene institucije u Rimu. Dan poslije na Trgu sv. Petra doživjeli smo susret s Papom Benediktom XVI., a poslije audijencije, na rasporedu su bili i Vatikanski muzeji, Sikstinska kapela.

Sljedećih dana hodočašća razgledali smo i patrijarhalne Bazilike grada Rima: Sv. Ivan Lateranski, sjedište papa sve do 16. stoljeća. Uz nju i krstionicu s kostima solinskih mučenika te sv. Skale, donesene iz Jeruzalema kojima je Isus išao na suđenje Pilatu. Vidjeli smo i Antonianum, papinsko franjevačko učilište i crkvu Sv. Ante te Crkve sv. Marije Velike, sv. Petra u okovima, kip Michelangelovog Mojsija te grob našeg Julija Klovića, najvećeg renesansnog minijaturista, Piazzu Veneziju, grob posljednje Hrvatice, bosanske kraljice Katarine Kotromanić, rimski Forum, centar starog Rima te veličanstveni Kolosej, natopljen krvlju tisuća mučenika, veličanstvenu baziliku Sv. Pavla izvan zidina. Zadnje postaje našeg hodočašća u Rimu bile su katakombe.

Na povratku iz Rima zaustavili smo se u Firenzi, gradu renesanse, Dantea, Michelanela te Padovi, bili na grobu sv. Leopolda Mandića. Zadnja postaja našeg hodočašća bila je grandiozna bazilika sv. Ante u Padovi. Pomalo umorni, ali u duši sretni i zadovoljni vraćali smo se u domovinu. U Split smo stigli u ranu zoru subote pred Cvjetnicu. Ovo hodočašće pomoglo je nama splitskim policajcima i našim obiteljima da još snažnije doživimo Veliki tjedan i najveći kršćanski blagdan Uskrs. ●

Priredila: Biserka LUKAN,  
prema tekstu don Stjepana LONČARA, policijskog kapelana  
Snimio: Jure TADIĆ

# Hodočašće vojske i policije u Kutjevu

**Dana 30. travnja 2010. održano je hodočašće vojske i policije u svetištu „Rođenja Blažene Djevice Marije“ u Kutjevu, u organizaciji vojne kapelaniјe „Sveti Ivan Krstitelj“ Požega. Hodočašću je prisustvovalo 70 pripadnika Hrvatske vojske i MUP-a RH.**

Tradicionalno 6. hodočašće vojske i policije počelo je svećanim mimohodom kroz Kutjevo do župne crkve gdje je misno slavlje predvodio mr. Josip Krpeljević, župnik u Kuzmici u koncelebraciji s osječkim vojnim dekanom Antom Mihaljevićem, vojnim kapelanom u Vinkovcima Alojzom Kovačekom, vojnim kapelanom u Požegi Željkom Volarićem te o. Dragom Majićem vojnim kapelanom u Đakovu.

- Ovim hodočašćem i molitvom pridružujemo se proslavi obljetnice vojno-redarstvene akcije 'Bljesak'. Ujedno želimo moliti za sve one koji su kroz cijeli Domovinski rat, osobito kroz ove slavne akcije, među kojima je i 'Bljesak', učinili da mi danas živimo u slobodi i imamo domovinu Hrvatsku. Pridružujemo se molitvi za sve one koji su dali svoje živote te ujedno zahvaljujemo Bogu i za sve žrtve koje ste vi učinili kao sudionici Domovinskog rata, poručio je Željko Volarić, vojni kapelan Vojne kapelaniјe sv. Ivana Krstitelja u Požegi.

U ime načelnika PU požeško-slavonske prigodnim govorom hodočasnici se obratio Ante Bajić, zapovjednik Interventne policije, podsjećajući tom prigodom kako su mnogi od njih u Domovinski rat krenuli s vjerom u Boga i krunicom oko vrata prema ostvarenju stoljetnog sna.

Pukovnik Antun Mikić, pozdravljajući ispred Središta za obuku i doktrinu logistike kazao je da se tim hodočašćem pridružuju stoljetnoj tradiciji hrvatskog hodočašćenja nebeskoj zaštitnici.



U propovijedi preč. Krpeljević je podsjetio na neke od velikih povijesnih pobjeda, među kojima su bile i one u kojima su sudjelovali Hrvati, a koje su ostvarene upravo pod zaštitom Blažene Djevice Marije. - Ona je ta, pokazalo se kroz povijest koja je uvijek stajala na strani onih koji su vodili borbu za oslobođenje svoga doma, za one koji su bili potlačeni i porobljavani. Tim svojim primjerom pokazala nam je kako vojska treba biti ta koja će štititi slabije i nemoćne, koja će braniti svoj dom i svoju domovinu uzdajući se u njezinu i Božju zaštitu, rekao je preč. Krpeljević. Da su se upravo tako ponašali naši branitelji tijekom Domovinskog rata i da su zbog toga uspjeli pobijediti materijalno i brojčano nadmoćnijeg neprijatelja - zaključio je propovjednik.

Ivana RADIĆ

## U Osijeku uspostavljena Policijska kapelaniјa



U PU osječko-baranjskoj 7. travnja u 11,00 sati održana je Sveta Misa uz svečani Obred uspostave Policijske kapelaniјe "Sveti Jerolim" za Policijsku upravu osječko-baranjsku sa sjedištem u Osijeku i uvođenja u službu policijskog kapelana, patera Željka Rakošeca, koju je predvodio vojni ordinarij, monsinjor Juraj Jezerinac.

Svetoj Misi prisustvovali su dekani osječkog i vinkovačkog dekanata, monsinjor Adam Bernatović i prečasni Tadija Pranjić, vojni i policijski kapelani, djeplatnici Ministarstva unutarnjih poslova



u središnjici te načelnik PU osječko-baranjske, gospodin Stipo Rimac uz svoje suradnike i djelatnike ove PU.

Uvaženi skup pozdravio je načelnik Policijske uprave koji je, između ostaloga, iskazao posebnu zahvalnost našem dosadašnjem kapelanu iz Vojnog ordinarijata, velečasnom Anti Mihaljeviću, a pateru Rakošecu zaželio da bude potpora policijcima, kako u teškim i stresnim situacijama tako i obavljanju svakodnevnih zadataka.

Edita ROTERBAUER

# Varaždin: Sveta misa na blagdan Svetog Jurja mučenika



**U prigodnoj propovijedi vlč. Vrabec povezao je život svetog Jurja s časnim policijskim i vojnim zvanjem, prisjetivši se i svih poginulih i nestalih branitelja u Domovinskom ratu, kao i svih preminulih policijskih djelatnika.**

U petak, 23. travnja, na blagdan Svetog Jurja mučenika, zaštitnika Policijske kapelanie Policijske uprave varaždinske, u kapelici u krugu bivše vojarne u Optujskoj ulici u Varaždinu održana je sveta misa.

Naime, dekretom vojnog ordinarija, mons. Jurja Jezerinca, s danom 1. rujna 2009. godine utemeljena je Policijska kapelija „Sv. Jurja mučenika“, čijim je kapelanom poslužiteljem imenovan vlč. Ivica Horvat, župnik Župe Oštice.

Prije početka svete mise koju je predvodio vlč. Damir Vrabec, kapelan Policijske uprave bjelovarsko-bilogorske uz sudjelovanje vlč. Milenka Majića, kapelana II. Gardijske brigade „Gromovi“ iz Petrinje i vlč. Ivice Horvata, načelnik Policijske uprave varaždinske Rade Sitar i njegov zamjenik Siniša Brkinjač, zapalili su svijeće za sve poginule i preminule djelatnike Policijske uprave varaždinske.



U prigodnoj propovijedi vlč. Vrabec povezao je život svetog Jurja, koji je za vrijeme cara Dioklecijana bio časnik rimske vojske te je otvoreno stao u obranu krćana, zbog čega je ubijen mučeničkom smrću, sa časnim policijskim i vojnim zvanjem, prisjetivši se i svih poginulih i nestalih branitelja u Domovinskom ratu, kao i svih preminulih policijskih djelatnika.

Uz djelatnike svih organizacijskih jedinica Policijske uprave varaždinske, te predstavnike Policijske uprave međimurske, svetoj misi su prisustvovali i članovi Udruge 7. Gardijske brigade „Puma“ iz Varaždina, koji su tom prilikom također zapalili svijeće i položili vijenac za svih 94 poginulih pripadnika brigade u čiju je čast podignuta ova kapelica.

Marina KOLARIĆ

mir ● ugled ● povjerenje ● 2010. ● svibanj

# Iva Balgač: ‘Protokol - važni aspekti internog komuniciranja’

**Riječ je o praktičnom priručniku koji na jednostavan način opisuje protokolarne aktivnosti s kojima se često susreću policijski službenici i ostali zaposlenici MUP-a**

Knjiga autorice Ive Balgač, policijske službenice za međunarodnu suradnju u Uredu glavnog ravnatelja policije, „Protokol - važni aspekti internog komuniciranja“ objavljena je u Zagrebu ove godine u izdanju Odjela za nakladničko-knjžničnu djelatnost (Policijска akademija) i nakladi MUP-a RH. U toj knjizi, koja ima 89 stranica, autorica Balgač kroz 12 poglavlja opisuje pravila ponašanja, rada i komunikacije, kako onih internih tako i onih koja se odnose na situacije i osobe izvan sustava MUP-a i policije kao dijela Ministarstva.

Taj praktični priručnik na jednostavan način opisuje protokolarne aktivnosti s kojima se često susreću policijski službenici i ostali zaposlenici u sustavu. Priručnik je obogaćen fotografijama i grafičkim prikazima, koji uspješno nadopunjuju tekstualni dio te čitatelj vrlo jednostavno može saznati kako se treba ponašati u određenim situacijama koje zahtijevaju poznавanje protokola. Tako je, između ostalog, opisano i pokazano kako treba napisati pozivnicu ili postaviti stol, gdje tko treba stajati, kako se treba odijevati i ponašati u svečanim i drugim prigodama, kako napisati i održati govor... Uz opis i prikaz državnih i policijskih obilježja, u njemu se nalazi i kalendar obljetnica važnih za MUP i policiju, a posebno poglavje je posvećeno internom komuniciranju, ponašanju i hijerarhiji policijskih službenika.

Na nužnost, vrijednost i specifičnost ovog priručnika upućuju i njegovi recenzenti: prof. dr. sc. Irena Cajner Mraović i dr. sc. Mario Mikolić te glavna i odgovorna urednica mr. sc Vinka Mustać.

**Prof. dr. sc. Irena Cajner Mraović, recenzentica:**

- Knjiga predstavlja bitnu novinu u domaćoj stručnoj policijskoj literaturi. Kako sama autorica naglašava, svaki policijski sustav

ima mogućnost da kroz precizno i transparentno definirano organizacijsko ponašanje ostvari dobar ugled u društvu. Naravno, to vrijedi i za hrvatsku policiju koja već godinama prolazi kroz proces transformacije iz tradicionalnog policijskog modela u model policije u zajednici. Radi se o čitavom nizu promjena u organizaciji i strukturi policije, policijskoj kulturi, obrascima komuniciranja na svim razinama internog komuniciranja i, naravno, o promjenama prepoznatljivosti policije u hrvatskom društvu. Ti reformski procesi moraju se odvijati planirano i utemeljeno na pisanim pravilima, preporukama, dokumentima, priručnicima kako bi promjena bila istinska i dugoročna, a ne samo površinska. U tom smislu, ova knjiga je značajan doprinos jednom do sada zamarenom aspektu formiranja hrvatske policije kao moderne javne demokratske službe a to je njen ponašanje i komuniciranje u protokolarnim situacijama.

**Dr. sc. Mario Mikolić, recenzent:**

- Stekao sam opći dojam da autorica dobro poznaje i razumije problematiku koju izlaže i obrazlaže i da ju je ciljano prilagodila potrebama zaposlenika MUP RH u cijelini. Kao takav rad zaslužuje svaku pohvalu.

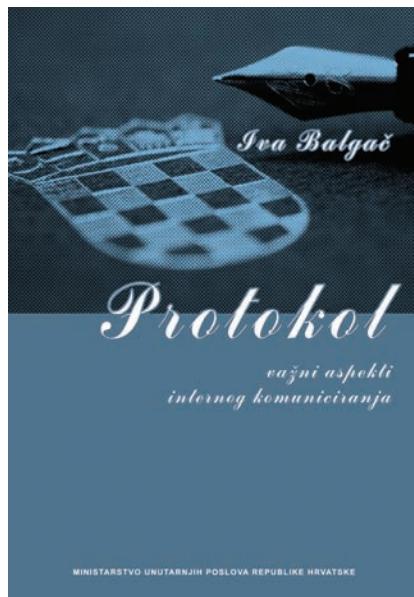
**Mr. sc Vinka Mustać, glavna i odgovorna urednica:**

- Priručnik je koncipiran kao smjerokaz svim policijskim djelatnicima za ujednačeno vladanje i djelovanje u internom i eksternom komuniciranju.

Takvo vladanje i djelovanje mogu poslati poruku o identitetu i imidžu određene organizacije. Potrebno je naglasiti da do sada nije napisano (ni uređeno) kako se policijski službenici trebaju međusobno ponašati, a kako tijekom raznih svečanosti i manifestacija.

Uvažavajući navedeno tiskanje ovog priručnika, potrebno je pozdraviti i poželjeti mu aktivnu primjenu u radu policijskih službenika. ●

Marija KREŠ  
Snimio Nikša JELOVČIĆ



*Razgovor s Ivom Balgač, autoricom knjige „Protokol - važni aspekti internog komuniciranja“*

## Za dobar ugled policije u javnosti važan je i dobar vizualni identitet

**Knjiga je namijenjena prvenstveno za internu uporabu unutar MUP-a, prije svega kolegicama i kolegama koji sudjeluju u pripremi i organizaciji konferencija, različitim skupova i proslava. Ona sasvim sigurno može poslužiti i edukaciji mладih policijaca, koji nakon završetka školovanja**

**moraju znati pravila protokolarnog ponašanja, ali i pravila internog komuniciranja.**

**MUP:** Gospodo Balgač, prije svega čestitamo na objavi vaše knjige koja će zasigurno svima nama pomoći u ponašanju i komuniciranju u sustavu i protokolarnim situacijama u kojima se i sami kao zaposlenici MUP-a često nalazimo.

## Kao autorka knjige „Protokol - važni aspekti internog komuniciranja“, možete li se ukratko predstaviti našim čitateljima?

I. B.: Svoju poslovnu karijeru u Ministarstvu započela sam u rujnu 2006. godine u Odjelu za međunarodnu policijsku suradnju Uprave kriminalističke policije i tu su se dogodili moji prvi kontakti s problematikom o kojoj govorim u svojoj knjizi. U 2008. godini postala sam policijska službenica za međunarodnu suradnju u Uredu glavnog ravnatelja policije gdje sam i danas.

Tijekom tog vremena, iako kratkog, bila sam uključena u niz međunarodnih i protokolarnih aktivnosti i projekata. Možda je najvažnije spomenuti da sam veće tri godine nacionalni koordinator za Udruženje šefova policija JI Europe - SEPCA i četiri godine uključena u projekt „Sigurna turistička sezona“ koji omogućava stranim policijskim službenicima dolazak na jadransku obalu tijekom ljeta.

### **MUP: Što Vas je ponukalo da napišete spomenutu knjigu?**

I. B.: Ideja da napišem knjigu koja bi se bavila temom protokola kao važnog aspekta internog komuniciranja, rodila se prije nešto više od godinu dana. Zbog osobne uključenosti u većinu protokolarnih događanja na razini Ravnateljstva policije poput proslave državnih blagdana, konferencija, bilateralnih susreta čelnika policija, obilježavanja važnih datuma iz povijesti hrvatske policije, uvidjela sam kako se u samoj organizaciji i pripremijavaju brojni problemi za koje ne postoje jasno definirani kriteriji po kojima će se rješavati.

Pored toga, promatrajući policiju u različitim protokolarnim prilikama, uvidjela sam da i sami pojedini službenici, ali i rukovoditelji ne znaju kako se u tim prilikama ponašati. To je dovodilo do toga da policijacici koji pripadaju čvrsto i hijerarhijsko ustrojenom sustavu ne djeluju jedinstveno i da u javnosti ostavljaju ne baš najbolju sliku i dojam. Pored toga u brojnim protokolarnim situacijama se nalazimo uz pripadnike Hrvatske vojske i kada promatrati vojsku i policiju, uočavate da u protokolarnom dijelu postoje velike razlike te da je policija indisponirana. Važno je kakav dojam ostavljamo u javnosti i kakvu sliku šaljemo, jer za dobar ugled policije važan je i dobar vizualni identitet.

I u konačnici, kroz tri godine intenzivnog bavljenja organizacijom brojnih skupova i proslava, surađujući s kolegama koji su zaduženi za protokole u Uredu predsjednika RH, Vladi i Saboru, ali i na poticaj svojih kolega odlučila sam to svoje stečeno znanje „staviti na papir“. U prilog toj mojoj odluci išao je i zaključak Kolegija glavnog ravnatelja policije o tome kako treba propisati i normirati ponašanje policije u različitim protokolarnim prilikama.

### **MUP: Kome je knjiga namijenjena?**

I. B.: Knjiga je namijenjena prvenstveno za internu uporabu unutar našeg Ministarstva, prije svega kolegicama i kolegama koji sudjeluju u pripremi i organizaciji konferencija, različitih skupova i proslava. Ona sasvim sigurno može poslužiti i edukaciji mladih policijaca, koji nakon završetka školovanja moraju znati pravila protokolarnog ponašanja, ali i pravila internog komuniciranja. Tim pitanjima bavila sam se posebno u poglavljima koje obrađuje policijsku etiku i bonton, organizacijsko (korporativno) ponašanje i postupanje prema građanima. Ova knjiga ispunit će svoj smisao tek ako postane radni priručnik mojim kolegicama i kolegama na terenu i ako



nakon određenog vremena, u tom segmentu, primijetimo pozitivne pomake.

Ono na što sam posebno ponosna, a što je napisano u ovoj knjizi, jest „Kalendar obljetnica važnih za policiju“. Naime po prvi puta su na jednom mjestu pobrojeni svi važni datumi iz kratke, ali bogate povijesti hrvatske policije te je propisan način na koji će se ti datumi obilježavati. Ovime smo postigli da pogibiji naših kolega u Domovinskom ratu na primjeren način odajemo počast i to ne samo na mjestu njihova stradavanja već u svakoj policijskoj postaji i svakoj policijskoj jedinici diljem Hrvatske. Brojne svjetske policije svoju snagu grade na dugoj tradiciji, a mi ju trebamo graditi na snazi koja je izrasla u Domovinskom ratu. Za mene ovo pitanje je od osobne važnosti jer je i moj otac bio sudionik Domovinskog rata i svoj život dao za Domovinu.

### **MUP: Kako, inače, ocjenjujete interno komuniciranje u MUP-u i policiji?**

I. B.: Interno komuniciranje je područje koje je kod nas još uvijek nedovoljno razvijeno i iskorišteno. Kada to kažem, imam u vidu načine na koji se o važnim pitanjima posreduje između pripadnika policije. Na koji način strateške odluke koje se donose na visokim razinama rukovođenja dolaze do svakog zaposlenika, jer u konačnici uspjeh strategije ovisi o osobnom angažmanu svakog pojedinca, odnosno svakog našeg policijskog službenika na terenu. Samo motivirani policijacici koji na jasan način znaju što se od njih očekuje, mogu doprinijeti ostvarivanju zajedničkih ciljeva. Zaključno, mislim da u području internog komuniciranja još uvijek prevladavaju tradicionalni alati kao što su zapovijedi i napuci, a pre malo je novih alata komuniciranja sa vlastitim zaposlenicima.

### **MUP: Vaša poruka čitateljima?**

I. B.: Ova knjiga sasvim sigurno nije štivo koje će vas opustiti i zabaviti, ali vam definitivno može pomoći u brojnim situacijama u kojima će te se naći. Protokolarna pravila nam zapravo pomažu da u važnim trenucima izbjegnemo bilo kakvo iznenadenje i neugodnost, a kada imamo važnog gosta on očekuje da se ponašamo i da ga tretiramo po pravilima koja su opisana u ovoj knjizi. ☺

Marija KREŠ  
Snimio Nikša JELOVČIĆ

Izložba u Koprivnici

## Vozačku i prometnu, molim!

**Treća je to po redu izložba Muzeja policije, koja pod identičnim nazivom podsjeća na aktualne prilike policijske prometne tehnike i prometne kulture, ovog puta s naglaskom na koprivnički kraj**

Treća po redu izložba Muzeja policije, koja pod identičnim nazivom „Vozačku i prometnu, molim!“, podsjeća na aktualne prilike policijske prometne tehnike i prometne kulture, no ovog puta s naglaskom na koprivnički kraj, otvorena je 28. travnja u Muzeju grada Koprivnice. Na otvorenju izložbe, u nazočnosti novinara, gostiju i znatiželjnika, prisutnima se obratila ravnateljica Muzeja grada Koprivnice Draženka Jališić Ernečić.



Željko Jamičić, Dragutin Vurnek i Draženka Jališić Ernečić, nakon otvorenja razgledaju izložbu

### Alternativa izobrazbi u prometu

Ravnateljica koprivničkog gradskog muzeja tom je prigodom kazala kako se spomenuta izložba uklopila u obilježavanje Međunarodnog dana muzeja, 18. svibnja, čija je ovogodišnja tema „Muzej i društveni sklad“.

„Prometna kultura sastavni je dio opće kulture, a kao dio nematerijalne baštine posredno i neposredno utječe na sklad u društvu. Postavom izložbe Muzej grada Koprivnice postao je alternativno mjesto izobrazbe o pravilnom ponašanju u prometu“, kazala je, istaknuvši kako je izložba postavljenja zahvaljujući izuzetno suradnji s Muzejom policije i njegovim voditeljem Željkom Jamičićem i Ivankom Vusić, policijskom službenicom Odsjeka za sigurnost cestovnog prometa u Policijskoj upravi koprivničko-križevačkoj, čiji je prinos u organizaciji popratnih sadržaja izložbe i istraživanju povijesnih prometnih činjenica vezanih uz koprivnički kraj nemjerljiv. Naime, Ivanka Vusić je pregledom tiskovina od pedesetih godina prošlog stoljeća do danas pronašla mnoštvo dokumentiranih zanimljivosti o prometnoj policiji u koprivničkom kraju.

### Podizanje razine prometne kulture

O postavu izložbe, njezinu značenju i zanimljivostima vezanim uz izloške govorio je Željko Jamičić, voditelj Muzeja policije. Prema njegovim riječima, oku javnosti izloženo je osamdesetak izložaka među kojima neki prvi put. Kao autor izložbe, gospodin Jamičić, zahvalio je Muzeju grada Koprivnice



Djeca iz vrtića Ivančica, svojim su programom uveličala otvorenje izložbe u Koprivnici

na susretljivosti u organizaciji izložbe i izradio nadu u nastavak suradnje u budućnosti, potanko upoznavši nazočne o stručnoj koncepciji izložbe. „Poticajni i sadržajni moto izložbe valja shvatiti kao jedan od prinosa Muzeja policije, Policijske uprave koprivničko-križevačke i Muzeja grada Koprivnice da se svojim izražajnim i izložbenim sredstvima pridruži nastojanjima za povećanje sigurnosti na hrvatskim prometnicama. Kako je mjesto događanja Koprivnica, izložba je proglašena isjećima značajnim za prošlost prometne policije u koprivničkom kraju“, kazao je Željko Jamičić.

Čast da otvori izložbu pripala je Dragutinu Vurneku, načelniku Policijske uprave koprivničko-križevačke, koji je tom prigodom rekao da je „izložba prinos podizanju razine prometne kulture i smanjenju broja stradalih sudionika u prometu, ali i mogućnost da se građani pobliže izravno upoznaju s represivnim i preventivnim radom prometne policije te zajedničkim djelovanjem policije i društvene zajednice“.

Skupina raspjevanih djevojčica i dječaka Dječjeg vrtića Ivančica iz skupine Pužići pjesmom i recitacijama o opasnostima koje „vrebaju“ na cestama i gradskim ulicama dala je posebnu draž činu otvorenja izložbe.

Građani su izložbu „Vozačku i prometnu, molim!“ imali priliku razgledati do 28. svibnja od ponedjeljka do subote od 10 do 13 sati u izložbenom prostoru podijeljenom na nekoliko cjelina: jedan dio prostora bio je određen za prikaz odora i osobne opreme prometnih policajaca, drugi dio bio je posvećen

*U knjizi dojmova iščitana su zanimljiva zapažanja posjetitelja: Mira, članica „Old timer kluba Bjelovar“ sugerirala je da bi policija trebala češće na ovakav način građanima približavati svoj rad, što je obostrano korisno - policiji i sudionicima u prometu, a pridonosi boljem međusobnom razumijevanju. Dojmove o izložbi upisao i Josip iz Čakovca: „Ovakvo što dosad nisam vidio. Izuzetno je zanimljivo i poučno. Ovo je presedan za našu policiju. Ugodno sam iznenađen. Čestitam...“*



**Old timeri na koprivničkom trgu**

prikazu razvijatka vozila prometne policije, dokumentima koje policija provjerava u nadzoru prometa te opremi za utvrđivanje najtežih oblika prometnih prekršaja, a bio je tu i dio prikaza preventivnih aktivnosti MUP-a i Policijske uprave koprivničko-križevačke.

### Neki eksponati prvi put izloženi

Postav izložbe obuhvaćao je osamdesetak izložaka među kojima su neki bili prvi put izloženi. Među najzanimljivije izloške svakako spada i najstarija vozačka dozvola izdana u Beču 1908. godine. Tu je i kopija prijave patenta izumitelja tahografa Josipa Belušića iz Labina, kojom se on 1889. godine prijavio na izložbu izuma u Parizu, ponukan natječajem tadašnjeg pariškog poglavarstva koje je željelo riješiti problem kočijaša koji su često varali svoje vlasnike za koje su vozili. Tako je Belušićev tahograf ušao u uži izbor prva tri uređaja, koji su mogli zabilježiti broj putnika, brzinu kretanja i ukupne podatke rada i kretanja kočije.

### Kad trijezan vidi dvostruko

Zanimljivi izlošci plijenili su pozornost mnogih koji su s nekim izlošcima imali priliku biti u izravnom dodiru te otkriti njihovu pravu namjenu. Posebno zanimljivo bilo je posjetiteljima, vozačima automobila i motocikala koji svakodnevno sudjeluju u prometu. Naime, kako većina njih „nije“ vozila u alkoholiziranom stanju, imali su priliku isprobati tzv. „pijane naočale“ koje simuliraju opijenost alkoholom. Nakon kraće, ali i uvjerljive upotrebe, većina se uvjerila kako se vožnja u alkoholiziranom stanju ne isplati, jer naočale vjerno dočaravaju način percepcije alkoholiziranih vozača. Osim zanimljivih naočala, na izložbi je izloženo pet policijskih odora



**Ni učiteljici nije bilo lako s pijanim naočalama, predmeti su uvijek negdje, samo ne tamo gdje mislite - ako ste alkoholizirani**

No, ono što zasigurno znamo i što je najzanimljivije jest činjenica kako najstarija vozačka dozvola, za koju imamo podatke, dolazi iz Ludbrega, a vlasnik pradjedove vozačke iz 1908. godine je njegov imenjak,

praunuk g. Antun Gal. Vozačku dozvolu na ime Antuna Gala, je 21. srpnja 1908. godine izdala Carska kraljevska policijska uprava grada Beča. Gal je četrdesetodnevno školovanje za vozača završio u Beču, zahvaljujući grofu Dionisu Draškoviću koji mu je to i omogućio, postavši tako njegovim osobnim vozačem.

Galova vozačka nije jedina vozačka dozvola iz tog doba što potvrđuje i broj 2356, kojom se Antunu Galu odobrava samostalno upravljanje motornim vozilom. Danas živući Antun Gal, vozačku je naslijedio od svoga oca koji mu ju je povjerio na čuvanje, a već godinama odolijeva brojnim ponudama otkupa. To neprocjenjivo obiteljsko blago Antun će predati na čuvanje u ruke svome sinu, pa stoga vjerujemo da će još jedan od povijesnih rariteta ostati sačuvan u ponosnim rukama obitelji Gal.

iz različitih vremena rada policije koje svjedoče o izmjenama odora kroz godine.

### Niz popratnih događanja

Uz izložbu nizala su se zanimljiva popratna događanja. Tako su, primjerice 5. svibnja koprivnički prometnici javnosti predstavili projekt „Prometna preventiva u OŠ“, dok je veliko zanimanje građana pobudila vožnja uvijek zanimljivih oldtimera održana na glavnom gradskom trgu 9. svibnja. U sklopu izložbe djeca Dječjeg vrtića Ivančica izložila su radove izrađene na prometnim radionicama u OŠ „Đuro Ester“. U utorak 11. svibnja izložene su zaštitne biciklističke kacige izrađene od kaširanog papira i privjesci u obliku prometnih znakova koji su djeca izradila od takozvane das-mase. Sve izložene radove izradili su učenici petih razreda sa svojim roditeljima. Uz navedeno, važno je napomenuti kako je izložba obuhvatila i kulturnošku tradiciju koprivničkog kraja, pa su se sukladno činjenici da je Koprivnica puna bicikala i biciklističkih staza, 14. svibnja pred gradskim Muzejom, predstavili članovi Old timer kluba „Biciklin“ s primjercima bicikla iz prošlosti, upoznajući posjetitelje s čarima biciklina. Za Međunarodni dan muzeja, 18. svibnja, u koprivničkom su muzeju predstavljeni i radovi djece s posebnim potrebama iz Centra za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju „Podravsko sunce, koja su svojim uratcima iskazali svoje viđenje „sigurnog prometa“. Osim brojnih edukacija za najmlađe, u sklopu izložbe je 21. svibnja održana i zajednička edukacija Prometne policije PU koprivničko-križevačke i HAK-a pod nazivom „Motoristi u prometu“ s naglaskom na sigurno upravljanje mopedima i motociklima. Kako nam kaže naša kolegica Ivanka Vusić, izložbu su posjetili mnogi građani, djeca iz dječjih vrtića, osnovno i srednjoškolci s područja koprivničke županije, istaknuvši kako su se izložbi s velikom radošću odazvali i članovi romske Udruge „Korak po korak“ te s oduševljenjem razgledali izložbu. Ovo je, kako su sami naglasili, bilo prvi put da je Udruga „Korak po korak“ uopće pozvana da posjeti neko od kulturnih događanja, što ih je ugodno iznenadilo pa su se rado odazvali pozivu na izložbu. ●

Boris SADILEK

Foto: Dubravka PAVKOVIĆ-POGAČAR, Ivanka VUSIĆ, Boris SADILEK

# Prvi glumac među međimurskim policajcima



**Josip Recek ostvario je niz zapaženih uloga u kajkavskim komedijama s međimurskim „predznakom“, a na festivalu glumaca amatera 2004. u Prelugu za ulogu lveka osvojio je prvu nagradu**

Josip Recek iz Palinoveca u općini Donji Kraljevec zasigurno je najpoznatiji i najuspješniji amaterski glumac, svirač, pjevač i plesač među međimurskim policijskim službenicima. Taj školovani policajac s dvadesetogodišnjim radnim iskustvom u PU međimurskoj trenutno obavlja poslove vodiča službenog psa za detekciju droga. No, on svoje slobodno vrijeme poklanja njegovanjem međimurske folklorne, glazbene i dramske amaterske komediografske baštine i stvaralaštva. Naime, Recek je vrlo aktivan član KUD-a Općine Donji Kraljevec, a i predsjednik je tamošnjeg Puhačkog orkestara. Ostvario je niz zapaženih uloga u kajkavskim komedijama s međimurskim predznakom. Na festivalu glumaca amatera 2004. u Prelugu za ulogu lveka osvojio je prvu nagradu, proglašen je najboljom muškom ulogom.

Odakle te umjetničke sklonosti jednom policajcu - pitamo Josipa za našeg susreta u Čakovcu.

„Volim i njegujem pjesmu, ples, glumu, međimurske običaje i tradiciju. Moja čitava obitelj je uključena u rad u kulturi. Supruga mi je predsjednica KUD-a Općine Donji Kraljevec, sam sam glumac amater u dramskoj družini koja djeluje u sklopu KUD-a, a po potrebi sam pjevač i plesač pa čak i svirač u KUD-u obzirom da naš KUD ima pored dramske družine, stariju i mlađu folklornu skupinu, tamburašku sekciju te pjevačku skupinu. U Puhačkom orkestru u kojem sam predsjednik sviraju dva moja sina, počela je i kćer“, kaže Recek.

Tijekom godine KUD Donji Kraljevec organizira niz priredaba na zavidnoj razini u kojima junak naše priče Josip zdušno sudjeluje što glumom, pjesmom, plesom, a to su: Predsmotra hrvatskih puhačkih popijevki iz Međimurja, Općinski fašnik u Hodošanu, „Bela nedjelja“ u Hodošanu, Međimurski susreti folklornih skupina, proslava Martinja, Žive jaslice. Tu su i brojni nastupi raznih njihovih grupa i sekcija na županijskim i raznim drugim smotrama diljem Hrvatske, ali i u inozemstvu. Nastupali su i Recek s njima - u susjednoj Sloveniji i Mađarskoj, zatim Bugarskoj, Italiji te BiH i svugdje postigli i zapažene uspjehe, ovacije posjetitelja.

## U jednoj predstavi pojavljuje se i u dvije, tri uloge

Recek nam otkriva kako se najviše u svemu tome bavi glumom. Prva i njemu najdraža njegova odigrana uloga bila je ona izaslanika J. Broza Tita, lveka u predstavi Titovo kumče (Titijev kumče). Dao je zapažene likove i u komedijama Oglas i Briga. Odigrao je puno likova iz međimurske svakodnevice, u nekoj predstavi pojavljuje se i u dvije tri uloge. Nije stoga ni čudo da je nositelj muških uloga u svojoj družini. Tekstove za komade u kojima glumi, kaže nam, piše gospođa Marija Hranjec voditeljica dramske skupine u KUD-u Donji Kraljevec, a radio je i prema tekstovima Zrinke Čižmešije iz Donje Dubrave, zatim Stjepana Škvorce iz Belice. Svi su oni prvenstveno amaterski pisci isključivo komedija na međimurskoj kajkavštini.

Recek ima i komičarskih, voditeljskih iskustava. Prilikom održavanja međimurskog fašnika u Hodošanu s preko 500 sudionika u povorci u kojoj sudjeluju fašničke družine iz cijele općine pojavljuje se u raznim likovima od Roma pa nadalje. Nastupao je sa svojom družinom i za Dan policije u Centru za

kulturu u Čakovcu. Dali su baš komad gdje je glumio lveka, Titijevo kumče te svoje kolege policajce nasmijao do suza. I na Prikazu narodnih običaja u Kotoribi je sa svojom družinom redovit sudionik. U Sv. Jurju u Trnju na Badhajk već tri godine za redom oživotvore oni Žive jaslice u kojima glumi on sv. Josipa, a supruga mu – Mariju. Tu je još oko osamdesetak glumaca, statista, djece te prave životinje konji, magarci, ovce, janjci- doslovce oživotvoren pravi Betlehem.

U posebno lijepom sjećanju ostala su mu gostovanja van Međimurja u Velenju, Ljubljani, Budimpešti, Sumartunu u Mađarskoj, u BiH u Bihaću. „Predstave su nam svugdje prihvaćene jako dobro, možda neki i ne razumiju točno što govorimo, no predstave su unatoč tome svima jako zanimljive. U planu nam je i prikazati Muku Isusovu, a sada pripremam i novu predstavu pod nazivom „Bog pomagaj!“ u kojoj ću opet odigrati dvije uloge. Riječ je o današnjoj međimurskoj svakodnevici, prihvaćanju Roma kao susjeda.

„Dramska družina vježba pondjeljkom uvečer, ako sam poslom spriječen, onda i koji drugi dan. U družini je šaroliko

društvo i godinama i zanimanjima i interesima. Svaki dan vježbam, uigravam nove uloge. Od žičanih instrumenata sviram brač i berdu, od puhačkih trubu i saksofon, a od udaraljki bubenjeve, a ako zatreba i zaplešem. Sudjelovao sam i u radu pjevačke skupine s kojom je snimio i jedan nosač zvuka. Puhački orkestar je priča za sebe. Svaki dan bar dva sata slobodnog vremena ode u našoj obitelji na kulturu. Tako da smo svi na neki način angažirani i jedni druge pomažemo u tom djelovanju koliko god možemo“, kaže naš samozatajni i nasmiješeni „međimurski lepi dečko u širokim gačah“, policajac Josip Recek kad smo ga pitali kada to sve stigne uz posao odraditi. Zasigurno, policajac Recek zaslужan je za zdušno njegovanje starih međimurskih običaja, veselica i šale, kajkavske glazbene i dramske baštine. Na kraju susreta otkrio nam je kako je on u stvari sedamdesetih godina roditeljima iz Baranje doselilo u Međimurje i tu se osjeća doma kao i supruga mu koja je prava Podravka, a svi su zajedno cijela obitelj pravi „preštimani“ Međimurci. ●

Biserka LUKAN  
Snimio Ivica LAJNER

## KK "Satir" i terapijsko jahanje



**Ante Lovrić, dugogodišnji djelatnik PU vukovarsko-srijemske i voditelj Odsjeka kriminalističke tehnike, osim što je vatreni zaljubljenik u svoj policijski posao, predsjednik je i KK "Satir" u kojemu najčešće provodi svoje slobodno vrijeme pomažući drugima**

U Krnjašu, pitoresknom povijesnom dijelu grada Vinkovaca, uz rijeku Bosut nedaleko od rodne kuće Josipa Kozarca, osim mnoštva lijepih obiteljskih kuća i bosutske šetnice, smjestio se i Konjički klub "Satir". Njegov predsjednik Ante Lovrić, dugogodišnji djelatnik PU vukovarsko-srijemske i voditelj Odsjeka kriminalističke tehnike, osim što je vatreni zaljubljenik u svoj policijski posao, svoje slobodno vrijeme najčešće provodi u prostorijama ovoga kluba. KK "Satir" osnovan je 21. ožujka 2003. godine i danas okuplja 119 članova. U Klubu je smješteno ukupno 13 konja koji se koriste za školu jahanja i za terapijsko jahanje djece s posebnim potrebama. Osim što se članovi klubu bave uzgojem športskih konja i budno prate razvoj konjičkog sporta u Hrvatskoj i šire, sudionici su brojnih tradicionalnih i zabavno-kulturnih manifestacija te športskih natjecanja i priredbi. Odmah po samom osnivanju kluba prepoznali su važnost humane uporabe konja te se stavili u službu zajednice baveći se humanitarnim radom.

Naime, već punih sedam godina s puno ljubavi, odricanja i strpljenja provode program terapijskog jahanja, što u klupskim prostorijama, što u sklopu Centra za rehabilitaciju Mala Terezija u Vinkovcima. Kako se rodila ideja za pomaganje potrebitim kroz program terapijskog jahanja, ispričao nam je predsjednik KK "Satir" Ante Lovrić.

- Budući da županija vukovarsko-srijemska u odnosu na druge županije u Hrvatskoj u postotku ima velik broj invalidnih osoba, odnosno djece s posebnim potrebama, pri samom osnivanju našeg konjičkog kluba prepoznali smo taj problem. Potom smo se učlanili u Hrvatski savez za terapijsko jahanje, gdje su se pojedini naši članovi educirali za voditelje terapijskog jahanja. Trenutno imamo jednog licenciranog instruktora za terapijsko jahanje, dok se nekoliko naših članova educira za taj posao. Inače, program terapijskog jahanja provodimo dva puta tjedno, pondjeljkom i četvrtkom po dva sata u sklopu vinkovačkog Centra za rehabilitaciju Mala Terezija, koji skrbi o osobama s tjelesnim i mentalnim oštećenjima s vinkovačkog područja. Od 105 korisnika u Centru, program terapijskog jahanja koriste 42 mališana koji pate od najtežih oblika bolesti, kaže Lovrić ističući da je interes golem, ali na žalost, s kapacitetima koji im stoe na raspolaganju, ne mogu zadovoljiti sve zainteresirane roditelje i njihovu djecu.



Ante Lovrić i novinarka Žužul ispred "šokačkog ambara" u KK "Satir"

- Naše usluge koriste i roditelji djece s posebnim potrebama koji nisu korisnici Centra, tako da osim rada u Maloj Tereziji, radimo i u prostorijama našega konjičkog kluba. Nerijetko nam u prostorije kluba dolaze roditelji s molbom da pomognemo njihovoj djeci, a mi jednostavno nemamo srca odbiti ih, kaže Lovrić.

Treba istaknuti da članovi KK Satir terapijsko jahanje nikome ne naplaćuju, već cijeli posao obavljaju isključivo volonterski i u svoje slobodno vrijeme, što uključuje i pokrivanje svih troškova od veterinarskih pregleda životinja, do potkivanja, hranjenja, čišćenja odnosno svekolike skrb o konjima koji se koriste za terapijsko jahanje. Inače, konje za terapijsko jahanje karakterizira blaga i neeksplozivna čud, apsolutna mirnoća te nereagiranje na podražaje iz okoline, što se postiže svakodnevnim radom s konjem, dok udruge koje se bave hipoterapijom moraju imati licenciju Hrvatskog terapijskog saveza.

### Profil korisnika terapijskog jahanja

Za našeg posjeta Centru za rehabilitaciju mala Terezija, razgovarali smo s voditeljem programa terapijskog jahanja i potpredsjednikom KK Satir, gospodinom Draženom Blimlom. Zatekli smo ga radno, upravo je završavao sat terapijskog jahanja. Inače, Dražen Bliml je licencirani voditelj terapijskog jahanja, umirovljeni hrvatski branitelj i bojnik hrvatske vojske, profesor kineziologije te iskusni stručnjak za terapijsko jahanje. Pojasnio nam je zašto je terapijsko jahanje danas nezaobilazna metoda rehabilitacije osoba s oštećenjima u razvoju kod kojih tradicionalni načini liječenja nisu davali rezultate, te koji su najčešći profili korisnika programa terapijskog jahanja.

- Fizikalna terapija na ledima konja osobito je korisna za osobe s cerebralnom paralizom, kod bolesti nastalih kao



Dražen Bliml u radu s djecom s posebnim potrebama

posljedica krvarenja u mozak, kod ishemije mozga, kod luke i srednje mentalne retardacije te kod osoba oboljelih od nekih tipova autizma, kaže Bliml te stručno pojašnjava:

- Korak konja isti je kao i čovjekov korak dok hoda, tako da noge konja djetetu praktički zamjenjuju njegov hod. Za vrijeme jahanja konj u tri dimenzije - sagitalnoj, horizontalnoj i transverzalnoj prenosi impulse na ljudsko tijelo. Tako se npr. kod klasičnih cerebralnih paraliza radi na vanjskoj rotaciji zdjelice kako bi se dobila priprema za hod.

Pozitivan utjecaj prijenosa impulsa s konja na korisnika prepoznali su stručnjaci još krajem prvog Svjetskog rata, kada su konstatirali da konjski hod pozitivno djeluje na bržu rehabilitaciju kao i na lakše zacjeljivanje rana kod ljudi kojima su amputirani udovi, te da terapijsko jahanje ima blagotvoran učinak na cijelokupan proces kretanja mišića i tetiva. Osim toga, zaključili su kako se kretanjem na konju čovjeku s tjelesnim poremećajima poboljšava ravnoteža, te da ga životinja opušta. Naravno, pacijent mora za terapijsko jahanje imati dozvolu liječnika specijalista, jer postoje mnoge kontraindikacije koje mogu biti vrlo ozbiljne za bolesnika. Tako se naprimjer, kod osoba oboljelih od nekontroliranih epiletičnih napadaja ili pak skolioze veće od 30 posto, terapijsko jahanje ne smije ni u kojem slučaju provoditi, jer može dovesti do kontraefekata, navodi Bliml.

Ovom tematikom, Bliml se bavi već godinama. Isto tako, još od 1993. godine svojim stručnim savjetima pomaže u rehabilitaciji ranjenih stradalnika iz Domovinskog rata koji su zadobili prostrjalne rane glave, ili su im pak amputirani udovi. Na tu temu objavio je i znanstveni rad. Educirao se tri godine pri Hrvatskom savezu za terapijsko jahanje, a posljedne dvije i na Hrvatskoj olimpijskoj akademiji koja organizira školovanje za instruktore terapijskog jahanja za osobe s invaliditetom.



**Dražen Bliml s korisnicima Programa terapijskog jahanja**

Posebno je zahvalan predsjedniku KK "Satir" Anti Lovriću na njegovom velikom doprinosu u njihovoj zajedničkoj misiji pomaganja drugima.

- Bez predsjednika Lovrića, opstojnost ovog projekta bila bi teško održiva, jer ja nisam "čovjek od papira", a naš predsjednik Lovrić je prava "radilica". Budući da udruga nema kontinuirani izvor financiranja, a njezina je glavna djelatnost učinkovit rad s djecom, prevelik je dio vremena utrošen na traženje finansijske pomoći i birokratske korake, gdje je ponajviše angažiran predsjednik kluba Lovrić, kaže Bliml.

- Nažalost, danas u Hrvatskoj ima i nestručnih ljudi koji na razne načine zloupotrebljavaju terapijsko jahanje, kao i povjerenje roditelja koji bi dali sve novce svijeta kako bi pomogli svojoj bolesnoj djeci, kaže Lovrić.



**Ante Lovrić u radu s konjem**

### Sve je krenulo slučajno

Inače, rekreacijskim jahanjem Ante Lovrić bavi se od 2003. godine. Sve je krenulo sasvim slučajno, kada je jednom prilikom šetajući uz Bosut, ugledao konjički klub. Potom je uplatio školu jahanja i od tada je gorljivi zaljubljenik u ovaj sport i te plemenite životinje. Svaki svoj slobodan trenutak koristi u rekreacijskom jahanju ili pak uređujući svoje ljubimce. Danas posjeduje tri vrhunska konja za daljinsko jahanje i preponsko- dresurni sport - kastrata Sandokana, kobilu Salomou te pastuha Cana, ponosno ističe Lovrić.

Isto tako, predsjednik Lovrić puno je angažiran oko "klupske papirologije", organizacije stručnih seminara te kulturnih i športskih manifestacija na kojima su članovi kluba redoviti gosti.

U klubu su se opredjelili za uzgoj njemačkih pasmina konja - trakhenera i holsteinskog konja. Trenutno je u klubu smješteno 13 konja. Smješteni su u prozračnim i dnevnim svjetlom ispunjenim boksovima, površine 4x3 metra, s drvenim podovima na dreniranom tlu i ispustima te kupalištima za konjske toaletno-higijenske svrhe.

Prije dvije godine, kobila Mima koja inače služi za potrebe terapijskog jahanja, ozdrjebila je blizance, što je svjetski fenomen i prava riječ. Srećom, oba ždrebeta su preživjela, unatoč prvotno lošim prognozama. Slučaj, naime, da kobila ozdrjebi dvoje živih mlađunčadi vrlo je rijedak te se i u stručnoj literaturi spominje samo kao iznimna mogućnost, pojašnjava nam Ante Lovrić.

Osim na blizance, u Satiru su ponosni i na pastuha koji je jedan od najvrednijih konja u okolini. Licencirani pastuh glasovite njemačke pasmine trakhner po imenu Skiper, uistinu je ponos cijelog kluba i okolice, budući da je jedini konj u Hrvatskoj koji je dobio uzgojnu dozvolu od njemačke uzgojne komisije. Sudjelovao je više puta i na državnoj smotri



**Članovi KK "Satir" na tradicionalno- kulturnoj manifestaciji**

pastuha u Zagrebu i Bjelovaru, kao i na mnogim preponskim turnirima.

Đakovački vezovi, Vinkovačke jeseni, Zlatne grive, Konji bijelci u Babinoj Gredi, Dužjanca u Subotici, Vozochašće u Mariji Bistrici, tek su neke od brojnih tradicionalno- kulturnih manifestacija na kojima članovi "Satira" redovito sudjeluju sa svojim konjima.

- To je ponekad i iscrpljujuće, jer svaki klub koji drži do sebe i do svoje reputacije, svoje konje za takve prigode pomno uređuje, kupa, češlja..., što oduzima puno vremena, kaže Lovrić.

Već tradicionalno svake godine, članovi KK Satir uoči božićnih blagdana na vinkovačkim gradskim ulicama organiziraju povorku jahača na konjima koji u odorama "djeda božićnjaka" vinkovačke mališane darivaju prigodnim božićnim darovima.

Osim toga, sa svojim konjima sudionici su brojnih turnira iz preponskog te dresurnog jahanja, dok je jedan njihov konj bio i prvak Hrvatske u klasi mladih konja, navodi Lovrić.

Osim puno uloženog truda, pažnje, ljubavi i vremena, briga o konjima zahtijeva i poprilična financijska sredstva.

- Svaki transport konja u drugi grad poprilično košta. Osim automobila i prikolice za konja, potrebno je osigurati ishranu i specijalnu opremu, osigurati smještaj za konje i lude, zatim je potrebno vađenje i analiza krvi konja zbog nekih zaraznih

bolesti koje se "pregledavaju" u RH, budući da upravo na takvim manifestacijama postoji velika mogućnost prenošenja zaraznih bolesti s konja na konja. Svako šest do osam tjedana konj se iznova potkiva i obrezuje. Prosječna životna dob konja je oko 25 godina, što naravno ovisi od njegove pasmine i namjene te od uvjeta držanja, pojašnjava Lovrić.

Za Antu su konji perfektna stvorenja, koja funkcioniraju gotovo savršeno zbog evolucijskog ciklusa koji je duži od ljudskog. Konji čitaju ljudski tonus mišića, strah ili pokrete tijela te se prema njima treba znati postaviti i čitati njihov govor tijela. Treba se postaviti kao alfa jedinka, inače konj, posebice pastuh, može biti opasna životinja, pojašnjava Lovrić.

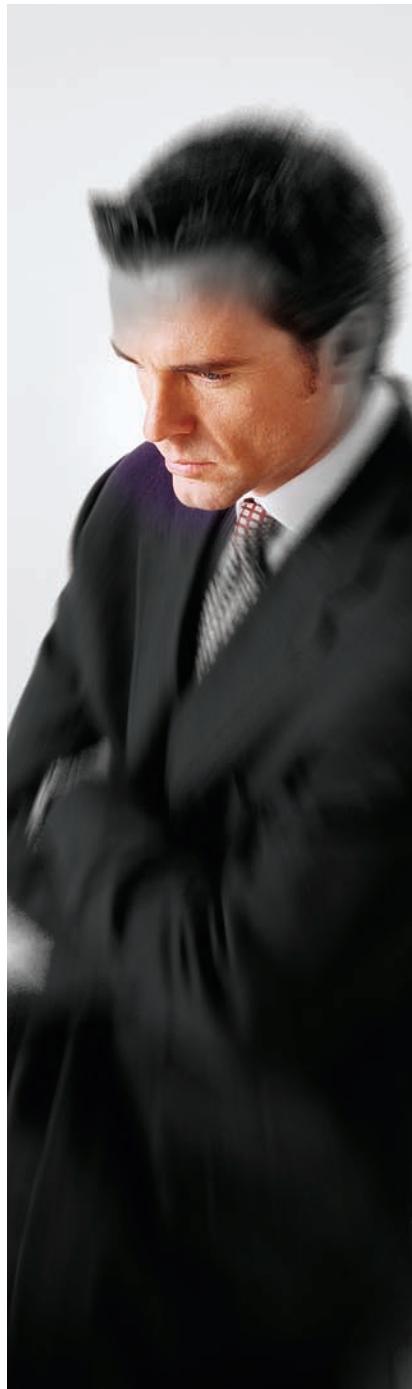
- Klub smo koji uistinu drži do svojih konja te se gotovo svakodnevno i naši članovi educiraju o konjima. U tome nam pomaže čuvena Juta Haber iz Rovinja. Ova glasovita "šaptačica konjima" i vrsna stručnjakinja za konje, sama kaže da se konjima bavi tek 30 godina, te da zna pročitati samo 50 % njihova govora tijela, dok se prema njima može iz iskustva postaviti kao alfa jedinka, što joj olakšava rad i razumijevanje s njima, kaže Lovrić ističući da im je njezino veliko iskustvo s konjima puno pomoglo u dosadašnjem radu te se nuda da će se uspješna suradnja nastaviti i u budućnosti. ●

Marija ŽUŽUL

Snimio Mario MIKULIĆ i osobni arhiv

# Depresija - bolest današnjice

**Depresija je veliki problem zbog visoke učestalosti, velike smrtnosti, visoke stope radne nesposobnosti, a uza sve to, mali se broj depresivnih osoba na vrijeme i primjereno lijeći. Pokrenut je program ranog prepoznavanja i liječenja depresivnih poremećaja u Hrvatskoj**



Obavljajući svoj posao psihijatra u 80 - 90 posto slučajeva susrećem se s pacijentima kojima u kliničkoj slici prevladava depresivna simptomatologija vezano uz standardne psihijatrijske bolesti, depresivne reaktivne reakcije, žalovanja, depresije iscrpljenja.

Naročito su u posljednje vrijeme učestale reaktivne depresivne reakcije vezane uz stresnu situaciju u obitelji i na poslu - vezano uz današnji tempo života.

Razmatrajući navedenu problematiku, uočio sam da po "nepravdi Boga" iako sam vjernik, stradavaju ljudi koji su čitav život savjesni i disciplinirani u obitelji, na poslu i u ophodenju s ostalim ljudima, koji sve negativne situacije s okolinom potiskuju u sebi.

U tome vidim nepravdu, jer svi agresivi i psihopati (još uvijek koristim stari izraz), koje susrećem u svakodnevnom životu, neće imati tegobe i doći u moju ambulantu. Depresija je veliki problem zbog visoke učestalosti, velike smrtnosti, visoke stope radne nesposobnosti, a uza sve to, mali se broj depresivnih osoba na vrijeme i primjereno lijeći.

Pokrenut je program ranog prepoznavanja i liječenja depresivnih poremećaja u Hrvatskoj.

Uza sve to je važna i edukacija pučanstva, a njezin cilj je i aktivno liječenje i partnerski odnos s psihijatrom.

Epidemiološkim istraživanjima se saznaje da svaka četvrta žena i svaki osmi muškarac tokom života doživi jednu ozbiljnu depresivnu epizodu. Učestalost depresivnih poremećaja u populaciji je 3,6 do 6,8 posto. Pretpostavlja se da u Hrvatskoj ima više od 150 000 osoba s depresivnim poremećajem. Depresija je poremećaj koji se javlja periodično. U više od 50 posto osoba s prvom depresivnom epizodom, javit će se nova depresivna epizoda.

Depresivna epizoda koja se ne liječi traje od 6 mjeseci do 2 godine, a uz nju je veći rizik nove depresivne epizode, kao i suicidalnosti. Petnaest posto osoba liječenih zbog tzv. velike depresije počini samoubojstvo.

Simptomi depresivnog poremećaja su:



**Dr. Marijan Pernek spec. psihijatar**

1. tužno ili depresivno raspoloženje, pesimizam, obeshrabrenost;
2. gubitak interesa ili zadovoljstva u uobičajenim aktivnostima, uz povlačenje u sebe;
3. smanjenje životne energije, brzo zamaranje, osjećaj umora bez tjelesnih aktivnosti;
4. poremećaj apetita, smanjena želja za hranom, pad tjelesne težine;
5. poremećaj spavanja;
6. psihomotoričke promjene, nemir, usporenost;
7. pesimizam, osjećaj bezvrijednosti i krivnje;
8. misli o smrti i bezvrijednosti života, o samoubojstvu;
9. smetnje koncentracije i pamćenja;
10. smetnje somatizacije - glavobolja, bolovi oko srca i po tijelu, vrtoglavice, mučnine, lupanje i preskakanje srca, pojačano znojenje, osjećaj nedostatka zraka;
11. anksioznost, tjeskobnost.

Suvremena medicina ima na raspolaganju brojne antidepresive, psihoterapijske tehnike, koristi se deprivacija spavanja i druge metode, a kombinirani pristup u liječenju daje najbolje rezultate.

U slučaju da vam se javi navedeni simptomi, nemojte čekati, već se odmah javite nadležnom psihijatru, gdje će dobrim partnerskim odnosom i uz primjenu navedene terapije doći do iščezavanja navedenih simptoma. ●

*Dr. Marijan Pernek  
spec. psihijatar*

# Rumunjski ministar policije Vasile Lascar

**Milicijska sveprisutnost i na poštanskim omotnicama dodatno je upozoravala rumunske građane na snagu komunističkog režima, a tradicija pojavljivanja policijskih filatelističkih motiva nastavlja se i u demokratskoj Rumunjskoj**

U vrijeme vladavine rumunjskog predsjednika Nicolae Ceaușescua (1965.-1989.) Rumunska pošta je u okviru izdavačke politike u poštanski promet stavila oko 30-tak cijelina s utisnutim markom na kojima su bile prikazani pripadnici rumunjske milicije. Ceaușescu je svoju vladavinu temeljio na brojnoj miliciji i na svemoćnoj tajnoj komunističkoj policiji Departamentul Securității Statului, koja je funkcionalira po obrascu sovjetskog KGB-a. Securitate je bila, u odnosu na broj žitelja Rumunjske, najveća tajna polacija Istočnog bloka. Komunistički diktator Ceaușescu je poslije izbjegavanja narodne pobune u prosincu 1989. god. srušen s vlasti, nakon čega je došlo do uspostave višestranačkog sustava. Po uhićenju bio mu je organiziran tajni proces na kojem je bio osuđen na smrt i pogubljen zajedno sa suprugom Elena. Nedvojbeno da je i milicijska sveprisutnost i na poštanskim omotnicama dodatno upozoravala rumunske građane na snagu komunističkog režima i moguće postupanje represivnih državnost institucija. Međutim, tradicija pojavljivanja policijskih filatelističkih motiva nastavlja se i u demokratskoj Rumunjskoj. Tako se u rumunjskog filateliji mogu pronaći cijeline ili poštanske marke koje su bile posvećene povijesnim ličnostima koje su doprinijele razvoju rumunske žandarmerije i policijskog sustava, kao i policijskim obljetnicama ili međunarodnim konferencijama pomoću kojih je populariziran policijski posao u borbi protiv kriminala.

## Portret ministra Lascara na prigodnoj omotnici s markom

Rumunska pošta je 2008. god. izdala prigodnu omotnicu s utisnutom markom rumunjskog ministra policije Vasilea Lascara, koja je bila posvećena stogodišnjici njegove smrti i 40. obljetnici policijske škole u gradu Campana, koja je zbog njegovih zasluga progvana po njemu. Omotnica je numerirana s brojem 024/2008 i ima nominalnu vrijednost jedan lei. Na otisnutoj marci nalazi se portret Vasilea Lascara, a lijeva stranica omotnice je ilustrirana grbom Policijske škole „Vasile Lascar“.

Vasile Lascar rođen je 3. studenog 1853. god. u mjestu Somanesti Gorj u blizini grada Targu Jiu. Nakon završene osnovne škole u Targu Jiu nastavlja školovanje u Craiovu. Potom je studij prava okončao na Sorbonni u Parizu. Po povratku iz Francuske vraća se u rodni kraj i uključuje

u politički život na lokalnom nivou. Za gradonačelnika Tergu Jiu izabran je 1879. god. nakon čega mu započinje politička karijera. Nakon što je 1883. god. izabran za zamjenika ili senatora uključuje se u politički život Kraljevine Rumunjske.

Prvi puta za ministra unutarnjih poslova bio je imenovan u vlasti premijera S. Petre Aurjalana i tu je dužnost obnašao od 21. studenoga 1896. do 26. ožujka 1897. god. Čelnik Nacionalno liberalne stranke Dimitrie A. Sturdza-Miclausen postao je po drugi puta 12. travnja 1987. god. premijer Kraljevine Rumunjske. U njegovog vlasti Lascar je pak po drugi puta imenovan za ministra unutranjih poslova 21. studenoga 1902. god. i tu je dužnost obanašao do 13. prosinca 1904. god. Kao ministar zalagao se za provedbu reforme policijskih snaga koje bi bile provedene po uzoru na zapadnoeuropske države koje su u tome segmentu imale regulirane pravnu i inu regulativu. Predložio je da se donese novi policijski zakon koji bi bio osmišljen po modelu sličnih zakona u razvijenijim europskim državama, ali u koji bi bili ugrađeni i rumunjski realiteti sa specifičnim potrebama. Pri tome je zagovarao model policijske organizacije koja je u to doba bio proveden u Francuskoj, Belgiji ili u Austro-Ugarskoj monarhiji. Rumunjski Senat podržava nacrt zakona 25. siječnja 1903. god. Nakon mnogih rasprava u Senatu je 1. travnja 1903. god., taj zakon donesen, pod nazivom Opći zakon o organizaciji policije, u kojem su navedene obvezne i ovlasti policije, uspostava načela stabilnosti policijskih tijela i njihovo ukljanjanje

iz političke borbe. Također je tim zakonom bilo regulirano i osposobljavanje pripadnika policije za obavljanje policijske službe. Ministar Lascar je nedvojbeno bio veliki reformator rumunjske policije s kraja XIX i početkom XX stoljeća nastojeći ugraditi pozitivne europske standarde u dalnjem razvoju policije u službi građana i učinkovitijem suprotstavljanju svih pojavnih oblika kriminaliteta. Preminuo je 23. ožujka 1907. god. u Bukureštu.

Policijska škola, u okviru provođenja reformskih projekata Ministarstva unutarnjih poslova, integrirana je u strukture civilne policije i postala Škola „Vasile Lascar“. To je srednja škola, koja je organizirana i djeluje pod općim zakonima i posebnim zakonodavnim aktima propisanim od strane Ministarstva prosvjete i Ministarstva unutarnjih poslova te odredbama Pravilnika o organizaciji i radu škole. Surađuje sa policijskim školama u Mađarskoj, Francuskoj i Njemačkoj te sudjeluje na međunarodnim policijskim seminarima i u Francuskoj, Španjolskoj, Češkoj, Austriji, Njemačkoj, Švicarskoj. Također vrši razmjene sa predstavnicima policije u SAD-u, Francuskoj, Belgiji, Danskoj, Nizozemskoj, Makedoniji, Turskoj, Albaniji, Grčkoj, Moldaviji, Mađarskoj, Njemačkoj i Kini.

Stjepan Zdenko BREZARIĆ

## Policajci tražili crnog kradljivca, a on bijelac!

Zanimljiv način pljačke u Ohiju smislio je Conrad Zdzierak. Naime, pljačkaš banke, koji je inače bijelac, stavio je kapuljaču na glavu, a ispod gumenu masku, zbog koje je izgledao kao crnac. Na ruke je stavio rukavice u istom stilu, kako bi izgled bio potpun. Na taj je način uspio zavarati policiju.

Conrad Zdzierak (30) tako je opljačkao četiri banke i ljekarnu i to u razmaku od samo tri sata. Počinio je šest pljački, od čega je pet bilo istog dana. Maska je bila toliko uvjerljiva da su policajci bez razmišljanja počeli tražiti crnog sumnjivca, kojeg su vidjeli na jednoj od nadzornih kamera. Nakon jedne od pljački, Zdzierak je čak bio uhićen i optužen za nošenje skrivenog oružja, ali je pušten uz jamčevinu jer su policajci bili uvjereni da nije bio umiješan u pljačku. Maska se inače može kupiti za 450 funti i to pod nazivom 'The Player' u svim boljim trgovinama kostimima, a rađena je od silikona. Lokalni mediji su Zdzieraka prozvali 'bandit bez kose', jer se činilo da je čelav, javlja Daily Mail, prenos dnevnik.hr.

Policajci su otkrili istinu tek kada su ispred motela pronašli parkiran Volvo, čija je unutrašnjost bila umrljana crvenom bojom. Boju su oni podmetnuli u torbu s novcem. Zatim su provalili u sobu, gdje ih je napao njegov pitbull. Na krevetu se nalazila maska, odjeća iz pljački i novac, koji je po serijskim brojevima odgovarao ukradenom. Prije nego su ga uhiliti, Zdzieraka su pronašli kako se skriva na toaletu.



## Pas pretrčao 88 km i spasio obitelj od požara

Njemački ovčar Buddy proglašen je herojem jer je uspio pronaći izgubljenu aljašku policijsku patrolu i dovesti je do imanja svog vlasnika na kojemu je izbio požar.

Nakon što je u radionici grijalica zapalila kemikalije, njezin vlasnik rekao je psu da potraži pomoć, što je on i učinio, piše danas.net.hr.

Njegov pothvat snimljen je kamerom policijske patrole koja se izgubila zbog pogreške na uređaju za glo-

balni sustav pozicioniranja (GPS). Video snimka prikazuje Buddyja kako pronalazi patrolu i potom ju vodi prema imanju svog vlasnika na jezeru Caswell. Vlasnik je u požaru zadobio opeklane lice i ruke, a Buddy je od aljaške policije dobio pseću zdjelu od nehrđajućeg čelika s ugraviranim riječima zahvalnosti za pomoć.

## Provalili u zatvor i pokrali televizore

U nizozemski zatvor labavog režima provalnici su u ožujku ušli tijekom vikenda i pokrali televizore. Kako nisu sve odnijeli odmah, ponovo su provalili nekoliko tjedana kasnije.

U zatvoru Het Keern u gradiću Hoornu, udaljenom 42 km od Amsterdama, borave zatvorenici koji su pri kraju izdržavanja kazne. Sigurnosne mjere su minimalne, i u funkciji privikavanja zatvorenika na život na skorašnjoj slobodi. Njihov odlazak vikendom kućama iskoristili su provalnici koji su u ožujku ušli u zatvor i kupili nekoliko televizora, a po preostale su se vratili u travnju - piše Marko Fančović u Večernjem listu.

## Tri tjedna tražili nestalu kobru

Otrovna zmija kobra pobegla je početkom travnja svojem 19-godišnjem vlasniku u njemačkom gradu Muelheimu. Pronađena je mrtva nakon potrage koja je trajala tri tjedna.

Vlasti grada Muelheima evakuirale su zgradu u kojoj se nalazi stan 19-godišnjeg mladića, te su u maničnoj potrazi za zmijom otrovnicom doslovce 'ogulile' zidove i podove stana u kojem je ona nestala. Kao zamku, postavili su i dvostruku ljepljivu vrpcu, na koju se kobra i ulovila te uginula od iscrpljenosti, piše BBC.

Prvi su ju pronašli vatrogasci koji su svakodnevno dolazili u stan provjeravati je li se zmija pojavila. Kobra je bila dugačka svega 30-ak centimetara, pa ju nije bilo lako uočiti zamotanu u toj ljepljivoj vrpci. Stan 19-godišnjaka ostao je u potpunom rasusu i u neuseljivom stanju, a njegova mladog vlasnika čeka i kazna od 100 tisuća eura.

## SAD: Policajku vratili s posla jer je došla ljubičaste kose

Policajka iz Philadelphije uložila je žalbu pennsylvanijskom Vijeću za međuljudske odnose zbog diskriminacije na poslu jer su je vratili kući zbog nove boje kose.

Problem je, čini se, u njansi. Naime, policajka tvrdi da je njezina kosa crvena, no s tim se ne slaže njezin zapovjednik koji misli da je ljubičasta. U skladu s propisima o primjerenom izgledu policajcima je zabranjeno bojenje kose u 'neprirodne boje' poput ljubičaste, modre i zelene.

Policajku je zapovjednik poslao kući kad se odbila 'prefarbat'. Ona tvrdi da je na boji za kosu koju je upotrijebila stajalo 'grimizna'. Glasnogovornik policije kaže da su upute 'prilično jasne', ali nije želio komentirati žalbu. Prošle je godine policajac koji je kosu ispleo u puno sitnih pletenica morao sjediti u uredu sve dok se ne ošiša. (Hina)

Pripremila Marija KREŠ

mir ● ugled ● povjerenje ● 2010. ● svibanj

SASTAVIO: MLAĐEN MARKO- BAŠIĆ	KEMIJSKA STAKLENA CJEVČICA, KUŠALICA	MORALNO PROPADATI	CRKVENI BLAGDAN (3. LIPNJA)	EDI MARUŽIN	RAVAN MAČ ZAŠTRENA VRHA	KARIKA- TURIST KORJENIĆ	FLUOR	BILO KUDA, MAKAR KUDA	SLAVONSKI SUHO- MESNATI PROIZVOD	GRUBO SELJAČKO SUKNO	NOGOMETNI TRENER KRANJČAR	PÖVESNI- ČAR UMJETNOSTI KRŠNJAVA	MALO JAJE	GLUMAC BUKVIC
PROCES STVARANJA ESTERA														
VRHOVNA VLAST PAPE U KATOLIČKOJ CRKVI							SMJER U SLIKARSTVU							
SKUPINA KUKACA U LETU				STANOVNI- ŠTVO DRŽAVE			PJEV PTICA							
TELUR														
PRIHVATITI, DOHVATITI RUKOM						PJEZMA SVEČANA SADRŽAJA (MN.)				MRTVAČKI LEŽAJ				
						ITALIJA				"AMPER"				
BILJKA ODOLJEN										OLGA ŠIKOVEC				ŠTOVA- TELJICA SLIKA ILI KIPAVA
BRITANSKI MAGAZIN ZA AUTO- MOBIL			KEMIČAR NOBEL						STANOVNICI GRČKE					
PLITKA POSUDA ZA PEĆENJE									RIMSKI: 50	GLUMAC HARRIS				
PRSTENAST KORALJNI GREBEN									ARSEN OSTOJIĆ	ISTAKNUTA OPERNA PJEVAČICA			KISIK	
													KOVERTE	
M U P	"ISTOK" STANOVNIK VRBNIKA	"FAX" VRSTA GLODAVCA							MUŠKI ILI ŽENSKI					
RIMSKI: 5		STRONCIJ BILJKA PERUNIKA							M U P	EMIR OD MILJA REPUBLIKA U RUSKOJ FEDERACIJI				
MORSKA OBALA (MN.)									DROP, KOMINA					
CRTA U KOJOJ SE SIJEKU DVije PLOHE									POLITIČAR ĐAPIĆ					
RED, SLIJED			PJEVAČ MONTENO						REZEROVAR, CISTERNA					
PISAC SAMO- KOVLJIA				Hrvati ili SLOVENCI	SREDIŠTE VRTNJE	ZAZIVANJE, PREKLINJA- NJE	M U P	NOGO- METAŠ, TOMISLAV	ADILIN IMENJAK					
"ČITAJ"		PJEVAČ, SANDI GL. GRAD KATARA					TENOR CARUSO DESNI PRITOK SAVE							
ARSEN DEDIĆ		POKOLJ, KRVO- PROLIĆE PLOD HRASTA							GLUMAC MEDVEŠEK GLE, EVO					
IZRADIVAČ NOŽEVA				GUMB (MN.)								RIMSKI: 1		
RANJIVO MJESTO, SLABA STRANA (FIG.)				RIMSKI: 6								POLITIČAR GORE		
IMPERATOR			SPOJNA DU- ŽINA DVaju NESUSJED- NIH VRHOVA VIŠEKUTNIKA							AKTINIJ "ATO"				



**ZAKLADA**  
  
**POLICIJSKE SOLIDARNOSTI**



**ZA TEBE - SVI!**



Beskontaktna kartica sastoje se od tijela kartice i ugradenog RFID taga koji sadrži antenu i beskontaktni čip. Čip komunicira s čitačem preko antene uz pomoć elektromagnetske indukcije. Prednost beskontaktnih kartica jest u činjenici što je čip u potpunosti integriran u tijelo kartice i ne ostvaruje mehanički kontakt s okolinom. Ovisno o vrsti čitača doomet očitavanja može vrlo varirati, od nekoliko centimetara do nekoliko metara. RFID tag je moguće, radi njegovih malih dimenzija integrirati u različite nositelje pa i u papir, kao što je slučaj u procesu izrade elektroničkih putovnica.